XLVI/1997. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. JANUÁR 17.

Az Országgyűlés határozata 113/1996. (XII. 20) OGY határozat a magyar tudomány helyzetéről szóló beszámolóból adódó következtetésekről és feladatokról 2

Az 1997. évi közgyűlési képviselőválasztás szabályai 2

Közlemények

Pályázati felhívás

intézeti tudományos igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére . . . 4

Fogadóórák

a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája 4

Az Országgyűlés határozata

Az Országgyűlés 113/1996. (XII. 20.) OGY határozata

a magyar tudomány helyzetéről szóló beszámolóból adódó következtetésekről és feladatokról

1. Az Országgyűlés elfogadja a Magyar Tudományos Akadémia elnökének a magyar tudomány helyzetéről benyújtott áttekintését. Az Országgyűlés a beszámolásnak ezt a módját eredményesnek tartja, ugyanakkor a beszámolás technikájának, előkészítésének továbbfejlesztését javasolja.

2. Az Országgyűlés úgy ítéli meg, hogy a tudománynak Magyarországon kiemelt jelentősége van. Különösen fontos a tudomány szerepe a polgárosulás, a modernizáció és az európai integráció korában. Az Országgyűlés fontosnak tartja, hogy a törvényhozás és a kormányzat ennek megfelelően kiemelt módon kezelje a tudományos kutatás feltételeinek biztosítását, ezen belül külön is szükségesnek ítéli a tudományos kutatók és a tudományos utánpótlás fokozott anyagi megbecsülését.

3. Az Országgyűlés egyetért azzal, hogy a magyar tudományosság vállalkozik az állam és a nemzet előtt álló stratégiai kérdések megfogalmazására, a válasz-alternatívák kidolgozására, valamint azzal, hogy a feladatvállalás koordinálását a magyar tudósok köztestülete, a Magyar Tudományos Akadémia végezze.

4. Az Országgyűlés szükségesnek látja, hogy a jelen országgyűlési ciklusban a magyar tudomány helyzetét és lehetőségeit rögzítő részletes elemzés készüljön el. Ennek elkészítésére az Országgyűlés felkéri a Magyar Tudományos Akadémia elnökét.

5. Az Országgyűlés fontosnak ítéli, hogy a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 1996. évi LXI. törvény végrehajtása során a tudományos kutatás és az egyetemi oktatás intézményeinek funkcionális közelítésére kerüljön sor.

6. Az Akadémia elnöke beszámolási kötelezettségének eredményesebbé tétele, a tudomány autonómiájának erősítése, a felsőoktatás és a tudományos kutatás közelítése céljából az Országgyűlés szükségesnek tartja a tudományt érintő — mindenekelőtt a Magyar Tudományos Akadémiára és az Országos Tudományos Kutatási Alapra vonatkozó — törvények módosítását.

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Boros László s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Dr. Trombitás Zoltán s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az 1997. évi közgyűlési képviselőválasztás szabályai

(Elfogadta a Doktorok Gyűlése 1996. november 19-én)

Az Akadémiai Törvény, az Alapszabály és az Ügyrend előírásai alapján a Doktorok Gyűlése az 1998—2000 ciklusra a közgyűlési képviselők megválasztására a következő eljárási szabályokat és ütemezést fogadja el:

***

1. A **Doktorok Gyűlése** a közgyűlési képviselők választásának megszervezésére ellenőrzésére, a szavazatszámlálásra és az eredmények jóváhagyására **Választási Bizottságot** hoz létre. (ASZ. 31. § (4))

E bizottság megválasztására az Akadémia Jelölőbizottsága doktor tagjai tesznek javaslatot, melyet a Jelölőbizottság elnöke terjeszt a Doktorok Gyűlése elé. A Választási Bizottságban minden tudományterületnek 2-2 képviselője van. A bizottság, tagjai közül, maga választja elnökét. (Ü. 48.) A bizottság tagja nem lehet olyan személy, akinek neve a jelöltlistán szerepel. (ASZ. 31. § (4)) A Bizottság működőképességének biztosítása érdekében a Doktorok Gyűlése a Választási Bizottságnak 2x6 tartalék tagját is megválasztja.

2. Az Elnökség előterjesztése alapján az **Akadémia Közgyűlése 1997 májusában dönt a 200 közgyűlési képviselő tudományágazatonkénti eloszlásáról**. 100 képviselői helyen az osztályok egyenlő arányban osztoznak, a további 100 hely az egyes osztályokhoz tartozó tudományágakhoz besorolt doktorok arányában oszlik meg. (ASZ. 31. § (1); és Ü. 47.) A közgyűlési döntés a köztestületi tagnyilvántartás 1997. március 1-jei adatai alapján történik. (Ü. 47.)

Az MTA Kutatásszervezési Intézet 1997. március 15-ig tudományos bizottságok szerinti kimutatást és döntéselőkészítési javaslatot készít a köztestületi adatbázis alapján. Ennek alapja, hogy az MTA tudományos osztályai úgy alakítják ki új bizottsági rendszerüket, hogy az érintett köztestületi tagok bizottsági hovatartozásukról 1997. február végéig írásban nyilatkozhassanak.

A bizottság titkársága az MTA KSZI, titkára a KSZI igazgatója.

3. A közgyűlés tudományágazati arányokra vonatkozó döntése alapján a tudományos osztályok 1997. május 15-ig meghatározzák a tudományágakra, ill. a tudományos bizottságokra jutó képviselői helyek számát. (ASZ. 31. § (1))

4. Közgyűlési képviselőnek az a köztestületi tag jelölhető, aki elismert tudományos tevékenységet végez. (ASZ. 31. § (2))

5. A képviselők választása két szakaszban történik: jelölés, illetve jelöltlista alapján választás. A közgyűlési képviselők választása mindkét szakaszban postai úton történik. (Ü. 49.)

6. **A közgyűlési képviselők jelölésében — jelölőként és jelölhetőként — azok a nem akadémikus köztestületi tagok vehetnek részt, akik 1997. március 1-ig a köztestületi tagnyilvántartásban regisztrálásra kerülnek.**

A közgyűlési képviselők választásában (a szavazási szakaszban) — választóként azok a nem akadémikus köztestületi tagok vehetnek részt, akik 1997. szeptember 15-ig a köztestületi tagnyilvántartásban regisztrálásra kerülnek.

7. Jelölés

7.1 A Választási Bizottság a tudományos osztályok, illetve a tudományos bizottságok részére a jelölést előkészíti, oly módon, hogy **1997. június 1-ig minden nem akadémikus köztestületi tag megkapja a jelölőcsomagot, amely tartalmazza** (ASZ. 31. § (2)):

— a Választási Bizottság levelét a választás főbb szabályairól;
— osztálya köztestületi tagjainak névsorát, tudományos bizottságok szerint (Ü. 49.);
— a jelölőlapot (ld. 1. sz. melléklet);*
— a válaszborítékot.

A köztestületi tag képviselőjelöltet csak abban az egy bizottsági blokkban jelölhet, amelyben a megküldött névsor szerint szerepel. (ASZ. 31. § (3))

7.2 Képviselőjelöltre javaslatot a **Jelölőlap kitöltésével** lehet tenni úgy, hogy:

— a **Jelölőlap** felső részén bekeretezik azt a bizottságot, amelyben jelölnek;
— a **Jelölőlap** alsó részén pedig
= az „A" oszlopban feltüntetik a javasolt jelölt azonosító számát, amely a megküldött listában a név előtt szerepel;
= a „B" oszlopba pedig nyomtatott betűvel beírják a javasolt személy nevét. (A Jelölőlapok takarékossági okokból tudományos osztályonként készülnek, de a köztestületi tag csak saját bizottságában jelölhet.)

Egy köztestületi tag a megválasztandó képviselők számának legfeljebb kétszeresére tehet javaslatot.

7.3 A képviselő jelölése akkor érvényes, ha: a köztestületi tag a Jelölőlapot 1997. június 30-ig — a fentiek szerint kitöltve, bizottsági hovatartozást megjelölve — a Választási Bizottság titkárságához visszajuttatja.

A jelölhetőnél kevesebb javaslat esetén is érvényes a jelölés.

Amennyiben valaki több személyt javasol, mint ahány az adott bizottságban jelölhető, akkor javaslatát rangsornak tekintve, az összeszámláláskor sorrendben a megadott sorszám feletti jelölt(ek) nem vehetők figyelembe.

„Idegen" bizottsághoz tartozó személy jelölésekor a téves jelölt nem kerül számbavételre, de a Jelölőlapon szereplő többi jelölés érvényes marad.

7.4 A Jelölőlapot tartalmazó borítékok közjegyző és a Választási Bizottság képviselőjének együttes jelenlétében kerülnek felbontásra és hitelesítésre. Ezt követően kerül sor a jelölések számítógépes feldolgozására és összeszámlálására.

7.5 A Választási Bizottság, a Titkársága által elkészített bizottságonkénti összegzést áttekinti, ellenőrzi és jegyzőkönyvileg hitelesíti.

7.6 A jelölések összegzése után a Választási Bizottság tagjai közül a jelöltlistára kerülőknek nyilatkozniuk kell, hogy a jelölést vagy a bizottsági tagságot választják. Ha valaki így kiválna a bizottságból, akkor az első, majd a második tartalékcsoportból a tudományterületileg illetékes személy lép a helyére.

7.7 A Választási Bizottság a jelölés tudományos bizottságonkénti listáit, a támogató szavazatok számának feltüntetésével, 1997. július 31-ig megküldi a tudományos osztályoknak.

7.8 A legtöbb jelölési javaslatot kapott személyek nevét a tudományos osztály annak figyelembevételével veszi fel a jelöltlistára, hogy azon csak kétszer annyi név szerepelhet, mint amennyi a megfelelő képviselői helyek száma. (ASZ. 31. § (3)) Abban az esetben, ha a kétszeres jelöltszám utolsó helyén (helyein) jelölésszám azonosság áll fenn, akkor a tudományos osztály a tudományos bizottságok javaslatára eldönti, hogy e jelöltek közül ki(k) kerüljön a Szavazólapra. Az osztály gondoskodik arról is, hogy a Szavazólapra csak olyan jelölt kerüljön, aki jelölését elfogadta.

7.9 Az osztályok a tudományos bizottságok szerinti jelöltlistákat 1997. szeptember 15-ig megküldik a Választási Bizottságnak.

8. Szavazás

8.1 A közgyűlési képviselőket a doktorok szótöbbséggel három évre 1998–2000 választják meg. (ASZ. 31. § (5))

8.2 Az elfogadott jelöltlisták alapján a Választási Bizottság titkársága 1997. szeptember 30-ig elkészíti a tudományos bizottságok szerinti szavazólapokat. A szavazólapon a jelöltek — függetlenül a jelölés során kialakult rangsortól — ABC rendben szerepelnek.

8.3 1997. október 15-ig minden nem akadémikus köztestületi tag megkapja a szavazási csomagot, amely tartalmazza:

— a Választási Bizottság levelét a szavazás főbb szabályairól;
— a Szavazólapot (ld. 2. sz. melléklet);*
— a válaszborítékot.

8.4 Minden köztestületi tag szavazatát a Szavazólap kitöltésével teheti meg oly módon, hogy a Szavazólap alsó részén:

— az „A" oszlopban feltünteti az általa megszavazott képviselő azonosító számát, azt, amely a szavazólap felső részén a név előtt szerepel;
— „B" oszlopba pedig nyomtatott betűvel beírja a megszavazandó személy nevét.

8.5 A **Szavazólap** akkor érvényes:

— ha azt a köztestületi tag a fentiek szerint kitöltve 1997. november 15-ig eljuttatja a Választási Bizottság titkárságához;

* Minta az 5., 6. oldalon

— ha azon a megszavazandó személy egyértelműen azonosítható és az adott bizottság jelöltjei között szerepelt.

Érvényes a Szavazólap akkor is, ha a szavazó a megszavazhatónál kevesebb képviselőre szavaz.

8.6 Ha valaki több személyre szavaz, mint ahány az adott bizottságban megválasztható, akkor a Szavazólap érvénytelen.

8.7 A Szavazólapot tartalmazó borítékok közjegyző és a Választási Bizottság képviselőjének jelenlétében kerülnek felbontásra és hitelesítésre. Ezt követően kerül sor a szavazatok számítógépes feldolgozására és összeszámlálására.

8.8 Szavazategyenlőség esetén az első forduló jelölési rangsora dönt. Amennyiben a jelölésegyenlőség miatt sorrend nem állapítható meg, úgy a Választási Bizottság sorshúzással dönti el, hogy ki kerül be a közgyűlési képviselők közé.

8.9 A választási folyamat lezárásáig bármely képviselő kiválása esetén a szavazási eredménylistán a bizottságnál soronkövetkező jelölt válik a bizottság közgyűlési képviselőjévé.

8.10 A szavazás eredményét, a megválasztott képviselők bizottságonkénti névsorát, a Választási Bizottság ellenőrzi és jegyzőkönyvileg hagyja jóvá. (ASZ. 31. § (4), és Ü. 48.)

A köztestületi képviselők választásának végeredményét a Választási Bizottság 1997. december 10-ig állapítja meg.

9. A Választási Bizottság tevékenységéről beszámol a Doktorok Gyűlésének (ASZ. 31. § (4)) és a választás eredményéről tájékoztatja az Akadémia 1997. decemberi közgyűlését.

10. A közgyűlési képviselőknek megbízóleveleiket a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és a Választási Bizottság elnöke 1998. január 10-ig ünnepélyes keretek között adja át.

Budapest, 1996. december 9.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Matematikai Kutatóintézet igazgatója — a határozott idejű megbízás lejárta miatt — pályázatot hirdet az intézet

tudományos igazgatóhelyettesi

munkakörének betöltésére.

A kinevezendő tudományos igazgatóhelyettes feladata az igazgató általános helyettesítése mellett az intézet irányításában való részvétel elsősorban az alábbi területeken:

— nemzetközi kapcsolatok,
— a tudományos utánpótlással kapcsolatos feladatok,
— az egyetemekkel folytatott együttműködés,
— valamint mindazon tennivalók ellátása, amelyekre az intézetvezetőség munkamegosztásának alapján megbízást kap.

Az igazgatóhelyettesi munkakör 1997. március 1-től tölthető be, a megbízás 4 évre szól.

A pályázóval szembeni követelmények:

— tudományos minősítés,
— magas szintű angol nyelvtudás,
— megfelelő szakmai és vezetői gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázónak a munkakör ellátásával kapcsolatos elképzeléseit,
— a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, illetményének továbbá nyelvismeretének megjelölését,
— részletes önéletrajzot és publikációjegyzéket.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek másolatát,
— az idegennyelv-ismeretet igazoló okiratok másolatát,
— három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó a Matematikai Kutatóintézet állományában van, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni.

A pályázatot az MTA Matematikai Kutatóintézet igazgatójához (levélcím: 1364 Budapest, Pf. 127) kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Katona Gyula s. k.
igazgató

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

1. sz. melléklet

MINTA

MTA KÖZTESTÜLETI KÉPVISELŐVÁLASZTÁS 1997.

JELÖLŐLAP

TUDOMÁNYOS OSZTÁLY

Kérjük bekeretezni azt az egy bizottságot, amelyben Ön képviselőt jelöl.
(Bizottság megjelölése nélkül a Jelölőlap érvénytelen.)

Bizottság neve	Javasolható jelöltek száma
Bizottság megnevezése	x
Bizottság megnevezése	x
Bizottság megnevezése	x
Bizottság megnevezése	x
Bizottság megnevezése	x
Bizottság megnevezése	x
Bizottság megnevezése	x

Kérjük, a megküldött osztálylista alapján tüntesse fel minden jelölt azonosító számát és nevét is.

„A" a Jelölt azonosító száma	„B" a Jelölt neve

2. sz. melléklet

MINTA

MTA KÖZTESTÜLETI KÉPVISELŐVÁLASZTÁS 1997.

SZAVAZÓLAP

TUDOMÁNYOS OSZTÁLY

TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG

JELÖLT AZONOSÍTÓ SZÁMA, NEVE
tudományos fokozata (megnevezése)
szakterülete

JELÖLT AZONOSÍTÓ SZÁMA, NEVE
tudományos fokozata (megnevezése
szakterülete

Kérjük, a megküldött osztálylista alapján tüntesse fel minden jelölt azonosító számát és nevét is.

Jelölhető képviselőszám: x

„A" a Jelölt azonosító száma	„B" a Jelölt neve

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. vezérigazgatója
Felelős vezető: Zöld Ferenc — Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 755
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Nyárádi Tamásné
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1008,— Ft — Példányszámonkénti ára: 84,— Ft

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. FEBRUÁR 14.

Személyi rész — Kitüntetések — a Magyar Kultúra Napja alkalmából 8

Jogszabályok — 1996. évi CXXVI. törvény — a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról 8

49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet — a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról (a módosításokkal egységes szerkezetben) 10

Közlemények — Tájékoztató — a Doktori Tanács által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról . 13

Pályázati felhívások — kutatóintézeti igazgatói állásokra, Szádeczky-Kardos Elemér Díjra és ösztöndíjra 16

Tájékoztatás — a Magyar Tudományos Akadémia adószámáról 17

Fogadóórák — a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája 17

SZEMÉLYI RÉSZ

A miniszterelnök előterjesztésére

a Magyar Kultúra Napja alkalmából

életműve elismeréseként

Poszler György akadémikusnak, az irodalomtudomány doktorának, esztétának, irodalomtörténésznek, az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyetemi tanárának,

nemzetközileg elismert tudományos munkásságáért, iskolateremtő oktatói tevékenységéért

Simonyi Károly akadémikusnak, Állami Díjas és Kossuth-díjas fizikusnak, a Budapesti Műszaki Egyetem nyugalmazott egyetemi tanárának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KÖZÉPKERESZTJE
(polgári tagozat)

kitüntetést adományozom.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

JOGSZABÁLYOK

1996. évi CXXVI. törvény

a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról*

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) jogot ad a magánszemélynek arra, hogy befizetett adója — Szja tv.-ben meghatározott részének — közcélú felhasználásáról törvényben megjelölt kedvezményezett javára nyilatkozatban rendelkezzék. A magánszemély e jogának megvalósulását szolgáló eljárás szabályairól és a kedvezményezettek köréről az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

1. § A Szja tv. 45. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel, e törvény alkalmazásában befizetett adónak azt az összeget kell tekinteni, amely a magánszemély adóbevallásában vagy az adóbevallást helyettesítő munkáltatói elszámolásában az összevont adóalap adójának összegéből a kedvezmények levonása után fennmarad, feltéve, hogy ezt az adót a magánszemély megfizette, arra a 6. § (1) bekezdésében említett határidőt megelőző 30 nappal számított határidőn túlnyúló fizetési halasztást, részletfizetési kedvezményt nem kapott, és ennek az adóösszegnek az egy százaléka legalább 100 forint.

2. § (1) Ha a magánszemély a befizetett adójának a Szja tv.-ben meghatározott részéről e törvény szabályai szerint rendelkezett, és rendelkezésének teljesítése megtörtént, akkor a teljesítés szerinti összeg sem adóhatósági ellenőrzés, sem önellenőrzés következményeként utóbb nem módosítható.

(2) Ha a magánszemély rendelkező nyilatkozatot tartalmazó adóbevallásának önellenőrzése vagy adóhatósági ellenőrzése az 1. § szerinti fennmaradó adóösszegre kevesebbet állapít meg a bevallott összegnél, akkor annak az egy százalékára vonatkozó különbözetet — ha az a 100 forintot meghaladja — az adóhatóság határozata alapján a magánszemélynek meg kell fizetnie.

3. § (1) Az 1. § rendelkezése szerint meghatározott összeg egy százalékáról csak teljes egészében és csak egy kiválasztott kedvezményezett javára lehet rendelkező nyilatkozatot adni.

(2) Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (a továbbiakban: APEH) a magánszemély rendelkező nyilatkozata és az adóbevallás (az adóbevallást helyettesítő munkáltatói elszámolás) vonatkozó adata alapján az 1. §-ban meghatározott összeg egy százalékát utalja át a kedvezményezett javára.

4. § (1) E törvény alkalmazásában kedvezményezett

a) a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény szerinti egyház, vallási felekezet, vallási közösség (a továbbiakban: egyház) *b)* pontban felsorolt közszolgálati (közcélú), illetőleg hitoktatási tevékenysége, ha az egyházat a bíróság a magánszemély rendelkező nyilatkozata évének első napja előtt legalább három évvel korábban nyilvántartásba vette; a továbbiakban az adott egyház jogosult az említett tevékenységeket ellátó egységei (intézményei stb.) között az egy-egy konkrét közszolgálati (közcélú) tevékenységre vonatkozó összeg elosztására; a kedvezményezhetőségre igényt tartó egyházak adószám hiányában az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivataltól technikai adószámot kérnek azzal, hogy e törvény alkalmazásában a technikai adószám is adószámnak minősül;

b) azon — az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény szerinti — társadalmi szervezet (kivéve a pártot, munkaadói és munkavállalói érdekképviseleti szervezetet), azon alapítvány, amelyet a bíróság a magánszemély rendelkező nyilatkozata évének első napja előtt legalább három évvel nyilvántartásba vett, és alapszabálya, illetőleg alapító okirata szerint az említett rendelkező nyilatkozat évének első napja előtt legalább egy évvel betegségmegelőző és gyógyító, szociális, kulturális, oktatási, tudományos, kutatási tevékenységgel, a gyermekek, a fiatalok, az idős korúak, a fogyatékosok, a hátrányos helyzetűek segítésével, a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek, illetve a határon túli magyarság támogatásával, környezetvédelemmel, műemlékvédelemmel, természetvédelemmel, gyermek- és ifjúságvédelemmel, közlekedésbiztonsággal, az

* A törvényt az Országgyűlés az 1996. december 19-i ülésnapján fogadta el.

állampolgári jogok, a közrend, közbiztonság védelmével, kizárólag gyermek, ifjúsági és szabadidősport, valamint a fogyatékosok sporttevékenységével ténylegesen foglalkozik, figyelemmel a (2) bekezdésben foglaltakra is;

c) a közalapítvány, feltéve, hogy az alapító okirata szerint *b)* pontban felsorolt tevékenységekkel foglalkozik;

d) a következőkben felsorolt országos közgyűjtemény és egyéb kulturális intézmény:

1. Hadtörténeti Múzeum,
2. Iparművészeti Múzeum,
3. Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum,
4. Kortárs Művészeti Múzeum,
5. Közlekedési Múzeum,
6. Magyar Állami Operaház,
7. Magyar Nemzeti Múzeum,
8. Magyar Nemzeti Galéria,
9. Magyar Természettudományi Múzeum,
10. Mezőgazdasági Múzeum,
11. Nemzeti Színház,
12. Néprajzi Múzeum,
13. Országos Műszaki Múzeum,
14. Országos Széchenyi Könyvtár,
15. Országos Levéltár,
16. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár,
17. Petőfi Sándor Irodalmi Múzeum,
18. Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár,
19. Szabadtéri Néprajzi Múzeum,
20. Szépművészeti Múzeum,
21. Testnevelési és Sportmúzeum;

e) **a Magyar Tudományos Akadémia;**

f) a Központi Műszaki Fejlesztési Alapprogram;

g) az Országos Tudományos Kutatási Alapprogram;

h) a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram;

i) a Felsőoktatás Fejlesztési Alapprogram;

j) az elkülönített állami pénzalap;

k) azok a színházak, közgyűjtemények, közművelődési intézmények, amelyek a rendelkező nyilatkozat évének első napja előtti három év valamelyikében a helyi önkormányzattól éves támogatásban részesültek.

(2) Az (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában megjelöltek közül kizárólag az a szervezet lehet kedvezményezett, amely

a) belföldi székhelyű, és

b) a hazai lakosság, illetőleg a határon túli magyarság érdekében működik, és

c) nyilatkozik arról, hogy pártoktól független, azoktól támogatást nem kap, országgyűlési képviselőjelöltet a rendelkező nyilatkozat(ok) évét megelőző utolsó választáson nem állított, és nem támogatott, továbbá ezt az alapszabályában, alapító okiratában a továbbiakra is kizárta, és

d) az APEH-nál nyilvántartott, esedékes köztartozása nincs, az önkormányzati adóhatóság és a vámhatóság által 30 napnál nem régebben kiállított igazolással rendelkezik, mely szerint a kiállító szervezetnél nyilvántartott, esedékes köztartozása nincs, valamint nyilatkozatot ad arról, hogy

1. a társadalombiztosítással kapcsolatos minden befizetési kötelezettségének eleget tett,
2. az alapszabálya, alapító okirata szerinti — a 4. § (1) bekezdése *b)* pontjában meghatározott — tevékenységét a rendelkező nyilatkozat(ok) évét megelőző egy év óta megszakítás nélkül ténylegesen folytatja, eleget téve minden rá vonatkozó jogszabályi rendelkezésnek.

5. § (1) A magánszemély rendelkező nyilatkozatot általa lezárt, a nevével, lakcímével és az adóazonosító jelével ellátott postai szabvány méretű borítékban, azzal azonos méretű lapon tehet, amelyet vagy az adóbevallási csomagjában helyez el, vagy — az adóbevallást helyettesítő munkáltatói elszámolás esetén — legkésőbb az adóévet követő március 25-éig közvetlenül a munkáltatójának ad át. A borítékba helyezett rendelkező nyilatkozat csak a kedvezményezett adószámát tartalmazza, továbbá feltüntethető a kedvezményezett elnevezése is.

(2) A rendelkező nyilatkozatot a munkáltató nem ismerheti meg, az azt tartalmazó borítékot sértetlen állapotban az adóbevallást helyettesítő munkáltatói elszámolásra vonatkozó adatszolgáltatáson jelezve, azzal együtt, zárt csomagban kell megküldenie az adatszolgáltatás szerint illetékes adóhatóságnak.

(3) A borítékon és a rendelkező nyilatkozatban feltüntetett adatok adótitoknak minősülnek, és ennek megfelelő védelemben részesülnek, azzal az eltéréssel, hogy az adóhatóság kizárólag

a) a (4) bekezdésben említett jogvitá(k)ban eljáró felhatalmazott személyeknek engedhet betekintést;

b) a saját adataira és rendelkező nyilatkozatának tartalmára vonatkozóan ad a magánszemélynek tájékoztatást;

c) a javára utalt összegekre vonatkozó felvilágosítást közöl a kedvezményezettel.

(4) Az adóhatóság a borítékot és a benne elhelyezett rendelkező nyilatkozatot a boríték felbontásakor egymással megegyező azonosító kódjellel látja el, és azokat egymástól elkülönítve — ugyanazon személy(ek)nek egyidejűleg hozzá nem férhető módon — dolgozza fel, ellenőrzi, illetve őrzi. Az adóhatóság egyébként csak a rendelkező nyilatkozatok teljesítését érintő jogvita esetén, az abban eljáró felhatalmazott személynek engedélyezheti — a jogvita jogerős határozattal történő lezártáig — az egymástól elkülönített adatok kódjel alapján történő összekapcsolását.

(5) Az adóhatóság (4) bekezdésben említett őrzési kötelezettsége mindaddig fennáll, ameddig — a kedvezményezettek részére történő átutalás évét követő ötödik év végéig megkezdett — a (4) bekezdésben említett esetleges jogviták mindegyike jogerős határozattal le nem zárul. Ezen időpontot követően a borítékokat és a rendelkező nyilatkozatokat az APEH elnöke által kiadott eljárási rendben kell megsemmisíteni.

(6) Az adóhatóság a magánszemélyek adóbevallásához vagy adóbevallást helyettesítő munkáltatói elszámoláshoz mellékelt rendelkező nyilatkozatok alapján minden év szeptember 1. napjáig felhívja a kedvezményezetteket a 4. §-ban meghatározott feltételek meglétének 30 napon belül történő igazolására. Ez a 30 napos határidő jogvesztő.

6. § (1) Az APEH a 3. §-ban említett összeget a kedvezményezett 4. §-ban foglaltaknak megfelelő nyilatkozatok, igazolások benyújtásától számított 30 napon belül, legkésőbb az adott év október 31-ig utalja át a kedvezményezett javára, kivéve, ha az adóbevallás, a munkáltatói elszámolás, illetőleg a rendelkező nyilatkozat az átutaláshoz szükséges adatfeldolgozásra — az 5. § (4) bekezdésére is figyelemmel lefolytatott ellenőrzés megállapítása alapján — alkalmatlan. Ebben az esetben az utalást akkor kell teljesíteni, amikor az ezen határidőt követő egy éven belül az említett iratok pótlása, helyesbítése alapján az lehetséges. Későbbi utalást az adóhatóság csak az 5. § (4) bekezdésében említett jogvitát lezáró jogerős határozat alapján teljesít.

(2) Az 1. §-ban és a 3. §-ban előírt rendelkezések szerinti feltételek hiányában a rendelkező nyilatkozat érvénytelen.

(3) A kedvezményezettnek az e törvény alapján átutalt összeg cél szerinti felhasználását tartalmazó adatait az átutalást követő naptári év október 31-ig sajtóközleményben nyilvánosságra kell hoznia. A közzététel igazolása céljából a sajtóközlemény egy eredeti példányára az adózási bizonylatmegőrzési szabályokat kell alkalmazni.

7. § (1) Ha a kedvezményezett a 4. § szerinti feltételek meglétét az 5. § szerinti eljárásban nem igazolja, a rendelkezés érvénytelennek minősül. Érvénytelen rendelkezésnek minősül a téves vagy olvashatatlan adószám feltüntetése a rendelkező nyilatkozatban. Valamennyi, az e törvény szerint érvénytelen rendelkezés szerinti összeg a központi költségvetés személyi jövedelemadó bevételét képezi.

(2) Az e törvény szerint a kedvezményezettnek — kivéve a 4. § (1) bekezdése *a)* pontjában megjelöltet — átutalt összeg olyan költségvetési támogatásnak minősül, amelynek az e törvény szerinti közcélú tevékenységeknek megfelelő felhasználását az APEH az adózás rendjéről szóló törvény (a továbbiakban: Art.) megfelelő szabályai alkalmazásával jogosult ellenőrizni. A közcélú tevékenységnek nem megfelelő felhasználás megállapítása esetén az adóhatóság erről határozatot hoz, és ennek alapján ezt az összeget — az Art. 95. §-a szerinti elévülési időn belül — visszafizetteti.

(3) Abban az esetben, ha a kedvezményezett a 4. § szerinti feltételek meglétét az 5. § szerinti eljárásban sikertelenül igazolja, erről az APEH határozatot hoz, amelyet a kedvezményezett kérelmére az a bíróság, amelynél a kedvezményezett nyilvántartásba vétele történt, ennek hiányában a kedvezményezett címe szerint illetékes bíróság, nemperes eljárásban 15 napon belül — a feltételek fennállásának megállapítása esetén — megváltoztatja.

8. § (1) Ez a törvény a kihirdetése napját követő 5. napon lép hatályba azzal, hogy rendelkező nyilatkozatot első alkalommal az 1996. évi jövedelemnek — az 1. §-ban meghatározott — adójáról lehet tenni.

(2) Az 5. § alkalmazásában az 1996. évi jövedelem adójával összefüggő rendelkezés során adóazonosító jel helyett a személyi számot kell feltüntetni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Gál Zoltán s. k.,
az Országgyűlés elnöke

49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet

a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról*

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 85. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

A rendelet hatálya

1. §

E rendelet hatálya a központi költségvetési szervként működő kutatóintézetekben, a nem kutatóintézetként működő központi költségvetési szerveknél tudományos kutatói munkakörökben és a Magyar Tudományos Akadémiához (a továbbiakban: Akadémia) tartozó, kutatást kiegészítő (támogatott kutatóhelyeket fenntartó, szolgáltató, jóléti) akadémiai központi költségvetési szerveknél (a továbbiakban: munkáltató) foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyára terjed ki.

A közalkalmazotti jogviszony létesítése és módosítása

[A Kjt. 20. §-a (2) bekezdéséhez]

2. §

A tudományos kutatói, az érdemi feladatokat ellátó pénzügyi, számviteli, munkaügyi, társadalombiztosítási, adóügyi, valamint pénztárosi, portás és rendész munkakörökben csak büntetlen előéletű személlyel létesíthető közalkalmazotti jogviszony.

[A Kjt. 21. §-a (2) bekezdéséhez]

3. §

(1) Pályázati eljárásban elnyert határozott idejű szerződéses kutatómunka, illetve feladat elvégzésére — az újabb közalkalmazotti jogviszony létesítését is ideértve — öt évet meghaladóan is létesíthető határozott időre közalkalmazotti jogviszony.

(2) Az (1) bekezdésben említett munkát, feladatot a kinevezési okmányban pontosan meg kell határozni.

[A Kjt. 23. §-a (3)—(4) bekezdéséhez]

4. §

(1) Magasabb vezető beosztású közalkalmazott a kutatóintézet vezetője.

(2) Vezető beosztású közalkalmazott(ak): az (1) bekezdésben nem említett, a rendelet hatálya alá tartozó akadémiai költségvetési szerv vezetője, valamennyi költségvetési szerv vezetőjének a szakmai és a gazdasági vezetői feladatokat ellátó helyettese(i), a főosztályvezető, a főosztályvezető-helyettes, az osztályvezető.

* Egységes szerkezetben a 92/1994. (VI. 17.) Korm. rendelettel és a 17/1997. (I. 31.) Korm. rendelettel. Ez utóbbi módosítást vastag betűs szedéssel jelöltük. A módosítások 1997. február 1-jén léptek hatályba.

5. §

(1) Magasabb vezető beosztás ellátására, valamint a munkáltatóra vonatkozó szervezeti és működési szabályzat szerint meghatározott tudományos szervezeti egység vezetésére történő megbízás csak nyilvános pályázat elfogadásával adható.

(2) Magasabb vezető beosztás ellátásával csak büntetlen előéletű magyar állampolgár bízható meg. Vezető beosztás ellátásával csak büntetlen előéletű személy bízható meg.

(3) Az (1) bekezdésben említett megbízás csak határozott időre, legfeljebb öt évre szólóan adható. A megbízás — az (1) és a (4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — többször is meghosszabbítható, de összeszámított időtartama folyamatosan az azonos vezetői megbízásban a tíz évet nem haladhatja meg.

(4) A nyilvános pályázat kiírásának feltételeit, a benyújtott pályázat elbírálásának módját (bizottsági véleményezés, személyes meghallgatás, a pályázati eljárás határideje) a megbízási jogkör gyakorlója határozza meg.

(5) A gazdasági vezetői (igazgatói, igazgatóhelyettesi, vezetői) feladatok ellátására szóló megbízás előfeltétele:

a) szakirányú felsőfokú iskolai végzettség és öt év vezetői gyakorlati idő; vagy

b) nem szakirányú felsőfokú vagy középiskolai végzettség és a munkakör betöltéséhez előírt felsőfokú szakvizsga és öt év vezetői gyakorlati idő.

(6) Magasabb vezető és vezető beosztás ellátásával nem bízható meg az a közalkalmazott, aki a munkáltatóhoz hasonló tevékenységet folytató vagy a munkáltatóval rendszeres gazdasági kapcsolatban álló gazdasági társaságnak tagja. Ezen rendelkezéstől indokolt esetben magasabb vezető esetében a megbízási jogkör gyakorlója, vezető beosztás esetén pedig a munkáltató szerv vezetője eltérhet.

Cím adományozása

[A Kjt. 39. §-a (4) bekezdéséhez]

6. §

(1) A kinevező a tudományos munkakört (13. §) betöltő közalkalmazottnak intézeti szenior (Shc.) címet adományozhat.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott cím adományozásának feltételei: legalább tizenötéves tudományos munkakörben eltöltött közalkalmazotti jogviszony, kiemelkedő, illetve tartósan jó kutatómunka végzése.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott címet kell adományozni annak a tudományos főmunkatárs besorolású közalkalmazottnak, aki legalább 10 évig magasabb tudományos vezetői vagy tudományos vezetői beosztást töltött be és a vezetői megbízása megszűnt, vagy arról lemondott.

Minősítés

[Kjt. 40. §-a (1) bekezdéséhez]

7. §

(1) Minősíteni kell azt a közalkalmazottat, aki vezetői megbízást kap, a megbízást megelőzően, ha nem vagy két évnél régebben volt minősítve.

(2) Nem kell minősíteni azt a közalkalmazottat — a Kjt. 40. §-ának (2) bekezdésében foglalt kivétellel —, akinek az öregségi nyugdíjra való jogosultság eléréséhez kevesebb mint öt éve van hátra.

Összeférhetetlenség

[A Kjt. 41. §-a (2) bekezdéséhez]

8. §

(1) Összeférhetetlen az olyan munkavégzésre irányuló további jogviszony, amelynek keretében a közalkalmazottat foglalkoztató munkáltató üzleti titkát képező módszerek, eljárások, ismeretek (know how-k) alkalmazására kerülne sor.

(2) Az üzleti titkot, a gazdasági (kutatási) tevékenységhez kapcsolódó minden olyan témát, információt, megoldást, eljárási módszert, adatot, amelynek titokban maradásához a munkáltatónak méltányolható érdeke fűződik, a közalkalmazott kinevezési okmányában rögzíteni kell. Ebben a körben összeférhetetlenségre a munkáltató csak abban az esetben hivatkozhat, ha az üzleti titok említett módon történő meghatározása a közalkalmazott kinevezési okmányában előzetesen megtörtént.

(3) A 4. §-ban meghatározott magasabb vezető és vezető beosztású közalkalmazott nem lehet a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény 28. §-a szerinti vezető tisztségviselője olyan gazdasági társaságnak, amelynek az őt foglalkoztató munkáltató az alapítója, tagja.

A munkaidő

(A Kjt. 55. §-ához)

9. §

Tudományos kutatói munkakörben — kivéve, ha közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó szabály szerint a kutatói tevékenység csak a munkahelyen végezhető — a munkahelyen töltendő idő tartama heti két teljes munkanap.

[A Kjt. 57. §-a (4) bekezdéséhez]

10. §

Évenként öt munkanap pótszabadság jár annak a közalkalmazottnak, aki a Kjt. hatálybalépésekor a 13. § (1) bekezdésének *a)—d)* pontja szerinti tudományos munkakörbe volt besorolva, illetve akit e rendelet hatálybalépését követően a 13. § (2) bekezdésének *a)—d)* pontja szerinti tudományos munkakörbe sorolnak be.

[A Kjt. 59. §-a (2) bekezdése a) pontjához]

11. §

A készenlétet követően a közalkalmazottat nem illeti meg pihenőidő, ha a készenlét időtartama alatt munkát nem kell végeznie.

A közalkalmazott előmeneteli és illetményrendszere

[Kjt. 61. §-a (2) bekezdéséhez]

12. §

A közalkalmazottakat a Kjt. mellékletében meghatározott fokozatok és fizetési osztályok szerint kell besorolni, a 13—15. §-okban foglaltak figyelembe vételével.

13. §

(1) Tudományos elnevezésű munkakörbe kell sorolni azt a közalkalmazottat, aki a Kjt. hatálybalépése idején

a) kutatóprofesszor;

b) tudományos tanácsadó;

c) tudományos főmunkatárs;

d) tudományos munkatárs;

e) tudományos segédmunkatárs

munkakörbe volt besorolva.

(2) E rendelet hatálybalépését követően

a) kutatóprofesszor elnevezésű tudományos munkakörbe kell besorolni az Akadémia rendes és levelező tagját;

b) tudományos tanácsadó elnevezésű munkakörbe

1. kell besorolni a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címmel, vagy a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény (a továbbiakban: Atv.) 28. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az MTA Doktora címmel egyenértékűnek tekintett „tudomány(ok) doktora" tudományos fokozattal rendelkező személyt,

2. lehet besorolni a felsőoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban Ftv.) 25—26. §-ában meghatározottak szerint habilitált személyt,

c) tudományos főmunkatárs elnevezésű munkakörbe kell besorolni a doktori (PhD) fokozattal vagy az Ftv. 119. §-ának (1) bekezdése szerint azzal egyenértékű tudományos fokozattal és legalább hatéves kutatói, oktatói gyakorlattal rendelkező személyt, ha a kutatóintézet tudományos főmunkatársi minősítő eljárását

1. akadémiai munkáltatónál az Atv. 23. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján létrehozott tudományos tanács,

2. nem akadémiai munkáltatónál jogszabály vagy belső szabályzat alapján létrehozott intézményi tudományos tanács

elbírálása alapján sikerrel teljesítette.

d) tudományos munkatárs elnevezésű munkakörbe kell besorolni a legalább hároméves kutatói, oktatói gyakorlattal rendelkező személyt, ha az előírt alkalmazási feltételnek megfelel;

e) tudományos segédmunkatárs elnevezésű munkakörbe kell besorolni azt a közalkalmazottat, aki a kutatómunkában irányítással vesz részt.

Az *a)—d)* pontokban meghatározott besorolási feltételektől eltérni nem lehet.

(3) A kutatói gyakorlati idő csak abban az esetben vehető figyelembe, ha a közalkalmazott kutatói munkaterv szerint tevékenykedett és rendszeresen publikált.

Ugyanezen feltétel mellett veheti figyelembe a munkáltató szerv vezetője a gyakorlati idő számításánál az egyetem által szervezett doktori (PhD) képzés ösztöndíjas időtartamát is.

(4) A tudományos munkakörbe történő besorolást a fizetési osztály betűjele mellett /I. számmal jelölni kell.

(5) A tudományos munkakörbe történő besoroláshoz egyetemi végzettség szükséges.

(6) A (2) bekezdés c) pontját nem kell alkalmazni azon kandidátusok esetében, akiket már a rendelet hatálybalépése előtt tudományos főmunkatársként soroltak be.

14. §

Nem tudományos munkakörbe történő közalkalmazotti besoroláskor a 15. §-ban meghatározott képesítési fokozatokra is tekintettel kell lenni.

15. §

Az intézményekben a nem tudományos munkakörökben foglalkoztatott közalkalmazottak besorolásánál a Kjt. felsőoktatásban való végrehajtásáról rendelkező, módosított 15/1992. (XI. 12.) MKM rendelet I. számú mellékletének 16—22. pontjában foglaltakat kell alkalmazni, a II. számú melléklet D. részének figyelembevételével.

[A Kjt. 61. §-a (3)—(4) bekezdéséhez]

16. §

A képesítési és többletkövetelmények alóli ideiglenes felmentés és végleges mentesítés iránti kérelmet a munkáltatói jogokat gyakorló vezető terjesztheti elő, és a felmentést, a mentesítést — indokolt esetben, a tudományos munkakörök kivételével — a munkáltató szerv vezetője adhatja meg.

[A Kjt. 68. §-a (3) bekezdéséhez]

17. §*

[Kjt. 70. § (3) bekezdéséhez]

17/A. §

(1) A magasabb vezetői beosztású közalkalmazott részére járó pótlék mértéke:

a) száz főt meg nem haladó közalkalmazottat foglalkoztató kutatóintézet vezetésére adott megbízás esetén a pótlékalap 250%-a,

b) száz főt meghaladó közalkalmazottat foglalkoztató kutatóintézet vezetésére adott megbízás esetén a pótlékalap 300%-a.

(2) A vezetői beosztású közalkalmazott részére járó pótlék mértéke:

a) az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szerv vezetésére adott megbízás esetén a pótlékalap 200%-a,

b) a száz főt meghaladó közalkalmazottat foglalkoztató kutatóintézetek és az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szervek vezetőjének a szakmai és a gazdasági vezetői feladatokat ellátó helyettesi beosztásra szóló megbízás esetén a pótlékalap 200%-a,

c) a száz főt meg nem haladó közalkalmazottat foglalkoztató kutatóintézetek és az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szervek vezetőjének a szakmai és a gazdasági vezetői feladatokat ellátó helyettesi beosztásra szóló megbízás esetén a pótlékalap 175%-a,

* A 17 §-t a 92/1994. (VI. 17.) Korm. rendelet 5. §-a hatályon kívül helyezte.

d) kutatóintézeteknél és az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szerveknél a főosztályvezetői beosztásra szóló megbízás esetén a pótlékalap 175%-a,

e) kutatóintézeteknél és az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szerveknél a főosztályvezető-helyettesi beosztásra szóló megbízatás esetén a pótlékalap 150%-a,

f) kutatóintézeteknél és az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szerveknél az osztályvezetői beosztásra szóló megbízás esetén a pótlékalap 100%-a.

(3) Az e rendelet hatálybalépése előtt megállapított vezetői pótlékok mértéke — a megbízás időtartamára — az (1) és a (2) bekezdésben foglaltakra tekintettel nem csökkenthető.

[A Kjt. 71. §-a (3) bekezdéséhez]

18. §

(1) A 6. § (1) bekezdésében meghatározott cím pótléka a pótlékalap 100%-a.

(2) A 6. § (3) bekezdése alapján adományozott cím esetén a pótlék mértéke azonos a közalkalmazott utolsó vezetői beosztásában kapott vezetői pótlékának mértékével.

(A Kjt. 75. §-ához)

19. §

(1) A kutatóprofesszor, a tudományos tanácsadó és a tudományos főmunkatárs elnevezésű munkakörbe sorolt közalkalmazottat illetménypótlék illeti meg, amelynek mértéke a **pótlékalap** 100 százaléka.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt szabályt alkalmazni kell a tudományos fokozattal rendelkező tudományos munkatársak esetében is.

(3) A tudományos munkakörbe besorolt egyes közalkalmazottak további illetménypótlékban részesülhetnek, amelynek mértéke:

a) tudományos munkatárs esetében a pótlékalap 0—50%-a;

b) tudományos főmunkatárs esetében a pótlékalap 50—200%-a;

c) kutatóprofesszor és tudományos tanácsadó esetében a pótlékalap 200—400%-a.

[A Kjt. 85. § (3) bekezdéséhez]

19/A. §

A honvédelmi miniszter rendeletben állapítja meg a honvédelmi miniszter közvetlen irányítása alá tartozó hivataloknál és háttérintézményeknél, valamint a Magyar Honvédségnél és katonai szervezeteinél, a katonai nemzetbiztonsági szolgálatoknál és a katonai felsőoktatási intézményeknél kutatóként foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyára vonatkozó szabályokat.

Záró rendelkezések

20. §

(1) Ez a rendelet 1993. április 15. napjától lép hatályba, a tudományos pótszabadsággal kapcsolatos rendelkezéseket (10. §) azonban 1992. július 1. napja időponttól kell alkalmazni.

(2) A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény szociális, egészségügyi, család-, gyermek és ifjúságvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 113/1992. (VII. 14.) Korm. rendelet 10. §-a hatályát veszti, és a rendelet 1. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott munkáltatóknál foglalkoztatott tudományos kutatói besorolású közalkalmazottak tekintetében a 49/1993. (III. 26.) Korm. rendeletben foglaltakat kell alkalmazni.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt doktori fokozatokról

Kémiai tudomány Szakbizottsága

TOMCSÁNYI LÁSZLÓ (Veszprémi Egy.)
„Az alumínium passziválódásának néhány kérdése" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

SZEPES LÁSZLÓ (ELTE)
„Szerves fémvegyületek ionizált állapotai és bomlása" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

NESZMÉLYI ANDRÁS (KKKI)
„13C-NMR relaxációs idők felhasználása természetes szerves anyagok szerkezetfelderítésénél" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

BOTÁR LÁSZLÓ (KKKI)
„Gyors reakciók kinetikájának tárgyalása diszkrét oldatmodell alapján" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

BARTIK TAMÁS (Petrolkém. Kut.)
„Foszfin ligandumok alkalmazása fémorganikus kémiai rendszerekben" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

Elektronikai, számítástechnikai Szakbizottság

ZÓLOMY IMRE (BME)
„Tunneloxidos és tömbgátas aktív félvezető eszközök" című munkája alapján a műszaki tudomány doktora

Növénytermesztési Szakbizottság

VARJAS LÁSZLÓ (Növényvéd. Kut.)
„A juvenilhormon szerepe lepkefajok lárva–báb átalakulása és évszakos fejlődése szabályozásában" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

Történelemtudományi Szakbizottság

SZÉKELY GÁBOR (Politikatört. Int.)
„Amszterdam, Párizs, London, Moszkva. Kísérletek az újabb világháború elhárítására. Nemzetközi háborúellenes- és békeszervezetek 1932—1939" című munkája alapján a történelemtudomány doktora

SOLYMOSI LÁSZLÓ (KLTE)
„A földesúri járadékok új rendszere a XIII. századi Magyarországon" című munkája alapján a történelemtudomány doktora
FALLENBÜCHL ZOLTÁN
„A magyar királyi hivatalnokság története és archontológiája 1526—1848" című munkája alapján a történelemtudomány doktora

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

KIS SEBESTYÉN (Kassa)
„A KTK munkaértékelési és besorolási rendszer felállítása és verifikálása" című munkája alapján a közgazdaságtudomány doktora
CSABA LÁSZLÓ (KOPINT-DATORG)
„A rendszer-átalakítás alkalmazott közgazdaságtana" című munkája alapján a közgazdaságtudomány doktora

Irodalomtudományi Szakbizottság

KOVÁCS ÁRPÁD (ELTE)
„A perszonális elbeszélés (Puskin, Gogol, Dosztojevszkij)" című munkája alapján az irodalomtudomány doktora

Szociológiai és demográfiai Szakbizottság

NÉMEDI DÉNES (ELTE)
„Az ész társadalmasítása" című munkája alapján a szociológiai tudomány doktora

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Elméleti Orvostudományi Szakbizottság

LÉVAY GYÖRGY
„Benzol metabolitok és szerkezetileg rokon vegyületek DNS károsító hatásának vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
TÓTH PÁL
„A retina és egyes látóközpontok elemeinek morfológiája békában" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
TOMSITS ERIKA
„A lipidek szerepe koraszülöttek táplálásában" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
INSTITÓRIS LÁSZLÓ
„Néhány xenobiotikus állatkísérlet immuntoxikológiai vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
KOVÁCS ANNAMÁRIA
„A calcitonin gén-relációs peptid (CGRP) magatartási és neuroendokrin hatásai" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
KŐHIDAI LÁSZLÓ
„Az egysejtű Tetrahymena hormonkötése és annak sejtfiziológiai aspektusai különös tekintettel a hormonnal történő előkezelések hatásaira" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

Klinikai Orvostudományi Szakbizottság

ISTVÁN GÁBOR
„A distalis elhelyezkedésű végbélrák záróizom-megtartásos sebészi kezelése: onkológiai és funkcionális eredmények" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
MERVAT AHMED GAD ABEL RAHMAN (Egyiptom)
„Free radical reactions in bile secretion and gallstone disease" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
KÓSA LAJOS
„Ételallergiák komplex vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
FÓNAY KÁROLY
„Secunder polycythaemia cardiopulmonlais hatásai, terápiás lehetőségei chronicus cor pulmonales betegeknél" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
KÓCZÁN GYÖRGY
„Az öngyilkosságok komplex elemzése Baranya megyében 1984—1988., 1991." című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
MARGITTAY ERZSÉBET
„Reprodukciós korú nők családorvosi vizsgálata és a családorvosi szemlélet oktatása trianpuláris módszerrel" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
UJJ GYÖRGY
„Citosztatikus hexit származékok hatása egér és humán csontvelő granulopoetikus elődsejtjeire: a polycythaemia vera dibrómmannit kezelése" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
SIMAI ATTILA
„A háziorvosi munka elméleti és gyakorlati kérdései egy praxis részei között végzett összehasonlító morbiditási vizsgálat tükrében" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
DOBÓ NAGY CSABA
„A gyökércsatorna megmunkáló műszerek összehasonlító vizsgálata az általuk okozott csatornaforma változás függvényében" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
SZEIFERT GYÖRGY
„A craniopharyngeomák egyes klinikopathológiai sajátosságai" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
DANCSÓ JÁNOS
„A klimaktérium hormonális kezelésének klinikai eredményei" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
SZENDRÉNYI VILMOS
„A gastroesophagealis reflux betegség diagnosztikája, szövődményei és kezelése" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
MONOSTORI ZSUZSANNA
„A modern képalkotó eljárások szerepe a nem kissejtes hörgőrákok preoperatív diagnosztikájában és a műtéti terv felállításában" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

KELENTEY BARNA ÁRPÁD
„Antibiotikumok nyálba történő kiválasztása és hatásuk a nyálmirigyekre" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

HEILER ZOLTÁN
„A modern képalkotó eljárások szerepe a nem kissejtes hörgőrákok preoperatív diagnosztikájában és a műtéti terv felállításában" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

SZILVÁSSY ZOLTÁN
„Antiischaemiás és antiarrhythmiás hatások tanulmányozása éber nyúlon" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

TOMCSÁNYI JÁNOS
„Periodikus légzés és ritmuszavarok klinikai vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

MATSCH JENŐ
„A paroxysmalis tachycardia pathogenezis"-ének kutatása területén kifejtett munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

ENDREFFY ILDIKÓ
„A szénhidrát anyagcsere néhány specifikus vizsgálata „szerzett" anyagcsere-betegségekben" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

SZŰTS PÉTER
„A purinanyagcsere egyes zavarainak szűrővizsgálata, diagnosztikája és befolyásolásának új lehetőségei" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

KEMPLER PÁL
„Ritmuszavarok indukciójának, leképezésének és ablációjuk modellezésének újabb lehetőségei" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

BALLA JÓZSEF
„A vascularis turbulentia és az atherogenesis; A turbulentica provokálta Haem-vas felhalmozódás és az endothelialis virusinfectio szerepe" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

BARNA ISTVÁN
„Újabb lehetőségek a magasvérnyomás betegség diagnosztikájában" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

GÉCZY ANNA
„Egyes magatartászavarokra jellemző kognitív disztorziók vizsgálata és terápiája" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

BARTKÓ GYÖRGY
„Adatok a rövid és hosszútávú neuroleptikus kezelés prognosztizálásához és optimalizálásához" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

Gépészeti, kohászati Szakbizottság

VU VAN THINH (Vietnam)
„Keményfém forgácsolószerszámok élezése gyémántszemcsés koronggal" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

BALASSY ZSOLT
„Kis méretű tüdőtartományok dinamikus mechanikai viselkedésének vizsgálata alveoláris kapszula oszcillátor (AKOT) mérési technika segítségével" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

FODOR TAMÁS
„A kvázi-nemlineáris, higro-viszkoelasztikus faanyagú rúdszerkezet belső erőinek és elmozdulásainak időfüggése" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Energetikai Szakbizottság

KASSIM KADRY KASSIM MATRAWY
„Performance evaluation and optimisation of a solar domestic hot water heating and storing system" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

SOLIMAN MOHAMED SOLIMAN ELFEKY (Egyiptom)
„Flame Noise Emission from a Gas Burner Near the Limits of Flammability" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

AHMED ABDALLA MAHMOUD HASSAN (Egyiptom)
„Optimized PWM Technique of Three Level Inverter fed Induction Motor Drives" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Elektronikai, számítástechnikai Szakbizottság

FÖLDVÁRI RUDOLF
„Új nonlineáris jelfeldolgozási eljárások, tulajdonságaik és alkalmazási lehetőségeik" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

VENETIANER PÉTER
„Celluláris neurális hálózatok és analogikai algoritmusok: elvi lehetőségek, kombinatorikai és képtömörítési feladatok megoldása" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

TÓTH ATTILA
„A rekombinációs centrumok és p–n átmenetek lokalizálása félvezetőkben pásztázó elektronmikroszkóppal" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

GIANONE LÁSZLÓ
„Robusztus irányítás célú rendszeridentifikáció nemkanonikus bázisok használatával" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Építési, építészeti Szakbizottság

VAJDA JÓZSEF
„A rácsszalagok befolyása az izotermikus és meleg szabad légsugarak áramlási tulajdonságaira és azok hőfiziológiai hatása" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

HORVÁT FERENC
„Pályadiagnosztikai alapokon nyugvó vasúti pályakarbantartási és felújítási döntéssegítő rendszer" című munkája alapján a közlekedéstudomány kandidátusa

CSÉBFALVINÉ NAMÉNYI ANIKÓ
„Nemlineáris útkövető módszer tartószerkezetek stabilitásvizsgálatára" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

ERDŐSI ISTVÁN
„A budapesti metró hőérzeti vizsgálata" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

MEZŐS TAMÁS
„Római kori építészeti emlékek védelmének elmélete és gyakorlata" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Bányászati, földtani Szakbizottság

DORIS SADEK GHABRIAL
„The effects of rock composition on the indicators of the incipient metamorphism and the correlation of these indicators as exemplified by NE-Hungarian Paleozoic and Mesozoic sequences" című munkája alapján a földtudomány kandidátusa

Kémiai tudomány Szakbizottsága

FARKAS ÖDÖN
„A potenciális energiafelület koncepciójának szerves kémiai alkalmazásai" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

MOHAMMED C. AESA
„New synthetic procedures for the preparation of natural products and their intermediates" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

KISS T. JÁNOS
„Infravörös spektroszkópiai mérések hordozós fémkatalizátorok vizsgálatához" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

KOVÁCS IMRE
„Szénhidrátok vázának szintetikus transzformációi" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

MOHAMED MANSOUR SHARIF
„Detection if Irradiated Spices" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

ANWAR ALI ALI
„Economics of transport by cars" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

OSMAN PÉTER
„A technológia transzfer vállalati gyakorlatának néhány fontosabb kérdése" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot hirdet az

ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI INTÉZET

és a

VILÁGGAZDASÁGI KUTATÓINTÉZET

igazgatói munkakörének betöltésére, **1997. július 1**-jei hatállyal, valamint az

IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZET

igazgatói munkakörének betöltésére, **1997. augusztus 1**-jei hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
- a kutatóhely kialakított tudományos koncepciójának megvalósítása,
- az akadémiai kutatóhálózat folyamatban lévő konszolidációjának eredményeként az intézetet érintő valamennyi kedvező, vagy kedvezőtlen döntés, illetőleg az intézetre háruló feladatok végrehajtása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa, vagy Ph. D. tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet, vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét,
- tudományos fokozatának és idegennyelv ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot 2 példányban,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40. §-a, illetve a 49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet szerint.

A jelenlegi igazgatóknak — amennyiben pályázatot nyújtanak be — ez utóbbiakat nem kell mellékelniük.

A megbízás a kutatóhálózat felülvizsgálatára tekintettel 1—5 évig terjedhető időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1245 Budapest, Pf. 1000), a pályázat megjelenésétől számított 1 hónapon belül kell benyújtani az illetékes tudományági főosztálynak.

Keviczky László s. k.

AZ MTA SZÁDECZKY-KARDOSS ELEMÉR DÍJ- ÉS ÖSZTÖNDÍJ ALAPÍTVÁNYÁNAK KURATÓRIUMA PÁLYÁZATOT HIRDET

Szádeczky-Kardoss Elemér Díj elnyerésére

A díj elsősorban már elvégzett, publikált tudományos munkák elismerésére szolgál. A díjra a földtudományok területén tevékenykedő 40 év alatti oktatók és kutatók pályázhatnak, 5 évnél nem régebbi magyar, vagy lehetőleg angol nyelven publikált könyvvel, könyvrészlettel, cikkel, szabadalommal vagy műszerleírással.

A díjak összege tanulmányok esetén 15 000,– és 50 000,– Ft között lehet. Könyvek, jegyzetek esetén elérheti a 100 000,– Ft-ot.

A pályázatot az MTA Földtudományok Osztályára (1051 Bp., Nádor u. 7. I/130., telefon: 117-4219) **1997. június 15**-ig lehet benyújtani, melyhez csatolni kell a pályázó tudományos önéletrajzát (születési év, lakáscím feltüntetésével) és a pályázatra benyújtott munkát (munkákat) egy-egy példányban.

A benyújtott pályázatokat a kuratórium szeptember 15-ig bírálja el és még szeptemberben eredményt hirdet.

1997-ben néhány nagyon indokolt esetben mód nyílik — a fenti kitételeknek megfelelő magyar állampolgárok részére — külföldi tanulmányút, ill. konferencián való részvétel támogatására. Lehetőség nyílik továbbá külföldön élő magyar anyanyelvű diákok (csoportos) vagy fiatal kutatók és oktatók magyarországi szakmai látogatásának támogatására. Az ösztöndíjak összege: 20 000,– és 100 000,– Ft között lehet.

A kuratórium a pályázóktól részletes indoklást vár, amelyben kifejtik a szakmai tanulmányút célját. Egyéni pályázatokhoz részletes szakmai önéletrajzot is kell csatolni.

Az 1997. június 15-ig benyújtott pályázatokkal folyó év szeptembere és a következő év szeptembere közötti időszakra lehet támogatást kérni.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre az MTA Földtudományok Osztálya 1997. szeptemberi ülésén kerül sor.

Budapest, 1997. január 28.

Mészáros Ernő s. k.
az MTA rendes tagja,
a SzKE Kuratórium elnöke

TÁJÉKOZTATÁS

A Magyar Tudományos Akadémia a jövedelemadóból megajánlott 1 százalékos adórészt a fiatal kutatók és a vidéki tudományos élet segítésére, valamint a tudományos könyvtárak fejlesztésére kívánja felhasználni.

Adószám: 15313377-1-01

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. vezérigazgatója
Felelős vezető: Zöld Ferenc — Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 803
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Nyárádi Tamásné
Megjelent: 1,5 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. MÁRCIUS 14.

A Magyar Tudományos Akadémia 1996. évi decemberi közgyűlésének határozatai 20

A Kormány határozata 1009/1997. (I. 31.) Korm. h. a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagjainak kinevezéséről . . . 20

Közlemények
Tájékoztató a Doktori Tanács által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról . 21
Tájékoztató az 1997. évi Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díj pályázatainak elbírálásáról 24
Pályázati felhívások Az Akadémiai Könyvtár főigazgatói munkakörének betöltésére, magyarországi tudományos ösztöndíjakra, tudományos igazgatóhelyettesi munkakörre, ismeretterjesztő írások beküldésére 24
Fogadóórák a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája 26

A Magyar Tudományos Akadémia 1996. évi decemberi közgyűlésének határozatai

A közgyűlés

1. jóváhagyólag tudomásul vette az Akadémia elnökének a tudománypolitikai irányelvek kialakításával foglalkozó előadását és a hozzászólásokra adott válaszokat; egyetért az előadásban megismert feladatok meghatározásával, amelyek a következők:

a) az Akadémia autonómiájának kiépítése, viszonyának megfogalmazása a törvényhozó, végrehajtó hatalomhoz;
b) a magyar tudomány koordinálása a határainkon belül és túl, ezen belül a „Tudomány az ezredfordulón" c. kiadvány előkészítése, a feladatok koordinálása (1996—1998), és a magyar tudományos értelmiség érdekeinek megfogalmazása;
c) az Akadémia szervezetének tökéletesítése az 1994. évi törvényre alapozva, a köztestületiség és az autonómia belső szervezeteinek további finomítása céljából (1996—1999). A magyar tudományról szóló parlamenti és kormány beszámoló feltételeinek megteremtése (1996—1999);
d) az akadémiai intézethálózat konszolidációja (1997—1999);
e) az állam és a nemzet előtt álló stratégiai kérdések megfogalmazása, az ezekre adható válaszok és alternatívák koordinálása (1997—1999);

örömmel fogadta Gál Zoltánnak, az Országgyűlés elnökének üdvözlő szavait;

2. megvitatta és a vitában elhangzottak figyelembevételével elfogadta

2.1 a Magyar Tudományos Akadémia 1997. évi költségvetési tervezetét 229 igen, 5 nem és 11 tartózkodás mellett. Felhatalmazza a főtitkárt, hogy amennyiben a javaslat az Országgyűlés döntése alapján módosul, a szükséges változtatásokat hajtsa végre;

2.2 az előterjesztett, rábízott vagyonba tartozó ingatlanok értékesítési javaslatát 203 igen, 21 nem és 16 tartózkodással;

2.3 az akadémiai kutatóhálózat konszolidációjának kérdéseit és az előterjesztés alapján egyetért a konszolidációra vonatkozó elvi és módszertani kérdésekkel. A Közgyűlés felkéri a konszolidációt irányító 9-es Bizottságot, hogy a szükséges és a jogszabályokban rögzített egyeztetést követően minden akadémiai kutatóintézetre vonatkozóan terjesszen konkrét döntési javaslatot az Akadémia 1997. májusi közgyűlése elé;

2.4 a doktorok 200 közgyűlési képviselőjének 1997. évi választásának előkészítéséről szóló tájékoztatót;

2.5 a tudományterületi finanszírozási arányok áttekintésére hozott közgyűlési határozat végrehajtásáról beterjesztett tájékoztatót;

3. az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának lemondott tagjai helyére titkos szavazással új tagokat választott, név szerint a következőket:

Hunyadi György
Szakály Ferenc
Patthy László

4. megvitatta az elé terjesztett indítványokat, és azt javasolja, hogy a végleges, 1997-es költségvetés ismeretében a Főtitkár tegyen javaslatot a vidéki akadémikusok és köztestületi képviselők akadémiai célú, belföldi kiküldetései költségeinek lehetséges mértékű biztosítására;

5. helyesli azt a javaslatot, hogy az akadémikusok és a köztestülethez tartozó tudomány doktorai — a nyugdíjasok kivételével — felajánlják az 1997. januárjában esedékes 1 havi tiszteletdíj-növekményüket a felmerült akadémiai hiányok pótlására. A Közgyűlés felkéri a Főtitkárt a végrehajtási módozat kidolgozására;

6. felhatalmazza az elnökséget, hogy a közgyűlési határozat végleges szövegét — érdemi tartalmának megváltoztatása nélkül — megállapítsa. Felkéri továbbá, hogy a közgyűlésen elhangzott, de a határozatban nem érintett javaslatokban foglaltakat vizsgálja meg és intézkedéseiről tájékoztassa az érintetteket.

A Kormány határozata

A Kormány 1009/1997. (I. 31.) Korm. határozata

a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagjainak kinevezéséről

A Kormány az 1101/1996. (X. 2.) Korm. határozat 2. *a)—b)* pontja alapján

dr. Ferge Zsuzsa Széchenyi-díjas szociológust, a szociológiai tudomány doktorát,

Halász Béla Széchenyi-díjas orvost, az MTA r. tagját,

Kányádi Sándor Kossuth-díjas írót, költőt, műfordítót,

dr. Kerkápoly Endre Széchenyi-díjas ny. egyetemi tanárt, a műszaki tudomány doktorát,

Keviczky László villamosmérnököt, az MTA r. tagját, az MTA főtitkárát,

Nemecz Ernő állami díjas geokémikust, az MTA r. tagját,

Rolla János Kossuth-díjas hegedűművészt, Érdemes Művészt,

Szabó István Kossuth-díjas filmrendezőt, Kiváló Művészt

a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagjává,

Ádám Antal Széchenyi-díjas geofizikust, az MTA r. tagját, az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézete kutatóprofesszorát

a Földtudományi, Környezet- és Természetvédelmi, valamint Természeti Erőforrások Albizottsága elnökévé,

Beck Mihály Állami díjas kémikust, az MTA r. tagját

a Természettudományok Alaptudományai és Gyakorlati Eredményei Albizottság elnökévé,

Horn Péter Széchenyi-díjast, az MTA r. tagját, a Pannon Agrártudományi Egyetem rektorát

a Biológiai és Agrártudományi Albizottság elnökévé,

dr. Ilia Mihály Széchenyi-díjas irodalomtörténészt, a József Attila Tudományegyetem egyetemi docensét

az Irodalmi Albizottság elnökévé,

Kállai Ferenc Kossuth-díjas színművészt, Kiváló Művészt

a Színház- és Filmművészeti Albizottság elnökévé,

Kollár Lajos Széchenyi-díjast, az MTA r. tagját, a Budapesti Műszaki Egyetem egyetemi tanárát az

Építészeti, Építési és Területfejlesztési Albizottság elnökévé,

dr. Lajtha György Széchenyi-díjas egyetemi tanárt, a műszaki tudomány doktorát

az Elektronikai és Informatikai Albizottság elnökévé,

Michelberger Pál Széchenyi-díjas mérnököt, az MTA r. tagját, az MTA alelnökét, a Budapesti Műszaki Egyetem egyetemi tanárát

a Műszaki Alkalmazott Tudományok és Innovációs Alkotások Albizottsága elnökévé,

Petrovics Emil Kossuth-díjas zeneszerzőt, Kiváló Művészt, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi tanárát

a Zene- és Táncművészeti Albizottság elnökévé,

Schrammel Imre Kossuth-díjas keramikusművészt, Kiváló Művészt, a Magyar Iparművészeti Főiskola rektorát

a Képző-, Fotó- és Iparművészeti Albizottság elnökévé,

Szelényi Iván szociológust, az MTA r. tagját

a Társadalomtudományi Albizottság elnökévé,

Vizi E. Szilveszter Széchenyi-díjas orvost, az MTA r. tagját, az MTA alelnökét, az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet igazgatóját

az Orvostudományi Albizottság elnökévé,

5 évi időtartamra kinevezi.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt doktori fokozatokról

Nyelvtudományi Szakbizottság

KLAUDY KINGA
„A fordítás elmélete és gyakorlata" című munkája alapján a nyelvtudomány doktora

Néprajztudományi Szakbizottság

SZABÓ LÁSZLÓ (Damjanich J. Múzeum)
„Társadalomnéprajz" című munkája alapján a néprajztudomány doktora

Matematikai és Számítástechnikai Szakbizottság

MOHAMED ASAAD (Cairo)
„On the Structure of Finite Groups" című munkája alapján a matematikai tudomány doktora

Állattenyésztési és Állatorvostudományi Szakbizottság

SZENDRŐ ZSOLT (PATE)
„A házinyúl anyai tulajdonságait befolyásoló néhány külső és belső tényező vizsgálata" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

Orvostudományi Szakizottság

OBÁL FERENC (SZOTE)
„Az alvás humorális szabályozása" című munkája alapján az orvostudomány doktora

RÁCZ KÁROLY (SOTE)
„Kortikoszteroid termelés és szabályozás humán mellékvesekéreg daganatokban" című munkája alapján az orvostudomány doktora

VARGA VINCE (KLTE)
„Endogén di- és tripeptidek: a gaba és glutamáterg neurotranszmisszió új modulátorai a központi idegrendszerben" című munkája alapján az orvostudomány doktora

ÁGOSTON DÉNES (USA)
„A kolinerg és peptiderg ideg-ingerületátvitel preszinaptikus neurokémiája" című munkája alapján az orvostudomány doktora

BODA ZOLTÁN (DOTE)
„A primér haemostasis kísérletes és klinikai vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány doktora

GLÁZ EDIT (SOTE)
„Aldosteron a klinikai orvostudományban" című munkája alapján az orvostudomány doktora

JERMENDY GYÖRGY (Bajcsy Kh.)
„Cukorbetegek szívműködési zavarának klinikai vonatkozásai" című munkája alapján az orvostudomány doktora

KOLTAI MÁRIA ZSÓFIA (Orsz. Kardiol.)
„Szív- és érelváltozások kialakulásának korai jelenségei cukorbetegségben" című munkája alapján az orvostudomány doktora

MADÁCSY LÁSZLÓ (SOTE)
„Újabb eredmények a gyermekkori inzulin-dependens diabetes terápiájában és krónikus szövődményeinek korai felismerésében" című munkája alapján az orvostudomány doktora

KRAKOVITS GÁBOR (Szent János Kh.)
„A csípőízületi prothesis combcsonti elemének biomechanikai vonatkozásai" című munkája alapján az orvostudomány doktora

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Kémiai Szakbizottság

JEDLOVSZKY PÁL
„Molekuláris folyadékok szerkezetének vizsgálata statisztikus módszerekkel" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

SZABÓ PIROSKA
„Termogravimetria – tömegspektrometria és differenciális pásztázó kalorimetria alkalmazása összetett anyagrendszerek vizsgálatára" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

VARGA KÁROLY
„Kémiai reaktorok strukturális modellen alapuló dinamikus szimulációja" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

NAGY KORNÉL
„Többtényezős döntések kemometriai alkalmazásokkal" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

KOVÁCS IMRE
„Fémegykristály felületeken kialakított átmeneti termékek vizsgálata elektronspektroszkópiai módszerekkel" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

Biológiai tudomány Szakbizottsága

KARIM MAHDINEJAD
„Studies on feeding value of selected algal species for filter-feeding and zooplankton" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

MARTIN ANDREA MÁRIA
„Budapest termálvizeinek autochton termofil mikrobaközösségei" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

HORNUNG ERZSÉBET
„Szárazföldi Isopoda populációk reproduktív stratégiái és tér–idő mintázata" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

FORRÓ LÁSZLÓ
„Szikes vizek rákfaunája (Crustacea: Branchiopoda és Copepoda)" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

HREBLAY MÁRTON
„A Mythimna-Leucania komplex (Lepidoptera, Noctuidae) taxonómiája és európai fajok határozókulcsa" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

KÖRMÖCZI LÁSZLÓ
„Tér–idő mintázatok és mintázattranszformációk homokpusztai gyeptársulásokban" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

NGUYEN QUOC THONG
„The use of azolla-anabaena association as a bionitrogen source in agriculture and study of its sexual reproduction" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

GYÖRGYEY JÁNOS
„Génexpressziós változások a hormonaktivált sejtosztódás és szomatikus embriogenezis során lucernában" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

ERDÉLYI MIKLÓS
„Az anyai hatás fejlődésbiológiai boncolása drosophila melanogasterben: domináns nősténysteril mutációk izolálása és jellemzése" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

LASKAY TAMÁS
„Naturally Acquired and Experimental Leishmaniasis: Application of DNA-Based Detection Methods and Analysis of the Immune Response againts the Parasite" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

BALIKÓ GABRIELLA
„Az escherichia coll murl gén hiányának, illetve fokozott aktivitásának fenotipikus hatásai" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

Agrárökonómiai Szakbizottság

RIEGER LÁSZLÓ
„A hazai agrárpiaci szabályozás kezdeti tapasztalatai" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

SZŐKE GYULA
„A hazai agrárpiaci szabályozás kezdeti tapasztalatai" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

Hadtudományi Szakbizottság

KOVÁCS TIBOR
„A GC és GC–MS mérőműszerek alkalmazhatóságának vizsgálata mérgező harcanyagok kimutatására különböző mintákból" című munkája alapján a hadtudomány kandidátusa

BÚS JÁNOS
„A tüzér tisztképzés története a Magyar Királyi Honvédségben (kiemelten a Ludovika Akadémia)" című munkája alapján a hadtudomány kandidátusa

KOVÁCS VILMOS
„A Magyar Királyi Honvédség tábori tüzérségének lőszerei 1913—1945" című munkája alapján a hadtudomány kandidátusa

RAVASZ ISTVÁN
„A Kárpát-medence hadszíntérré válásának kérdései 1944-ben és a Magyarország keleti felén lezajlott hadműveletek, különös tekintettel a 2. magyar hadsereg felállítására és harcaira Erdélyben" című munkája alapján a hadtudomány kandidátusa

Szociológiai és Demográfiai Szakbizottság

BECSKEHÁZI ATTILA
„Valóság 1970" című munkája alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
KUCZI TIBOR
„Valóság 1970" című munkája alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
GYŐRY PÉTER
„Díjhátralékosok–díjhátralékosság" című munkája alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
GÁBOR LÁSZLÓ
„Díjhátralékosok–díjhátralékosság" című munkája alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
HAVAS GÁBOR
„A megélhetési módok és a többségi társadalomhoz fűződő viszony változásai a magyarországi cigányok különböző csoportjaiban" című munkája alapján a szociológiai tudományok kandidátusa
ÖRKÉNY ANTAL
„Az igazságossági felfogások mindennapi percepciója a nemzetközi összehasonlítás tükrében" című munkája alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
FÜZESI ZSUZSANNA
„A kockázatokhoz való viszonyunkról" című munkája alapján a szociológiai tudomány kandidátusa

Politikatudományi Szakbizottság

MOLNÁR GUSZTÁV
„Az autonóm társadalom eszméje az angol polgárháború idején" című munkája alapján a politikatudomány kandidátusa
SZILÁGYI IMRE
„Az önálló és demokratikus Szlovénia létrejötte" című munkája alapján a politikatudomány kandidátusa
HAMBERGER JUDIT
„A Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság szétválása" című munkája alapján a politikatudomány kandidátusa

Nyelvtudományi Szakbizottság

BIBOK KÁROLY
„Szószemantika: elméleti kérdések és elemzések" című munkája alapján a nyelvtudomány kandidátusa
VU NGOC CAN
„A hely és időhatározók kontrasztív vizsgálata a magyar és a vietnámi nyelvben" című munkája alapján a nyelvtudomány kandidátusa

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

MIZSEI KÁLMÁN
„Hogyan lett politikai a gazdaságtan" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
NAGY GYULA
„Munkaerőpiaci áramlások, a munkanélküliség időtartama és a munkanélküli segélyezés Magyarországon" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
MADARÁSZ ALADÁR
„Hogyan lett politikai a gazdaságtan" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
VALENTINYI PÁL
„Fejezetek a privatizáció és piacszabályozás külföldi és hazai tapasztalataiból" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
VALKÓ LÁSZLÓ
„Kísérlet a környezeti piac meghatározására" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
VINCE PÉTER
„A vállalati tulajdonosváltás néhány tapasztalata a piacgazdaságokban és az átalakuló magyar gazdaságban" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
VERES ZOLTÁN
„A marketing a szolgáltatások piacán és egyes eredményeinek alkalmazhatósága a projekttípusú ipari szolgáltató tevékenységben" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
ZÁRDA SAROLTA
„Az oktatás menedzsmentje" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
MOLNÁR ISTVÁN
„Gazdasági rendszerek szimulációja és optimalizációja" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

TÁJÉKOZTATÓ

az 1997. évi Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díj pályázatainak elbírálásáról

Az 1997. évi Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díj pályázatainak elbírálása lezárult. A Magyar Tudományos Akadémia a következő fiatal kutatók nemzetközi konferencián való részvételét támogatja:

1. Dr. JANDA TIBOR	MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet	30 000 Ft
2. Dr. HARACSKA LAJOS	Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézete	30 000 Ft
3. Dr. HASKÓ GYÖRGY	MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet	30 000 Ft
4. Dr. KIS BÉLA	Szegedi Orvostudományi Egyetem, MTA-SZOTE Neuroendokrin Munkacsoport	30 000 Ft
5. Dr. MÁCSAI MÓNIKA	Szegedi Orvostudományi Egyetem, MTA-SZOTE Neuroendokrin Munkacsoport	30 000 Ft
6. Dr. GEISZT MIKLÓS	Semmelweis Orvostudományi Egyetem, MTA-SOTE Celluláris és Molekuláris Élettani Tanszéki Kutatócsoport	30 000 Ft
7. Dr. SZABADKAI GYÖRGY	Semmelweis Orvostudományi Egyetem, MTA-SOTE Celluláris és Molekuláris Élettani Tanszéki Kutatócsoport	30 000 Ft

Budapest, 1997. február 17.

Náray-Szabó Gábor s. k.,
főtitkárhelyettes

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke pályázatot hirdet az 1826-ban alapított

AKADÉMIAI KÖNYVTÁR

főigazgatói munkakörének betöltésére.

A főigazgató feladata

— az Akadémia országos tudományos könyvtára tevékenységének irányítása, kutatómunkájának fejlesztése,
— a könyvtár hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének megőrzése, illetve további erősítése.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— felsőfokú iskolai végzettség és tudományos fokozat,
— tudományszervezői jártasság,
— nemzetközileg is elismert eredmények a pályázó tudományterületén,
— legalább ötéves gyakorlat a könyvtári, közgyűjteményi vagy tudományos-felsőoktatási intézményben,
— legalább egy világnyelv felsőfokú előadóképes tudása,
— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának megjelölése,
— eddigi tudományos és szakmai közéleti munkájának és eredményeinek ismertetése,
— a pályázó szakmai írásainak bibliográfiája.

A pályázathoz mellékelni kell:

— a pályázónak felsőfokú oktatási intézményben szerzett, valamint tudományos fokozatát igazoló okirata, továbbá a felsőfokú nyelvtudását igazoló okirat fénymásolatait,
— részletes szakmai önéletrajzot két példányban,
— három hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt (MTA alkalmazásában álló pályázóknál ez utóbbi mellőzhető).

A pályázathoz csatolni kell a jelenlegi munkáltató által egy évnél nem régebbi szakmai minősítés másolatát.

A pályázat nyertese határozatlan időre szóló közalkalmazotti kinevezést kap és ismételhető ötéves vezetői megbízást a munkakör betöltésére.

A pályázatot az MTA elnökének címezve (1245 Budapest, Pf. 1000) **1997. április 15**-ig kell benyújtani.

A pályázat elbírálására 1997. május 30-ig kerül sor.

Budapest, 1997. február 17.

Glatz Ferenc s. k.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a

Domus Hungarica Scientiarum Artiumque

keretében elnyerhető magyarországi tudományos ösztöndíjakra

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke a művelődési és közoktatási miniszterrel egyetértésben tudományos ösztöndíj pályázatot ír ki a külföldi állampolgársággal rendelkező magyar anyanyelvű vagy magyar tárgyú kutatásokkal foglalkozó kutatók és az őket foglalkoztató tudományos műhelyek tudományos tevékenységének támogatására.

A pályázattal a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) és a Művelődési és Közoktatási Minisztérium (MKM) lehetővé kívánja tenni, hogy a külföldi magyar tudományosságot képviselő kutatók és műhelyek az eddigieknél rendszeresebben kapcsolódhassanak be a hazai tudományos életbe, intézeti és egyetemi kutató-, illetve oktatómunkába, megteremtve ezáltal a világban folyó magyar nyelvű és magyar tárgyú kutatások eddiginél magasabb fokú integrációjának feltételeit.

Pályázni a mostani első kiírás alkalmával két kategóriában lehet:

a) **junior ösztöndíj a 40 évnél fiatalabb már publikációkkal rendelkező kutatók részére;**
b) **senior ösztöndíj PhD fokozattal és nemzetközileg elismert tudományos tevékenységgel rendelkező kutatók részére**

Pályázni lehet:

— 1—6 hónapos magyarországi tudományos kutatásra,
— rövid tanulmányútra,
— konferencia-részvételre, valamint
— kizárólag senior kategóriában a magyarországi felsőoktatási intézmények vagy harmadik országban (elsősorban a Magyarországgal szomszédos államokban) működő egyetemek, főiskolák magyar hallgatóinak tartandó előadássorozatra, a megpályázott kutatási ösztöndíj részeként.

A pályázathoz csatolandó:

— szakmai önéletrajz,
— tudományos publikációk jegyzéke, valamint legalább egy, a témához kapcsolódó publikáció másolata,
— részletes kutatási- és költségterv,
— két támogató ajánlás tudományos fokozattal rendelkező, elismert szakmabelitől: egy hazai, valamint egy, a pályázó országában dolgozó kutatótól.

Ösztöndíj-pályázat esetén befogadó nyilatkozat szükséges a pályázatban megjelölt hazai kutatóhely vezetőjétől.

A konferencia-részvétel támogatásához szükséges a rendezők írásos meghívása és az előadás írott változatának benyújtása.

Előadássorozattal történő pályázás esetén szükséges a felsőoktatási intézmény vezetőjének felkérő, illetve fogadónyilatkozata.

Pályázni a pályázati űrlap kitöltésével lehet, amely beszerezhető személyesen a Kuratórium titkárságán (1014 Bp. Úri u. 53.), illetve postán (1250 Bp. Pf. 9).

A pályázatokat folyamatosan lehet benyújtani. A kuratórium első alkalommal azokat a pályázatokat fogja elbírálni, amelyeket 1997. március 31-ig adtak postára. Cím: Magyar Tudományosság Külföldön — Kuratóriumi Titkárság, 1250 Budapest, Pf. 9.

A nyertes pályázók ingyenes elhelyezést, havi 30, illetve 60 ezer forint ösztöndíjat, Budapesten, illetve szükség szerint más magyarországi városban ingyenes közlekedési bérletet kapnak.

Az ösztöndíjasok Magyarországra, illetve hazautazásához max. 10 ezer forintos egyszeri költségtérítéssel járul hozzá a kuratórium.

A pályázati kiírás megjelenik a Művelődési Közlönyben és az Akadémiai Értesítőben, elérhető az Interneten (MTA és MKM home page), beszerezhető az MTA külső tagjainál, továbbá a magyar nagykövetségeken.

A pályázattal kapcsolatosan a következő budapesti számokon lehet érdeklődni:

Telefon: 00-36-1-155-8539
Fax: 00-36-1-156-6373
E-mail: h7389tar@ella.hu

Az MTA elnöke és a művelődési és közoktatási miniszter által közösen kinevezett héttagú kuratórium mind a két pályázat esetében fenntartja magának a jogot, hogy meghívás alapján is odaítélje az arra alkalmas jelölteknek az ösztöndíjat. A nyerteseket első alkalommal legkésőbb április 30-ig írásban értesítjük.

Budapest, 1997. február

Glatz Ferenc s. k.,
az MTA elnöke

Az MTA Csillagászati Kutatóintézete pályázatot hirdet az **1997. június 1**-től betöltendő **tudományos igazgatóhelyettesi** munkakörre.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és tudományos fokozat,
— kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
— az angol nyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,
— eddigi szakmai munkájának és eredményeinek ismertetését,
— tanulmányainak, könyveinek pontos bibliográfiáját,
— tudományos fokozatának és idegennyelv ismeretének megjelölését,
— a jövőbeni vezetői működésére vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,
— részletes szakmai önéletrajzot,
— 3 hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, A pályázatnak a fent említett mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázatot az Intézet igazgatójához (1525 Budapest, Pf. 67) **1997. április 30**-ig kell benyújtani.

Balázs Lajos s. k.,
igazgató

Az Országos Tudományos Kutatási Alap (OTKA), az Élet és Tudomány Egyesület, valamint az Élet és Tudomány szerkesztősége

PÁLYÁZATOT HIRDET
TUDOMÁNYOS KUTATÓKNAK.

- Olyan ismeretterjesztő írásokat várunk tőlük, amelyekben közérthető módon mutatják be saját kutatásukat, annak célját, módszerét, eddigi vagy várható eredményeit és tudományos vagy gyakorlati hasznosíthatóságának lehetőségeit.
- A pályadíjak:

1 db	I. díj: 30 000 Ft
2 db	II. díj: 20 000 Ft
3 db	III. díj: 15 000 Ft
1 db	20 000 forintos különdíj a hagyományostól eltérő (például poszterszerű) feldolgozásért

- A zsűri a pályadíjakat visszatarthatja, megoszthatja. A díjban részesült és a nem díjazott, de közlésre érdemesnek ítélt írásokat az Élet és Tudomány megjelenteti.
- A pályázat jeligés; a pályázó zárt, jeligével ellátott borítékban mellékelje nevét, lakáscímét (telefonszámát), anyja nevét, személyi igazolványának számát és — ha a cikkben bemutatott tudományos munkájában az OTKA támogatta — OTKA-kutatási pályázatának nyilvántartási számát is.
- A legfőljebb 200 gépelt sor terjedelmű cikket három kéziratos példányban és mágneslemezen, a cikk illusztrációját — ez lehet vonalas ábra, színes vagy fekete-fehér papírkép, illetőleg diapozitív — egy példányban kérjük. A szöveg (formázóparancsok nélkül) bármilyen IBM-kompatíbilis számítógépen, MS Word, Word for Windows, XY Write, Word Perfect vagy ezekre konvertálható szövegszerkesztőn készülhet. Az ábrákat, képeket is tudjuk elektronikusan fogadni, de megkönnyíti a munkánkat, ha ezeket (és a „keretes" cikkeket is) külön állományban, nem pedig a szövegbe beépítve mellékelik.
- A pályamunkákat az Élet és Tudomány szerkesztőségébe (1088 Budapest VIII., Bródy Sándor u. 16.) vagy levélcímére (1428 Budapest, Pf. 47.) várjuk.
- A pályázatok beküldésének határideje: **1997. május 31.**

Az *Országos Tudományos Kutatási Alap*,
az *Élet és Tudomány szerkesztősége*
és az *Élet és Tudomány Egyesület*

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. vezérigazgatója
Felelős vezető: Zöld Ferenc — Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 846
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Nyárádi Tamásné
Megjelent: 0,5 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. ÁPRILIS 18.

Személyi rész — Kitüntetések — Nemzeti Ünnepünk alkalmából 28

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1996. szeptember 16-i, október 28-i, december 6-i üléseinek állásfoglalásai 29

Közlemények

Tájékoztató — az Akadémiai Kutatási Pályázati Rendszer 1997-ben elfogadott pályázatairól 31

Tájékoztató — a Doktori Tanács által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról . 35

Közlemény — az 1997. évi Akadémiai Ifjúsági Díjat elnyert pályázatokról 37

Pályázati felhívások — társadalomtudományi kutatások támogatására, hadtudományi tanulmányok megírására, OTKA posztdoktori és alapkutatások támogatására 39

Fogadóórák — a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája 41

SZEMÉLYI RÉSZ

A miniszterelnök előterjesztésére

Nemzeti Ünnepünk, Március 15-e alkalmából

a bauxitföldtan és a geokémia területén végzett több évtizedes nemzetközileg is úttörő kutatómunkája és kiemelkedő jelentőségű kézikönyvei megalkotása elismeréseként

Bárdossy Györgynek, az MTA levelező tagjának, geológusnak, c. egyetemi tanárnak,

a magyar művelődéstörténet és értelmiségtörténet tanulságait példaként felmutató munkásságáért

Benkő Samu romániai magyar művelődéstörténésznek, esztétának, az MTA külső tagjának,

a gazdasági növekedés és a cikluselmélet hazai művelése terén elért eredményeiért

Bródy Andrásnak, a közgazdaságtudomány doktorának, az MTA Közgazdaságtudományi Intézete tudományos tanácsadójának,

a kísérleti biofizika orvosbiológiai alkalmazása területén végzett, nemzetközileg is kiemelkedő tudományos munkásságáért

Damjanovich Sándor akadémikusnak, a Debreceni Orvostudományi Egyetem Biofizikai Intézete igazgatójának, egyetemi tanárnak,

a magyar szülészet és nőgyógyászat terén végzett kiemelkedő gyógyító, tudományos és iskolateremtő tevékenységéért

Gáti István akadémikusnak, az Országos Szülészeti és Nőgyógyászati Intézet főigazgató-helyettesének,

a gyógyszeranalitika területén elért eredményeiért, különösen a szteroidok ipari analízisének fejlesztéséért, s a nagyhatékonyságú folyadék-kromatográfia megújításáért és a gyógyszerek szennyezésprofiljának meghatározására használható módszer kidolgozásáért

Görög Sándor akadémikusnak, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem c. egyetemi tanárának,

nemzetközileg is elismert történettudományi munkásságáért

Honák Péter akadémikusnak, az MTA Történettudományi Intézete kutatóprofesszorának,

a magyarországi ökológiai kutatás, továbbá a természetvédelem terén évtizedeken át végzett kutatásaiért, nemzetközileg széles körben elismert magas színvonalú eredményeiért, kiemelkedő oktató munkájáért, iskolateremtő munkásságáért

Jakucs Pál akadémikusnak, a Kossuth Lajos Tudományegyetem egyetemi tanárának,

nemzetközi elismertségű tudományos, tudományszervezői, szerkesztői és pedagógiai tevékenységéért

Marosi Ernő akadémikusnak, művészettörténésznek, az MTA Művészettörténeti Kutató Intézet igazgatójának, egyetemi tanárnak,

a nagy széntüzelésű kazánokhoz hibridfluid tüzelési rendszer kifejlesztésében és megvalósításában végzett munkájáért, valamint a tudományos kutatás és az egyetemi oktatás terén végzett tevékenységéért

Reményi Károlynak, az MTA levelező tagjának, a Villamos-energiaipari Kutató Intézet Rt. szakigazgatójának,

a kombinatorikában és a számelméletben elért eredményeiért, az utánpótlás nevelésében szerzett múlhatatlan érdemeiért

T. Sós Vera akadémikusnak, az MTA Matematikai Kutatóintézet kutatóprofesszorának,

az áramlástechnika kutatásában és oktatásában elért, valamint az ipari fejlesztés területén nemzetközileg is elismert kiemelkedő eredményeiért

Vajna Zoltánnak, az MTA levelező tagjának, a Budapesti Műszaki Egyetem egyetemi tanárának,

a genetika és növényökológia terén kifejtett nemzetközileg is elismert kutatási és iskolateremtő tevékenységéért

Vida Gábor akadémikusnak, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának

SZÉCHENYI-DÍJAT;

a magyar növénynemesítés és növénytermesztés területén kifejtett nemzetközileg is kiemelkedő kutatási és nagy gyakorlati jelentőségű tevékenységükért

Bócsa Iván akadémikusnak, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Fleischmann Rudolf Mezőgazdasági Kutatóintézete kutatóprofesszorának és

Győrffy Béla akadémikusnak, az MTA Mezőgazdasági Kutató Intézete kutatóprofesszorának,

a wolfram anyagszerkezeti kutatásában elért, valamint a korszerű gyártási technológiában alkalmazott, nemzetközi szinten is elismert eredményeikért, amellyel a wolfram nagyhőmérsékletű terhelhetőségének jelentős javítását elérték

Gaál Istvánnak, a fizikai tudomány kandidátusának, az MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézete tudományos főmunkatársának és

Horacsek Ottónak, a műszaki tudomány kandidátusának, az MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézete tudományos osztályvezetőjének valamint

Neugebauer Jenőnek, a műszaki tudomány doktorának, az MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézete tudományos tanácsadójának

MEGOSZTOTT SZÉCHENYI-DÍJAT;

kimagasló tudományos és oktató-nevelő munkássága elismeréseként

Szegedy-Maszák Mihály irodalomtörténésznek, az MTA levelező tagjának

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KÖZÉPKERESZTJE
(polgári tagozat);

kitüntetést adományozom.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1996. szeptember 16-i ülésének (AKT 6/96.) állásfoglalásai

Az AKT a következő napirendi pontokat tárgyalta:

1. A kutatóintézeti tevékenység értékelésének néhány kérdése:
   — Kutatóintézetek néhány átlagos mutatója és attól való eltérések felhasználása az értékelésnél.
   — Az AKT különbizottságának javaslata (Bencze Gy.—Makara G.) az értékelés szempontjaira.
   — A kutatóintézet hálózat működését szemléltető modell megvitatása.
2. Tájékoztató az év végén lejáró kutatóintézeti igazgatói megbízásokra beérkezett pályázatokról.
3. Egyebek:
   — Tájékoztatás az 1997. évi költségvetési tárgyalások aktuális kérdéseiről.
   — Előterjesztés a kutatóintézetekkel kapcsolatos egyes kérdések rendezésére.

AKT 6/1/96. (IX. 16.) állásfoglalás:

A kutatóintézetek értékelési szempontjaival kapcsolatos anyaghoz, amelyet az AKT különbizottsága állított össze, számos hozzászólás történt. Az AKT a hozzászólások alapján felkérte Fazekas Károlyt, hogy vegyen részt az albizottság további tevékenységében és konzultálva a társadalomtudományok képviselőivel integrálják az anyagba a társadalomtudományokra vonatkozó értékelési szempontokat is. Végleges elfogadására a következő AKT ülésen kerül sor. A javaslatban foglaltak alapján a kutatóintézetek tevékenységének végső értékelését a kuratóriumok végzik, az elemző bizottságok és tudományterületi főosztályok segítségével, felhasználva az értékelő bizottságok, tudományos osztályok véleményét is. Az AKT felhatalmazta elnökét, hogy az AKVT ülésén tájékoztassa a kutatóintézeti igazgatókat a publikációs listák ellenőrzésének, a hivatkozási listák összeállításának és a három csoportba történő önbesorolásnak a szükségességéről.

A kutatóintézeti hálózat működésére bemutatott modellszámításokhoz szintén sok észrevétel hangzott el. Az AKT úgy foglalt állást, hogy a számításokat az elhangzottak figyelembevételével az AKT költségvetési bizottságában folytatni kell, kiindulási alapul 1982. évet véve.

AKT 6/2/96. (IX. 16.) állásfoglalás:

Az AKT tudomásul vette az év végén lejáró kutatóintézeti igazgatói megbízásokra beérkezett pályázatokról szóló tájékoztatót. A megbízások javasolt időtartamáról döntés egy későbbi ülésen születik.

AKT 6/3/96. (IX. 16.) állásfoglalás:

1. Az egyebek keretében tájékoztatás hangzott el az 1997. évi költségvetési tárgyalások aktuális kérdéseiről. Az AKT elnöke úgy értékelte a tárgyalásokat, hogy az akadémikusi/doktori tiszteletdíj emelkedése, 600 Mft konszolidációra, AKP keret emelése, összességében pozitív irányban történő elmozdulásnak tekinthető. Problémás a közalkalmazotti 17%-os jövő évi béremelés biztosítása.
2. Az AKT 12 igen, 1 nem, 1 tartózkodással elfogadta az OKTK alap 11 Mft-tal történő forráskiegészítését az Akadémia részéről.
3. A KFKI RMKI névváltoztatási kérelmét az AKT nem támogatta. 12 igen, 1 nem, 1 tartózkodással az AKT felhatalmazta elnökét, hogy tájékoztassa a kérdésről az MTA elnökét — szükségesnek látja-e Közgyűlés elé vitelét.
4. A TAKI alaptevékenysége ellátása érdekében végzett kisegítő, kiegészítő módosítási kérelmével kapcsolatban az AKT felhatalmazta elnökét a kérés jóváhagyására.
5. Szabó Gábor, az MTA rendes tagja, az AKT Közgyűlés által választott osztályképviselője egészségi okokból felmentését kérte. Az AKT elfogadta, hogy a Közgyűlésig a Biológiai Osztály elnöke által kijelölt képviselő vegyen részt tanácskozási joggal az AKT ülésein.
6. Náray-Szabó Gábor főtitkárhelyettes tájékoztatást adott az AKP keretében meghirdetett pályázatok elbírálásáról. A nyertesek névsora hamarosan megjelenik az Akadémiai Közlönyben.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1996. október 28-i ülésének (AKT 7/96.) állásfoglalásai

Az AKT a következő napirendi pontokat tárgyalta:

1. Tájékoztató a fiatal kutatói álláshelyek betöltéséről.
2. Előterjesztés a kutatóintézeti tevékenység értékelésének szempontjaira.
3. Tájékoztató a kutatóintézeti hálózat korszerűsítésének általános elveiről.
4. Egyebek.

AKT 7/1/96. (X. 28.) állásfoglalás:

Az AKT 16 igen és 2 tartózkodó szavazattal egyetértett annak a kilenctagú bizottságnak a felállításával, amelynek feladata javaslatokat kidolgozni a közgyűlés részére az intézethálózat korszerűsítése érdekében teendő lépésekre.

AKT 7/2/96. (X. 28.) állásfoglalás:

Az 1996. évi fiatal kutatói álláshelyek betöltéséről elhangzott tájékoztatót az AKT a kiegészítő információkkal együtt egyhangúan jóváhagyta. A maradvánnyal kapcsolatban az AKT 14 igen szavazattal, 3 ellenszavazattal és 1 tartózkodással az eddigi gyakorlat fenntartása mellett foglalt állást, miszerint a Kjt. alkalmazása mellett keletkező maradványt a tudományterületenként érintett intézeteknek juttatják.

AKT 7/3/96. (X. 28.) állásfoglalás:

A kutatóintézeti tevékenység értékelésére vonatkozóan átdolgozott javaslattal kapcsolatban az AKT egyetértett azzal, hogy a 3 tagú bizottság a más vélemények feltüntetésével a következő ülésre módosított előterjesztést dolgozzon ki. Az elhangzott vélemények alapján ebbe célszerű bevonni a 3 kuratórium 1-1 tagját.

AKT 7/4/96. (X. 28.) állásfoglalás:

Az AKT költségvetéssel foglalkozó albizottságának munkájáról és számításairól tájékoztatás hangzott el. A számítás évi 500 millió Ft pluszforrás felhasználásával és 1999-ig 14%-os létszámleépítéssel számol az intézethálózatban.

Az AKT 15 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül jóváhagyta, hogy az akadémiai intézethálózat területén 1999-ig 14%-os létszámcsökkenés valósuljon meg.

AKT 7/5/96. (X. 28.) állásfoglalás:

Az AKT véleményt cserélt a kutatóintézeti hálózat korszerűsítésének általános alapelveiről és a korszerűsítési folyamat további szükséges lépéseiről készült írásos tájékoztatóról és egyetértőleg tudomásul vette.

AKT 7/6/96. (X. 28.) állásfoglalás:

Egyebek körében az AKT megtárgyalta az intézethálózat konszolidációs programjának keretében 1997-re rendelkezésre álló 600 milliós többletforrás felhasználására vonatkozó írásbeli javaslatot.

Az AKT támogatta azt a javaslatot, hogy az intézeti tudományos teljesítmények és az alaptámogatás számaiban lévő anomáliák korrigálása 60%-os, a konszolidációra fordított egyszeri költségek 30%-os, továbbá az infrastruktúrák támogatása 10%-os arányban részesedjék az összeg felosztásakor.

AKT 7/7/96. (X. 28.) állásfoglalás:

Az AKT Keviczky Lászlót alelnöknek és Kulcsár Kálmánt tagnak javasolta az OTKA Bizottságba. Az OTKA Bizottság külföldi szakértő tagja személyére több javaslat történt, kiválasztására a későbbiekben kerül sor.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1996. december 6-i ülésének (AKT 8/96.) állásfoglalásai

AKT 8/1/96. (XII. 6.) állásfoglalás:

1. Az AKT előzetesen megtárgyalta az 1997. évre várhatóan rendelkezésre álló **gép- és műszerberuházási keret tudományterületek közötti felosztását.** Az AKT elnöke tisztázta, hogy a KFKI Atomenergiai Kutatóintézet 10 milliós kiemelt igénye a tudományterület keretén belül kezelendő. A vitában többen szóvá tették, hogy a tudományterületi arányokat az intézethálózat reformjával összefüggésben kell alakítani.

Miután a testület az előterjesztés szerinti változatlan arányú felosztást elvetette, négy előterjesztett változat közül 13 igen, 7 nem és 1 tartózkodással azt a változatot szavazta meg, amely szerint az 1997. évi gép-műszer beruházásra tervezett összegből az

élettudományok 30%,
matematikai és természettudományok 57%,
társadalomtudományok 13%-os arányban részesednek.

2. Az AKT megtárgyalta **a fiatal kutatói álláshelyek maradványának felosztását.** 19 szavazattal úgy határozott, hogy a maradványt a korábbi gyakorlatnak megfelelően a fiatal kutatókat foglalkoztató érintett intézetek között a fiatal kutatók létszámának arányában kell felosztani.

3. Az akadémiai gazdálkodás esetleges maradványának felhasználásával kapcsolatban az AKT egyetértett azzal a módszerrel, hogy az intézethálózatot illető részt a támogatás arányában a tudományterületi kuratóriumok kapják meg és azt a rászoruló intézetek között a kuratóriumok osszák fel.

4. Az AKT elfogadta az előterjesztést az Izotópkutató Intézet, továbbá a Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet használatában álló **egyes ingatlanok hasznosításáról** azzal, hogy azt a következő közgyűlés elé beterjesszék.

AKT 8/2/96. (XII. 6.) állásfoglalás:

A kutatóintézeti igazgatók és főigazgató megbízásával kapcsolatban a testület 16 igen, 3 nem és 1 tartózkodó szavazattal döntött arról, hogy a megbízatás időtartamát a pályázati kiírásban szereplő feltétel szabja meg és az általában 3 évre szóljon, illetve felhatalmazza az Akadémia főtitkárát, hogy egyedi esetekben ettől eltérő időtartamra tegyen javaslatot az elnöknek. Az AKT szavazással elfogadta a kinevezésre javasolt igazgatók listáját.

AKT 8/3/96. (XII. 6.) állásfoglalás:

Az AKT állást foglalt a Bencze Gyula, Makara Gábor és Fazekas Károly által készített, **„Az Akadémiai kutatóintézetek 1992—1995. évi felmérése: az értékelés alapelvei"** című anyagról. A hozzászólók a jelenlegi változatot a három tudományterületre érvényesíthető, megfelelő kompromisszumos megoldásnak értékelték, amely alapjául szolgálhat az intézetek munkájának értékeléséhez, az eddig végzett felülvizsgálati munka lezárásához.

Az AKT 2 tartózkodással jóváhagyta az értékelés alapelveit azzal, hogy az észrevételek alapján a bizottság pontosítja a szöveget. A fő szöveget a Magyar Tudományban mielőbb publikálni kell.

AKT 8/4/96. (XII. 6.) állásfoglalás:

Az AKT megtárgyalta a kilenc tagú bizottságnak a december 12-i Közgyűlés elé terjesztett anyagát **„I. Az Akadémia kutatóintézeti hálózata konszolidációjának elvi kérdéseiről"**, valamint **„II. A konszolidáció végrehajtásának főbb módszertani kérdéseiről"** címen.

A vita nyomán a testület úgy foglalt állást, hogy nincs kifogása az ellen, hogy a kilenc tagú bizottság javaslatát a Közgyűlés elé terjesszék.

AKT 8/5/96. (XII. 6.) állásfoglalás:

1. Az AKT jóváhagyta a Néprajzi Kutatóintézet szervezeti és működési szabályzatát.

2. Felkérte a három tudományterületről Keszthelyi Lajost, Király Zoltánt, valamint Poszler Györgyöt, hogy alakítson ki véleményt az OTKA-törvény tervezett módosításával kapcsolatban. (Az 1995. évi CXXI. törvénnyel módosított 1993. évi XXII. törvény az Országos Tudományos Kutatási Alapról.)

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

az Akadémiai Kutatási Pályázati Rendszer 1997-ben elfogadott pályázatairól

TÁRSADALOMTUDOMÁNY

Azonosítószám		Témavezető neve	Téma címe	Munkahely	Támogatás összege eFt
96/2-506	1,2	Csépe Valéria	Az elemi jeltanulás kognitív pszichológiája: nyelvek közötti összehasonlító vizsgálat	MTA Pszichológiai Intézete	2 000
96/2-667	1,1	Hargittay Emil	A magyarországi irodalom- és tudománytörténet forrásai (1600—1800)	Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK	1 500
96/2-389	1,3	Kertesi Gábor	A cigány népesség lakóhelyi szegregációja Magyarországon, és a szegregáció társadalmi következményei (1970—1990)	MTA Közgazdaságtudományi Intézete	1 000
96/2-599	1,3	Kovách Imre	A mezőgazdasági szövetkezetek vagyonának sorsa 1988—1997 között	MTA Politikai Tudományok Intézete	1 000
96/2-471	1,1	Pócs Éva	Vallási motívumok adatbázisa és mutatója	MTA Néprajzi Kutatóintézete	2 000
96/2-525	1,2	Rédei Miklós	Valószínűségi kauzalitás és kvantummechanika	ELTE Tudománytörténeti Tanszék	700
96/2-593	1,2	Sipos Péter	Magyarország 1919—1945. Egy korszak kézikönyve	MTA Történettudományi Intézete	2 000
96/2-606	1,1	Szilágyi Miklós	Fejezetek a magyarság eszközkultúrájának történetéből	MTA Néprajzi Kutatóintézete	600
96/2-577	1,3	Tahin Tamás	A 40—69 éves pécsi lakosok egészségi állapotának és egészségmagatartásának 10 éves követéses vizsgálata	POTE Magatartástudományi Intézete	2 000
96/2-493	1,3	Tamás Pál	Kommunikáció és hatalom a poszt-szocializmusban — a magyar médiarendszer átalakulása (1987—1997)	MTA Társadalmi Konfliktusok Kutatóközpontja	1 000

Azonosítószám		Témavezető neve	Téma címe	Munkahely	Támogatás összege eFt
Kiemelt pályázatok:					
96/2-391	1,1	B. Lőrinczy Éva	Az Új Magyar Tájszótár befejező (V-Zs betűs) része	MTA Nyelvtudományi Intézete	6 000
96/2-581	1,2	Szász Zoltán	Magyarország Történeti Atlaszának 2. és 3. része (1606—1914)	MTA Történettudományi Intézete	6 000

TERMÉSZETTUDOMÁNY

Azonosítószám		Témavezető neve	Téma címe	Munkahely	Támogatás összege eFt
96/2-665	2,2	Berényi Dénes	Molekuláris rendszerek vizsgálata dinamikus körülmények között a kibocsátott elektronok tanulmányozásával	MTA Atommagkutató Intézete	1 000
96/2-551	2,4	Bernáth Gábor	Homoadamantánnal és adamantánnal kondenzált telített heterociklusok szintézise és röntgendiffrakciós vizsgálata	SZOTE Gyógyszerkémiai Intézete	2 000
96/2-612	2,4	Bertóti Imre	C_xN_y típusú, nem egyensúlyi szupramolekuláris fázisok képződésének kutatása nagy energiasűrűségű terekben, gyorsított ionsugarak...	MTA TTKL Szervetlen Kémiai Kutatólaboratóriuma	1 500
96/2-641	2,3	Bíró Attila	No_x-emisszió csökkentése olajtüzelésű kemencéknél	Miskolci Egyetem Anyagtudományi Intézete	1 700
96/2-644	2,4	Blazsó Marianne	Műanyagkeverékek és -blendek pirolitikus reciklálási lehetőségei	MTA TTKL Szervetlen Kémiai Kutatólaboratóriuma	1 500
96/2-615	2,2	Czitrovszky Aladár	Magas kvantumhatásfokú gyors fotonszámláló detektáló rendszer kifejlesztése kvantumoptikai kutatásokhoz	MTA KFKI Szilárdtestfizikai Kutatóintézete	1 500
96/2-406	2,2	Cser László	Metastabil rendszerek fázisátalakulásainak vizsgálata	MTA KFKI Szilárdtestfizikai Kutatóintézete	1 500
96/2-678	2,1	Csiszár Imre	Nagy-eltérés elmélet, entrópia módszerek	MTA Matematikai Kutatóintézete	1 500
96/2-626	2,2	Gulácsi Zsolt	Nem-tradicionális egzakt megoldások sokrészecskés rendszerekre	KLTE Elméleti Fizikai Tanszék	800
96/2-637	2,2	Gyulai József	Szén-nanocsövek szerkezetének és tulajdonságainak vizsgálata pásztázó alagútmikroszkóppal	MTA KFKI ATKI	1 500
96/2-620	2,4	Joó Ferenc	A vizes közegű fémorganikus katalízis környezeti kémiai alkalmazása	KLTE-MTA Homogén Katalízis Kutatócsoport	1 500
96/2-671	2,4	Kálmán Alajos	Piedford-típusú szupramolekulák szisztematikus előállítása és szerkezetvizsgálata röntgendiffrakcióval és elméleti számításokkal	MTA Központi Kémiai Kutatóintézete	1 500
96/2-424	2,4	Kardos Julianna	Transzmembrán ionfluxus változások követése a kémiai gyorskinetika módszerével	MTA Központi Kémiai Kutatóintézete	2 000
96/2-583	2,4	Keglevich György	Foszfortartalmú makrociklusok szintézise és hasznosítása	BME Szerves Kémiai Technológiai Tanszék	2 000
96/2-412	2,1	Kovács Géza	Dinamikai rendszerek vizsgálata numerikus pulzációs modellek segítségével	MTA KFKI Csillagászati Kutatóintézete	1 500
96/2-640	2,3	Kozmann György	Informatikai módszerek a hirtelen szívhalálra vezető aritmikák villamos előfeltételeinek noninvazív vizsgálatára	MTA KFKI ATKI	1 000

Azonosítószám		Témavezető neve	Téma címe	Munkahely	Támogatás összege eFt
96/2-462	2,2	Kürti Jenő	Fullerén oligomerek szerkezetének kvantumkémiai, spektroszkópiai és pásztázó szondás vizsgálata	ELTE Atomfizikai Tanszék	2 000
96/2-396	2,4	Novák Lajos	Eljárás kidolgozása királis feromonok előállítására	BME Szerves Kémiai Tanszék	1 500
96/2-676	2,1	Pach János	Geometriai gráf- és hipergráf-elmélet	MTA Matematikai Kutatóintézete	1 500
96/1-427	2,4	Perczel András	Peptid és szénhidrát konjugátumok konfigurációs és konformációs szerkezetvizsgálata spektroszkópiai és elméleti módszerekkel	ELTE TTK Szerves Kémiai Tanszék	2 000
96/2-690	2,1	Pintz János	A Goldbach-sejtés és más additív problémák	MTA Matematikai Kutatóintézete	1 500
96/2-675	2,1	Pyber László	Aszimptotikus csoportelmélet	MTA Matematikai Kutatóintézete	1 500
96/2-558	2,5	Sajgó Csanád	Kőzetek szerves anyagainak direkt (on-line) pirolízis gázkromatográfiás vizsgálatának bevezetése a föld- és környezettudományok területén	MTA TTKL Geokémiai Kutatólaboratóriuma	2 000
96/2-601	2,5	Schweitzer Ferenc	Globális klímaváltozások és környezetfejlődések rekonstrukciói a mediterrán térség és a kárpát-medencebeli lösztípus-szelvények korrelatív elemzése alapján	MTA Földrajztudományi Intézete	1 500
96/2-586	2,1	Simonovits Miklós	Véletlen és véletlenszerű struktúrák	MTA Matematikai Kutatóintézete	1 500
96/2-425	2,4	Sohár Pál	Ferrocén-szubsztituált szénhidrátok szintézise, és komplex szerkezetvizsgálata	ELTE Általános és Szervetlen Kémiai Tanszék	2 000
96/2-604	2,3	Szentpáli Béla	Mérőszonda rádiófrekvenciás dozimetriához	MTA Műszaki Fizikai Kutatóintézete	1 000
96/2-447	2,5	Varga Péter	A budapesti agglomeráció szeizmológiai viszonyainak és szeizmológiai kockázatának kutatása	MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézete	1 500
Kiemelt pályázat:					
96/2-450	2,2	Tegze Miklós	Újtípusú egyensúlyi és nemegyensúlyi molekuláris rendszerek szerkezetének vizsgálata	MTA KFKI Szilárdtestfizikai Kutatóintézete	8 500

ÉLETTUDOMÁNY

Azonosítószám		Témavezető neve	Téma címe	Munkahely	Támogatás összege eFt
96/2-404	3,1	Balázs Ervin	Új génsebészeti védekezési eljárás kidolgozása a szilva himlő vírus ellen	Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóközpont	1 500
96/2-513	3,1	Bedő Zoltán	Régi magyar búzafajták populációinak glutein fehérje vizsgálata	MTA Mezőgazdasági Kutatóintézete	2 000
96/2-698	3,2	Benedek György	Viselkedési kulcsok készítése: főemlősök kategóriatanulásánál szerepet játszó agyi területeinek elektrofiziológiai és algoritmikus tanulmányozása	SZOTE Élettani Intézet	1 000
96/2-386	3,2	Bertók Lóránd	A természetes ellenállóképesség összehasonlító kórtani vizsgálata	Országos F. J. Curie Sugárbiológiai Kutatóintézet	2 000

Azonosítószám		Témavezető neve	Téma címe	Munkahely	Támogatás összege eFt
96/2-609	3,3	Borhidi Attila	A távérzékelés környezetdiagnosztikai hatékonyságának termőhelyökológiai továbbfejlesztése	MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete	2 000
96/2-639	3,3	Elekes Károly	Neurotranszmitter-receptorok jellemzése és funkcionális evolúciója gerinctelenekben	MTA Balatoni Limnológiai Kutatóintézete	2 000
96/2-441	3,3	Falus András	Steroidhormonok hatása az interleukin-6 gyulladásos citokin által keltett jelátviteli folyamatok molekuláris szabályozásában	SOTE Biológiai Intézet	1 000
96/2-657	3,1	Fehér Attila	Kukorica petesejtek és differenciálódott testisejtek aktivációja in vitro	MTA Szegedi Biológiai Központ	1 500
96/2-661	3,2	Fekete Márton	Új megközelítés a jelátviteli folyamatok szabályozásának megismerésére endokrin mirigysejtekben és a striatumban...	MTA KOKI	2 000
96/2-417	3,3	Friedrich Péter	Kalcium jelmintázatok leolvasása: frekvenciaérzékeny célenzimek?	MTA SZBK Enzimológiai Intézete	2 000
96/2-700	3,1	Görcs Tamás Jenő	Tudományos és diagnosztikus fontosságú fehérjék kontinuus epitópjainak feltérképezése „in vivo" és „in vitro"...	MTA-SOTE-EKSZ Neurobiológiai Laboratóriuma	2 000
96/2-654	3,2	Hidvégi Egon	Citokin génterápiás eljárás alapjainak kidolgozása agydaganatsejtek elpusztítására	Országos F. J. Curie Sugárbiológiai Kutatóintézet	2 000
96/2-449	3,1	Horváth László	Természetes vízi és tenyésztett halállományok elemzése molekuláris biológiai eljárásokkal	GATE Állattenyésztési Intézet	2 000
96/2-480	3,1	Kozár Ferenc	Biodiverzitás és környezetkímélő növényvédelem a pajzstetvek és liszteskék példáján	MTA Növényvédelmi Kutatóintézete	1 000
96/2-619	3,2	Köves Katalin	Steroid kezelések hatása a hypophysis mellső lebeny neuropeptid immunreaktivitásának ultrastrukturális eloszlására	SOTE Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet	2 000
96/2-634	3,2	Muszbek László	Artériás és vénás thrombosisra hajlamosító genetikai haemostasis kockázati tényezők (APC-rezisztencia és PI^{A2} allél) előfordulása a normál magyar populációban	MTA-DOTE Klinikai Kémiai Kutatócsoport	2 000
96/2-512	3,3	Ormos Pál	DNS dinamikai és sejtadhéziós vizsgálatok	MTA Szegedi Biológiai Központ	2 000
96/2-648	3,2	Romics László	Az arteria stenosisának genetikai marker-vizsgálata	SOTE III. számú Belklinika	2 000
96/2-374	3,1	Sass Pál	A gyümölcspuhulás molekuláris biológiai vizsgálatát megalapozó mikroszerkezeti és biokémiai kutatások	Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Árukezelési és Áruforgalmi Tanszék	1 000
96/2-439	3,2	Schaff Zsuzsa	A programozott sejthalál (apoptosis) szerepe az alkoholos májkárosodás pathomechanizmusában	SOTE I. számú Pathológiai és Kísérleti Rákkutató Intézete	2 000
96/2-616	3,1	Stefanovits Pál	A talajok tűrőképességét kialakító ásványi és szerves alkotórészek hatása	GATE Talajtani Tanszék	1 000
96/2-590	3,3	Szabad János	A sejtmagi fehérje-import fejlődés- és molekuláris genetikája	SZOTE Orvosi-Biológiai Intézet	2 000
96/2-549	3,2	Szalay Katalin	Az endogén ouabain (természetes Na-K-ATPáz gátló szteroid hormon) termelés szabályozása és szerepe a magas vérnyomás betegség pathomechanizmusában	MTA KOKI	2 000
96/2-550	3,2	Szegedi Gyula	A táplálkozás és az immunológiai népbetegségek kapcsolata. Az n-3 telítetlen zsírsavakban gazdag étkezés hatása az immunológiai kórképek tüneteire	DOTE III. számú Belklinika	2 000

Azonosítószám		Témavezető neve	Téma címe	Munkahely	Támogatás összege eFt
96/2-476	3,1	Szőcs Gábor	Hasznos parazitoidok kémiai okológiája: hazai nyitány a lucerna-magdarázs kapcsán	MTA Növényvédelmi Kutatóintézete	2 000
96/2-481	3,3	Tóth Miklós	Szemiokemikáliák jelentősége fitofág rovarok reprodukciós és tanulási magatartásában	MTA Növényvédelmi Kutatóintézete	2 000
96/2-457	3,3	Vass Imre	UV-B rezisztens cianobaktérium-mutánsok előállítása protein evolúciós módszer alkalmazásával	MTA Szegedi Biológiai Központ	2 000
96/2-455	3,3	Venetianer Pál	A humán mitochondriális RNS-érés (processing) vizsgálata, különös tekintettel a processinget befolyásoló mutációk pathomechanizmusára	MTA Szegedi Biológiai Központ	2 000
96/2-684	3,3	Závodszky Péter	Proteázok az immunrendszerben. A Clr specifitásának és szabályozásának szerkezeti háttere	MTA SZBK Enzimológiai Intézete	2 000

Budapest, 1997. április 2.

AKP *Titkárság*

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt doktori fokozatokról

Bányászati, földtani Szakbizottság

SZARKA LÁSZLÓ CSABA (MTA)
„Háromdimenziós földtani szerkezetek geofizikai leképezésének lehetőségei elektromágneses kutatómódszerekkel" című munkája alapján a földtudomány doktora

Kémiai tudomány Szakbizottsága

GUTTMAN ANDRÁS (Harbor Blvd.)
„Kapilláris gél troforézis" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

PETNEHÁZY IMRE (BME)
„Foszfitreakciók, foszforilvándorlások: fázistranszfer katalitikus reakciók foszforvegyületek körében" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

SÓTI FERENC (KKKI)
„Vizsgálatok az indolokinolizin- és furoeburnán-vázas vegyületek körében" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

Biológiai Tudomány Szakbizottsága

GALLÉ LÁSZLÓ (JATE)
„Formicoidea közösségek szerveződése" című munkája alapján a biológiai tudomány doktora

Pszichológiai Szakbizottság

PLÉH CSABA (ELTE)
„A mondatmegértés a magyar nyelvben: pszicholingvisztikai kísérletek és modellek" című munkája alapján a pszichológiai tudomány doktora

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Fizikai csillagászati Szakbizottság

TAKÁCS CSABA
„Szakadási felületek a relativisztikus magneto-hidrodinamikában" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

SÓTI RÓBERT
„Sugárzásos energiatranszfer vizsgálata reflektáló felületű lumineszkáló rétegekben" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

PÁPAI IMRE
„Sűrűség-funkcionál elmélet a szerkezetkutatásban: Mátrix-izolált rendszerek és felületi képződmények" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

KOVÁCS JÓZSEF
„Korai emissziós csillagok nagyfelbontású spektroszkópiája" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

ERDÉLYI RÓBERT
„Resonant absorption of MHD waves in visco-resistive plasmas: appications for the solar atmosphere" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

Növénytermesztési Szakbizottság

BARABÁSSY SÁNDOR
„Fűszerpaprika őrlemények és pirított tejtermékek vizsgálata közeli infravörös spektrometriával" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

GERENDÁS KÁROLY
„A biodiverzitás megőrzés stratégiája a magyar fűszerpaprika fajtáknál" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

BAKONYI JÓZSEF
„Helminthosporium fajok elterjedése, biológiája, gazdanövényköre kalászos gabona és vad pázsitfűféléken" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

TERBE ISTVÁN
„A hajtatott paprika tápanyagutánpótlásának továbbfejlesztése" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

BOHÁR GYULA
„Kocsánytalan és kocsányos tölgyeseink leromlásos pusztulásában szerepet játszó mikrogombák vizsgálata, különös tekintettel a ceratocystis és ophiostoma fajokra" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

BUKOVINSZKY LÁSZLÓ
„Környezeti tényezőkre alapozott földhasználat Északkelet-Brazíliában" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

DELI JÓZSEF
„Fontosabb termesztéstechnológiai tényezők hatása a paradicsom fitoftórás megbetegedésére" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

IVÁNCSICS JÓZSEF
„A keszthelyi körte génbankban őrzött néhány fajta virágzása, termékenyülése és gyümölcsjellemzői" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

PRÁGAI ZOLTÁN
„A Baccilus licheniformis protoplaszt transzformálása plazmid DNS-sel és transzpozon mutagenezise" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

CSIZMADIA LÁSZLÓ
„Betegségellenálló borsófajták nemesítése" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

JÁNOSKA FERENC
„Fészkelő madárállományok vizsgálata kisalföldi erdősávokban" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

MAGDY MOHAMED EL-SAYED EL-NAGGAR
„Studies on certain tomato fungal diseases under plastic tunnels in Hungary" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

ARIE REGEV
„Effect of technology changen in irrigation and its evaluation" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

AHMED KATTAÁ
„Morphological and production-biological study of fennel/Foeniculum vulgare Mill. (Carum carviL.) populations of different origin" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

AHMED SABER BREAM
„Bionomics of predaseous mites (ACAR1: Phytoseiidae) Occurring on lime trees (T1L1SPP) in Keszthely (Hungary)" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

KOLEVA ROSZICA
„A szőlőn élő fitofág és zoofág atkafajok populációdinamikáját befolyásoló biotikus tényezők" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

Állattenyésztési és Állatorvostudományi Szakbizottság

CSIKÓ GYÖRGY
„Farmakokinetikai vizsgálatok szerepe új albendazol hatóanyagtartalmú állatgyógyászati készítmények fejlesztésében" című munkája alapján az állatorvostudomány kandidátusa

FATHOLLAH SARHADDI
„Evaluation of Sex Preselection of Ovine Offspring by Biotechnological Methods" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

JAMILEH PAZOOKI
„A Faunistical Survey and Histopathological Studies on Freshwater Fish Nematodes in Irán and Hungary" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

SÁLYI GÁBOR
„A haszonállatok egyes nem fertőző betegségeinek klinikotoxikológiai vizsgálata és kórfejlődésének tanulmányozása" című munkája alapján az állatorvostudomány kandidátusa

Művészettörténeti, régészeti Szakbizottság

KOCSIS LÁSZLÓ
„Római védőeszközök Pannóniában: pajzsok, sisakok" című munkája alapján a történelemtudomány (régészet) kandidátusa

SZABÓ JÚLIA
„A történeti tájfestészet a XIX. században Magyarországon" című munkája alapján a művészettörténeti tudomány kandidátusa

VARGA VERA
„A historizmus üvegművészete Magyarországon" című munkája alapján a művészettörténeti tudomány kandidátusa

WEHLI TÜNDE
„Középkori magyarországi könyvgyűjtők (1000—1526)" című munkája alapján a művészettörténeti tudomány kandidátusa

Pedagógiai Szakbizottság

PRISZTÓKA GYÖNGYVÉR
„Az alkalmasság és beválás főbb tényezői a testnevelő tanárképzésben" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

NAHALKA ISTVÁN
„A természettudományos nevelés nemzetközi tendenciái s hazai érvényesítésük lehetőségei" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

KOLLER LÁSZLÓNÉ
„A matematikai alapműveltség-tartalom kimunkálása a 14–16 éves korosztály számára a szakképzés területén" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

DEMETER ZAYZON MÁRIA
„Öntudatosodás és önfeladás között" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

SASS ATTILA
„Az emberi tényező a nevelési folyamatban — középiskolások véleményének tükrében (1977—1993)" című munkája alapján post mortem a neveléstudomány kandidátusa

Állam- és Jogtudományi Szakbizottság

PÉTER ORSOLYA
„A családtervezés, a magzati élet és születés társadalmi és jogi aspektusai az antik Rómában" című munkája alapján az állam- és jogtudomány kandidátusa

BESSENYŐ ANDRÁS
„A pénz problémája a római magánjogban" című munkája alapján az állam- és jogtudomány kandidátusa

SZABÓ KOVÁCS JUDIT
„A nemzetközi bűnözés" című munkája alapján az állam- és jogtudomány kandidátusa

TIMORÁNSZKY PÉTER
„A menedékjog és a rendészet" című munkája alapján az állam- és jogtudomány kandidátusa

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

VARGA JÚLIA
„Az oktatás megtérülése és finanszírozása Magyarországon" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

GÁSPÁR PÁL
„A költségvetési hiány és az államadósság kiigazításának nemzetközi tapasztalatai" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

BITTNER PÉTER
„A folyamatos gyártási rendszerek munkaerőszükségletének meghatározása" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

GÖMÖRI ANDRÁS
„Közgazdasági kérdések — morginalista cselekvéselméleti válaszok" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

GRESKOVITS BÉLA
„A tiltakozás és a türelem politikai gazdaságtanáról" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

KACSIREK LÁSZLÓ
„Az „ún." Holland kor" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

LAKI MIHÁLY
„Vállalatok a szocializmus után" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

LÁSZLÓ GÉZA
„Rendhagyó finanszírozási csatornák és gazdasági átalakulás: új szempontok a pénzügyi közvetítők szerepének megértéséhez" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

Pszichológiai Szakbizottság

KOVÁCS ILONA
„Cselekedj lokálisan, gondolkozz globálisan" című munkája alapján a pszichológiai tudomány kandidátusa

TOMCSÁNYI TEODÓRA
„Mentálhygiéné és pasztorálpszichológia című munkája alapján a pszichológiai tudomány kandidátusa

HAJNAL ÁGNES
„Gyermekelhelyezési perek az igazságügyi szakértő tevékenységében" című munkája alapján a pszichológiai tudomány kandidátusa

Néprajztudományi Szakbizottság

TÁTRAI ZSUZSANNA
„Nemek és korcsoportok a paraszti társadalomban a leányélet tükrében" című munkája alapján a néprajztudomány kandidátusa

BALÁZS GYÖRGY
„Az élőerővel működő malmok a Kárpát-medencében a XVIII—XIX. században" című munkája alapján a néprajztudomány kandidátusa

Történelemtudományi Szakbizottság

HUBAI PÉTER
„Az Alexandriai Szent Márk apostol mártíriuma. A legenda kopt szövege, kommentárja és egyiptológiai interpretációja" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

HADARITS JÓZSEF
„Álmok és próféciák. Utópiák a XVIII. századi Magyarországon" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

VÉKONY GÁBOR
„Dákok–rómaiak–románok" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

BERÉNYI ZSUZSANNA ÁGNES
„Kossuth Lajos és a szabadkőművesek" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

KÖZLEMÉNY

az 1997. évi Akadémiai Ifjúsági Díjat elnyert pályázókról

A Magyar Tudományos Akadémia tőtitkára 1997. évben **„AKADÉMIAI IFJÚSÁGI DÍJBAN"** részesítette:

az **ÉLETTUDOMÁNYOK** területén:

Báldi Andrást 30 000 Ft
az MTA Állatökológiai Kutatócsoport tudományos munkatársát
„Élőhelyek szigetszerűségének, fragmentációjának és szegélyének hatása állatközösségek szerkezetére" című pályamunkájáért

Pásztor Lászlót és Szabó Józsefet *15 000 Ft*
A Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet tudományos főmunkatársait *15 000 Ft*
„Magyar Digitális Talajtani és Domborzati Adatbázis Térinformatikai rendszerépítés, -szervezés és alkalmazások" című pályamunkájukért

Sik Attilát 30 000 Ft
a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet tudományos munkatársát
„Combined physiological and morphological identification of hippocampal inhibitory cells" című pályamunkájáért

Puskás G. Lászlót 30 000 Ft
a Szegedi Biológiai Központ Növénybiológiai Intézetének tudományos munkatársát
„Application of Chemically Modified Oligodeoxy-nucleotides in Antisense and PCR Technogy" című pályamunkájáért

Deli Máriát és Krizbai Istvánt *15 000 Ft*
a Szegedi Biológiai Központ Biofizikai Intézete tudományos munkatársait *15 000 Ft*
„A vér agy gát in vitro tanulmányozása agyi kapilláris endotélsejt tenyészeteken: a másodlagos hírvivők szerepe a permeabilitás szabályozásában" című pályamunkájukért

Tordai Attilát 30 000 Ft
az MTA Membránbiológiai és Immunkórtani Kutatócsoport tudományos munkatársát
„A kalcium-szignál és a foszforilációs kaszkád szabályozása aktivált limfoid sejtekben" című pályamunkájáért

Buda Csabát 30 000 Ft
a Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézete tudományos munkatársát
„Foszfolipidek szerepe hőmérséklet-adaptációban" című pályamunkájáért

Haracska Lajost 30 000 Ft
a Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézete tudományos munkatársát
„A Drosophila 26S proteáz regulátor komplexének molekuláris elemzése" című pályamunkájáért

Kun Andrást 30 000 Ft
az Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet tudományos munkatársát
„A hárshegyi homokkő vegetációja a Budai hegységben" című pályamunkájáért

Hajnal Andrást 30 000 Ft
az MTA-POTE Idegélettani Kutatócsoport tudományos munkatársát
„A mesolimbikus dopaminrendszer és projekciós területeinek szerepe a táplálkozás szabályozásában: neurokémiai és in vivo mikrodialízises kísérletek" című pályamunkájáért

a **MATEMATIKA ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYOK** területén:

Domokos Mátyást 30 000 Ft
a Matematikai Kutatóintézet tudományos segédmunkatársát
„Mátrixok Euler-féle azonosságai" című pályamunkájáért

Egresits Csabát 30 000 Ft
a Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet tudományos munkatársát
„Intelligens módszerek gyártási folyamatok vezérlésében és felügyeletében" című pályamunkájáért

Csörgő Tamást 30 000 Ft
a Részecske és Magfizikai Kutatóintézet tudományos főmunkatársát
„Bose-Einstein korrelációk skálaviselkedésének elméleti megjósolása és értelmezése nagyenergiás nehézion- és részecskefizikai reakciókban" című pályamunkájáért

Tóth Zsoltot 30 000 Ft
az MTA-JATE Lézerfizikai Kutatócsoport tudományos munkatársát
„Felületi mintázatok kialakítása lézeres ablációval és átmásolással, valamint lézeres kémiai gőzfázisú leválasztással" című pályamunkájáért

Tőkési Károlyt 30 000 Ft
az Atommagkutató Intézet tudományos munkatársát
„Ion-atom ütközési és elektron transzport folyamatok modellezése Monte Carlo módszerrel" című pályamunkájáért

Kiss Tamást 30 000 Ft
a TTKL Kristályfizikai Kutatólaboratórium tudományos segédmunkatársát
„Kvantumoptikai állapotok preparálása és rekonstrukciója" című pályamunkájáért

Bajza Istvánt 30 000 Ft
az MTA-KLTE Szénhidrátkémiai Kutatócsoport tudományos segédmunkatársát
„Mycrobakteriális oligoszacharidok előállítása" című pályamunkájáért

Török Bélát 30 000 Ft
MTA-JATE Organikus Katalízis Kutatócsoport tudományos főmunkatársát
„Monoszubsztituált cikloalkánok hidrogenatív átalakulásai átmenetifém-katalizátorokon" című pályamunkájáért

Nyerges Miklóst 30 000 Ft
az MTA-BME Szerves Kémiai Technológiai Kutatócsoport tudományos segédmunkatársát
„Cikloaddíciós reakciók felhasználása rákellenes hatású alkaloid-analógok és flavonoidok előállításában" című pályamunkájáért

Buzás Norbertet 30 000 Ft
az MTA-JATE Biokoordinációs Kémiai Kutatócsoport tudományos munkatársát
„Bioligandumok ón(IV) organikus komplex vegyületeinek képződési egyensúlyai és szerkezetvizsgálata" című pályamunkájáért

Hips Kingát 30 000 Ft
az MTA Geológiai Kutatócsoport tudományos segédmunkatársát
„Az Aggtelek–Rudabányai-hegység alsótriász képződményeinek szedimentológiája és rétegtana" című pályamunkájáért

Szalai Lászlót 30 000 Ft
a Szilárdtestfizikai Kutatóintézet tudományos segédmunkatársát
„Üreges katódú lézerek és plazmák vizsgálata" című pályamunkájáért

a **TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK** területén:

Pálffy Gézát 30 000 Ft
a Történettudományi Intézet tudományos ösztöndíjasát
„Katonai igazságszolgáltatás a királyi Magyarországon a XVI—XVII. században" című pályamunkájáért

Reményi Andreát 30 000 Ft
az MTA-ELTE Magyar Nyelvtörténeti Kutatócsoport tudományos munkatársát
„A Lobkowitz-kódex kiadásra való előkészítése (a nyelvemlék betűhű átirata bevezető tanulmánnyal)" című pályamunkájáért

Szécsi Gábort 30 000 Ft
a Filozófiai Intézet tudományos munkatársát
„Intencionalitás és történelmi megismerés. A tudat és a történelem analitikus filozófiája" című pályamunkájáért

Csite Andrást 30 000 Ft
a Politikai Tudományok Intézete tudományos segédmunkatársát
„Zalaszántó gazdasága és társadalma 1790—1850" című pályamunkájáért

Kiss Szabolcsot 30 000 Ft
a Szociológiai Intézet tudományos segédmunkatársát
„A népi pszichológia elsajátítása" című pályamunkájáért

Balogh Balázst 30 000 Ft
a Néprajzi Kutatóintézet tudományos segédmunkatársát
„Parasztközösségek válasza a XX. század gazdasági kihívásaira" című pályamunkájáért

A Díjakat az Akadémia főtitkára 1997. március 14-én ünnepélyes keretek között adta át a kitüntetett fiatal kutatóknak.

Budapest, 1997. április 7.

Jogi és Igazgatási Főosztály

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Pályázati felhívás magyar-francia társadalomtudományi kutatások támogatására

BALATON PROGRAM
Társadalomtudományi szekció

Az 1995 májusában aláírt kormányközi kulturális, tudományos, technológiai együttműködési program alapján a Művelődési és Közoktatási Minisztérium és a francia Külügyminisztérium az 1998—99. évekre pályázatot hirdet közös társadalomtudományi projektekben részt vevő kutatók utazásának és tartózkodásának támogatására.

Pályázhat minden társadalomtudománnyal foglalkozó oktató, kutató.

A pályázónak igazolnia kell, hogy rendelkezik a kutatás sikeres megvalósításához szükséges egyéb anyagi forrásokkal (pl. OTKA; FEFA pályázaton elnyert támogatással).

A pályázóknak a külföldi partnerrel egyeztetett projektjavaslatot kell benyújtaniuk.

A pályázatokat mind a magyar, mind a francia partnernek be kell nyújtania a megfelelő kormányhivatalokhoz.

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium által rendelkezésre bocsátott pályázati űrlapokon a csatolt kitöltési tájékoztató alapján készített és a francia partnerrel egyeztetett közös pályázati anyagot három magyar és az egyeztetés nyelvén egy példányban kérjük legkésőbb **1997. május 5. 12.00** óráig benyújtani, vagy aznap postára adni.

Művelődési és Közoktatási Minisztérium
Tudományos Ügyek Főosztálya
1055 Budapest, V., Szalay u. 10—14.
IV. emelet 450. sz. szoba

A pályázatok elfogadásáról szakértői véleményezés alapján várhatóan 1997. novemberében dönt a két kormány képviselőiből álló Vegyesbizottság.

Pályázati űrlapok és kitöltési útmutató az **MKM Ügyfélszolgálati Irodáján** állnak rendelkezésre.

További információk: Dr. Jekkel László főtanácsostól Tel.: 312-5010

JUBILEUMI HADTUDOMÁNYI PÁLYÁZAT

A Magyar Köztársaság honvédelmi minisztere az első hadtudományi pályázat 150. évfordulója alkalmából az MTA IX. Osztály Hadtudományi Bizottsága kezdeményezésére

PÁLYÁZATOT HIRDET

olyan tanulmányok megírására, amelyek a történelmi tanulságok, a nemzetközi fejlődési tendenciák és a hazai átalakulási folyamatok figyelembevételével elősegítik Magyarország érdekeinek legjobban megfelelő **hosszú távú nemzetvédelmi program** kidolgozását és megvalósítását. A pályaműveknek korunk hadtudományi tételeiből, a hadseregek jellemzőiből és a hadviselési elvekből kiindulva olyan témákat kell feldolgozniuk, amelyek Magyarország modernizációjának keretében hozzájárulnak honvédelmünk korszerűsítése érdekében hadtörténetünk objektív bemutatásához, az ország biztonságpolitikája, az euro-atlanti csatlakozás és a haderő-átalakítás terén jelentkező problémák, feladatok megoldásához.

Pályázati feltételek:

1. Csak eredeti, nyomtatásban meg nem jelent és kifejezetten e pályázat céljára készített munkákat lehet benyújtani.

2. Egy szerző vagy szerzői közösség csak egy művel pályázhat.

3. A pályamunkáknak **1997. november 3-ig** kell *„Jubileumi pályázat"* megjelöléssel beérkezniük a következő címre: HM Oktatási és Tudományszervező Főosztály, 1885 Budapest, Pf.: 25.

4. A pályaműveket két példányban, jeligével lehet megküldeni. A pályázó nevét, címét, adóazonosító számát, munkahelyét és annak telefonszámát egy kívülről jeligével ellátott, lezárt borítékban kell feltüntetni.

5. A díjazott pályamunkák hasznosításának jogát a Honvédelmi Minisztérium magának tartja fenn. A pályázati témakör teljes vertikumát leghitelesebben feldolgozó pályaművekből a Honvédelmi Minisztérium önálló tanulmánykötetet jelentet meg.

Pályázat elbírálása:

1. A pályázatra beérkezett pályaműveket a HM Oktatási és Tudományos Tanácsa és az MTA IX. Osztály Hadtudományi Bizottsága tagjaiból álló bizottság bírálja el és tesz javaslatot a díjazásra.

2. A díjak odaítéléséről a bizottsági javaslat alapján a honvédelmi miniszter dönt.

3. A pályázat eredményhirdetését 1997. december 10-ig kell végrehajtani.

Pályázat díjazása:

1. A pályázat összdíjazása: 1 millió forint.

2. Első díj 500 000 Ft
Második díj 300 000 Ft
Harmadik díj 200 000 Ft

3. A díjazott pályamunkákon kívül a közlésre alkalmas munkákat a bizottság javaslata alapján a HM Oktatási és Tudományszervező Főosztály vezetője külön díjazza.

Keleti György s. k.

Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottsága

PÁLYÁZATOT HIRDET

kiemelkedő tudományos eredményeket ígérő, a tudomány fejlődésének megfelelő alapkutatások végzésére, új tudományos ismeretek, összefüggések, módszerek és eljárások támogatására. A pályázaton egyének és kutatókollektívák vehetnek részt.

Elsőbbséget élveznek az alapvetően új és perspektivikus kutatási témajavaslatok és elgondolások. A tematikus pályázatok elbírálásánál figyelembe veszik a magas színvonalú tudományos teljesítményt és a tudományos fokozatot. Ígéretes kutatási elképzeléssel jelentkező fiatal kutatók (egyének vagy csoportjuk, akiknek egyike sem tölti be a 35. életévét a pályázat beadásának évében) ifjúsági pályázatot nyújthatnak be. Részükre külön keret áll rendelkezésre.

A pályázók az OTKA-ból az 1998—2001 időszakon belül kérhetnek támogatást, amely elsősorban kutatási költségek fedezésére és kisebb műszerek, berendezések beszerzésére fordítható. Támogatás kérhető nemzetközi együttműködésben végzett kutatási programokra.

Egyszerre több pályázat is beadható, de az OTKA jelenlegi korlátozott kerete csak egy új pályázat támogatását teszi lehetővé. Az új pályázat elfogadásának további feltétele, hogy a pályázat támogatásának első évében a pályázók legfeljebb két további, már támogatott pályázatban lehetnek résztvevők, ezek közül egyben témavazatók. Erről a pályázati űrlapon nyilatkozniuk kell.

A személyi kifizetések az össztámogatás maximum 30%-át érhetik el. Az egy kutató által, egy adott évben, az OTKA kutatási témákból összesen (témavezetőként vagy résztvevő kutatóként), kutatói megbízási díjként felvehető összeg nem haladhatja meg a közalkalmazotti illetménypótlék-alap 10-szeresét. A kutatóhely által felszámítható rezsiköltség nem haladhatja meg a közvetlen költségek 15%-át és a pénzkezelésért felszámítható költség ugyanannak a 2%-át.

Pályázni a szükséges mellékletekkel ellátott és pontosan kitöltött űrlapokkal lehet, amelyek beszerezhetők az OTKA-irodán (1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 48—52. II. em. 205. Tel.: 210-4251, 210-0167), továbbá a kutatóhelyeken. Az előző pályázati ciklusban beadott pályázatok fenntartására nincs lehetőség.

A pályázatot 5 példányban kell eljuttatni az OTKA-irodába, kizárólag postán keresztül, legkésőbb **1997. május 5**-i postabélyegzővel feladva. (Levélcím: 1476 Bp. 100. Pf. 289. Csomagcím: 1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 48—52.)

A beérkezett pályázatokat a bírálótestületek a következő főbb szempontok szerint minősítik — a pályázati téma alapkutatás jellege, tudományos jelentősége, újszerűsége, a várható eredmények, a kutatás személyi feltételei, a kutatás tárgyi feltételei, a kért támogatás pénzügyi realitása, az eddigi tudományos eredmények (publikációk, hivatkozások), a lezárult OTKA-kutatások során elért eredmények.

Azon pályázóknak, akik korábbi pályázati ciklusban már részesültek OTKA-támogatásban, a pályázati téma kidolgozása során elért eredményekről — külön mellékletként — beszámolót kell csatolni pályázatukhoz (eredmények, publikációk).

Az OTKA-bizottság várhatóan 1998 elején, a költségvetési törvény elfogadásának függvényében hozza meg döntését, amelyről a pályázókat írásban értesíti.

A határidőn túl érkező (pályázatok, pótinformációk), valamint a formailag nem megfelelő pályázatok bírálatára nem kerül sor.

Budapest, 1997. február

Andorka Rudolf
az OTKA-bizottság elnöke

Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottsága

POSZTDOKTORI KUTATÁSI PÁLYÁZATOT HIRDET

A pályázat célja a tudományos fokozattal rendelkező fiatal kutatók közül a legtehetségesebbek támogatása, tudományos egzisztenciájuknak megalapozása valamint külföldről történő hazatelepülésük elősegítése érdekében.

Pályázati feltételek:

Pályázhatnak azok a fiatal, tudományos minősítéssel (Ph. D. vagy kandidátusi fokozattal) rendelkező diplomások, akik kiemelkedő tudományos eredményeket értek el és a

beadás évében 40. életévüket még nem töltötték be. A pályázat csak főfoglalkozásként nyerhető el. A pályázatot elnyerők a fogadó kutatóhellyel 1997. október 1-jétől főállású, határozott idejű munkaviszonyba kerülnek.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó tudományos önéletrajzát, tudományos kutatási munkatervét, publikációs jegyzékét, valamint az egyéb igazoló dokumentumok másolatait. Szükséges továbbá két nemzetközi elismertségű szakember támogató levele, az illető kutató és az általa művelt kutatási téma jelentőségének elemzésével, melyet az ajánlók közvetlenül az OTKA-irodának küldenek meg, vagy lezárt borítékban a pályázó mellékeli, továbbá csatolandó a pályázathoz a posztdoktori kutatások intézményének és vezető kutatójának fogadó nyilatkozata, az adott időszakra vonatkozólag.

Minden dokumentum beadási határideje azonos a pályázati határidővel.

Pályázati juttatások:

1 éves, bérjellegű támogatás: mindenkori közalkalmazotti illetménypótlék-alap 5, illetve 6-szorosa. A támogatás megfelelő minőségű kutatómunka esetén kétszer hosszabbítható, melyről az OTKA-bizottság egyedileg dönt.

Konferenciarészvétel (éves szinten): 100 000 Ft

Dologi kiadás (éves szinten): 400 000 Ft, melynek 15%-a a fogadó intézményt illeti meg, mint rezsiköltség.

A pályázatot elnyerők egyéb OTKA-támogatásban nem részesülhetnek. Amennyiben a nyertesnek OTKA-pályázata van, a posztdoktori keretből csak fizetési és utazási támogatást kaphat, és az OTKA-pályázata terhére saját részére személyi kifizetést nem eszközölhet.

Pályázat benyújtása:

A pályázatot 5 példányban kell eljuttatni az OTKA-Irodába, kizárólag postán keresztül, legkésőbb **1997. május 5**-i postabélyegzővel feladva, minden más pályázati és egyéb anyagtól elkülönítve, külön borítékban. Pályázati űrlap az OTKA-irodán és a nagyobb kutatóhelyeken szerezhető be. (A támogató leveleket elegendő egy példányban megküldeni.)

OTKA Iroda Budapest
1087 Könyves Kálmán krt. 48—52. II. em. 205.
Telefon/fax: 210-0167 v. 210-4251
Levélcíme: 1476 Bp. 100. Pf. 289.
Csomagcíme: 1087 Könyves Kálmán krt. 48—52.

A határidőn túl érkező, valamint formailag nem megfelelő, hiányos pályázatok bírálatára nem kerül sor. A pályázatok elfogadásáról az OTKA-szakkollégiumok által létrehozott bizottság — a pályázatok szakmai bírálata alapján, a kiválasztott jelöltek személyes meghallgatása után — 1997. szeptember 8-ig dönt.

Budapest, 1997. február

Andorka Rudolf
az OTKA Bizottság elnöke

FOGADÓÓRÁK

Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. vezérigazgatója
Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 903
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Kiss Zsuzsa
Megjelent: 2 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. MÁJUS 16.

Jogszabályok

55/1997. (IV. 3.) Korm. r.
17/1996. (XII. 13.) MKM r.

a Magyar Tudomány Napjáról 44
a Széchenyi Professzori Ösztöndíj odaítéléséről (egységes szerkezetben a 19/1997. (IV. 22.) MKM rendelettel) 44

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

1/1997. (II. 25.) áf.
2/1997. (II. 25.) áf.
3/1997. (II. 25.) áf.
4/1997. (II. 25.) áf.
5/1997. (II. 25.) áf.
6/1997. (II. 25.) áf.
7/1997. (II. 25.) áf.
8/1997. (II. 25.) áf.
9/1997. (II. 25.) áf.

A 113/1996. (XII. 20.) OGY határozatból adódó feladatok 51
A Doktori Tanács és Titkársága jelenlegi és jövőbeni feladata és működése 51
Tájékoztató az MTA Könyvtára felülvizsgálatának eredményéről. . 52
Tájékoztató a Székház rekonstrukciójáról 53
Az MTA kutatóintézeteinek jogállása, működésük gazdasági feltételei és a gazdálkodási forma esetleges átalakítása 53
Javaslat az Elnökség részére az 1997. májusi rendes közgyűlés napirendjére 54
Az 1996. decemberi közgyűlés határozatának jóváhagyása 54
Javaslat az elnökség 1997. I. félévi üléseinek napirendjére 55
Javaslat a Kutatásértékelési Bizottság elnökének megválasztására . 55

Közlemények

Tájékoztató
Megállapodás
Pályázati felhívás
Felhívás
Pályázati felhívások
Fogadóórák

a Doktori Tanács által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról . 56
a teljes munkaidőben foglalkoztatott kutatók Széchenyi Professzori Ösztöndíjas pályázatairól 57
Széchenyi Professzori Ösztöndíjra 58
adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére 59
Zemplén Géza- és Novicardin-díjakra, tudományos igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére 60
A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája 60

JOGSZABÁLYOK

A Kormány 55/1997. (IV. 3.) Korm. rendelete

a Magyar Tudomány Napjáról

1. §

A Magyar Köztársaság Kormánya a tudománynak a társadalomban betöltött szerepét kiemelkedően fontosnak tartja, és elő kívánja segíteni a közgondolkodásban a tudásközpontú értékrend kialakítását. Elismerésre méltónak tartja a tudomány művelése és fejlesztése érdekében végzett tevékenységet, és ezért november 3-át a Magyar Tudomány Napjává nyilvánítja.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

17/1996. (XII. 13.) MKM rendelet

a Széchenyi Professzori Ösztöndíj odaítéléséről*

A felsőoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 10/A. §-ának (1)–(3) bekezdésében foglaltak végrehajtására, a (4) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. § (1) A Széchenyi Professzori Ösztöndíj (a továbbiakban: ösztöndíj) célja annak lehetővé tétele, hogy az ösztöndíjban részesülők (a továbbiakban: ösztöndíjasok) alkotóerejüket valamely felsőoktatási intézményben végzett kiváló oktatói és tudományos kutatói teljesítményük fenntartására, illetőleg fokozására fordíthassák.

(2) Az ösztöndíj pályázatát a kuratórium évente hirdeti meg, és a Művelődési Közlönyben teszi közzé. Az ösztöndíj odaítéléséről a kuratórium dönt.

(3) Az ösztöndíjat a művelődési és közoktatási miniszter adományozza az Ftv.-ben meghatározott 4 éves időtartamra.

(4) Az ösztöndíj folyósításának feltétele, hogy a pályázatot elnyert személy és a Művelődési és Közoktatási Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) között az ösztöndíj folyósításának feltételeit rögzítő szerződés jöjjön létre.

2. § (1) Az ösztöndíjban az részesülhet, aki

a) doktor (PhD), illetőleg mester (DLA) vagy azzal legalább egyenértékű fokozattal rendelkezik,

b) a pályázati felhívásnak a Művelődési Közlönyben történt meghirdetése időpontjában az 55. évét még nem töltötte be,

c) állami felsőoktatási intézményben közalkalmazotti vagy szolgálati jogviszony, illetve állam által elismert felsőoktatási intézményben munkaviszony alapján teljes munkaidejű oktatói vagy tudományos kutatói munkakörben munkaköri feladatként oktat,

d) az őt teljes munkaidőben alkalmazó állami, önkormányzati, köztestületi fenntartású könyvtár, levéltár, illetve múzeum és kutatóintézet hozzájárulásával, állami vagy állam által elismert felsőoktatási intézményben, részmunkaidőben, munkaköri feladatként

— előadási, gyakorlatvezetési és az ezekhez kapcsolódó fejlesztési tevékenységeket heti törvényes munkaidejének legalább 20%-ában (8 óra), és

— tutoriális jellegű (diákköri, diploma és doktori témavezetés) rendszeres oktatási tevékenységet heti törvényes munkaidejének legalább 20%-ában (8 óra)

végez, feltéve, hogy a részmunkaidős pályázó ösztöndíjas időszaka alatt vállalja, hogy felsőoktatási részmunkaidejű tevékenységén kívül egyéb részmunkaidős jogviszonyát megszünteti, újat nem létesít,

e) vállalja, hogy az ösztöndíj folyósításának időtartama alatt más felsőoktatási intézményben munkaköri kötelességként oktató vagy kutató tevékenységet nem folytat, ideértve a vezetői feladatokat is,

f) kötelezettséget vállal arra, hogy egy naptári évben, szorgalmi időszakban három hónapot meghaladó időtartamot külföldön csak a kuratórium engedélyével tartózkodik.

(2) Aki az (1) bekezdés *a)–b),* valamint *c)–f)* pontjában foglalt feltételeknek megfelel, ösztöndíjban részesülhet abban az esetben is, ha nem áll az (1) bekezdés *c)–d)* pontjában említett jogviszonyban, feltéve, hogy valamely felsőoktatási intézményben az ösztöndíj elnyerésére jogosító munkakörbe való kinevezés jogának gyakorlójával megállapodást kötött arról, hogy őt az ösztöndíj elnyerése esetén, legkésőbb az odaítéléstől számított harmadik hónaptól, a megnevezett munkakörben foglalkoztatja. A kinevezés elmaradása esetén az ösztöndíjas szerződéses jogviszony nem jön létre.

3. § (1) A pályázaton az vehet részt, aki

a) a 2. §-ban foglalt feltételeknek megfelel,

b) tudományos és oktatói teljesítményét a pályázati felhívásban megadott szempontok alapján dokumentálja, és gondoskodik két szakmai ajánlásról, valamint munkáltatójától a foglalkoztatásra vonatkozó igazolásról,

c) a pályázatához korábbi tevékenységével, teljesítményével összhangban álló, a vállalt feladatok részteljesítésére vonatkozó ütemezést is tartalmazó munkatervet mellékel.

(2) *A pályázás, az ajánlás az 1. számú mellékletben foglaltak szerinti nyomtatvány alkalmazásával történik.*

* Egységes szerkezetben a módosításáról rendelkező 19/1997. (IV. 22.) MKM rendelettel, a módosításokat kurzív szedéssel jelöltük, hatálybalépésük napja 1997. április 15.

4. § *(1) A pályázatokat a kuratórium által felkért szakértők a pályázati lap adatai, a részletes munkaterv és az ajánlások alapján értékelik. A felsőoktatási intézményben részfoglalkozású pályázók esetében az értékelés figyelembe veszi a fogadó felsőoktatási intézmény dékánja vagy főigazgatója által igazolt felsőoktatási tevékenységet is.*

(2) A pályázat értékelésének és elbírálásának szabályait a *2. számú melléklet* tartalmazza.

5. § (1) A pályázat nyertesei az Ftv. által meghatározott pénzbeli támogatásban részesülnek.

(2) Az ösztöndíjat a minisztérium a 2. § (1) bekezdésének c) pontja, valamint (2) bekezdése alapján pályázott nyerteseknek a felsőoktatási intézmény, a (2) bekezdés d) pontja alapján pályázott nyerteseknek az őket teljes munkaidőben foglalkoztató intézmény útján folyósítja.

6. § Az ösztöndíjas az ösztöndíj folyósítása második évének elteltekor jelentést készít az elvégzett feladatokról

7. § (1) A kuratórium létszáma tizenegy fő. A kuratórium tagjait a művelődési és közoktatási miniszter (a továbbiakban: miniszter) bízza meg. A megbízás négy évre szól.

(2) A kuratórium — a rendeletben meghatározott kivétellel — saját tagjai sorából maga választja meg az elnökét.

(3) A kuratórium évenként legalább két alkalommal ülésezik. Az üléseken — tanácskozási joggal — részt vesz a minisztérium képviselője.

8. § Az első alkalommal meghirdetett pályázaton résztvevőknek a 2. § (1) bekezdésének *d)* pontjában foglalt feltételnek 1997. szeptember 1-jétől kell megfelelniük.

9. § (1) A kuratórium tagjainak első alkalommal történő megbízásakor

a) a tagok megbízása három évre szól, és

b) az elnököt [e rendelet 7. § (2) bek.] a miniszter bízza meg.

(2) Az elnöknek és öt kuratóriumi tagnak az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti megbízását a miniszter két évre meghosszabbítja.

10. § (1) Az ösztöndíj pénzügyi fedezetét a Művelődési és Közoktatási Minisztérium költségvetési előirányzatában tervezett forrás fedezi.

(2) Az ösztöndíj lemondása esetén az ösztöndíjmaradvány odaítéléséről a kuratórium a következő évi pályázat elbírálása során dönt.

11. § Ez a rendelet 1997. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Magyar Bálint s. k.,
művelődési és közoktatási miniszter

Melléklet a 19/1997. (IV. 22.) MKM rendelethez

[1. számú melléklet a 17/1996. (XII. 13.) MKM rendelethez]

PÁLYÁZATI LAP

Pályázat kódszáma: **SZPÖ** ☐☐☐☐

A pályázat benyújtójának adatai:

1. Neve: .....
2. Beosztása: .....
3. Tudományos vagy mester fokozata (PhD, DLA, Csc, Dsc): .....
4. Születési dátuma (év, hó, nap): ☐☐ ☐☐ ☐☐
5. Levelezési címe (ir.szám, város, utca, hsz.): ☐☐☐☐ .....
.....
6. Tel.: ..... 7. Fax: ..... 8. E-mail: .....

A pályázót teljes munkaidőben alkalmazó intézmény adatai:

9. Munkahelye:	Kód:
10. Kar (intézet, klinika, ...):	Kód:

A pályázót részmunkaidőben alkalmazó felsőoktatási intézmény adatai:

11. Munkahelye:	Kód:
12. Kar (intézet, klinika, ...):	Kód:

A befogadó intézmény adatai:

13. Intézmény:	Kód:
14. Kar:	Kód:

15. Tudományterület: ..... 16. Tudományág: .....

17. Szűkebb tudományág megnevezése: .....

Kérjük az űrlapok kitöltése előtt figyelmesen olvassa el a mellékelt Tájékoztató füzetet!

A pályázó által felkért ajánlók adatai

(A pályázó tölti ki.)

Ajánlók adatai:

Neve:		
Munkahelye:		
Beosztása:		
Tudományos fokozata:		
Telefon:	Fax:	E-mail:

Neve:		
Munkahelye:		
Beosztása:		
Tudományos fokozata:		
Telefon:	Fax:	E-mail:

Nyilatkozat

..... Széchenyi Professzori Ösztöndíj elnyerésére benyújtott pályázatához

A felsőoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 57. §-a (2) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott munkáltatói jogkör gyakorlására felhatalmazott vezetőként kijelentem, hogy

1. a .....* ..... karán ..... tanszékén/más szervezeti egységében: .....rendelkezésére áll *A)*** olyan teljes munkaidejű munkakör, *B)* illetve legalább a 17/1996. (XII. 13.) MKM rendelet módosítása 1. § (2) bekezdés *d)* pontjában megjelölt munkaidőben, bármilyen jogviszony keretében az ösztöndíj időtartamára betölthető oktatói-kutatói munkakör, amelynek betöltéséhez a közalkalmazottak jogállásáról szóló, többször módosított 1992. évi XXXIII. törvény alapján és az Ftv. rendelkezései szerint

a) pályázatot kell kiírni,
b) pályázat kiírása nélkül is betölthető.**

2. Kijelentem, hogy
— az 1. *a)* szerinti állás betöltésére pályázatot hirdet az intézmény,
— a pályázat eredményét a Széchenyi Professzori Ösztöndíj pályázat eredményhirdetése előtt nyilvánosságra hozza,
— ha a fent nevezett pályázó nyeri el az állást és Széchenyi Professzori Ösztöndíjra benyújtott pályázata is sikeres, akkor az ösztöndíj elnyerését követően 3 hónapon belül közalkalmazotti jogviszonyt/munkaviszonyt létesítünk vele, vagy egyéb jogviszony keretében alkalmazását biztosítjuk.

3. Kijelentem, hogy
— az 1. *b)* szerinti állás betöltésére a Széchenyi Professzori Ösztöndíj elnyerését követően 3 hónapon belül közalkalmazotti jogviszonyt/munkaviszonyt létesítünk vele, vagy egyéb jogviszony keretében alkalmazását biztosítjuk.

Dátum: .....

.....
aláírás

* A felsőoktatási intézmény elnevezését kérük beírni.
** Kérjük a megfelelőt aláhúzni.

A pályázó oktatási és kutatási tevékenységének bemutatási rendje:

I. Oktatási tevékenység és oktatásszervezés

I/1. Oktatási tevékenység (5. oldal)
I/2. Új tanterv/tantárgy tervezése és kezdeményezése
Oktatási és vizsgáztatási módszerek (6. oldal)
I/3. Oktatásfejlesztés elősegítése, oktatásszervezés
Oktatás más felsőoktatási intézményekben, egyéb oktatási tevékenység, iskolateremtés (7. oldal)

II. Kutatás és tudományos munka, művészeti alkotó tevékenység

II/1. Nyomtatott publikáció és/vagy szakmaspecifikus alkotások (8. oldal)
II/2. Sikeres kutatási projektek, alkotó szakmai tevékenységet elősegítő pályázati támogatások
Vezetői funkciók; intézményi tanácsokban, bizottságokban való részvétel; tanácsadói, szakértői tevékenység (9. oldal)
II/3. Kutatási, művészeti alkotó tevékenységek hatása
Szakmai és egyéb elismertség (10. oldal)

Az 5–10. oldalak azonos formátummal és oldalszámozással, címmel ellátva, számítógéppel kinyomtatva is helyettesíthetőek.

III. Munkaterv

Külön űrlapot e célra nem mellékeltünk. A 9–12 ezer betűhelyes munkatervet A/4-es lapokon, számítógépen kinyomtatva mellékelje.

AJÁNLÁS

A Széchenyi Professzori Ösztöndíjra pályázó neve: .....

Az ajánló kapcsolata a pályázóval (szakmai együttműködés, alá- és fölérendeltség, rokon tudományterületi tevékenység stb.): .....

Az ajánlás szövege (szükség esetén külön lapon folytatható):

.....

.....

.....

.....

.....

Az ajánló neve: .....

Az ajánlót alkalmazó intézmény: .....

Dátum: .....

.....
aláírás

Kérjük, ajánlását küldje vissza az ajánlást kérő pályázónak, aki pályázatához csatolva küldi majd el Irodánknak.

A pályázat beküldési határideje: 1997. június 5.

A határidő elmulasztása formai hibának minősül, és a pályázó kizárását vonja maga után!

(Az ajánlásnak méltatnia kell a pályázó szakmai életútját, tevékenységének színvonalát, oktatói, kutatói kvalitásait, a pályázó által benyújtott munkatervben foglaltak szakmai értékeit és a tervezett program teljesíthetőségét.)

RECOMMENDATION

Name of candidate of the Széchenyi Professorship:.....

Recommender's relations with the candidate (professional co-operation; subordinate/superior; related field of research; etc.): .....

Text of Recommendation (can be continued on a separate sheet):

.....

.....

.....

.....

.....

Name of Recommender: .....

Institution: .....

Date: .....

.....

Signature

Please send your recommendation back to the candidate who will attach it to the Proposal.

Deadline for Proposals to be returned to the Office for Higher Education Support Programmes is June 5, 1997. Failing to meet the deadline will result in the disqualification of the candidate.

(In your recommendation, please give your opinion about the candidate's professional background, the quality of their teaching and research activities, the professional value of the content of the Action Plan, and the feasibility of the programme planned.)

Munkáltató neve: .....

Címe: .....

Munkáltatói igazolás*

Igazoljuk, hogy ..... név, szül.: .....

anyja neve:..... intézményünkben .....

jogviszonyban, *A)* teljes munkaidőben, *B)* részmunkaidőben oktat.**

Dátum: .....

.....

munkahely aláírása, bélyegzője

---

* Ez az űrlap a teljes és részmunkaidős foglalkozású munkaviszony igazolására egyaránt szolgál.

** A megfelelőt kérjük aláhúzni.

[2. számú melléklet a 17/1996. (XII. 13.) MKM rendelethez]

A pályázatok értékelésének és elbírálásának szabályai

A pályázatok értékelése a pályázati lap, a munkaterv, két szakmai ajánlás alapján történik. A pályázatok értékelését szakértők végzik. Az ösztöndíj odaítéléséről a kuratórium dönt.

1. A pályázati lap a pályázó tudományos és oktatói tevékenységének a pályázatot megelőző ötévi teljesítményéről nyújt tájékoztatást. Az oktatói és tudományos tevékenység azonos súllyal kerül elbírálásra. Elfogadásra az a pályázat kerülhet, melynek a szakértők által adott pontszáma az oktatás és a kutatás területén külön-külön, a területenként elérhető pontszám legalább 30%-át megkapja.

2. A négy évre szóló, 9–12 ezer betűhely terjedelmű, a pályázó addigi munkásságával összhangban álló munkaterv tartalmazhat minden olyan felsőoktatási és kutatási tevékenységet, melynek teljesítéséért a pályázó felelősséget vállal (lehet pl. monográfia, tanulmány, alkalmazott K+F projekt megvalósítása, műszaki, művészeti alkotás, tehetséggondozási, minőségi oktatási tevékenység, felsőoktatási innováció stb.). A munkatervhez tartozik a tervezett eredmények bemutatása. A munkaterv kitér a megvalósítás pénzügyi fedezetének ismertetésére is.

3. A pályázathoz beszerzett két szakmai ajánlás és az intézmény egyik vezetőjének (dékán, ha az intézményben nincs, akkor a rektor, főigazgató) véleménye egyben a pályázatban foglaltak hitelesítését is szolgálják.

4. Minden pályázatot — egymástól függetlenül — legalább két szakértő értékel. A kuratórium a művészeti és hittudományi területről érkező pályázatok értékelésére szükség szerint speciális szakértőket kér fel. A szakértők, a pályázó oktatói és tudományos teljesítményét a tudományágban kialakult értékrend figyelembevételével, meghatározott teljesítménykategóriákba sorolják. Értékelésüket írásban indokolják. A felkért szakértők személye, illetve az értékelés nem nyilvános (titkos). Nem vehet részt az értékelésben, aki maga is pályázatot nyújtott be.

ÉRTÉKELŐ LAP

Pályázat kódja:

Bíráló kódja:

	Tevékenység	Értékelés
I.	Oktatási tevékenység és oktatásszervezés	
I.1.	Oktatási tevékenység	
I.2.	Új tanterv/tantárgy tervezése és kezdeményezés Oktatási és vizsgáztatási módszerek	
I.3.	Az oktatás fejlesztésének elősegítése, oktatásszervezés Oktatás más felsőoktatási intézményekben, egyéb oktatási tevékenység, iskolateremtés	
II.	Kutatás, tudományos és művészi tevékenység	
II.1.	Nyomtatott publikáció és/vagy szakmaspecifikus alkotások	
II.2.	Sikeres kutatási projektek, szakmai tevékenységet elősegítő pályázati támogatások. Vezetői funkciók, intézményi tanácsokban, bizottságokban részvétel, tanácsadói, szakértői tevékenység	
II.3.	Kutatási, művészeti tevékenységének hatása	
	Szakmai és egyéb elismertség	
	Összpontszám	

Az értékeléshez szolgáló teljesítménykategóriák:

átlag alatti teljesítmény
átlagos teljesítmény
átlagon felüli teljesítmény
kiváló teljesítmény

5. A pályázatokat a kuratórium tudományterületileg illetékes tagjaiból, valamint a tudományágakat képviselő egy-egy vezető szakértőből létrehozott bizottság tudományterületenként rangsorolja.

6. Az ösztöndíjak odaítéléséről a kuratórium dönt, amely évenként meghatározza, hogy hány ösztöndíjat ítél oda további mérlegelés nélkül a tudományterületi rangsorok alapján, azok legjobb helyezettjeinek. A fennmaradó ösztöndíjakról (ezek száma legalább 50) a kuratórium — a rangsorok további legjobb helyezettjeit figyelembe véve — a tudományterületektől függetlenül dönt. E döntések indokait a programvezető jegyzőkönyvbe foglalja. Az ösztöndíjról való lemondás esetén a felszabadult ösztöndíjat a következő pályázat meghirdetésének időpontjáig a tudományterületi rangsorok alapján ítéli oda.

7. A tudományterületi és tudományági besorolást a Magyar Tudományos Akadémia tudományági besorolása alapján a pályázó teszi meg. A művészetek, valamint a hittudományok a társadalomtudományi területhez tartoznak.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

az 1997. február 25-én megtartott üléséről
(1—9. sz. állásfoglalás)

A 113/1996. (XII. 20.) országgyűlési határozatból adódó feladatok

A magyar tudomány helyzetéről szóló beszámolóból adódó következtetésekről és feladatokról rendelkező országgyűlési határozat hat pontban foglalta össze a további teendőket.

Az Akadémia elnöke röviden szólt arról, milyen nehézségekkel járt a parlamenti beszámoló elkészítése, az akadémiai törvény által előírt új kötelezettség teljesítése, amelynek — értelemszerűen — nem voltak, nem lehettek kidolgozott eljárási szabályai. Helyesnek bizonyult a parlamenti pártokkal való előzetes egyeztetés, valamint az Akadémia vezetőinek az országgyűlési bizottsági üléseken való részvétele. Minden párt, minden politikai erő elismerte, sőt szükségesnek tartotta a tudomány végrehajtó hatalomtól való függetlenségét.

A határozatból adódó akadémiai feladatokat tekintette át és jelölte meg az azok végrehajtásáért felelős személyeket január 29-én a Vezetői Kollégium, amelynek állásfoglalásáról tájékoztatta az elnökséget Glatz Ferenc:

— a feladat megoldásáról nyilvánítsanak véleményt a tudományos osztályok;

— az országgyűlési beszámoló elkészítésére koncepciót kell kialakítani (felelős: Harmathy Attila);

— a tudományos kutatás feltételeinek és különösen a kutatók anyagi megbecsülésének javítása érdekében folytatni kell az Akadémia által megkezdett erőfeszítéseket;

— az Akadémia tudománypolitikájának koncepciójáról a vitákat az elnök és Michelberger Pál alelnök vezeti le;

— a kutatás és az egyetemi oktatás intézményeinek funkcionális közelítése az intézetek konszolidációjának részfeladata (az elnök — bejelentése szerint — a VK ülést követően szóbeli megállapodást kötött a művelődési és közoktatási miniszterrel arról, hogy a Széchenyi professura következő fordulójában pályázóként már részt vehetnek az egyetemeken nem főállásban dolgozó akadémiai kutatók is);

— az akadémiai, illetve az OTKA törvény felülvizsgálatának előkészítésére az elnök, az elnökségi ülés állásfoglalása alapján, ad hoc bizottságot hozzon létre.

Harmathy Attila alelnök arról tájékoztatta az elnökséget, hogy a két év múlva esedékes parlamenti beszámoló előkészítési munkálatait már most meg kell kezdeni, létre kell hozni egy, a feladatot hatékonyan ellátó bizottságot, amelynek összetételére Náray-Szabó Gábor főtitkárhelyettes tesz javaslatot. Az első beszámoló elkészítésének tapasztalataiból levonható az a következtetés, hogy a feladat maradéktalan végrehajtása érdekében — az adatgyűjtés törvényességének érdekében — szükséges a statisztikai törvény módosítását kezdeményezni.

Kapcsolódva az országgyűlési határozat 6. pontjához, Harmathy Attila az akadémiai törvény és az OTKA-ról szóló törvény módosításán kívül az Akadémia autonómiájának megtartása érdekében szükségesnek ítélte az államháztartási törvény módosítását is. Az akadémiai törvény módosítását egyébként az intézeti konszolidáció előkészítése során felvetődött problémák is indokolják. Harmathy Attila az akadémiai törvény módosításának kidolgozására ad hoc bizottság kiküldését javasolta a következő összetételben:

Király Tibor, Sárközy Tamás, Lipták András,
Náray-Szabó Gábor, Harmathy Attila.

Az Akadémia elnöke bejelentette, hogy elképzelései szerint az elnökség az új parlamenti beszámoló koncepcióját első őszi ülésén megtárgyalhatja. Ezen az ülésen több kérdést is tisztázni kell, így pl. beszélni kell a beszámoló beterjesztésének eljárási rendjéről, világossá kell tenni, hogy a beszámoló az Akadémia elnökének a beszámolója. Az eddig elhangzottakból kitűnik — zárta le a napirendi pont vitáját Glatz Ferenc —, hogy az új parlamenti beszámoló alapjaiban lesz más, mint az első volt.

Az elnökség 1/1997. számú állásfoglalása

Az elnökség

— jóváhagyólag tudomásul vette a 113/1996. (XII. 20.) országgyűlési határozatból adódó feladatok akadémiai végrehajtására tett javaslatokat,

— ad hoc bizottságot küld ki az akadémiai törvény szükségesnek látszó módosításának előkészítésére és felkéri Harmathy Attilát, Király Tibort, Lipták Andrást, Náray-Szabó Gábort és Sárközy Tamást, hogy a bizottság munkájában vegyenek részt.

A Doktori Tanács és Titkársága jelenlegi és jövőbeni feladata és működése

A napirendi pont tárgyalásához előzetesen, írásban kiküldött előterjesztés rövid áttekintést adott az 1995. január 19-én megalakult Doktori Tanács feladatköréről, jellegéről és működéséről. Ezek szerint a Doktori Tanács feladata, egyebek között, a tudományos fokozatok megszerzésére a jogelődjénél indított eljárások befejezése, a külföldön szerzett fokozatok honosítása, az MTA doktora tudományos cím odaítélése, valamint 1997. június 30-ig az akadémiai törvény hatálybalépése előtt indult tudományos továbbképzés szervezése és irányítása.

A Doktori Tanács működését az MTA Titkárságának főosztályaként működő Titkárság segíti elő, a Doktori Tanács Titkárságának szervezeti működését a főtitkár, szakmai működését a Doktori Tanács irányítja.

Az Akadémia doktora cím odaítélésének új eljárási szabályai szerint döntő szerep hárul az Akadémia tudományos osztályaira. A Doktori Tanács a tudományos osztályokkal való minél szorosabb együttműködésre törekszik. Az előterjesztés mellékletei bemutatják a Doktori Tanács által tárgyalt ügyek számszerű alakulását.

Harmathy Attila, a Doktori Tanács elnöke szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy a Doktori Tanács a jogelődtől, a TMB-től örökölt ügyek túlnyomó részét ez év végéig lezárja. Indokolt, hogy a tudományos osztályok az akadémiai cím odaítéléséhez szükséges követelményrendszert kialakítsák. Igen nehéz prognosztizálni a doktori cím elnyeréséért indított eljárások számát, de a jelenlegi tendenciák ismeretében az százas nagyságrendre tehető. A Doktori Tanácsra és Titkárságra nehezedő munkateher a következő évben várhatóan csökkenni fog.

A Doktori Tanács korábbi bizottsági rendszere — ez már most látható — nem fog működni. Egy állásfoglalás meghozataláért rendkívül nehéz egy bizottságot összehívni. Szükséges a szakbizottságok terhelésének felülvizsgálata és a bizottsági rendszer működőképessé formálása. Ennek érdekében igyekszik a Doktori Tanács a tudományos osztályokkal együttműködni és az új rend kialakításával elkerülni, hogy akár fél évet is kelljen várni egy bizottsági ülés megtartására.

A Doktori Tanács munkájának a már jelzett, várható átalakulása miatt a Titkárság jelenlegi felépítését felül kell vizsgálni. Ma már látható, hogy a Titkárságnak nem a jelenlegi körülmények között és nem a jelenlegi létszámmal kell a továbbiakban működnie. A Doktori Tanács elnöke ugyanakkor felhívta az elnökség figyelmét arra, hogy a Doktori Tanács Titkársága jelenleg rendelkezik a tudományos minősítettekről egy olyan adatállománnyal, amelyet egy esetleges létszámcsökkentéssel nem lenne szabad veszni hagyni. Ez az adatállomány ugyanis alkalmas arra, hogy segítségével elemezni lehessen a tudományos kutatók utánpótlásának alakulását. A megfelelő következtetések levonását követően pedig meg lehet tenni a szükségesnek ítélt intézkedéseket.

A tájékoztatót követő vitában — egyebek között — arra hívták fel a figyelmet, hogy a Titkárság átalakítása igen sürgető feladat, ugyanis a Pénzügyminisztérium a feladat csökkenésének megfelelően, január 1-től elvonja a költségvetési támogatást.

Többen is szóltak a tudományos osztályoknak az Akadémia doktora cím odaítélési eljárásból adódó megnövekedett feladatairól. A Titkárságon rendelkezésre álló adatállomány hasznosítását azért is fontosnak ítélték, hogy ne öncélú, esetlegesen megalapozatlan ismeretek alapján szülessen döntés a tudományos utánpótlás hiányainak feszámolására. Szükségesnek tartották ugyanakkor a Doktori Tanács munkájáról minőségi elemzés elvégzését, amely egyebek között tartalmaz tájékoztatást a típusos elutasításokról, a tudományterületek jellegzetes konfliktusairól is.

A vitában elhangzottakra válaszolva Harmathy Attila arról tájékoztatta az elnökséget, hogy ez év szeptemberében tud pontos adatokat közölni arról, hány kandidátusi pályázatot adtak be. Ezek száma várhatóan 3-400-nál nem lesz több. Márciusban tárgyal a Doktori Tanács az átmenet kérdéséről, ezen belül a Titkárság további sorsáról szóló elképzelésekről.

Belátható időn belül sor kerülhet az Akadémia doktora címet elnyertek részére az oklevelek átadására. A Doktori Tanács elnöke azt javasolta — és javaslatához kérte az elnökség egyetértését —, hogy az oklevél átadására az Akadémia évi rendes közgyűlésén kerüljön sor.

Az elnökség 2/1997. számú állásfoglalása

Az elnökség

— köszönetet mond a Doktori Tanács elnökének, a Doktori Tanácsról és Titkárságáról benyújtott előterjesztés elkészítéséért;

— októberi ülésén ismét tárgyalni kíván a Doktori Tanács helyzetéről, ezen belül a Doktori Tanács Titkárságának megújításáról, a doktori cím odaítélésének folyamatáról, a tudományos osztályok ezirányú leterheltségéről;

— javasolja, hogy készüljön tanulmány a Doktori Tanácsot érintő alapkérdésekről és ezt a tanulmányt az elnökség tagjai kapják meg;

— egyetért azzal, hogy az Akadémia doktora címet elnyertek, oklevelüket az MTA évi rendes közgyűlésén kapják meg és felkéri a Doktori Tanács elnökét, hogy az ehhez szükséges intézkedéseket tegye meg.

Tájékoztató a MTA Könyvtára felülvizsgálatának eredményéről

Az elnökség 1996. novemberi ülésén ad hoc bizottságot küldött ki, amelynek feladatául tette, hogy az MTA Könyvtára működésével kapcsolatosan olyan javaslatokat dolgozzon ki, amelyek a Könyvtár értékeinek megóvását, működésének zavartalanságát, egyben korszerűsítését szolgálják. Az elnökség kérte az ad hoc bizottságot, hogy a megoldásra alternatívákat fogalmazzon meg. Az ad hoc bizottság tagjai által aláírt javaslat a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának konszolidációjára a következő kérdésköröket tekintette át: az MTA Könyvtára feladata és jellege; gyűjtőköri feladatok; finanszírozás; korszerűsítés; az MTA kutatóintézeteinek könyvtárai; Lukács Archivum; az MTA Könyvtára munkatársainak részvétele a hazai könyvtárosképzésben; a főigazgatói állás betöltésével kapcsolatos javaslat. A bizottság a felsorolt témákat minden esetben javaslattal zárta.

Az ülésen a napirendi pont tárgyalásán meghívottként részt vett Engel Pál, a Könyvtár főigazgatója is.

Lipták András szóbeli kiegészítésében tájékoztatta az elnökséget, hogy a Könyvtár elutasította az ELTE javaslatát, kihelyezett tanszék létesítésére. A Könyvtár főigazgatója annyiban pontosította Lipták András tájékoztatóját, hogy a Könyvtár az Egyetem javaslata elől csak pillanatnyilag, átmeneti helyzetre való tekintettel tért ki.

Egyetértett az elnökség azzal, hogy az MTA Könyvtára ügyét az intézeti konszolidáció részeként kell kezelni, va-

lamint abban is, hogy a Könyvtár sorsát nem lehet elválasztani az Akadémia intézeti hálózatának könyvtáraitól.

A korszerű intézeti könyvtári hálózat létrehozásának elsősorban anyagi akadályai vannak. Nincs pénz ugyanis a megfelelő számítógépes hálózati rendszer kialakítására. A hálózat kialakításának az lenne az értelme, hogy egy gépi katalóguson keresztül lenne elérhető az Akadémia Könyvtárának és az intézeti könyvtáraknak az összes anyaga. Ugyanakkor az információk, az adathordozók gépesítése nem pótolhatja az eredeti adathordozó (könyv, folyóirat stb.) beszerzését — hangzott el. A Könyvtár eddig is mindent megtett forrásainak bővítéséért, pl. pályázatokon való részvétellel. Azonban a pályázatoknak az a sajátossága, hogy csak akkor ítélik oda a megpályázott összeget, ha azt a pályázó a pályázatban előírt mértékben kiegészíti. E kiegészítésekre a Könyvtárnak ma már nincs pénze.

A Könyvtár alapvető problémája a beszerzés és a bér arányának igen kedvezőtlen alakulása. 1992-ben ez az arány 50-50% volt, míg 1997-ben már 20-80%-ra alakult. A Könyvtár jellege, szolgáltatásának színvonala, igen kérdésessé teszi az ott dolgozók létszámának csökkentését, bár — éppen a működőképesség fenntartása érdekében — a főigazgató 1997. március 31-ével a nyugdíjkorhatárt elért munkatársak teljeskörű nyugdíjazását volt kénytelen elrendelni. E rendelkezés hatásaként a Könyvtár dolgozóinak létszáma az év végére 10 fővel csökken.

A bizottság a jelenleg a Könyvtár keretében működő Tudománymetriai csoport és a Lukács Archivum leválasztására tett javaslatot a Könyvtár profiltisztítása érdekében.

Glatz Ferenc vitazárójában köszönetet mondott az ad hoc bizottságnak azért, hogy helyzetképet adott a Könyvtárról és megoldási javaslatokat terjesztett az elnökség elé. Tájékoztatta az elnökséget arról, hogy a Könyvtár főigazgatójának lemondását követően kiírták a pályázatot a főigazgatói állásra és remélhetőleg a Könyvtár új vezetőjének kinevezése június 1-ig megtörténhet. Rögzítette az MTA elnöke, hogy az Akadémia vezetése nem Könyvtár-ellenes. Az Akadémia Könyvtára nem egyszerűen egy könyvtár, hanem speciálisan akadémiai gyűjtemények központja is. Itt működik ugyanis az Akadémia Levéltára, a Keleti gyűjtemény és a hagyományos értelemben vett könyvtár. Úgy ítélte meg, hogy a szervezeti tisztítást az új főigazgató feladatává kell tenni. Javasolta, hogy a 9 tagú konszolidációs bizottság külön foglalkozzon az intézeti hálózat könyvtáraival, és vizsgálja meg a Könyvtár intézményeinek helyzetét is. Javasolta továbbá, hogy kérje ki az Akadémia a Művelődési és Közoktatási Minisztérium állásfoglalását arról, hogy a nemzeti értéknek minősülő akadémiai könyvtárat milyen mértékben tudja támogatni. A minisztériummal ez ügyben feltehetően meginduló tárgyalásokba az Akadémia részéről kapcsolódjon be a Könyvtár főigazgatója és Lipták András is. A Könyvtár szervezetének érdemi változtatására csak az új főigazgató kinevezését követően és a Könyvtári Bizottság létrehozása után kerülhet sor.

Az elnökség 3/1997. számú állásfoglalása

Az elnökség

— köszönetet mond az ad hoc bizottságnak az előterjesztés elkészítéséért;

— felkéri a 9 tagú konszolidációs bizottságot, hogy munkája során külön foglalkozzon az akadémiai intézeti hálózat könyvtárainak helyzetével és vizsgálja meg az MTA Könyvtára intézményeinek helyzetét;

— javasolja, hogy az Akadémia vezetése kérjen állásfoglalást a Művelődési és Közoktatási Minisztériumtól arra nézve, hogy a nemzeti értéknek minősülő akadémiai könyvtárat milyen mértékben tudja támogatni. A Minisztériummal kezdődő tárgyalásokban az Akadémia részéről a Könyvtár főigazgatója és Lipták András vegyen részt;

— felkéri Harmathy Attilát, Keviczky Lászlót és Lipták Andrást, hogy az 1997. július 1-ig terjedő időszakra, a Könyvtárral kapcsolatos teendőkre dolgozzon ki javaslatot.

Tájékoztató a Székház rekonstrukciójáról (tervek és felülvizsgálat)

Glatz Ferenc szóbeli tájékoztatójában elmondta, hogy elnökké választását követően az első feladatok között tekintette át a Székház rekonstrukció ügyét. A Rekonstrukciós Bizottság elnökével, Tigyi Józseffel való tárgyalást követően alakult ki az a meggyőződése, hogy a Székház rekonstrukcióját nem lehet tovább halasztani, azt 1997-ben be kell fejezni. Akkor sem húzódhat tovább a rekonstrukció, ha a köztestületi akadémia székházáról van szó, amelyet az új feladatok ellátására is alkalmassá kell tenni. Így pl. szükségesnek látszik kialakítani egy olyan klubbot a hozzátartozó konyhával és étteremmel, amely a köztestület számára lehetőséget biztosít valódi klubélet megszervezésére.

A rekonstrukcióról tárgyalt a Vezetői Kollégium is. Keviczky László a rekonstrukció eddigi állásáról, pénzügyi helyzetéről szakvéleményt kért. A Vezetői Kollégium egyetértett azzal a javaslattal, hogy a rekonstrukciót ebben az évben be kell fejezni. Tárgyalást kell kezdeményezni az Országos Műemlékvédelmi Hivatallal arról, járuljon hozzá, hogy az eredeti festést az Akadémia egy későbbi időpontban csináltathassa meg.

Az elnökség 4/1997. számú állásfoglalása

Az elnökség

— jóváhagyólag tudomásul veszi a Székház rekonstrukciójának felülvizsgálatáról szóló beszámolót;

— egyetért azzal, hogy a Székházat — a beruházási költség növelése árán is — a köztestületiségből adódó feladatok ellátására is alkalmassá tegyék a köztestület tagjai által igénybevehető klub kialakításával;

— egyetért azzal, hogy a Székház rekonstrukcióját 1997. december 31-éig be kell fejezni;

— felkéri elnökét, hogy a fenti határidő betartása érdekében kezdeményezze az Országos Műemlékvédelmi Hivatalnál az előírt eredeti festés későbbre halasztását.

Az MTA kutatóintézeteinek jogállása, működésük gazdasági feltételei és a gazdálkodási forma esetleges átalakítása

Az elnökség tagjai az ülés előtt írásban megkapták az Inzelt Péter és Török Ádám által készített „Az MTA kutató-

intézeteinek jogállása, működésük gazdasági feltételei és a gazdálkodási forma esetleges átalakítása" című anyagot.

Inzelt Péter szóbeli kiegészítésében a következőkre hívta fel az elnökség figyelmét: az akadémiai intézethálózat ma költségvetési szerv formában működik. A Parlamentben ma abban van hétpárti egyetértés, hogy a költségvetési kiadásokat kell szűkíteni. Nem a Parlament tudományellenességéről van tehát szó — mint ahogy ez mostanában sokszor elhangzik —, hanem azért csökkentik az Akadémia kutatóhelyeinek támogatását, mert az a költségvetés része. Az intézetek teljes gazdasági ellehetetlenülésének egyik elkerülési módja lehet a költségvetési szférából való kiszakadás, amelynek az egyik megoldása lehet a közhasznú társasággá való alakulás. A Török Ádámmal közösen írt és az elnökségnek megküldött munkaanyag az intézetek átalakulásának jogi és gyakorlati lebonyolítását, valamint az intézethálózat jövőjét kívánta bemutatni. Elképzelésük szerint az akadémiai intézethálózatból az átalakulás legfeljebb 4-5 intézetet érintene. A javasolt átalakulásnak természetesen az előnyök mellett vannak hátrányai, amelyeket az előterjesztés 2. sz. melléklete mutat be. Az 1. sz. melléklet a tulajdonosi jogokat veti össze a közhasznú társaság és a költségvetési szerv esetén.

Az előterjesztés feletti vitában az elnökség tagjai elsősorban arra a kérdésre vártak választ, hogy amennyiben egy akadémiai intézet átalakul közhasznú társasággá, ezt követően részesül-e költségvetési támogatásban? Mi történik, ha a közhasznú társasággá átalakult intézet veszteséges lesz? Ki és miből fedezi a veszteséget? Milyen hatáskörrel rendelkezik majd az AKT a közhasznú társasággá átalakult intézettel kapcsolatban? Milyen vagyont kap a közhasznú társaság? Ez utóbbi kérdésre az előterjesztő szerint az intézeteknek azt a vagyont kellene megkapniuk saját vagyonként, amellyel jelen pillanatban rendelkeznek. Az ingatlanvagyon az Akadémia tulajdonában maradna.

Alapvető kérdésként vetődött fel az átalakulással kapcsolatban az is, hogy mennyire van döntési helyzetben az előterjesztés ismeretében az elnökség? Feltehetően — hangzott el — az elnökség jelen pillanatban csak arról foglalhat állást, hogy egyáltalán támogatja-e a tulajdoni szempontból sokszínű intézethálózat kialakulását. A közhasznú társasági forma mellett célszerű lenne megvizsgálni az intézetek alapítványi formában való működését, illetve több olyan működési formát is, amelyre a ma költségvetési keretek között működő akadémiai intézetek átalakulhatnak. Meg kellene vizsgálni a már közhasznú társaságként működő intézmények által szerzett tapasztalatokat, javasolták a vitában. Fontosnak tartották, hogy az előterjesztésben felvetett és az elnökségi ülésen elhangzott kérdésekkel a 9 tagú konszolidációs bizottság is foglalkozzon.

Az elnökség 5/1997. számú állásfoglalása

1. Az elnökség

— köszönetet mond az előterjesztőknek a munkaanyag elkészítéséért;

— elviekben egyetért egy tulajdoni szempontból sokszínű intézethálózat kialakulásával;

— felkéri a 9 tagú konszolidációs bizottságot, hogy vizsgálja meg az intézetátalakulásnak a munkaanyagban leírt lehetőségeit.

2. Az elnökségi vitáról készüljön szó szerinti jegyzőkönyv, amelyet meg kell küldeni az elnökség tagjainak.

3. Tárgyalásokat kell kezdeni a Pénzügyminisztériummal, a Közhasznú Társaság (továbbiakban: Kht) és a vagyonnal összefüggő kérdések tisztázásáról.

4. A Kht-vé alakulás jogi feltételeiről és következményeiről elemzést kell kérni külső szakértő ügyvédi irodától.

5. Az Akadémia Gazdasági és Költségvetési Bizottsága kapja meg a véleményeket, összegezze és terjessze az áprilisi elnökségi ülés elé.

6. A májusi közgyűlés elé kerülő anyagról a fentiek ismeretében lehet dönteni.

Javaslat az Elnökség részére az 1997. májusi rendes közgyűlés napirendjére

Az elnökség elé benyújtott írásbeli előterjesztésben Harmathy Attila és Náray-Szabó Gábor a Vezetői Kollégium állásfoglalása alapján javasolta, hogy a közgyűlés a május 12-ével kezdődő héten kerüljön megrendezésre.

Javasolták továbbá, hogy a közgyűlés foglaljon állást a 9 tagú bizottság intézeti konszolidációs javaslatairól, valamint vitassa meg elnökének az Akadémia tudománypolitikai koncepciójáról szóló beterjesztését.

Az előterjesztők kérték az elnökség hozzájárulását, hogy a közgyűlés részletes napirendjére, valamint a meghívottak körére vonatkozó javaslatot, a még szükséges egyeztetéseket követően, az 1997. március 11-ei rendkívüli ülésére terjeszthessék be.

Az elnökség 6/1997. számú állásfoglalása

Az elnökség

— az Akadémia közgyűlését 1997. május 12. és május 16. között hívja össze. A közgyűlés időpontjáról a közgyűlés tagjai mihamarabb kapjanak értesítést;

— felkéri Harmathy Attila alelnököt és Náray-Szabó Gábor főtitkárhelyettest, hogy a március 11-ei rendkívüli ülésre a közgyűlés részletes programját, valamint a meghívandók körére vonatkozó javaslatot terjesszék elő.

Az 1996. decemberi közgyűlés határozatának jóváhagyása

Az elnökség, élve a közgyűlés által adott felhatalmazással, Hámori József, a Határozatszövegező Bizottság elnökének előterjesztésében megtárgyalta és — a közgyűlésen elfogadott szöveg kisebb stiláris változtatásával — megállapította a decemberi közgyűlés határozatát.

Az elnökség 7/1997. számú állásfoglalása

Az MTA 1996. decemberi közgyűlése határozata

(A közgyűlési határozat az Akadémiai Értesítő 1997. március 14-i 3. számában jelent meg.)

Javaslat az elnökség 1997. I. félévi üléseinek napirendjére

Az elnökség az írásban benyújtott előterjesztés szerint elfogadta az I. félévi üléseinek napirendjét.

Az elnökség 8/1997. számú állásfoglalása

Az elnökség 1997. I. félévi üléseinek napirendje

1997. február 25.

1. A 113/1996. (XII. 20.) OGY sz. határozatból adódó feladatok
   Előterjesztő: Glatz Ferenc
2. A Doktori Tanács és Titkársága jelenlegi és jövőbeni feladata és működése
   Előterjesztő: Harmathy Attila
3. Tájékoztató az MTA Könyvtár felülvizsgálatának eredményéről
   Előterjesztő: Lipták András
4. Tájékoztató a Székház rekonstrukciójáról (tervek és felülvizsgálat)
   Előterjesztő: Glatz Ferenc (tervek),
   Keviczky László (ellenőrzés)
5. Az MTA kutatóintézeteinek jogállása, működésük gazdasági feltételei és a gazdálkodási forma esetleges átalakítása
   Előterjesztő: Keviczky László, Inzelt Péter

- A májusi közgyűlés napirendje
  Előterjesztő: Harmathy Attila, Náray-Szabó Gábor, Horváth László
- Az 1996. december 12-ei közgyűlés határozatának jóváhagyása
  Előterjesztő: Hámori József, a határozat szövegezésére kiküldött alkalmi bizottság elnöke
- Az elnökség 1997. I. félévi munkatervének elfogadása
  Előterjesztő: Glatz Ferenc

Március 11. *(Rendkívüli elnökségi ülés)*

1. Az Akadémia előtt álló feladatok kötetlen megbeszélése
2. Az Akadémia szociálpolitikája
   Előterjesztő: Vizi E. Szilveszter

- Javaslat az 1997. évi Akadémiai Aranyérem, az Akadémiai Díjak és az Akadémiai Újságírói Díjak odaítélésére
  Előterjesztő: Vizi E. Szilveszter

Március 25. *(Egész napos, kihelyezett ülés)*

1. A kutatóintézeti konszolidációval kapcsolatos döntések előkészítése
   Előterjesztő: Glatz Ferenc, Keviczky László
2. Előterjesztés a 200 közgyűlési doktor képviselő tudományágazatonkénti megoszlásáról
   Előterjesztő: Harmathy Attila

Április 29.

1. Tudománypolitikai irányelvek
   Előterjesztő: Glatz Ferenc
2. Tájékoztató a nemzeti stratégiai kutatásokról
   Előterjesztő: a nemzeti stratégiai kutatásokat koordináló iroda vezetője
3. Tájékoztató a Kormány részére az Akadémia 1996. évi tevékenységéről
   Előterjesztő: Keviczky László
4. Az MTA 1998. évi költségvetési irányelvei
   Előterjesztő: Keviczky László

Június 24.

1. Az 1997. májusi rendes közgyűlés határozata végleges szövegének megállapítása
   Előterjesztő: A határozat szövegezésére kiküldött alkalmi bizottság elnöke
2. Javaslat az 1997. évi Eötvös József koszorúk odaítélésére
   Előterjesztő: Vizi E. Szilveszter

Javaslat a Kutatásértékelési Bizottság elnökének megválasztására

Az elnökség 29/1993. sz. határozatával létrehozott Kutatásértékelési Bizottság elnöke, Berényi Dénes, arról tájékoztatta az Akadémia elnökét, hogy más fontos megbízatásai miatt a bizottság elnöki tisztét nem tudja vállalni és kérte tisztségéből való felmentését.

Az MTA elnöke elfogadta a lemondást, javasolta az elnökségnek, hogy a bizottság tagját, Poszler Györgyöt kérje fel a bizottság elnökének.

Az elnökség 9/1997. számú állásfoglalása

Az elnökség

— köszönetet mond Berényi Dénesnek a Kutatásértékelési Bizottság elnökeként végzett munkájáért és saját kérésére e megbízatása alól felmenti;

— felkéri Poszler Györgyöt, hogy a Kutatásértékelési Bizottság elnöki tisztségét a továbbiakban lássa el.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökség

— megvitatta az AKVT Tudománypolitikai Kollégiumhoz írt nyílt levelének tervezetét és azt a vitában elhangzott módosítások átvezetése esetén jóváhagyólag tudomásul vette;

— Vizi E. Szilveszter, a Szociális Bizottság elnöke szóbeli előterjesztésében foglaltakkal egyetértve felkéri a főtitkárt, hogy a nagycenki Széchenyi-sírhely helyreállításához szükséges 200 000 forint biztosításáról gondoskodjék;

— tudomásul vette elnökének bejelentését, amely szerint 1997-ben a területi bizottságokat Tigyi József, a PAB elnöke, míg az akadémiai kutatóhelyeket Szegő Károly képviseli az elnökség ülésein;

— elfogadta elnöke javaslatát, hogy a jövőben az elnökség ülései 15 óra helyett 14 órakor kezdődjenek.

Budapest, 1997. március 11.

Glatz Ferenc s. k.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt doktori fokozatokról

Biológiai Szakbizottság

MATKÓ JÁNOS (DOTE)
„Membrándinamikai és elektrokonformációs csatolások jelentősége limfoid sejtek felszíni fehérjekomplexeinek működésében" című munkája alapján a biológiai tudomány doktora

KAZINCZYNÉ VAS MÁRIA (SZBK)
„Enzimológia a röntgenkrisztallográfia korában" című munkája alapján a biológiai tudomány doktora

Építési építészeti Szakbizottság

KÖVESNÉ GILICZE ÉVA (BME)
„Személyközlekedési folyamatok térbeli-időbeli kapcsolatrendszere" című munkája alapján a közlekedéstudomány doktora

Történelemtudományi Szakbizottság

SZITA LÁSZLÓ
„Körösök és a Maros vidéke a török elleni felszabadító háborúk viharában (1686—1695)" című munkája alapján a történelemtudomány doktora

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Irodalomtudományi Szakbizottság

SZILÁGYI MÁRTON
„Egy magyar folyóirat hagyományai (Kármán és Pajor Urániája)" című munkája alapján az irodalomtudomány kandidátusa

GEREBEN FERENC
„Könyv, könyvtár, közönség (A magyar társadalom olvasáskultúrája empirikus vizsgálati eredmények tükrében)" című munkája alapján az irodalomtudomány kandidátusa

SZALAY KRISZTINA
„The Ostinate Muse of Freedom: On the Poetry of Sir Thomas Wyatt" című munkája alapján az irodalomtudomány kandidátusa

CINZIA FRANCHI
„A XVIII. századi erdélyi görög-katolikus iskolai színjáték és a magyar modell" című munkája alapján az irodalomtudomány kandidátusa

TARJÁNYI ESZTER
„Fejezetek a magyar irodalom történetéből és kultúrhistóriai előzményeiből" című munkája alapján az irodalomtudomány kandidátusa

Pedagógiai Szakbizottság

JOHÁCZINÉ HOGYJÁN ILDIKÓ
„A magyar kereskedelmi-közgazdasági iskolatípusok története" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

ZSIGMOND ANNA
„Az amerikai oktatáspolitika történelmi tradíciói. Kihívások és válaszok az elmúlt száz év tükrében" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

FARKAS KÁROLY
„Játékos informatika" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

SZABÓ LAJOS
„A középiskolai testnevelés a polgárosodó Magyarországon" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

VÁRADY ZSOLT
„Szerviz-szolgáltatások és szervezési kérdéseik" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

DIMÉNY ERZSÉBET
„Ár és fedezetlimitek meghatározása" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

SZÉP ZSÓFIA
„A magyar szakképzés és fejlesztési lehetőségei az új társadalmi és gazdasági kihívások tükrében" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

KUTI ISTVÁN
„A szennyezés ára" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

LÉVAI IMRE
„Világméretű munkaerővándorlás" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

SEMJÉN ANDRÁS
„Állami szerepvállalás és finanszírozás az oktatásban" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

LÉNÁRT FERENC
„Az Amerikai Egyesült Államok és az egykori Szovjetunió katonai-ipari komplexumának komparatív elemzése" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

RAPPAI GÁBOR
„Pénzügyi idősorok modellezése" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

IVÁNNÉ HILD MÁRIA
„A marxi gazdaságelmélet interpretációinak történetéről" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

FÓTI KLÁRA
„Gazdasági átmenet és munkaerőpiac a visegrádi országokban különös tekintettel Magyarországra" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

HALA AHMED DEWEDAR A. EL-BASSIONY
„The role of the control auditing authorities in the economic development" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

SZABÓ GÁBOR
„A szövetkezés gazdasági lényege Ihrig Károly elméletében, valamint a dán és a holland élelmiszergazdaságban" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
REKE BARNABÁS
„A mezőgazdasági vállalkozások egyensúlyi helyzetének vizsgálata a hitelképesség elbírálása szempontjából" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

Orvostudományi Szakbizottság

HOLLÓ GÁBOR
„A glaucomáról" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
SZABÓ ÁGNES
„Az endocrin obritopathiáról" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
SZLUHA KORNÉLIA
„A méhnyakrák radiológiai diagnosztikájának és kemoterápiájának aktuális kérdései" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
REPA IMRE
„A carotis és vertebro-basilaris rendszer MR angiographiás vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
MAHMOUD MOHAMED ABD ELWAHAB
„Functional improvement after total arthroplasty" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
KALAPOS ISTVÁN
„Különböző típusú vázizmok néhány funkcionális sajátságának tanulmányozása" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
JEGESY ANDREA
„A Baranya megyében öngyilkosság következtében meghaltak komplex vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
MAJTÉNYI KATALIN
„Neuropathológiai vizsgálatok emberi spongiform encephalopathiákban" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
NGUYEN THI KIM NGA
„A trombin érhatásainak vizsgálata izolált erekben" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
THOMÁZY VILMOS
„Szöveti transzglutamináz: keresztkötőzőenzim többszörös funkcióval a szöveti homeosztázisban" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
JÁNOSSY TAMÁS
„Transzplantációs tolerancia indukciója, mechanizmusa, valamint komplikációi: immunológiai és lymphoproliferatív rendellenességek" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
RAPCSÁK MARIANNA
„Mozgáskorlátozás és súlytalanság hatása a különböző funkciójú vázizmok kontraktilis tulajdonságaira" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
JANDÓ GÁBOR
„Petit Mal epilepsia genetikai variánsainak vizsgálata állatkísérletes modellben, EEG mintázat felismerése mesterséges ideghálózatok segítségével" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
PÓRSZÁSZ JÁNOS
„Ergometria és légzésszabályozás" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
SISKA ÉVA
„Biopsziás morfológiai módszerek alkalmazása néhány tárolásos neurodegeneratív betegségben" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
FORRAI JUDIT
„A budapesti prostitúció szabályozásának története 1820—1926-ig" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
SÁNDOR ZSUZSA
„A fibroblast növekedési faktor szerepe gastrointestinális fekélybetegségben" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
MOHAMED ALI LATEIWISH
„Inherited thrombophilia: clinical aspects and laboratory diagnostics" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
TÓTH MIKLÓS
„Pszichogén szexuális funkciózavarok párterápiás kezelésének tapasztalatai" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
SZABÓ TIBOR
„A környezeti hatások és a légzéskárosodás" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
OMAR MOHAMED EL-SAYED ABDEL-SALAM
„The role of capsaicin-sensitive sensory nerves in gastric mucosal damage and protection" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
AMBUL LATIF KASSAS
„Clinico-epidemiological study of acute viral hepatitis in hospitalized adult patients" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött a Művelődési és Közoktatási Minisztérium (a továbbiakban: MKM) Budapest, V., Szalay u. 10. és a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) Budapest, V., Roosevelt tér 9. között az MTA teljes munkaidőben foglalkoztatott kutatói státusú közalkalmazottainak (a továbbiakban: kutató) a Széchenyi Professzori Ösztöndíj pályázaton való részvételének feltételeiről.

1. Az MKM gondoskodik arról, hogy a Széchenyi Professzori Ösztöndíj Kuratóriuma egyenrangú elbírálásban részesítse azon kutatókat, akik az alábbi feltételeknek megfelelnek:

1.1. Pályázatot az a kutató nyújthat be, aki a pályázat beadását megelőző öt évben rendszeresen végzett oktatási tevékenységet állami vagy állam által elismert felsőoktatási intézményben.

1.1.1. Felsőoktatási tevékenységnek minősül a tantervben meghatározott alap illetve választható tárgyak oktatása, valamint az azokat kiegészítő választható speciális előadá-

sok, doktori és posztgraduális előadások, laboratóriumi gyakorlatok, illetve azok fejlesztése. Ide sorolható továbbá a diákköri, a diplomamunka, a doktori témavezetés, valamint az egyéb pontosan dokumentálható oktatási közreműködés (jegyzet, tankönyv írása, tananyag fejlesztése, doktori disszertációk bírálata stb.).

1.1.2. A felsőoktatási tevékenységet a pályázati formanyomtatványon ismertetni és igazolni kell a fogadó felsőoktatási intézmény karának vezetőjével.

1.2. A pályázó munkatervében kötelezettséget vállal a Széchenyi Professzori Ösztöndíj fejében elvégzendő négy évre szóló rendszeres oktatási tanrendi feladat(ok)ra, azaz

— az előadási, gyakorlatvezetési és az ezekhez kapcsolódó fejlesztési tevékenységekben heti törvényes munkaidejének 20%-ában (1 munkanap) történő közreműködésre,

— továbbá tutoriális jellegű (diákköri, diploma és doktori témavezetés) rendszeres oktatási tevékenységre heti törvényes munkaideje 20%-ban (1 munkanap).

A fentiekben részletezett munkatervet az ösztöndíjas kutató szerződésének mellékleteként kell kezelni és ellenjegyeztetni kell a fogadó intézmény karának és a kutató munkáltatói jogokat gyakorló vezetőjével.

2. Az MKM és az MTA megállapodnak abban, hogy a kutató és az MKM között kötendő szerződésnek tartalmaznia kell az alábbiakat is:

2.1. Az ösztöndíjat elnyert kutatóval a fogadó felsőoktatási intézmény határozott időre (legalább négy évre) szóló szerződést köt abban az esetben, ha a kutató ezen felsőoktatási intézménnyel nem áll munkaviszonyban. A szerződésben a felsőoktatási intézmény vállalja, hogy a Széchenyi Professzori Ösztöndíj fejében a tantervbe beépített, ingyenes oktatói tevékenységet biztosít.

2.2. A kutató az ösztöndíjat a teljes munkaidejű foglalkoztatása szerinti MTA kutatóhely kutatói illetményével együtt kapja.

2.3. A kutató az ösztöndíj folyósításának ideje alatt három hónapnál hosszabb időre szóló külföldi meghívást csak a Széchenyi Professzori Ösztöndíj Kuratóriuma (a továbbiakban: kuratórium) engedélyével fogadhat el. A külföldi tartózkodás ideje alatt az ösztöndíj folyósítása szünetel és a távollét időtartama az ösztöndíjas időszakot nem hosszabbítja meg. Egy éves vagy hosszabb külföldi tartózkodás esetében az ösztöndíjas szerződés automatikusan megszűnik.

2.4. Az ösztöndíj folyósításának időtartama alatt a kutató részfoglalkozást nem vállalhat, illetve arról le kell mondania.

2.5. A kutatónak az MTA kutatóhellyel fennálló közalkalmazotti jogviszonya esetleges megszűnése esetében az ösztöndíj további folyósításának lehetőségét a kuratórium mérlegeli.

3. Az MTA vállalja, hogy

3.1. az ösztöndíjas részére biztosítja az ösztöndíj feltételeként vállalt oktatói tevékenység munkaidőfedezetét;

3.2. az MKM-től költségvetési előirányzat módosítással évente átveszi az alkalmazásában álló Széchenyi-ösztöndíjasok ösztöndíjkeretét és gondoskodik annak a kutatói illetménnyel együtt történő kifizetéséről;

3.3. az MTA kutatóhelyek vezetői a kuratóriumot értesítik minden az ösztöndíj folyósíthatóságát befolyásoló eseményről, körülményről;

3.4. érvényesíti a kuratóriumnak az ösztöndíjast elmarasztaló esetleges megállapítása konzekvenciáit.

4. A megállapodást kötő felek egyetértenek abban, hogy a 17/1996. (XII. 13.) MKM rendelet hatályos előírásai az előző pontokban felsorolt speciális szabályokkal együtt kerülnek alkalmazásra és kölcsönösen elősegítik a kutatók minél eredményesebb pályáztatását és ösztöndíjas munkáját.

Budapest, 1997. április 3.

Dr. Magyar Bálint s. k.
művelődési és közoktatási miniszter

Dr. Glatz Ferenc s. k.
a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

„A következő nemzedékeknek a fényhez egy lépéssel közelebb kell jutnia — erre akarok vállalkozni"
(Széchenyi István)

A MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTÉRIUM PÁLYÁZATOT HIRDET

a művelődési és közoktatási miniszter Magyar Közlöny 34. számában megjelent 19/1997 (IV. 22.) MKM rendelettel módosított, a Művelődési Közlönyben megjelent 17/1996. (XII. 13.) MKM rendelete alapján az 1998. január elsejétől folyósítandó

SZÉCHENYI PROFESSZORI ÖSZTÖNDÍJRA

Az ösztöndíj célja, hogy az ösztöndíjban részesülők alkotóerejüket a felsőoktatásban végzett kiváló oktatói, kutatói teljesítményük fenntartására és fokozására fordíthassák, ezzel is hozzájárulva a magyar felsőoktatás megújulásához.

Az ösztöndíjra pályázhat, aki:

- doktori (PhD) vagy mester (DLA), illetve azzal egyenértékű fokozattal rendelkezik,
- az 1998. évre vonatkozóan, a pályázat *Magyar Közlönyben* történő meghirdetésének időpontjában az 55. életévét még nem töltötte be,
- állami felsőoktatási intézményben közalkalmazotti vagy szolgálati jogviszony, illetve az állam által elismert felsőoktatási intézményben munkaviszony alapján oktatói vagy tudományos kutatói munkakörben munkaköri feladatként oktat,
- a pályázót teljes munkaidőben alkalmazó állami és önkormányzati, valamint köztestületi fenntartású könyvtár, levéltár, múzeum és kutatóintézet hozzájárulásával állami vagy az állam által elismert felsőoktatási intézményben részmunkaidőben, munkaköri kötelességként, legalább az

alább megjelölt munkaidőkeretben oktatási tevékenységet végez:

— előadási, gyakorlatvezetési és az ezekhez kapcsolódó fejlesztési tevékenységeket heti törvényes munkaidejének 20%-ában (1 munkanap, 8 munkaórányi tevékenység),

— tutoriális jellegű (diákköri, diploma és doktori témavezetés) rendszeres oktatási tevékenységet heti törvényes munkaidejének további 20%-ában (1 munkanap, 8 munkaórányi elfoglaltság),

• a pályázás időpontjában még nem alkalmazottja valamely felsőoktatási intézménynek, de rendelkezik az intézmény munkáltatói jogot gyakorló vezetőjének azon nyilatkozatával, miszerint őt az ösztöndíj elnyerése esetén az adott felsőoktatási intézmény (az elnyerést követő legkésőbb harmadik hónaptól kezdve) a megnevezett munkakörök valamelyikében alkalmazni fogja.

Az ösztöndíj elnyerése esetén a további feltételeknek kell megfelelni:

• A teljes munkaidőben felsőoktatási intézményben foglalkoztatott pályázónak vállalnia kell, hogy az ösztöndíj folyósítása idején más felsőoktatási intézményben munkaköri kötelességként oktató vagy kutató tevékenységet nem folytat, illetve vezetői feladatot nem lát el.

• Ha a pályázó valamely felsőoktatási intézményben részmunkaidőben foglalkoztatott, akkor vállalnia kell, hogy felsőoktatási részmunkaidejű tevékenységén kívüli egyéb részmunkaidős jogviszonyát megszünteti, illetve újat nem létesít.

Az ösztöndíj határozott időre, 4 évre szól. Havi bruttó összege a folyósítás évét megelőző évben érvényes minimálbér nyolcszorosa.

Évente újabb 500 pályázat folyósítására van lehetőség.

A pályázatot 3 példányban — kizárólag postai úton — lehet beküldeni az alábbi címre:

Professzorok Háza
Felsőoktatási Pályázatok Irodája / SZPÖ
1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19—21.

Beküldési határidő: 1997. június 5.
(legkésőbb június 5-ei postai bélyegzővel)

A pályázati anyag beszerezhető: az egyetemek és főiskolák tudományos ügyekért felelős szervezeti egységénél, a Felsőoktatási Pályázatok Irodájában — 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19—21. és az MKM Ügyfélszolgálati Irodán — 1055 Budapest, Szalay u. 10—14.
A pályázati anyag számítógépes hálózaton keresztül, elektronikus formátumban is elérhető a következő címen: **http://www.prof.iif.hu — Felsőoktatási Pályázatok Irodája**

A formailag nem megfelelő, illetve a késve érkezett pályázatokat nem tudjuk elbírálni.

Budapest, 1997. április

A Széchenyi Professzori Ösztöndíj kuratóriuma

A pályázatokat független szakértők bírálják el a június folyamán megtartott intenzív bírálati ülésszak keretében. A bírálatok alapján a Széchenyi Professzori Ösztöndíj Kuratóriuma dönt. Az eredményt július első felében hozza nyilvánosságra. Értékelésre kerül — a miniszteri rendelet szerint — a pályázó eddigi oktatási tevékenysége, kutatási és tudományos munkája, művészeti alkotótevékenysége, munkaterve, mely oktatási és kutatási tervezetre lebontva, időrendi ütemezésben — részletesen tartalmazza a tervezett munka várt eredményeit.

Az elnyert ösztöndíjak 1998. január 1-től 2001 decemberéig kerülnek folyósításra.

A programmal kapcsolatos kérdéseivel kérjük, hogy az alábbi címre forduljon:

Felsőoktatási Pályázatok Irodája —
Ritter Andrea programvezető
Professzorok Háza
1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19—21.
V. em. 505., 506.
Tel.: 343-0163, 343-0588, Fax: 343-0587

AZ ADATVÉDELMI BIZTOS FELHÍVÁSA

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben foglalt felhatalmazásomnál fogva felhívom a személyes adatok és a közérdekű adatok kezelőit adatszolgáltatási kötelezettségük teljesítésére.

A törvény 13. § (2) bekezdésében és a 20. § (4) bekezdésében foglaltak szerint az adatkezelők kötelesek az adatvédelmi biztost az elutasított kérelmekről az elutasítás indokaival együtt évente értesíteni.

Az 1996-ra vonatkozó értesítésekben az alábbi kérdésekre kérem válaszukat:

1. Hány személyes adattal kapcsolatos kérelmet kaptak a tárgyévben; a kérelmek közül hányat utasítottak el?
2. Hány közérdekű adat megismerésére irányuló kérelmet kaptak a tárgyévben; a kérelmek közül hányat utasítottak el?
3. Mik voltak az elutasítás indokai?

Az értesítéseket (a nemleges tartalmúakat is) 1997. május 31-ig kérem elküldeni a következő címre:

Adatvédelmi Biztos Irodája
1054 Budapest, Tüköry u. 3.

A válaszadási kötelezettség szempontjából személyes adat iránti kérelem minden, az érintett által benyújtott, saját adataira vonatkozó betekintési, törlési, helyesbítési kérelem.

Közérdekű adat iránti kérelem a törvény 19. §-ában foglaltaknak megfelelően az állami, vagy helyi önkormányzati, vagy egyéb közfeladatot ellátó szerv tevékenységével kapcsolatos adat.

Az értesítési kötelezettség közérdekű adatok tekintetében az állami, vagy helyi önkormányzati feladatot ellátó szervekre, személyes adatok tekintetében a fentieken felül a magánszektor adatkezelőire is vonatkozik.

Budapest, 1997. április

Dr. Majtényi László s. k.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia, a Budapesti Műszaki Egyetem, az Ipari Minisztérium, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, a Gyógyszeripari Egyesülés és a Magyar Kémikusok Egyesülete a kimagasló hazai szintetikus szerves kémiai kutatások jutalmazására 1983-ban **Zemplén Géza Díj**at alapított.

Az alapítók képviselőiből alakult bizottság (a megszűnt Gyógyszeripari Egyesülés helyét 1992 óta a Magyar Gyógyszergyártók és Nagykereskedők Országos Szövetsége tölti be, az Ipari Minisztérium Ipari-, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztériummá alakult) az MTA Szerves Kémiai Bizottságának javaslatát figyelembe véve 1997-ben jelölés alapján egy 250 000 Ft-os I. díj, negyven évnél nem idősebb kutatók számára pedig jelölés, vagy pályázat alapján egy 125 000 Ft-os II. díj, s az ezekkel járó emlékérem és oklevelek odaítéléséről dönt.

Felhívjuk a szintetikus szerves kémia területén dolgozókat, hogy jelölésüket vagy saját pályázati anyagukat

1997. augusztus 31-ig

az MTA Kémiai Tudományok Osztályára (1051 Budapest, Nádor utca 7.) küldjék be.

A jelöléshez, illetve a pályázathoz mellékelni kell egy összeállítást a tudományos közleményekről, illetve a szabadalmakról.

a Zemplén Géza Díj odaítélésére
alakult Bizottság

Az MTA Kémiai Tudományok Osztálya 1984-ben **NOVICARDIN-DÍJ**at létesített. A díj odaítélése jelölés vagy pályázat útján történik, összege 80 000 Ft.

A díjjal évente egy olyan, a kémia, az orvostudomány, a biológia vagy más tudományok területén levő személyt lehet jutalmazni, aki az Alapítványrendelő által létrehozott készítmény, a NOVICARDIN vizsgálatában, vagy a rákbetegség gyógyítását szolgáló gyógyszerek kutatásában kiemelkedő eredményt ért el.

A jelöléseket, illetve pályázatokat **1997. szeptember 1**-ig lehet az MTA Kémiai Tudomány Osztálya titkárságára (1051 Budapest, Nádor utca 7.) benyújtani, mellékelve egy összeállítást a tudományos közleményekről, illetve szabadalmakról.

A díj odaítélésére az MTA Biológiai-, Kémiai- és Orvostudományok Osztályának képviselőiből álló bizottság tesz javaslatot a Kémiai Tudomány Osztályának, mely orvosokkal, illetve biológusokkal kibővített ülésén hozza meg határozatát.

Az MTA Néprajzi Kutatóintézete pályázatot hirdet az **1997. július 1**-től betöltendő **tudományos igazgatóhelyettesi** munkakörre.

A kinevezendő tudományos **igazgatóhelyettes feladata** az igazgató általános helyettesítése mellett az intézet irányításában való részvétel elsősorban az alábbi területeken:

— a tudományos utánpótlással kapcsolatos feladatok,
— az intézeti könyvtár és archívum felügyelete,
— valamely tudományos osztály közvetlen irányítása,
— mindazon tennivalók, amelyeket a Szervezeti és Működési Szabályzat az igazgatóhelyettes hatáskörébe utal.

A pályázókkal szembeni követelmények

— egyetemi végzettség és tudományos fokozat,
— kimagasló tudományos eredmények az intézet profiljába tartozó kutatások valamely területén,
— megfelelő szakmai és vezetői gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,
— eddigi szakmai munkájának ismertetését,
— tanulmányainak, könyveinek pontos jegyzékét,
— tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését,
— vezetői működésére vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,
— részletes szakmai önéletrajzot,
— három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, a pályázatnak a fent említett mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázatot az intézet igazgatójához (1250 Budapest, Pf. 29.) kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Paládi-Kovács Attila s. k.
igazgató

FOGADÓÓRÁK

Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. vezérigazgatója
Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 945
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Kiss Zsuzsa
Megjelent: 3 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. JUNIUS 17.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1997. március 12-i ülésének állásfoglalásai 62

Közlemények

Tájékoztató
Megállapodás
Alapító okirat
Pályázati felhívások
Fogadóórák

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról 62
a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztériuma közötti együttműködésről 63
az Országos Kiemelésű Társadalomtudományi Kutatások Közalapítvány létrehozásáról 65
igazgatói és tudományos igazgatóhelyettesi munkakörök betöltésére 67
A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája 68

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1997. március 12-i ülésének (AKT 1/97.) állásfoglalásai

AKT 1/1/97. (III. 12.) állásfoglalás:

Az AKT 27 igen szavazattal egyhangúlag javasolja 3 éves időtartammal az alábbi igazgatói megbízásokat:

Állatorvostudományi Kutatóintézet
Nagy Béla, az orvostudomány doktora;

SzBK Enzimológiai Intézete
Friedrich Péter, az MTA levelező tagja;

Néprajzkutató Intézet
Paládi-Kovács Attila, a néprajztudományok doktora;

Művészettörténeti Kutatóintézet
Marosi Ernő, az MTA rendes tagja;

Regionális Kutatások Központja
főigazgatói posztra: *Horváth Gyula*, a közgazdaságtudományok kandidátusa.

Az AKT 1 éves időtartammal javasolja a Politikai Tudományok Intézete igazgatói állására
Kulcsár Kálmánnak, az MTA rendes tagjának megbízását.

AKT 1/2/97. (III. 12.) állásfoglalás:

Az AKT egyhangúlag elfogadta a felújítási keretek felosztására vonatkozó tájékoztatást és javaslatot. A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan 1997. évre is jóváhagyásra került az intézmények építési-felújítási kerete, miután annak tudományterületekre való felosztása — egyébként is, de különösen a székház rekonstrukció még mindig jelentkező nagy ráfordítása miatt — nem lehetséges.

A felújítási keret felosztása során az Akadémia — az előző évben az AKT által is megfogalmazott igényre is tekintettel — gép-műszer felújításra is elkülönített bizonyos összeget. A legsürgetőbb néhány igény kielégítését a kuratóriumok elnökeivel a Pénzügyi Főosztály egyezteti.

AKT 1/3/97. (III. 12.) állásfoglalás:

Az AKT megvitatta az MTA kutatóintézeteinek konszolidációját előkészítő (Kilenctagú) Bizottság javaslatait az intézethálózat átalakítására. A javaslatot elvető vélemény nem hangzott el. Alapvető kritika érte a Preambulumot, amelyet az írásban is benyújtandó hozzászólások alapján át kell dolgozni. A tudományterületekre vonatkozó konkrét javaslatokat tárgyalják meg az AKT szekciói március 20, illetve 21-i ülésükön, és a tudományos osztályok véleményével együtt az Elnökség ülése után, március 27-én ismételten vitassa meg az AKT.

AKT 1/4/97. (III. 12.) állásfoglalás:

Az „Egyebek" keretében

— tájékoztatás hangzott el, hogy a PM segít a Kjt. besoroláshoz kapcsolódó bérösszegek kifizetésének megoldásában — előrehozott juttatásként;

— a kutatóintézeti alkalmazottak bérezéséről különalku folyik. Egyeztető megbeszélésre össze kell hívni az AKT gazdasági bizottságát és az AKVT ülésen kiválasztott 7 igazgatót.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Szociológiai Szakbizottság

APRÓNÉ LACZÓ KATALIN
„A népművelés állami irányításának változásai 1957—1970" című munkája alapján a szociológiatudomány kandidátusa

HERCZOG MÁRIA
„A gyermekvédelem szerkezeti és szakmai dilemmái" című munkája alapján a szociológiatudomány kandidátusa

FÓNAI MIHÁLY FERENC
„Értelmiség, értelmiségi funkciók és szerepek — egy regionális kutatás konzekvenciái" című munkája alapján a szociológiatudomány kandidátusa

BERKI SÁNDOR
„A katonafiatalok problémáinak kezelési modellje" című munkája alapján a szociológiatudomány kandidátusa

NAGY BEÁTA
„Nők a gazdaságban: A menedzserek" című munkája alapján a szociológiatudomány kandidátusa

KOVÁCS KATALIN
„A falvak sorsa polgáraik sorsa" című munkája alapján a szociológiatudomány kandidátusa

VÁRADI MÓNIKA MÁRIA
„Egy német településfalu polgárosulása a XX. század első felében" című munkája alapján a szociológiatudomány kandidátusa

Kémiai tudomány Szakbizottsága

KÁLAI TAMÁS
„Új, allil típusú nitroxidok szintézise" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

DORMÁN GYÖRGY
„Synthetic and biochemical applications of organic photochemistry" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

KÁDAS ISTVÁN
„A sztrigol és analogonjai szintézise" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

MASTALIR ÁGNES
„Rétegszerkezetű katalizátorok jellemzése és aktivitásuk vizsgálata heterogén katalitikus reakciókban" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

BERKESI OTTÓ
„Alifás cink-karboxilátok képződésének és szerkezetének rezgési spektroszkópiai vizsgálata nempoláros közegben" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

Filozófiai Szakbizottság

CS. KISS LAJOS
„A világ és a szubjektum varázslat alóli feloldódása" című munkája alapján a filozófiatudomány kandidátusa

JOÓ MÁRIA
„Aspekte der platonschen erostheorie" című munkája alapján a filozófiatudomány kandidátusa

KENDEFFY GÁBOR
„Szent Ágoston és az akadémiai szkepticizmus" című munkája alapján a filozófiatudomány kandidátusa

MARGITAY TIHAMÉR
„On the interpretation of scientific theories" című munkája alapján a filozófiatudomány kandidátusa

TARNAY LÁSZLÓ
„Dialógus az időről, nyelvről és a racionalitás korlátairól" című munkája alapján a filozófiatudomány kandidátusa

MEGÁLLAPODÁS

a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztériuma közötti együttműködésről

A Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztériuma (a továbbiakban: Felek) kinyilvánítják azon szándékukat, hogy közfeladataik ellátása során a hazai tudomány művelésében, támogatásában és eredményeinek terjesztésében együtt kívánnak működni, erősítve ezzel az ország fejlődését, biztonságát és honvédelmét.

A Felek a kölcsönös előnyökön nyugvó együttműködés során tiszteletben tartják az egymás működési feltételeit meghatározó törvényeket, határozatokat, rendeleteket, szabályokat, és arra törekszenek, hogy tudományos programok szervezésével, a tudományos kutatások eredményeinek közzétételével és felhasználásával elősegítsék a kor követelményeinek megfelelő magyar országvédelem és haderőépítés elméleti és gyakorlati megvalósulását, a béke, a nemzetközi biztonság és stabilitás fenntartását.

Ennek érdekében a Felek a tudományos kutatás és fejlesztés, a tudományszervezés és a tudományos információszolgáltatás, a katonai felsőoktatás és a doktori (PhD) képzés területein az alábbi együttműködési megállapodást kötik:

I.

Az együttműködés célja

1. A Magyar Tudományos Akadémia köztestületi szerveiben (közgyűlés, elnökség, tudományos osztályok, bizottságok) meglévő tudományos ismeretek, valamint az Akadémia kutatóintézeteiben végzett tudományos kutatások eredményeinek felhasználása a Magyar Köztársaság biztonsága és védelme érdekében.

2. Az országos tudományos kutatások és fejlesztések honvédelmet és a haderőt érintő területein a gyakorlatban hasznosítható, bevezethető tudományos eredmények terjesztésének és alkalmazásának elősegítése.

3. Rendszeres részvétel a hadtudományi kutatások és pályázatok szervezésében, a tudományos kutatás eredményeinek értékelésében.

4. A három tudományterülethez (matematika- és természettudományi, élet- és társadalomtudományi) tartozó tudományágak és a hadtudomány kapcsolatának elmélyítése, további fejlesztése.

5. A hadtudományi kutatások és fejlesztések eredményeinek nemzetgazdasági hasznosítása, különös tekintettel a környezetvédelemre és a katasztrófa-elhárításra.

6. Az együttműködés során a Felek tiszteletben tartják a kölcsönös előnyök és az egyenjogúság elvét.

7. Az együttműködés során felmerülő esetleges félreértéseket a Felek közvetlen megbeszélés útján, minden esetben azonnal tisztázzák.

8. A Felek együttműködése nem sérthet kormányzati érdekeket.

II.

Az együtműködés területei

A Felek a megjelölt célok érdekében a tudományos tevékenység különböző formájában — a honvédelmet és a haderőt érintő kérdésekben — a tudományos igények és lehetőségek alapján az alábbi területeken működnek együtt:

1. A tudományirányítás, -szervezés és -koordinálás területén a Felek kölcsönösen tájékoztatják egymást a tudományos kutatásra, fejlesztésre vonatkozó koncepciókról, és egyeztetik kutatási terveiket és programjaikat, a különösen fontos tudományos feladatokat.

2. A tudományos kutatás és fejlesztés érdekében a Felek ösztönzik és elősegítik a felügyeletük alá tartozó szervek (testületek, intézetek) között a tudomány egyes területein a tartós kapcsolatok létrehozását és a szoros tudományos együttműködést.

3. A tudományos eredmények értékelése és felhasználása területén a Felek rendszeresen együttműködnek a kutatási eredmények elbírálásában és hasznosításában, elősegítik a tudományos teljesítmények közös érdekeknek megfelelő közreadását, publikálását.

4. A felmerült konkrét igények alapján együttműködnek a nemzetközi tudományos kapcsolatok (konferenciák, egyezmények, kutatások stb.) erősítése területén.

5. A Felek biztosítják egymás számára a lehetőséget a hazai tudományos rendezvényeken történő részvételre és a közös érdeklődésre számot tartó témákból elősegítik az együttes tudományos tanácskozások megrendezését.

6. A tudományos információellátás teljesebbé tétele érdekében a Felek biztosítják egymás részére a tudományos munka során felmerülő tájékoztatást, adatszolgáltatást, lehetőségeikhez mérten segítik a korszerű információs rendszerek kiépítését és felhasználását.

7. A Felek szorgalmazzák az akadémiai kutatóhelyek munkatársainak közreműködését a katonai felsőoktatásban és a doktori (PhD) képzésben.

III.

A Felek kötelezettségei

A Felek — abból kiindulva, hogy a szorosabb együttműködés kedvezőbb feltételeket teremt a tudományos tevékenység területein — az alábbiakat vállalják:

1. A Magyar Tudományos Akadémia:

a) tájékoztatást ad a tudományok művelése és a tudományos kutatások koncepciójáról és fontosabb fejlesztési irányairól, kiemelten az országvédelemhez kapcsolódó témakörökről;

b) információt ad a tudományterületek és a tudományágak fejlesztése érdekében kiírt pályázatokról, és a hazai hadtudomány fejlesztése érdekében időközönként pályázatokat ír ki;

c) támogatja a tudományterületekhez és az egyes tudományágakhoz kapcsolódó hadtudományi kutatási programokat, és elősegíti a hadtudomány művelői és intézményei tudományos tevékenységét;

d) lehetővé teszi a tájékozódást az akadémiai kutatóhelyeken létrejött tudományos eredményekről, kész fogadni kutatóhelyein a hadtudomány művelőit a közös tudományos feladatok megoldására, elősegíti a szakértők kölcsönös cseréjét és kutatási megbízásait;

e) bevonja a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség tudományos képviselőit (a tudományos fokozatosokat) a Felek által fontosnak tartott akadémiai testületekbe, tudományos osztályok, tudományos bizottságok és akadémiai kutatóintézetek munkájába;

f) őrködik a hadtudományi közélet tisztaságán, a tudományos kutatás és a véleménynyilvánítás szabadságán; támogatja a hadtudományi könyv- és folyóiratkiadást, továbbá segíti a hadtudományi rendezvények megszervezését;

g) a hazai tudományos kutatás eredményeinek rendszeres értékelésekor kitér a hadtudományi teljesítmények minősítésére és a magyar tudomány általános helyzetéről szóló beszámolóiban, jelentéseiben bemutatja a hadtudományi kutatómunka állapotát és eredményeit;

h) a tudományos eredmények felhasználása érdekében a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmel kötött megállapodás alapján közreműködik a katonai felsőoktatásban és a doktori (PhD) képzésben;

i) a tudományos tevékenység elismerése során, pályadíjak, tudományos díjak, tudományos címek adományozása esetén, figyelembe veszi a hazai hadtudomány művelőinek eredeti és kiemelkedő alkotásait.

2. A Honvédelmi Minisztérium:

a) tájékoztatást ad a tárca területén folyó legjelentősebb tudományos kutatásokról, fejlesztésekről, amelyeket az Akadémia figyelmébe kíván ajánlani;

b) az igényeknek megfelelően a hadtudomány helyzetéről és eredményeiről összegezett értékeléseket bocsát az Akadémia rendelkezésére;

c) a hadtudományi elemzések, prognózisok, tanulmányok összeállításánál törekszik a hazai tudományterületek és tudományágak kutatási eredményeinek hasznosítására;

d) részt vesz a honvédelmet fejlesztő tudományos kutatások eredményeinek értékelésében és felhasználásában, alkalmazhatóságuk alapján azokat erkölcsileg és anyagilag támogatja;

e) a kölcsönös érdeklődésre számot tartó tudományos kutatásokat kezdeményez és részt vállal azok pénzügyi fedezésében;

f) javaslatot tesz a tudományos testületek, osztályok, bizottságok munkáiba bevonható szakemberekre, tudományos fokozatosokra;

g) adományozhatóvá teszi a honvédelemért végzett kiemelkedő alkotómunka elismerésére szolgáló díjakat a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagjai és kutatói számára;

h) közreműködik annak bemutatásában, hogy a magyar tudomány milyen módon járul hozzá a honvédelem erősítéséhez és támogatja a honvédelmi érdekű kutatási eredmények közreadását, publikálását;

i) lehetőséget biztosít az akadémiai testületeknek, tudományos osztályoknak, bizottságoknak kihelyezett tudományos rendezvények megtartására a Honvédelmi Minisztérium intézményeiben;

j) törekszik lehetőséget teremteni a katonai szolgálatot teljesítő tudományos fokozatosok és fiatal kutatók számára szakmai tudásuk hasznosítására, gyarapítására.

IV.

Záró rendelkezések

1. A jelen együttműködési megállapodás a Felek közötti együttműködés céljait és általános kereteit tartalmazza.

2. A tudományterületek, a tudományágak és a hadtudományok konkrét kutatási tervei, fejlesztési programjai megvalósításában a Felek érdekelt testületei, intézményei és kutatóhelyei közvetlenül állapodnak meg, kötnek szerződést. Ezek a részmegállapodások és szerződések a jelen együttműködési megállapodás szerves részét képezik.

3. A Felek 3 évenként legalább egyszer áttekintik az együttműködés helyzetét, feladatait, és szükség esetén megfelelő lépéseket, intézkedéseket tesznek.

4. A Felek a közös munka koordinálásával megbízzák:

— a Magyar Tudományos Akadémia részéről az Elnöki Titkárságot és azon keresztül a IX. Osztály Titkárságát és Hadtudományi Bizottságát;

— a Honvédelmi Minisztérium részéről az Oktatási és Tudományszervező Főosztályt, és azon keresztül a Tudományszervező Osztályt azzal, hogy az együttműködésről a IV. fejezet, 3. pontnak megfelelő, valamint más indokolt esetben tájékoztatót, előterjesztést vagy jelentést készítsenek elő a felmerülő kérdések és problémák megoldására.

5. Az együttműködés során felmerülő költségeket a Felek az egyes részmegállapodásokban és szerződésekben foglaltak szerint biztosítják.

6. Jelen együttműködési megállapodás meghatározatlan időre szól és a Felek aláírásával egyidejűleg hatályba lép.

7. A Felek által aláírt együttműködési megállapodást tájékoztatásul meg kell jelentetni az Akadémiai Értesítőben és a Honvédelmi Közlönyben.

Budapest, 1997. május 29.

Glatz Ferenc s. k.
a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

Keleti György s. k.
a Magyar Köztársaság honvédelmi minisztere

ALAPÍTÓ OKIRAT*

A Kormány a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvének (a továbbiakban: Ptk) 74/G. §-ában foglaltaknak megfelelően Országos Kiemelésű Társadalomtudományi Kutatások Közalapítvány létrehozását határozta el a következők szerint:

I. A Közalapítvány neve

Országos Kiemelésű Társadalomtudományi Kutatások Közalapítvány

Angol elnevezése: National Priority Programs in Social Science and Humanities (NP^2S^2H)

Rövidített neve: OKTK

II. A Közalapítvány székhelye

1051 Budapest, Nádor u. 7.

III. A Közalapítvány jellege

A Közalapítványhoz csatlakozhat minden magyar és külföldi természetes és jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező társaság (a továbbiakban: csatlakozó), ha a Közalapítvány céljaival egyetért, működési szabályait elfogadja, és a célok megvalósításához vagyoni eszközökkel hozzájárul.

IV. A Közalapítvány célja, feladata, általános elvei

A Közalapítvány közérdekű célja a kormányzati munka hatékonyságának a tudomány eszközeivel való segítése, a 63/1992. (IV. 4.) Korm. rend. 1. § (1) bek. jogszabályi hivatkozásban megfogalmazott közfeladat alapján. A múlt és a jelen társadalmi és politikai folyamatainak elemzése, a nemzeti társadalompolitika alakításának elősegítése, a hazai társadalomtudományi kutatások kiemelt témaköreinek megszervezése és koordinálása.

A Közalapítvány feladata a megoldandó társadalmi problémák alapján kutatási programok meghatározása, a prioritások kialakítása, a kutatási eredményeknek az érdekelt minisztériumokhoz történő eljuttatása, az eredmények közzététele, publikálása. A kutatási feladatok meghatározásában, az eredmények értékelésében és a pénzeszközök felhasználásában érvényesülnie kell a tudomány szempontjainak és az interdiszciplináris szemléletmódnak. A kutatások lehetőség szerint programba szerveződjenek, tárcaközi jellegük meghatározó legyen.

V. A Közalapítvány időtartama

A Közalapítvány határozatlan időtartamra jön létre.

VI. A Közalapítvány jelentősége

A Közalapítvány országos jelentőségű.

VII. A Közalapítvány működési területe

A Közalapítvány belföldön működik.

VIII. A Közalapítvány vagyona

A Közalapítvány induló vagyona 100 millió Ft, azaz egyszáz millió forint, ebből 50 millió Ft a törzsvagyon. Az alapító a fent megjelölt törzsvagyont a Közalapítvány alapító okiratának közzétételét követő 30 napon belül a Közalapítvány bankszámlájára átutalja. Az alapítvány működéséhez még szükséges 50 millió Ft-ot a Kormány bocsátja a Közalapítvány rendelkezésére 1996. II. félévében.

Az alapító a Közalapítvány folyamatos működését a fejezet éves költségvetésből nyújtott támogatással biztosítja.

A Közalapítvány vagyonává válnak a későbbiekben a Közalapítványhoz csatlakozók feltétel nélküli, valamint feltételekhez kötött pénzbeli és dologi adományai, amennyiben ezeket a Közalapítvány kuratóriuma elfogadja.

IX. A Közalapítvány vagyonának felhasználása

IX. 1. A Közalapítvány vagyonának felhasználásáról, illetve az adott évben felhasználható összegről, az alapítványi célok támogatásáról a kuratórium dönt. A Közalapítvány vagyona a hatályos jogszabályok előírásainak figyelembevételével, a kuratórium minősített többséggel meghozott döntése alapján minden olyan vállalkozásba befektethető, amelynél a Közalapítvány felelőssége korlátozott. A Közalapítvány vagyona felhasználható továbbá a Közalapítvány működési költségeinek fedezésére, az alapítványi célok megvalósulását szolgáló eszközök beszerzésére. A Közalapítvány támogat minden olyan kutatási megoldást, tevékenységet és szervezetet, amely a Közalapítvány céljainak eléréséhez értékes vagy jelentős, széles körben hasznosítható eredményt ígér.

IX. 2. A Közalapítvány vagyonából a kuratórium magánszemélyek részére, kutatási tevékenység folytatására — a vonatkozó jogszabályi előírások alapján — ösztöndíjat folyósíthat.

IX. 3. A Közalapítvány törzsvagyona kamatainak felhasználásáról a kuratórium dönt.

X. A Közalapítvány szervezete és működése

X. 1. A Közalapítvány kuratóriuma: a Közalapítvány legfőbb döntéshozó, képviselő és kezelő szerve a 30 tagú kuratórium.

Elnöke:

Valki László, az állam- és jogtudomány doktora,
ELTE ÁJTK egyetemi tanár,
1025 Budapest, Zöldlomb u. 26–30/B.

Titkára:

Pritz Pál, dr. habil.,
MTA Titkárság, főosztályvezető,
1016 Budapest, Gellérthegy u. 5.

Tagjai:

Inotai András, a közgazdaságtudomány doktora,
MTA Világgazdasági Kutatóintézet, igazgató,
1174 Budapest, Tornalja u. 23.

Madarász Aladár, a közgazdaságtudomány kandidátusa,
MTA Közgazdaságtudományi Intézet, főmunkatárs,
1146 Budapest, Cházár A. u. 16.

* Az Országos Kiemelésű Társadalomtudományi Kutatások Közalapítványt a Fővárosi Bíróság az 1997. február 21-én kelt 12. Pk. 61. 387/1996/3. számú végzésével 6509. sorszám alatt nyilvántartásba vette.

Boros László, a szociológiai tudomány kandidátusa,
Tudománypolitikai Kollégium, titkár,
2000 Szentendre, Fiastyúk u. 34.
Enyedi György, az MTA rendes tagja,
MTA Regionális Kutatások Központja, tudományos tanácsadó,
1124 Budapest, Deres u. 10/D.
Maróth Miklós, az MTA levelező tagja,
ELTE BTK, egyetemi tanár,
1125 Budapest, Mátyás kir. u. 47.
Losonczi Ágnes, a szociológiai tudomány doktora,
MTA Szociológiai Kutatóintézet, tudományos tanácsadó,
1028 Budapest, Mária u. 5.
Szalai Júlia, a szociológiai tudomány doktora,
MTA Szociológiai Kutatóintézet, főmunkatárs,
1133 Budapest, Budai Nagy Antal u. 3.
Szabó János, a hadtudomány doktora,
ZMNE rektorhelyettes,
1046 Budapest, Sárpatak u. 13.
Marosi Ernő, az MTA levelező tagja,
MTA Művészettörténeti Kutatóintézet, igazgató,
1093 Budapest, Lónyai u. 24.
Sárkány Mihály, etnográfus,
MTA Néprajzi Kutatóintézet, főmunkatárs,
1118 Budapest, Brassói u. 169—179/C.
Ormos Mária, az MTA rendes tagja,
JPTE BTK egyetemi tanár,
7632 Pécs, Bimbó u. 16.
Ludassy Mária, a filozófiai tudomány doktora,
ELTE BTK egyetemi tanár,
1098 Budapest, Lobogó u. 6.

A kuratórium tagjai továbbá a kutatásokban érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek képviselői:

a Belügyminisztérium részéről:
Lóczy Péter tanácsos,
1052 Budapest, Deák Ferenc tér 3.

a Földművelésügyi Minisztérium részéről:
Pécsi Mária főosztályvezető-helyettes,
1161 Budapest, Baross u. 77.

a Honvédelmi Minisztérium részéről:
Nagy Tibor osztályvezető,
1024 Budapest, Fillér u. 10/A.

az Igazságügyi Minisztérium részéről:
Vágvölgyi Péter főosztályvezető,
1039 Budapest, Czetzj u. 70.

az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium részéről:
Csernenszky László osztályvezető,
2071 Páty, Vörösmarty u. 55.

a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium részéről:
Sindelyes Gábor főosztályvezető-helyettes,
1130 Budapest, Hajdú u. 19.

a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium részéről:
Scharle Péter helyettes államtitkár,
1112 Budapest, Meredek u. 60.

a Külügyminisztérium részéről:
Kiss Imre főosztályvezető-helyettes,
1029 Budapest, Csatlós u. 73.

a Művelődési és Közoktatási Minisztérium részéről:
Gerébv György miniszteri főtanácsadó,
1063 Budapest, Szív u. 18.

a Népjóléti Minisztérium részéről:
Hazai Istvánné helyettes államtitkár,
1036 Budapest, Tátra u. 5/A.

a Magyar Nemzeti Bank részéről:
Kovács Álmos alelnök,
2092 Budakeszi, József Attila u. 36.

a Munkaügyi Minisztérium részéről:
Laky Teréz főosztályvezető,
1025 Budapest, Pusztaszeri u. 72.

az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság részéről:
László Tibor főosztályvezető-helyettes,
1141 Budapest, Öv u. 88.

a Pénzügyminisztérium részéről:
Ámon Zsolt főosztályvezető,
1132 Budapest, Csanády u. 7.

a Miniszterelnöki Hivatal részéről:
Lendvay Aladár kormányfőtanácsadó,
1116 Budapest, Fehérvári u. 187.

a Határon Túli Magyarok Hivatala részéről:
Báthory János főosztályvezető,
1029 Budapest, Véka u. 14.

X. 2. A kuratórium kizárólagos döntési jogkörége tartozik:

— a Közalapítvány vagyonának felhasználása,

— a Közalapítvány céljainak eléréséhez a működési feltételek meghatározása és biztosítása,

— a Közalapítványhoz való csatlakozás elfogadása és a csatlakozás feltételeinek meghatározása,

— az éves pénzügyi terv, a Közalapítvány mérlege és az elnök beszámolójának elfogadása,

— a Közalapítvány prioritás-jegyzékének kialakítása és karbantartása,

— a pályázatok elbírálása, szerződéskötéssel, teljesítmény-elfogadással kapcsolatos feltételek meghatározása,

— az Alapító egyetértésével a Közalapítvány Szervezeti és Működési Szabályzatának (a továbbiakban: SzMSz) elfogadása, módosítása,

— az OKTK titkársági szervezetének felügyelete.

X. 3. A kuratórium működése

A kuratórium döntési jogait ülésein gyakorolja.

A kuratóriumot az elnök hívja össze szükség szerint, de évente legalább 6 alkalommal.

A kuratórium határozatképes, ha a tagoknak több, mint a fele jelen van, döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt, kivéve a *IX. 1. pontban* foglaltakat, amelyhez az összes tag legalább 2/3-os szótöbbséggel hozott határozata szükséges.

A kuratórium éves beszámolóját a közalapítványi vagyon felhasználásáról, illetve a Közalapítvány működéséről az elnök és a titkár készíti el.

A kuratórium elnökét és tagjait az alapító kéri fel. A kuratóriumi tagság 4 évre szól, ami két alkalommal meghosszabbítható. A tagság megszűnhet még lemondással, visszahívással vagy elhalálozással.

A Közalapítvány gazdálkodásának, működésének, szervezetének feltételeit és a kuratórium egyéb döntéseinek részletes szabályait a Közalapítvány SzMSz-ében kell meghatározni.

X. 4. A felügyelő bizottság

A Közalapítvány gazdálkodásának, számvitelének, ügyvitelének kötelezettségvállalásának ellenőrzésére az alapító 3 tagú felügyelőbizottságot hoz létre.

A felügyelő bizottság tagjai:

Palánkai Tibor, az MTA levelező tagja, BKE egyetemi tanár,
1016 Budapest, Tigris u. 56.

Cseh-Szombathy László, az MTA levelező tagja,
1016 Budapest, Hegyalja u. 5.

Aradi Zsolt, a Pénzügyminisztérium főosztályvezetője,
1124 Budapest, Korompai u. 21—23/B.

A tagok felkérése 4 évre szól, megbízatásuk ismételten meghosszabbítható.

A felügyelő bizottság ügyrendjét maga állapítja meg és megválasztja elnökét.

A felügyelő bizottság a Közalapítvány működéséről készült éves könyvvizsgálói jelentésre támaszkodva vizsgálja a Közalapítvány működését, célvizsgálatot folytathat, ha a Közalapítvány céljait veszélyeztetve látja.

A felügyelő bizottság részére meg kell küldeni a kuratórium elé terjesztett fontosabb jelentéseket, előterjesztéseket.

A felügyelő bizottság tagjai tanácskozási joggal részt vehetnek a kuratórium ülésein.

X.5. A kuratórium és a felügyelő bizottság tagjai tekintetében a tagok kijelölésével és a kijelölés visszavonásával kapcsolatos alapítói jogokat az alapító nevében a művelődési és közoktatási miniszter gyakorolja.

X. 6. Közalapítvány ügyintéző szerve a közalapítványi titkárság

Az OKTK titkársági feladatait az MTA Titkársága Társadalomtudományi Főosztályán belül létrejött közalapítványi titkárság látja el. A közalapítványi titkárság vezetője egyben a kuratórium titkára, az MTA Titkárság Társadalomtudományi Főosztályának vezetője.

A Titkárság feladata:

a) végzi a Közalapítvány adminisztratív teendőinek ellátását, a kuratórium üléseinek előkészítését és határozatainak végrehajtását,

b) előkészíti a kutatási pályázatokat, szervezi az elbírálás folyamatát,

c) előkészíti a kutatási szerződéseket,

d) kapcsolatot tart a kutatási témában érdekelt minisztériumokkal és pályázókkal, ellenőrzi a határidő betartását,

e) gondoskodik a kutatási részjelentések, valamint zárójelentések határidőben történő elkészítéséről, szükség esetén azokat szakértőkkel véleményezteti annak érdekében, hogy a vélemények alapján a titkár összegző jelentést terjeszthessen a kuratórium elé,

f) tájékoztatja a sajtó útján a tudományos, valamint a szélesebb közvéleményt a prioritásrendszer eredményeiről.

Az ügyintéző szerv a Közalapítvány pénzkezelésével kapcsolatos feladatok ellátásával az MTA Titkársága Pénzügyi Főosztályát bízza meg. A Közalapítvány bankszámlája feletti rendelkezésre a kuratórium elnöke vagy az általa, a kuratórium tagjai közül meghatalmazott személy a Kuratórium titkárával együttesen jogosult.

A Közalapítvány titkársága működésének költségei nem haladhatják meg a teljes éves költségvetés 5%-át.

A Közalapítvány alkalmazottai felett a munkáltatói jogokat a kuratórium titkára gyakorolja.

XI. A Közalapítvány képviselete

A Közalapítvány harmadik személyekkel szemben a kuratórium elnöke, akadályoztatása esetén a kuratórium tit-kára képviseli. Az elnök képviseleti jogát a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott ügyekben, írásbeli meghatalmazással átruházhatja. A Közalapítvány Szervezeti és Működési Szabályzata a működés körében más személyek részleges képviseleti jogosultságáról rendelkezhet.

A meghatalmazásban meg kell jelölni a képviseleti jog tartalmát és idejét.

XII. Beszámolási kötelezettség:

A kuratórium — a vonatkozó jogszabályok szerint — évente az alapítónak köteles beszámolni a működéséről és gazdálkodásának legfontosabb adatait nyilvánosságra hozni.

XIII. A Közalapítvány megszűnése

A Közalapítvány — a Ptk-ban meghatározott okok miatt történő — megszűnése esetén az alapítványi vagyont az alapító a Közalapítvány céljaiban meghatározottakra köteles fordítani és erről a nyilvánosságot is megfelelően tájékoztatni kell.

XIV. A Közalapítvány Alapító Okiratát — annak bírósági nyilvántartásba vételét követően — a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

XV. Az Alapító Okiratban nem szabályozott kérdésekben a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvének a rendelkezéseit, valamint az alapítványok gazdálkodási rendjével kapcsolatos jogszabályokat kell alkalmazni.

Budapest, 1997. január 31.

A Kormány nevében
Dr. Magyar Bálint s. k.
művelődési és közoktatási miniszter

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Az MTA Regionális Kutatások Központjának főigazgatója pályázatot hirdet a Dunántúli Tudományos Intézet igazgatói tisztére 1997. július 15-étől kezdődő időponttal, három éves időtartamra.

Az igazgató feladatai:

- az intézet kutatásainak irányítása, koordinálása;
- az intézetnek mint a Regionális Kutatások Központja önálló kutatóhelyének képviselete a kutatóhálózaton belül, valamint a térség tudományos, állami és más szervezetei előtt;
- az intézet saját nemzetközi együttműködéseinek ápolása, a kutatók külföldi kapcsolatainak menedzselése, nemzetközi kutatások irányítása;
- elősegíteni, hogy a DTI kollektívája által létrehozott tudományos eredmények mind nagyobb körben váljanak ismertté a szélesebb körű szakmai közönség előtt;
- a munkahelyi kollektívával egyetértésben szervezni a működés, belső gazdálkodás, fenntartás rendjét;
- közreműködni a DTI működéséhez szükséges tudományos-kutatási, anyagi, gazdasági feltételek megteremtésében.

Pályázati feltételek:

- egyetemi végzettség,
- tudományos fokozat,
- idegen nyelv ismerete,
- tudományos kutatásban szerzett tapasztalatok.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó:

- eddigi szakmai munkásságát,
- tudományos munkáinak jegyzékét,
- részletes önéletrajzot,
- az igazgatói feladatok ellátására, az intézet szervezeti és működési rendjének alapkérdéseire, tudományos és vezetési koncepciójára vonatkozó elképzeléseit.

A pályázatot 1997. június 30-ig kell benyújtani az RKK főigazgatójához (7621 Pécs, Papnövelde u 22.).

Pécs, 1997. május 26.

Dr. Horváth Gyula s. k.
főigazgató

Az **MTA Politikai Tudományok Intézete** (1068 Budapest, Benczúr u. 33.) pályázatot hirdet az intézet **tudományos igazgatóhelyettesi** munkakörének betöltésére.

A munkakör 1997. augusztus 1-én tölthető be. A megbízás három évre szól.

A tudományos igazgatóhelyettes feladata:

- az intézeti tudományos program megvalósításának alakítása, szervezése, koordinálása az intézet igazgatójával együttműködve, az igazgató távollétében képviselete és helyettesítése;
- az intézet hazai és nemzetközi tudományos kapcsolatainak alakítása, szervezése, működtetése;
- az intézet képviselete akadémiai és egyéb fórumokon.

A pályázati feltételek:

- elismert eredmények az intézet kutatási programjában szereplő kutatások valamely területén, és legalább a tudomány kandidátusa fokozat;
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett gyakorlat;
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak — külső pályázó esetén — tartalmaznia kell:

- részletes önéletrajzot;
- a munkahely, munkakör, beosztás, fizetés és a jelenlegi szakmai és publikációs tevékenység, szakmai kapcsolatok részletes ismertetését;
- kitöltött személyi adatlapot;
- iskolai végzettséget, nyelvtudást és tudományos minősítést igazoló oklevelek másolatát;
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt.

Mind belső, mind külső pályázó esetén a pályázathoz csatolni kell a pályázó koncepcióját a feladatkörébe tartozó intézeti feladatok megvalósítására.

A pályázatot az Akadémiai Értesítőben történő megjelenést követő 30 napon belül kell benyújtani az intézet igazgatójának, az előzőekben megjelölt címre.

Kulcsár Kálmán sk.
igazgató

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. vezérigazgatója
Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 989
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Kiss Zsuzsa
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft

314149

TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

(1)

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

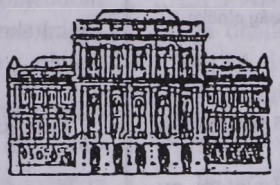

BUDAPEST, 1997. JÚLIUS 18.

Személyi rész — Kitüntetések — a Pedagógus Nap alkalmából 70

A Kormány határozata — 2133/1997. (V. 28.) Korm. határozat — az Országgyűlés döntéseiből adódó egyes feladatokról 70

A Magyar Tudományos Akadémia 1997. évi májusi rendes közgyűlésének határozatai 71

Közlemények — Pályázati felhívás — a stratégiai kutatási programok témakörében tanulmányok benyújtására 72

Pályázati felhívás — a középiskolában (gimnáziumban, szakközépiskolában) dolgozó pedagógusok érdemes tudományos munkásságának elismerésére 73

Tájékoztató — a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" cím odaítéléséről . . . 74

SZEMÉLYI RÉSZ

A miniszterelnök előterjesztésére

tudományos és politikai életműve elismeréseként

Marx György Kossuth-díjas fizikusnak, akadémikusnak, az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyetemi tanárának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KÖZÉPKERESZTJE
KITÜNTETÉST ADOMÁNYOZOM.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

A miniszterelnök előterjesztésére

a Pedagógus Nap alkalmából, tudományos és pedagógiai életművük elismeréseként,

Magyar János akadémikusnak, a Soproni Egyetem ny. egyetemi tanárának,

dr. Nagy Józsefnek, a történelemtudomány kandidátusának, az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola főiskolai tanárának,

dr. Sajgó Mihály állami díjas biokémikusnak, a biológiai tudomány doktorának, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának,

dr. Szász Gábornak, a mezőgazdasági tudomány kandidátusának, a Debreceni Agrártudományi Egyetem tanárának,

a magyar karszttudomány és földrajztudomány terén elért kimagasló eredményeiért

dr. Jakucs Lászlónak, a földrajztudomány doktorának, a József Attila Tudományegyetem ny. egyetemi tanárának,

négy évtizedes tudományos és oktatói munkássága elismeréseként

dr. Rácz Istvánnak, a gyógyszerésztudomány doktorának, a Semmelweis Orvostudományi Egytetem Gyógyszerészeti Intézet igazgatójának, egyetemi tanárnak a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
TISZTIKERESZTJE
(polgári tagozat);

kitüntetést adományozom.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

A Kormány határozata

A Kormány
2133/1997. (V. 28.) Korm.
határozata
az Országgyűlés döntéseiből adódó egyes feladatokról

1. A Kormány a 113/1996. (XII. 20.) OGY határozat 6. pontjában foglaltakra tekintettel elrendeli, hogy készüljön előterjesztés a Magyar Tudományos Akadémia elnöke országgyűlési beszámolási kötelezettségének eredményesebbé tétele, a tudomány autonómiájának erősítése, a felsőoktatás és a tudományos kutatás közelítése céljából a tudományt érintő, elsősorban a Magyar Tudományos Akadémiáról és az Országos Tudományos Kutatási Alapra vonatkozó törvények módosításáról.

Felelős: művelődési és közoktatási miniszter
igazságügy-miniszter
Határidő: 1997. október 31.

2. Az államigazgatásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az ahhoz kapcsolódó egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 1996. évi CXXI. törvény 27. §-ában foglaltakra tekintettel készüljön jelentés az Országgyűlés részére a társadalombiztosítási költségvetések irányelveiről.

Felelős: pénzügyminiszter
népjóléti miniszter
Határidő: 1997. június 20.

3. Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az ahhoz kapcsolódó egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 1996. évi CXXI. törvény 28. és 30. §-ában foglaltakra tekintettel az Országgyűlés döntéseiből adódó egyes feladatokról szóló 2238/1996. (IX. 2.) Korm. határozat 6. pontjában foglalt határidő minden év október 5. napjára, a 7. pontjában foglalt határidő pedig minden év szeptember 20. napjára módosul.

4. Az Országgyűlés 24/1997. (III. 26.) OGY határozatának 2. pontjában foglaltakra tekintettel a holtágak országos állapotfelmérésére alakított tárcaközi bizottság készítsen jelentést az Országgyűlés részére.

Felelős: környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter
közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
földművelésügyi miniszter
igazságügy-miniszter
pénzügyminiszter.
Határidő: 1997. szeptember 20.

5. A magyar—orosz olajszállítások és az orosz államadósság hasznosítása során felmerült összeférhetetlenségek, valamint a politikai döntéshozók és a gazdasági élet résztvevőinek esetleges összefonódását vizsgáló bizottság jelentésének elfogadásáról szóló, az Országgyűlés által május 20-án elfogadott országgyűlési határozat 2. *b)* pontjában foglaltakra tekintettel a köztisztviselői összeférhetetlenséget szabályozó, a Kormány által már elfogadott törvényjavaslatot — lehetőleg a köztisztviselői törvény átfogó módosítása keretében — be kell nyújtani az Országgyűléshez.

Felelős: belügyminiszter
igazságügy-miniszter
Határidő: 1997. június 15.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Tudományos Akadémia 1997. évi májusi rendes közgyűlésének határozatai

A közgyűlés

1. jóváhagyólag tudomásul vette az Akadémia elnökének és főtitkárának beszámolóját és a hozzászólásokra adott válaszokat;

2. megvitatta és a vitában elhangzottak figyelembevételével elfogadta

2.1 a Konszolidációs Bizottság jelentését az MTA kutatóintézeteinek konszolidációjáról, valamint a Konszolidációs Bizottság és az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa együttes határozati javaslatát a következők szerint:

2.1.1 Az MTA KFKI Szilárdtestfizikai Kutatóintézet elnevezése MTA Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézetre változik, és jogutódja az önálló jogi személyként megszűnő és vele egyesülő MTA Természettudományi Kutatólaboratóriumoknak a Kristályfizikai Kutatólaboratórium tevékenységi köre tekintetében.

2.1.2 Az MTA Műszaki Fizikai Kutatóintézet elnevezése MTA Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézetre változik, amely jogutódja az önálló jogi személyként megszűnő és vele egyesülő MTA KFKI Anyagtudományi Kutatóintézetének.

2.1.3 Az MTA KFKI Mérés- és Számítástechnikai Kutatóintézete önálló jogi személyként megszűnik és egyesül a jogutód MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézettel.

2.1.4 Létrejön az MTA Kémiai Kutatóközpontja, amely jogutódja az önálló jogi személyként megszűnő MTA Központi Kémiai Kutatóintézetének és az MTA Izotópkutató Intézetének, valamint a megszűnő MTA TTKL-nek a Szervetlen Kémiai Kutatólaboratóium tevékenységi köre tekintetében.

2.1.5 Az MTA Műszaki Kémiai Kutatóintézete az MTA és az érintett egyetem közötti megállapodástól függő szervezeti formában működik tovább.

2.1.6 Létrejön az MTA Földtudományi Kutatóközpontja, amely a megszűnő MTA Természettudományi Kutatólaboratóriumok jogutódja (kivéve a Kristályfizikai és a Szervetlen Kémiai Kutatólaboratórium tevékenységi köre tekintetében), és amelynek keretében működik az önálló jogi személyként változatlanul megmaradó MTA Földrajztudományi Kutatóintézete és az MTA Geodéziai Kutatóintézete.

2.1.7 Az MTA Bányászati Kémiai Kutatólaboratórium az MTA és a Miskolci Egyetem közötti megállapodástól függő szervezeti formában működik tovább.

2.1.8 Az MTA Ipar- és Vállalatgazdaság-kutató Intézete önálló jogi személyének megszűnésével egyesül az MTA Közgazdaságtudományi Intézetével, amely jogutódként az MTA Közgazdaságtudományi Kutatóközpont nevet veszi fel.

2.1.9 Az MTA Társadalmi Konfliktusok Kutatóközpontja önálló jogi személyének megszűnésével egyesül az MTA Szociológiai Intézetével, illetve a jogutód MTA Politikai Tudományok Intézetével.

2.1.10 Az MTA Állam- és Jogtudományi Intézetének elnevezése MTA Jogtudományi Intézetre változik.

2.1.11 Az MTA Néprajzi Kutatóintézete az ELTE vagy a Néprajzi Múzeum kutatóhelyévé válik, ha az MTA és az Egyetem, illetve az MTA és az MKM között az erre vonatkozó megállapodás létrejön.

2.1.12 Az MTA Filozófiai Intézete az ELTE kutatóhelyévé válik, ha az MTA és az Egyetem között az erre vonatkozó megállapodás létrejön.

2.1.13 Az MTA Művészettörténeti Kutatóintézete az ELTE vagy a Magyar Nemzeti Galéria kutatóhelyévé válik, ha az MTA és az Egyetem, illetve az MTA és az MKM között az erre vonatkozó megállapodás létrejön.

2.1.14 Az MTA Régészeti Intézete a Magyar Nemzeti Múzeum kutatóhelyévé válik, ha az MTA és az MKM között az erre vonatkozó megállapodás létrejön.

2.1.15 A Közgyűlés felkéri az Akadémia elnökét és főtitkárát, hogy az 2.1.5, a 2.1.7, a 2.1.11, a 2.1.12, a 2.1.13 és a 2.1.14 pontban foglaltak végrehajtásáról kezdeményezzen tárgyalásokat a Művelődési és Közoktatási Minisztérium és az érintett egyetemek vezetőivel. Azokban az esetekben, ahol az 1997. évi decemberi közgyűlésig nem jön létre az érintett kutatóhelyek megfelelő működését biztosító megállapodás, a közgyűlés felülvizsgálja és szükség esetén módosítja mostani döntéseit.

2.1.16 A Közgyűlés felkéri az eddig működő kilenctagú Konszolidációs bizottságot, hogy 1998. december 31-ig folytassa munkáját és belső munkamegosztása szerint irányítsa a fenti döntések végrehajtását.

2.2 a közgyűlési bizottságok beszámolóit;

2.3 az 1996. évi költségvetési beszámolót és az 1998. évi költségvetési irányelveket;

2.4 az Akadémiáról szóló törvény módosításának fő elveit;

felkéri a törvénymódosítás fő elveit kidolgozó bizottságot, név szerint: Király Tibor akadémikust, a bizottság

elnökét, Harmathy Attilát, az MTA alelnökét, Lipták Andrást, a Kémiai Tudományok Osztálya osztályelnökét, Náray-Szabó Gábort, az MTA főtitkárhelyettesét, valamint Sárközy Tamást, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem egyetemi tanárát, hogy az elfogadott irányelvek alapján a törvénymódosítás szövegét fogalmazza meg és nyújtsa be az Akadémia elnökéhez;

felkéri az Akadémia elnökét, hogy a törvénymódosítás szövegét küldje meg az Akadémia tudományos osztályainak, azzal a kéréssel, hogy az osztályok haladéktalanul alakítsák ki állásfoglalásukat;

felkéri az Akadémia elnökét, hogy a tudományos osztályok állásfoglalásainak ismeretében, az elnökséggel egyetértésben kezdeményezze a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. XL. törvény módosítását.

A közgyűlés

2.5 az 1994-ben választott jelölőbizottság mandátumát az 1997. decemberi közgyűlésig tekinti érvényesnek;

felkéri a jelölőbizottságot és annak elnökét, hogy az Ügyrend 84—90. pontjaiban foglaltak szem előtt tartásával terjesszen javaslatot az 1997. decemberi közgyűlés elé a Doktori Tanács tagjainak és póttagjainak, az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 15 tagjának, a Felügyelőbizottság, a Vagyonkezelő Kuratórium, a Tudományetikai Bizottság tagjainak, valamint a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság elnökének és titkárának megválasztására;

2.6 megvitatta és elfogadta a 200 közgyűlési doktor képviselő tudományágazatonkénti megoszlásáról készített előterjesztést.

3. megvitatta Román Zoltán indítványát és felkéri a főtitkárt, hogy az indítványban foglaltakat az 1997. évi költségvetés végleges megfogalmazásánál a lehetőségek szerint vegye figyelembe;

4. felhatalmazza az elnökséget, hogy a közgyűlési határozat végleges szövegét — érdemi tartalmának megváltoztatása nélkül — megállapítsa. Felkéri továbbá, hogy a közgyűlésen elhangzott, de a határozatban nem érintett javaslatokban foglaltakat vizsgálja meg és intézkedéseiről tájékoztassa az érintetteket.

Budapest, 1997. június 12.

KÖZLEMÉNYEK

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS
a stratégiai kutatási programok témakörében tanulmányok benyújtására

A „Magyarország az ezredfordulón" **MTA Stratégiai kutatási programok** Programtanácsa pályázatot ír ki az 1997. évre. A pályázati felhívás azon (elsősorban fiatal) kutatóknak szól, akik a mellékletben felsorolt témakörökben kifejezetten szakmai, tudományos kutatást folytattak vagy folytatnak és ennek eredményét 20—50 oldal terjedelmű, eredeti, nyomtatásban még meg nem jelent tanulmányban fogalmazzák meg.

A tanulmányok, kéziratok beadása folyamatos. Végső határidő **1997. november 30.** A pályázatokat a Programtanács elnöke által felkért szakemberek ugyancsak folyamatosan bírálják el, legkésőbb 1997. december 15-ig. Javaslatuk alapján kerül sor minden esetben a díjazás összegének megállapítására.

A pályázatra benyújtott anyagokat a következő címre kell postán vagy személyesen eljuttatni: *„Magyarország az ezredfordulón"* **Stratégiai kutatási programok** Programiroda (MTA Kutatásszervezési Intézete), 1051 Budapest, Nádor u. 18. 3. emelet. A kéziratot egy gépelt példányban és floppyn (Word 6.0) kell beadni, jeligésen, mellette külön zárt borítékban kell megadni a pályázó alábbi adatait: név, leánykori név, anyja neve, születési hely, év, hó, nap, lakáscíme, munkahelye címe és telefonja, adóazonosító száma, társadalombiztosítási azonosító jelének (TAJ) száma.

A pályázókat a Programiroda írásban tájékoztatja a döntésről és a további teendőkről.

Budapest, 1997. június 10.

Glatz Ferenc
elnök

MELLÉKLET

A pályázat témakörei

I. Környezetvédelem

— Az Európai Unió környezetpolitikája (főbb jellegzetességek, irányvonalak, vitatott kérdések)
— A környezetvédelem integrációs intézményrendszere az Európai Unióban
— Környezetpolitika és a környezetvédelem finanszírozása az EU tagállamaiban; a környezetvédelem eszközrendszere — összehasonlító elemzés
— Hulladékkezelés és ártalmatlanítás, légszennyezés és levegőtisztaság-védelmi intézkedések, a vizek állapota és vízvédelem, a határokon átnyúló szennyezés kezelése az EU-ban
— Az EU környezetvédelmi elvárásai az átalakuló kelet- és közép-európai országokkal szemben
— A környezetvédelem hazai intézményrendszerének összehasonlítása az Európai Unióéval.

II. Piacgazdaság és társadalom

— Alternatív stratégiák az ökológiában

— A kisebbségi lét perspektívája, illetve a szolidaritás esélyei az ezredfordulón
— Lakó- és élettér változások és hatásuk az életmód alakulására
— A fiatal generáció felkészítése a megváltozott társadalmi-gazdasági kihívásokra
— A társadalmi struktúra átalakulása a piacgazdaságra való átmenet korában, változások a társadalmi szerkezetben
— Polgárosodás, a vállalkozó és gazdasági elit irodalmának újraértelmezése a polgárosodás-fogalom szempontjai szerint
— Népesedési helyzet
— Gazdasági szereplők és magatartások (különös tekintettel a tőke és a munkaerő-piaci jelenségek társadalmi aspektusainak elemzésére
— Az oktatási rendszer és a társadalmi szerkezet összefüggései és kölcsönhatásai
— Érdekérvényesítés a rendszerváltozás után (folyamat, szervezetek, problémák)
— Az alkotmányozás tanulságai
— Tekintélyelvűség, előítéletek és politikai ideológiai tagolódás a rendszerváltás után.

III. Agrárium

— Közgazdasági eszközök az agrártermelés fejlődésének és nemzetközi integrációjának szolgálatában
— A termőföld és a víz adta lehetőségek jobb kihasználása az agrártermelésben
— Fejlesztési lehetőségek a növénytermesztésben és -nemesítésben, az állattenyésztésben és takarmánygazdálkodásban, a kertészetben
— Az állat- és a növényegészségügy fejlesztése (különös tekintettel a nemzetközi integrációs követelményekre)
— Javaslatok az erdő- és a fagazdaság nem hagyományos módon történő fejlesztésére
— Új gondolatok és módszerek a biológiai alapok fejlesztésében
— Az átalakuló társadalom és a gazdasági fejlődés hatásai a mezőgazdaság minőségi fejlődésére
— A mezőgazdaság minőségi fejlődését befolyásoló körülmények, tényezők és feltételek
— Az élelmiszerfeldolgozás minőségét meghatározó körülmények tényezők és feltételek
— A fogyasztás, kereslet-kínálat és a termények, termékek, valamint élelmiszerek minősége.

IV. Területfejlesztés

— A szolgáltató szektor szerepe a településfejlesztésben
— Kistérség, megye, régió: a területfejlesztés téregységei, alkalmasságuk vizsgálata
— A regionális és település-identitás
— A településkörnyezet védelme (esettanulmány)
— Országhatáron átnyúló gazdasági térkapcsolatok
— Dinamikus központok az Alföldön
— A mai magyar tanyák
— A budapesti agglomeráció átalakulása

V. Életminőség

— A kábítószer-fogyasztás hatása az egészségre és a drogfogyasztó szociális környezetére
— Egészségügyi oktatás az óvodában és az iskolában: a prevenció leghatásosabb eszköze

VI. Közlekedés és informatikája

— A hazai közúti járműgyártás távlati lehetőségeinek vizsgálata
— A vasúti önköltség-számítás fejlesztésének időszerű kérdései
— A kombinált szállítások fokozásának lehetőségei, különös tekintettel a tranzitforgalomra

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot hirdet középiskolában (gimnáziumban, szakközépiskolában) dolgozó pedagógusok érdemes tudományos munkásságának elismerésére.

Pályázni lehet olyan munkával (monográfiával, nagyobb lélegzetű tanulmánnyal, kísérleti eljárási eredménnyel, forráskiadvánnyal stb.), amelynek hozama tényleges előrelépést jelent az adott kérdéskör alaposabb tudományos feltárása terén.

A pályamunkát a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának címezve a szakterületileg illetékes akadémiai tudományos intézethez kell benyújtani.

A pályamunka beadási határideje minden évben szeptember 30.

A benyújtott pályaművet a szakterületileg illetékes akadémiai intézet — a munkáról kialakított szakvéleményét mellékelve — október 31-ig eljuttatja a tudományterületileg érintett főosztályhoz.

A pályadíj összege 100 000 forint.

Évente 12 pályadíj kerül kiosztásra.

A pályadíj ünnepélyes átadására, amelyről az MTA a sajtó útján tájékoztatja a szélesebb közvéleményt, minden év december derekán kerül sor.

Budapest, 1997. június 30.

Keviczky László s. k.

TÁJÉKOZTATÓ

a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" cím odaítéléséről
(1997. január 1.—1997. április 30.)

ERDŐHELYI GÁBOR
„A szén-dioxid, a metán és az etán katalitikus átalakítása" című munkája alapján,

FETTER JÓZSEF
„Kondenzált és izolált, további heterociklust is tartalmazó béta-laktámszármazékok szintézise" című munkája alapján,

HORVÁTH LÁSZLÓ
„Tenyésztett halaink szaporítása és szaporodásbiológiája" című munkája alapján,

MARGITFALVI JÓZSEF
„Új megközelítések váz- és hordozós fémkatalizátorok előállítására, módosítására és modellreakciókban történő vizsgálatára" című munkája alapján,

MÓRA LÁSZLÓ
„A hazai tudományos kémia megalapítói" című munkája alapján,

SZABÓ JÓZSEF
„A csuszamlások szerepe a magyarországi tárgyak geomorfológiai fejlődésében" című munkája alapján,

TAKÁCS NOVÁK KRISZTINA
„A lipofilitás összefüggése a kémiai szerkezettel és a protonáltsággal (amfoter) gyógyszervegyületek körében" című munkája alapján

elnyerte a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" címet.

Budapest, 1997. június 4.

Tamás András s. k.
a Doktori Tanács Titkársága vezetője

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. vezérigazgatója
Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 1053
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Kiss Zsuzsa
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. AUGUSZTUS 15.

A Kormány határozata — 1072/1997. (VII. 4.) Korm. határozat — az „Arany János Közalapítvány a Tudományért" közalapítvány létrehozásáról 76

Közlemények
Tájékoztató — a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" cím odaítéléséről. . . 76
Tájékoztató — a Doktori Tanács által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról . 76
Pályázati felhívások — igazgatóhelyettesi munkakörök betöltésére 80
Fogadóórák — az MTA főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája. . 81
Helyesbítés 81

A Kormány határozata

A Kormány 1072/1997. (VII. 4.) Korm. határozata

az „Arany János Közalapítvány a Tudományért" közalapítvány létrehozásáról

A Kormány

a) az Alkotmány 35. §-a (1) bekezdésének *f)* pontjában foglalt feladata teljesítése érdekében a Polgári Törvénykönyv 74/G. §-ának (3) bekezdése szerint az Atheneum Alapítvány megszüntetésével, annak jogutódjaként — az alapítvány kuratóriuma kezdeményezésére, valamint a Magyar Tudományos Akadémiának mint alapítónak a nyilatkozatára figyelemmel — az „Arany János Közalapítvány a Tudományért" közalapítványt a bemutatott alapító okirat szerint a Magyar Tudományos Akadémiával közösen létrehozza;

b) a folyamatos működés biztosítása érdekében az éves költségvetési törvényjavaslat benyújtása során javaslatot tesz a közalapítvány költségvetési támogatásásra;

Felelős: pénzügyminiszter
Határidő: az éves költségvetési törvényjavaslatok kidolgozásához igazodóan

c) felhatalmazza a Magyar Tudományos Akadémia elnökét, hogy a közalapítvány bírósági nyilvántartásba vételéről gondoskodjék, a közalapítvány ügyeiben — kivéve az alapító okirat módosítását, a kurátorok és a Felügyelő Bizottság tagjainak kinevezését — az alapítók képviseletében eljárjon;

d) felhatalmazza a Miniszterelnöki Hivatal közigazgatási államtitkárát, hogy a közalapítvány bírósági nyilvántartásba vételét követően gondoskodjék a közalapítvány alapító okiratának a Magyar Közlönyben történő közzétételéről.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" cím odaítéléséről (1997. április 30-tól—1997. június 30-ig)

Monostori Miklós

„Ostracodák mint az őskörnyezeti rekonstrukció eszközei" című munkája alapján elnyerte a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" címet.

Budapest, 1997. július 14.

Tamás András s. k.,
a Doktori Tanács Titkársága vezetője

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt doktori fokozatokról

Biológiai Tudomány Szakbizottsága

SZŰCS MÁRIA
„Az opioid receptorok szerkezete és működése" című munkája alapján a biológiai tudomány doktora

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

CSAPÓ LÁSZLÓ
„Tézisek a globális transzformáció politikai gazdaságtanához" című munkája alapján a közgazdaságtudomány doktora

Energetikai Tudomány Szakbizottsága

BERTA ISTVÁN
„Elektrosztatika és környezetvédelem" című munkája alapján a műszaki tudomány doktora

Növénytermesztési Szakbizottság

VETTER JÁNOS
„A nagygombák bontási folyamatai" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

Fizikai, Csillagászati Szakbizottság

FEHÉR LÁSZLÓ
„Kiterjesztett konform algebrák és integrálható rendszerek a hamiltoni redukció nézőpontjából" című munkája alapján a fizikai tudomány doktora

Orvostudományi Szakbizottság

SZABÓ ANTAL
„Célzott laboratóriumi vizsgálatok és diagnosztikus értékük gyermekkori vesebetegségekben" című munkája alapján az orvostudomány doktora

SZEBENI ÁGNES
„Szövetekvivalens fantomok a klinikai orvosi ultrahangdiagnosztikában" című munkája alapján az orvostudomány doktora

SZEBERÉNYI JÓZSEF
„Ras fehérjék szerepe NIH 373 sejtek mitogén reakciójában és P sejtek neuronális differenciájában" című munkája alapján az orvostudomány doktora

Kémiai Tudományi Szakbizottság

RADICS LAJOS
„Oldalfázisú szerves molekulák szerkezete a magrezonancia spektroszkópia tükrében" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

SZAJÁNI BÉLA
„Szilárd-fázisú biokatalizátorok" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

ŐSAPAY GYÖRGY
„Biológiailag aktív, rögzített konformációjú peptidek és peptidmimentumok tervezése és biológiai vizsgálata" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

Történelemtudományi Szakbizottság

MISKOLCZY AMBRUS
„Amikor egy mítosz születik" című munkája alapján a történelemtudomány doktora

Interdiszciplináris Szakbizottság

VÉKÁSSY LÁSZLÓ
„Complex treatment for stutterers" című munkája alapján a neveléstudomány doktora

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Orvostudományi Szakbizottság

BALÁZS PÉTER
„Alkalmazotti hivatáserkölcs és üzleti orvoslás ellentéteinek eredete a magyar orvosetikában" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
RADNAI BÉLA
„Placebo effektus, stresszhatás a diurnális változások elemzése noninvazív módszere segítségével, különös tekintettel azok jelentőségére a klinikofarmakológiai vizsgálatokban" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
KŐSZEGI TAMÁS
„ATP-kiáramlás permeabilizált sejtekben" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
BÖSZÖRMÉNYI NAGY GÉZA
„A felső húgyutak iatrogen elváltozásainak endourológiai diagnosztikája és terápiája" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
BÁNHIDY FERENC
„Egészséges és nőgyógyászati daganatos betegek killer- és natural-sejt aktivitásának vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa
JAKOBOTIS ÁKOS
„A nemi arány változása terhességi és perinatális kórképekben" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

Bányászati, Földtani Szakbizottság

KNAUER JÓZSEF
„Földtani térképezéshez és bauxitkutatáshoz kapcsolódó rétegtani és őskörnyezeti eredmények" című munkája alapján a földtudomány kandidátusa
SÜMEGI PÁL
„Az ÉK-Magyarországi löszterületek összehasonlító őskörnyezeti rekonstrukciója és rétegtani értékelése" című munkája alapján a földtudomány kandidátusa

Elektronikai, Számítástechnikai Szakbizottság

KOZEK TIBOR
„Téridő-beli dinamikák konstruktív alkalmazása celluláris neurális hálózatokban" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa
ZARÁNDI ÁKOS
„CNN univerzális számítógépek alkalmazása — Térbeli logika, színek és illúziók" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa
LEITOLD FERENC
„A számítógépes vírusok felismerésének elmélete és gyakorlata" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Szociológiai Szakbizottság

CZAKÓ ÁGNES
„A kapcsolat-hálózatok szerepe a magyar gazdaságban" című munkája alapján a szociológia tudomány kandidátusa
CSÁKY-PALLAVICINI ROGER
„Az egyházi szociális munka a pluralista társadalomban" című munkája alapján a szociológia tudomány kandidátusa

Agrárökonómiai Szakbizottság

FEJES JÁNOS
„Munkaszervezési megoldások gazdasági értékelése a vágósertés-termelésben" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
SZABÓ ZOLTÁN
„Nemzetközi trendek a mezőgazdasági szaktanácsadásban, következtetések a hazai élelmiszergazdaságra" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

Biológiai Tudomány Szakbizottsága

KEMENESNÉ KISS ILDIKÓ
„Egy védett ragadozó, a vidra elterjedése, táplálkozása és az ezeket befolyásoló tényezők Magyarországon" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa
MÜLLER FERENC
„Génbeviteli eljárások fejlesztése és a transzgén megnyilvánulásának vizsgálata halakban" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa
MORSHHAUSER TAMÁS
„A flóra és vegetáció indikációja és térinformatikai elemzése a Budai-hegységben" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa
JANDA TIBOR
„Alacsony hőmérséklet és fénystressz hatása zöld növények fotoszintézisére" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa
BÁLINT ZSOLT
„A sokboglárúlepkék nemzetségének neotropikus képviselői különös tekintettel a dél amerikai kontinens

oreális biómjaira" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

ÁCS ÉVA

„Néhány hazai természetes felszíni vízben kialakult algabevonat mennyiségi és minőségi vizsgálata" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

VEREB GYÖRGY

„Receptor minták és a membrán permeabilitás szerepe a jelátvitel korai szakaszában" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

ORBÁN LÁSZLÓ

„DNS fragmentek, DNS-fehérje komplexek és szubcelluláris méretű részecskék kvantitatív gélelektroforézise" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

KISS-TÓTH ENDRE

„A szarvasmarha leukémia vírus transzkripciós szabályozásának vizsgálata" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

SURÁNYI GYULA

„Stressz-válaszok a cinobaktériumokban" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

URBÁN ZSOLT

„Az elasztin gén mutációinak szerepe a szupravalvuláris aortasztenózis és a WILLIAMS-szindróma kialakulásában" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidtusa

KRAJCSI PÉTER

„Humán adenovírus E3 fehérjék szerkezete" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

NÉMETH KINGA

„T-DNS inszerciós mutagenezis Arabidopsis-ban; egy a WD-40 fehérjecsaládba tartozó pleiotróp regulátor fehérjék kódoló gén izolálása és jellemzése" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

J. BUCSEK MÁRIA

„A morfológiával kapcsolatos kémiai összetevők szerepe az azonosításban" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

Történelemtudományi Szakbizottság

GYARMATI GYÖRGY

„A párturalom intézményesítése. A magyar közigazgatás metamorfózisa, 1945—1950" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

ŐZE SÁNDOR

„Bűneiért bünteti Isten a magyar népet — Egy bibliai párhuzam vizsgálata a XVI. századi egyházi irodalom alapján" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

BÁN PÉTER

„Heves vármegye XVI. század közepi tizedjegyzékei" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

ROSTA ISTVÁN

„Fejezetek Magyarország XVIII—XIX. századi technikatörténetéből" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

BÁRSONY ISTVÁN

„Agrárnépesség és gazdálkodási viszonyok Bihar megyében a XVIII. században" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

KURUCZ GYÖRGY

„Guide to Documents and Manuscripts in Great Britain relating to the Kingdom of Hungary from the Earliest Times to 1800" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

WALLESHAUSEN GYULA

„A magyaróvári agrárfelsőoktatás története az első világháború végéig (1818—1918)" című munkája alapján a történelemtudomány kandidátusa

Nyelvtudományi Szakbizottság

SZABÓ FERENC

„A vásártartásra utaló középkori magyar helységnevek" című munkája alapján a nyelvtudomány kandidátusa

HAMAR IMRE

„Változások a huayan hagyományban a 8—9. században: Chengguan élete és a négy dharmadhatu elmélete" című munkája alapján a nyelvtudomány kandidátusa

Építési, Építészeti és Közlekedéstudományi Szakbizottság

OSAMA ABO NASSAR

„Architectures connection to tourism in theory and praxis" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

KISS RITA

„Téglaszerkezetek megerősítése szálerősítéses műanyagokkal" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Bányászati, Földtani Geodéziai Szakbizottság

PAPP GÁBOR

„A Pannon-medence nehézségi erőterének modellezése" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

IBTEHAL FATHI MOHAMED ALI ABDEL RAHMAN

„Sedimentation and Diagenesis of Pleistocene Shallow Marine Carbonates in the South Sinai, Egypt" című munkája alapján a földtudomány kandidátusa

ABD EL-MONEM SAYED MOHAMED MOHAMED

„Geodynamics and Seismicity of the Seiyal Area, Northwestern Part of Aswan Lake, Egypt" című munkája alapján a földtudomány kandidátusa

Fizikai, Csillagászati Szakbizottság

BAJNOK ZOLTÁN

„Kvantum W-algebrák és Toda modellek" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

GULYÁS LÁSZLÓ

„Egy- és kételektronos folyamatok nagyenergiájú ion-atom ütközésekben" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

Nyelvtudományi Szakbizottság

SZOVÁK KORNÉ
„P. mester Gesta Hungaroruma és a Szent László-legenda" című munkája alapján a nyelvtudomány kandidátusa

SEREGY LAJOS
„A LEKTOR számítógépes programcsalád leírása és nyelvészeti tanulságai" című munkája alapján a nyelvtudomány kandidátusa

Állattenyésztési és Állatorvostudományi Szakbizottság

REIAD YOUSSEF NOFAL EL-QUN
„Effects of two and three way crossings on reproductive productive and carcass traits of rabbits" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

RÁTZ FERENC
„Az elektronmikroszkópos vizsgálat eredményei egyes állatbetegségek, illetve kórokozók tanulmányozásában" című munkája alapján az állatorvostudomány kandidátusa

JÁVOR ANDRÁS
„Tejelő keresztezett juhok termelése" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

ASHRAF MOHAMED ABDEL BADIE
„The transformation to the market economy and its impact on the accounting function" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

BERKÓ LILI
„Az iparpolitika a gazdasági átalakítás szolgálatában" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

BOCK GYULA
„Érdekcsoportok, alkalmazkodási stratégiák és kereskedelempolitika jövedelem-újraelosztó hatása" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

PÁL TIBOR
„A számviteli információk hatásmechanizmusa az átalakuló gazdaságban, különös tekintettel a vállalkozói szférára" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

TRAUTMANN LÁSZLÓ
„Munka és szükséglet a burzsoá és citoyen viszonyának elemzése" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

Gépészeti, Kohászati Szakbizottság

POGÁNY LAJOS
„Anyagvizsgálat pásztázó elektronmikroszkóppal" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

BÁDER IMRE
„Szilárd elektrolitos érzékelőrendszer kialakítása és alkalmazása az Al_2O_3+kriolit olvadékokban" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

GRÁNÁSY PÉTER
„Tolóerőirány-szabályozású repülőgép hosszanti mozgásának vizsgálata nemlineáris matematikai modellel" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

DIVÓS FERENC
„Fenyő faanyagok roncsolásmentes vizsgálata" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

POKORÁDI LÁSZLÓ
„Repülőgépek üzemeltetési folyamatainak Markovi modellezése" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

PÉCELI IMRE
„Infravörös autodin differenciál-abszorpciós LIDAR" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Művészettörténeti, Régészeti Szakbizottság

TÓTH ISTVÁN
„A római kori keleti vallások pannóniai történetének kérdései" című munkája alapján a történelemtudomány (régészet) kandidátusa

TAMÁSI JUDIT
„Rokon típusok a 15. század 2. felének svájci és magyarországi kályhacsempe-anyagában. Összehasonlító vizsgálatok a Felső-Rajna-vidék és Magyarország közti műhelykapcsolatok kérdéskörében" című munkája alapján a művészettörténeti tudomány kandidátusa

SZVOBODA-DOMÁNSZKY GABRIELLA
„A Pesti Műegylet 1839—1867" című munkája alapján a művészettörténeti tudomány kandidátusa

ROMHÁNYI BEATRIX
„Monasteriológia Hungarica Nova" című munkája alapján a történelemtudomány (régészet) kandidátusa

SZABÓ KLÁRA
„Import bronzkancsók és bronzkorsók Pannóniában" című munkája alapján a történelemtudomány (régészet) kandidátusa

Matematikai és Számítástechnikai Szakbizottság

HASSAN MOHAMED ABDELHAFEZ
„New results on local bifurcation theory" című munkája alapján a matematikai tudomány kandidátusa

WETTL FERENC
„Véges geometriák homogén konfigurációiról" című munkája alapján a matematikai tudomány kandidátusa

ERDŐS LÁSZLÓ
„Mágneses Lieb-Thirring egyenlőtlenségek és becslések sztochasztikus oszcillációs integrálokra" című munkája alapján a matematikai tudomány kandidátusa

Irodalomtudományi Szakbizottság

TEGYEY GABRIELLA
„L'inscription du personnage dans les romans de Rachilde et de Marguerite Audoux" című munkája alapján az irodalomtudomány kandidátusa

TÓTA PÉTER BENEDEK
„The Poetry Does Not Matter?" című munkája alapján az irodalomtudomány kandidátusa
HORVÁTH KRISZTINA
„A királyfi és a tündér. Az Árgirus-széphistória és a breton mondakör" című munkája alapján az irodalomtudomány kandidátusa

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézetének igazgatója (Budapest, XIV., Hungária krt. 21. Levélcím: 1581 Budapest, Pf. 18.) pályázatot hirdet ***igazgatóhelyettesi*** munkakör betöltésére.

Az igazgatóhelyettes feladata az intézeti célok megvalósítása érdekében:

— az állatok fertőző és a halak parazitás betegségeinek kórjelzését és az ellenük való specifikus védekezést korszerűsítő alap- és azokkal összefüggő fejlesztési kutatások adminisztratív segítése;
— az említett területek valamelyikében aktív tudományos munka, kutatások végzése;
— az intézet hazai és nemzetközi kapcsolataival, gazdálkodásával kapcsolatos ügyviteli tevékenység irányításában és ellenőrzésében az igazgató munkájának támogatása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— állatorvos-doktori oklevél;
— tudományos fokozat;
— hazai és nemzetközi visszhangot kiváltó tudományos tevékenység;
— legalább két idegen nyelv ismerete, az egyik idegen nyelvből előadó- és vitakészség;
— a tudományos munka irányításában, szervezésében szerzett gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és fizetésének megjelölését;
— eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését;
— tudományos fokozatának, nyelvismeretének, tudományos kitüntetéseinek (elismertségének) ismertetését;
— tudományos munkáinak és az azokra kapott citációknak a jegyzékét;
— a munkakör ellátására vonatkozó vezetési és tudományos elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevél hiteles másolatát;
— részletes önéletrajzot;
— három hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a felhívásra az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézetében dolgozó kutató pályázik, úgy az említett okmányokat nem szükséges a pályázathoz csatolni.

A pályázatot az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézetének igazgatójához kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Nagy Béla s. k.
intézeti igazgató

AZ MTA VILÁGGAZDASÁGI KUTATÓINTÉZETE
pályázatot hirdet

ügyvezetőigazgató-helyettesi

munkakör betöltésére.

A munkakör leírása:

— nemzetközi hírű kutatóintézet belső munkájának adminisztratív irányítása,
— hazai és nemzetközi kutatások szervezése,
— az intézet külső kapcsolatainak karbantartása és fejlesztése,
— a stratégiai pénzügyi tervezés irányítása.

A pályázóval szemben támasztott követelmények:

— felsőfokú végzettség (előnyben jogi vagy közgazdasági diploma),
— angol nyelvismeret (további fő nyelvek ismerete előnyt jelent),
— megfelelő tudományszervezési és -irányítási gyakorlat,
— jó kapcsolatteremtési képesség,
— életkor: 35 és 50 év között.

Fizetés:

Közalkalmazotti feltételek pótlékokkal.

A pályázat beadási határideje: a megjelenést követő 30 nap.

Ajánlatokat — szakmai önéletrajzzal, értesítési telefonszámmal — kérjük a VKI címén (1535 Budapest, Pf. 936) dr. Fóti Klára személyzeti megbízott részére küldeni.

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

Helyesbítés: Az Akadémiai Értesítő 1997. július 18-i, 7. számában a közgyűlési határozat 2.1.6. pontjában utolsóként említett intézet neve helyesen: MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet.

(Kézirathiba)

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. vezérigazgatója
Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 1093
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Kiss Zsuzsa
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. SZEPTEMBER 19.

Személyi rész — Kitüntetések
Augusztus 20-a, az államalapító Szent István király ünnepe alkalmából 84

Határozatok
2258/1997. (VIII. 29.) Korm. határozat — a Széchenyi Professzori Ösztöndíjak előirányzatából a Magyar Tudományos Akadémia és a Honvédelmi Minisztérium fejezetekhez történő átcsoportosításáról 85
25/1997. (VII. 29.) ME határozat — a Magyar Ösztöndíj Bizottság tagjának megbízásáról 85

Közlemények
Együttműködési megállapodás — a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium és a Magyar Tudományos Akadémia között 85
Pályázati felhívás — a „Kortárs magyar zene (1945—1995)" átfogó igényű feldolgozására 89
Fogadóórák — a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája 89

SZEMÉLYI RÉSZ

A miniszterelnök előterjesztésére

Augusztus 20-a, az államalapító Szent István király ünnepe alkalmából

a XX. századi magyar irodalomtörténet, kritikatörténet és az élő magyar irodalom kutatása terén elért kiemelkedő tudományos eredményeiért, tudományszervező munkásságáért

dr. Bodnár György József Attila-díjas irodalomtörténésznek, az irodalomtudomány doktorának, az MTA Irodalomtudományi Intézete nyugalmazott igazgatójának,

tudományos és pedagógus életművéért

Kőrös Endrének, az MTA levelező tagjának, az ELTE TTK Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék egyetemi tanárának,

az állatorvostudomány területén végzett, nemzetközileg is elismert kutatási, oktatási tevékenysége elismeréseként

Mészáros Jánosnak, az MTA rendes tagjának, az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézete kutatóprofesszorának,

a molekuláris biológia terén elért eredményeiért, a génsebészeti módszerek hazai elterjesztéséért, valamint tudományszervező tevékenységéért

Venetianer Pálnak, az MTA rendes tagjának, az MTA Szegedi Biológiai Központ kutatóprofesszorának,

az agykutatás, a neurokokémiai ingerületátvitel területén elért kimagasló, nemzetközi elismertségű tudományos eredményeiért, iskolateremtő oktatói és széles körű tudományszervezői munkásságáért

Vizi E. Szilveszter Széchenyi-díjasnak, az MTA rendes tagjának, az MTA alelnökének, az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézete igazgatójának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KÖZÉPKERESZTJE
(polgári tagozat);

a szociálgeográfia terén végzett iskolateremtő, nemzetközileg is elismert tudományos és oktatási munkásságáért, tudományszervező tevékenységéért

dr. Berényi István Széchenyi-díjas geográfusnak, a földrajztudomány doktorának, az MTA Földrajztudományi Kutatóintézet tudományos tanácsadójának,

kiemelkedő tudományos eredményeiért és tudományszervező tevékenységéért

Pálinkás Józsefnek, az MTA levelező tagjának, az MTA Atommagkutató Intézete kutatóprofesszorának,

a matematikai, ezen belül a rendezett minták elméletének és a nemparaméteres módszereknek a kutatásában elért tudományos eredményeiért, a modern magyar matematikai statisztikai iskola megteremtéséért

dr. Vincze István állami díjas matematikusnak, a matematikai tudomány doktorának, az MTA Matematikai Kutatóintézete nyugalmazott tudományos tanácsadójának, szakértőnek,

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
TISZTIKERESZTJE
(polgári tagozat);

a Magyar Tudományos Akadémia és intézményhálózata működésével kapcsolatban végzett több évtizedes kimagasló pénzügyi, irányítási tevékenységéért

Csomó Istvánnak, a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága főosztályvezetőjének,

tudományos munkássága elismeréseként

Kovácsné dr. Láng Editnek, az MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet tudományos tanácsadójának,

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KISKERESZTJE
(polgári tagozat);

több évtizedes közszolgálata elismeréseként

Holnapy Kálmánnénak, a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága nyugalmazott főelőadójának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI EZÜST
ÉRDEMKERESZT
(polgári tagozat)

kitüntetést adományozom.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

HATÁROZATOK

A Kormány
2258/1997. (VIII. 29.) Korm.
határozata
a Széchenyi Professzori Ösztöndíjak előirányzatból a Magyar Tudományos Akadémia és a Honvédelmi Minisztérium fejezetekhez történő átcsoportosításról

A Kormány az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 39. §-ának (1) bekezdése alapján a Magyar Tudományos Akadémia és a Honvédelmi Minisztérium intézményeiben foglalkoztatott — Széchenyi Professzori Ösztöndíjat elnyert — közalkalmazottak részére biztosítandó ösztöndíj fedezetére szolgáló előirányzatot a *melléklet** szerint átcsoportosítja.

Felelős: pénzügyminiszter
művelődési és közoktatási miniszter
Határidő: azonnal

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Miniszterelnök
25/1997. (VII. 29.) ME
határozata
a Magyar Ösztöndíj Bizottság tagjának megbízásáról

A Magyar Ösztöndíj Bizottságról szóló 151/1991. (XII. 4.) Korm. rendelet 3. §-ának (1) bekezdése alapján — a művelődési és közoktatási miniszter javaslatára —

1997. szeptember 15-i hatállyal, kétéves időtartamra ismételten megbízom

Roska Tamás akadémikust, a Veszprémi Egyetem egyetemi tanárát,

hogy a Magyar Ösztöndíj Bizottság munkájában, a Bizottság tagjaként vegyen részt.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

* A melléklet a Határozatok Tára 1997. évi 37. számában jelent meg. Az Akadémia részére átcsoportosított előirányzat 32,5 millió forint.

KÖZLEMÉNYEK

Együttműködési megállapodás

amely létrejött,

a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium (1011 Budapest, Fő utca 44—50.) — továbbiakban KTM, valamint
a Magyar Tudományos Akadémia (1051 Budapest, Roosevelt tér 9.) — továbbiakban MTA

között az alábbi feltételekkel.

1. A KTM feladatai közé tartozik a környezetvédelmi, természetvédelmi és területfejlesztési kutatási-fejlesztési tevékenység. Ezen feladatok megvalósításában igényli azt a magas színvonalú szellemi-szakmai-tudományos hátteret, amelyet az MTA és intézményhálózata képvisel.

2. Az MTA a megállapodás alapján feladatátadás keretében a következő kutatási területeken az 1. és a 2. mellékletekben részletezett témákban vállalja a KTM által biztosított források terhére a kutatási programok lebonyolítását:

— az EU csatlakozás környezeti szempontú vizsgálata;
— a „Területfejlesztési Nemzeti Program" megalapozása: a regionális- és a településfejlődés folyamatainak vizsgálata, ezen belül: a Kelet-magyarországi, a Duna-völgyi és az alföldi térség területfejlesztési vizsgálata;
— az agrár-környezetvédelem kialakítása az ezredforduló Magyarországán;
— a Kelet-középeurópai természetvédelmi kutatóhálózat kialakítása.

3. A KTM és az MTA a tevékenység koordinálására, a témák kutatási programokban történő konkretizálására, a megállapodással összefüggő pénzügyi kérdések kezelésére, a kutatási eredmények alakulásának időszakonkénti áttekintésére és évenkénti részletes értékelésére közös bizottságot hoznak létre. A bizottság társelnökeit a KTM miniszter és az MTA elnök nevezi ki. A bizottság tagjai a KTM érintett szakértői és az MTA részéről a programok tudományos irányításával megbízott vezetők.
A bizottságot a megállapodás aláírását követően 30 napon belül kell létrehozni.

4. Az együttműködés tervezett időtartama két (1997—98.) költségvetési év, amely az eredmények értékelése alapján közös elhatározással meghosszabbítható.

5. A KTM a megállapodás keretében az átadott feladatok ellátásával összefüggő kiadások finanszírozására évente 100 millió forint összegű forrást biztosít. A támogatás költségvetési szempontból pénzeszköz átadás-átvételnek minő-

sül. A pénzeszköz átadás a feladatok teljesítése által megkívánt ütemezésben valósul meg. . Az ütemezésről a 3. pontban meghatározott bizottság állapodik meg.

6. Az együttműködési megállapodás keretében létrejövő tudományos eredmények a KTM és az MTA közös tulajdonát képezik, azokat a felek a célkitűzésben meghatározott területeken hasznosítják.

7. Az MTA vállalja, hogy az átadott pénzeszközök felhasználásáról a költségvetési zárszámadás menetrendjébe illeszkedően, de legkésőbb a tárgyévet követő év március 1-ig 1998. és 1999. években elszámol.

Budapest, 1997. május 9.

Dr. Baja Ferenc s. k., *Dr. Glatz Ferenc* s. k.

I. melléklet
A kutatási témák annotált adatai

Az EU csatlakozás környezeti szempontú vizsgálata

A kutatás célja a magyar EU csatlakozási stratégiának a hazánk környezeti érdekeit messzemenően szem előtt tartó tudományos megalapozása, döntési alternatívák feltárása. Vizsgálja a környezetvédelmi csatlakozási követelmények teljesítésének a feltételeit az intézményrendszer, vállalati menedzsment és a környezeti tudat vonatkozásában, és várható hatásait a gazdaság különböző szektoraiban. A kutatás további témája a csatlakozási feltételek teljesítéséből eredő előnyök és hátrányok bemutatása és a magyar gazdaság ágazati szerkezetére és versenyképességére gyakorolt hatások kimutatása és értékelése.

A kutatás időtartama három év, előirányzott évi költsége 40 MFt.

1997-ben a stratégiai súlyú témákra koncentrálunk, s a következő két évre áthúzódó témák esetében előzetes eredményeket fogalmazunk meg.

A Terüetfejlesztési Nemzeti Program megalapozása: a regionális- és a településfejlődés folyamatainak vizsgálata. Ezen belül: a Duna-völgyi és az alföldi térség területfejlesztési vizsgálata, valamint az EU-csatlakozás feltételezett regionális hatásainak felmérése.

Az együttműködés keretében két nagy régió: az Alföld — ezen belül kitüntetetten Kelet-Magyarország —, és a Duna-völgy területfejlesztési esélyeit vizsgáljuk. Az Alföld esetében helyzetfeltáró kutatásokat már végeztünk, ez esetben stratégiai programba fogalmazott összegezés szükséges. A Duna-völgy regionális kutatására először kerül sor: e területet az ország tengelyeként, valamint az Európai Uniót és Dél-kelet Európát összekötő folyosóként Közép-Európa térszerkezetébe illesztve kutatjuk. 1997-ben a koncepcióalkotás az elsődleges cél. A harmadik altéma felméri, hogy az EU csatlakozás feltételezett ágazati (ipari-, agrárszerkezeti, forgalmi stb) változásai hogyan módosíthatják a magyar régiók fejlettségét és jellegét.

A kutatás előirányzott költsége évi 20 MFt.

Az agrár-környezetvédelem kialakítása az ezredforduló Magyarországán

Kontinensünkön az intenzív mezőgazdaság és a modern, koncentrálódó állattartás jelentős környezetszennyező tényezővé vált. A szennyeződés összetett és a bioszféra mindhárom életet adó alapközegét: a talajt, a vizet és a levegőt mindig együttesen és egyidejűleg, de mindegyiket más-más erősséggel éri. Közép-Európában a talaj 70 %-ának, a víz 30 %-ának és a levegő 10 %-ának szennyeződését a növényi és állati erdetű élelmiszerek termelésével és feldolgozásával hozzák összefüggésbe.

A kutatás célja, hogy az agrárgazdaság átalakulása és fejlesztése függvényében tudományosan és összehangoltan vizsgálja az agrártermelés és a környezetgazdálkodás biológiai—ökológiai és ökonómiai összefüggéseit, különös tekintettel a fenntarthatóságra, a minőségi kritériumok megjelenítésére és gyakorlati megvalósítására. A vizsgálat a talaj—növény—állat—ember vertikumára, a környezet és az egészségvédelem kapcsolatára is kitejed. Indokolt a környezetkárosodásra vonatkozó adatok összegzése, a környezeti információs rendszer kiépítése.

A minőségre és a környezeti problémák megelőzésére irányuló nemzetközi szabályozó rendszerek (ISO-9000 és ISO-14000) összekapcsolása és az agrártermelésben való együttes alkalmazása nagy hangsúlyt kap a kutatási programban.

A kutatás előirányzott költsége évi 20 MFt.

A Kelet-középeurópai Természetvédelmi Kutatóhálózat kialakítása

Az EU-csatlakozással kapcsolatos természetvédelmi feladatok (Natura 2000, Habitat Directive és a Biodiverzitás Egyezmény végrehajtása) tudományos megalapozása. Ezen belül elsősorban a szárazföldi élőhelyek élővilágának természetvédelmi és konzervációbiológiai kutatásával, a biodiverzitás védelmének feladataival és a vizes élőhelyek kutatásával kapcsolatos elméleti és módszertani teendők kidolgozása, mintaterületeken való tesztelése és nemzetközi szintű egyeztetése egy kelet-középeurópai kutatóhálózat kialakítása érdekében.

A kutatás előirányzott költsége évi 20 MFt.

2. melléklet
A kutatási témák összefoglalása

Az EU csatlakozás környezeti szempontú vizsgálata

Az EU-csatlakozás környezetvédelmi szempontú vizsgálata ezideig leszűkült az EK környezetvédelmi direktíváira. A tanulmányok rendszerint megálltak annál a kérdésnél, hogy létezik e az EK direktívájának megfelelő jogszabály, és ha nem, milyen módosításokat kell eszközölni, illetve bevezethető-e az EK direktívája. Ez a kutatási program túllép az eddigi megközelítésen.

Megvizsgáljuk, hogy mit kell tenni a jogi harmonizáció érdekében: melyek annak gazdasági, technológiai és társadalmi *feltételei.* Milyen költségekkel jár a csatlakozási feltételek teljesítése és milyen forrásokból finanszírozható. Az *intézményrendszer* EU-kompatibilitásának megteremtése az egyik legfontosabb és egyben legköltségesebb csatlakozási feltétel. Különös súlya van a *regionális* fejlesztés intézményrendszerének, valamint a *mezőgazdaság* környezetvédelmi feltételekhez kötött támogatási rendszerének, hiszen a majdani taggá válásból származó támogatási előnyök főleg itt jelentkezhetnek.

Munkánk tetemes része a gazdaság *ágazati szerkezetével* kapcsolatos. Megvizsgáljuk, hogy melyek a csatlakozási feltételek teljesítésének követelményei az egyes ágazatokban, illetve melyek lesznek a várható következmények jövedelmezőségben, export- és versenyképességben, foglalkoztatási politikában stb. Különös figyelmet fordítunk az élelmiszeriparra, a mezőgazdaságra és az energiaszektorra, de külön vizsgáljuk az egyéb ipari ágazatokat, az infrastruktúrát, így a közlekedést is.

Kutatásainkban külön blokkot szentelünk a környezeti kihívásból származó *vállalati* feladatok teljesítésének, a környezetbarát *városi és vidéki fejlődés* jellegzetességei feltárásának, a *természetvédelem* EU-konform irányításának, valamint a *környezeti tudatosság, az oktatás és a média* terén jelentkező teendőknek.

A feladat jóval szélesebb annál, mintsem, hogy megelégedjünk a csatlakozási követelmények formális teljesítésével, illetve a közvetlen feltételek és a következmények vizsgálatával. A környezetvédelemmel összefüggő feladatokat az teszi az egyik legösszetettebb problémává, hogy a fejlett országok értékrendjében a tiszta, egészséges környezet és termékek iránti igény jelentősen felértékelődött, s ha a csatlakozni kívánó ország nem képes bizonyítani, hogy gazdaságpolitikájában és értékrendjében a környezetvédelmi szempontok jelentős prioritást kapnak, az nem csak megítélését, de exportlehetőségeit is jelentősen hátráltatja. Ennélfogva a csatlakozási feltételek fontos részének tartjuk a *környezetbarát gazdálkodási módok és értékrend megjelenítését a gazdaság fő szektoraiban, és az ebből a szempontból releváns területein.*

A nemzetközi piacokon működési zavarokat okoz, ha a piaci szereplők nagyon eltérő környezetvédelmi körülmények között működnek. A szabályozás szigorúságában meglévő különbségek nemkívánatos tőkeáramlást indukálhatnak, ami ellenkezik az EU érdekeivel, a szándékolttal ellentétes irányba terelhetik a külkereskedelmet. Kutatásaink fontos iránya ezért a *GATT-WTO környezetvédelmi szabályozási gyakorlatának feltárása* és a hazai gazdaság szempontjából elvégzett értékelése.

A kutatási program fontos területe hazánk *természeti környezetének* értékelése és a *nemzetközi környezetvédelmi egyezmények* teljesítéséhez, valamint az EU környezetpolitikai irányelveihez való alkalmazkodáshoz szükséges intézkedések megtételének és feltételek megteremtésének vizsgálata.

Elemezzük a csatlakozás környezeti feltételeinek teljesítéséből származó *pozitív hozamokat,* amelyek várhatóan a környezet javuló állapotában, a kibontakozó környezetvédelmi iparban, valamint a vállalkozások környezeti tudatosságának a fejlődésében és — ennek hatására — a magyar vállalatok és termékek iránti növekvő nemzetközi bizalomban és javuló versenyképességben mutatkoznak majd meg.

A kutatás keretében szeretnénk megbízható becsléseket adni mind *a rövid távon jelentkező gazdasági terheket,* mind *a hosszú távú gazdasági hasznokat* illetően. Ahol lehetséges, *alternatívákat* vázolunk fel a csatlakozási feltételek teljesítésére, s a költség—haszon elemzések módszertana szerint értékeljük azokat.

A Területfejlesztési Nemzeti Program megalapozása: a regionális- és a településfejlődés folyamatainak vizsgálata. Ezen belül: a Duna-völgyi és az alföldi térség területfejlesztési vizsgálata, valamint az EU-csatlakozás feltételezett regionális hatásainak felmérése

Az MTA Regionális Kutatások Központja által irányított terület- és településfejlesztési kutatások az elmúlt években főleg az országos regionális folyamatokkal, a területi egyenlőtlenségek keletkezésének és formáinak tanulmányozásával, az ország kis térségekre osztásával és fejlesztési szükségleteinek meghatározásával foglalkoztak. 1997-ben biztosított a dinamikus régiók és Budapest nemzetközi szerepének stratégiai vizsgálata. A KTM-mel való együttműködés lehetővé teszi hazánk két régiójának új megközelítésű, eredeti információgyűjtésen alapuló fejlesztési potenciál-feltárását.

Az Alföld — benne kitüntetetten Kelet-Magyarország — részletes vizsgálatával az MTA RKK Alföldi Tudományos Intézetének koordinálásával több évig dolgozott egy kutatócsoport, több kérdés azonban nyitva maradt. Ilyen nyitott kérdés e nagytérség (az országterület 40 %-át teszi ki) belső regionalizmusa. Meg kívánjuk vizsgálni a lakosság területi identitás-képét, a helyi társadalom földrajzi térhez-kötődését. A helyi tudatban formálódó téregységek alkalmasabbak alulról építkező fejlesztési programok kidolgozására és megvalósítására, mint a nagy közigazgatási egységek vagy statisztikai alapon történő mechanikus tér-elhatárolások.

A Duna-völgy — mivel közigazgatási egységekkel nem azonosítható — még nem volt átfogó területfejlesztési kutatás tárgya. A Duna-völgy az ország tengelye, a hidak hiánya miatt az ország nyugati és keleti felét indokolatlan erővel választja el egymástól. A térség fokozódó EU figyelmet kap, különösen Németország sürgeti — régi hagyományokat követve — az EU-t a Balkánnal és a Közel-

Kelettel összekötő kommunikációs folyosó kiépítését. Ez jó esélyt ad hazánk számára innovációs hídfőszerep betöltésére Dél-kelet Európa felé, és Budapest számára nemzetközi regionális alközpont funkció megszerzésére. A Duna-völgy Budapesttől délre húzódó szakasza ritkán lakott, városhiányos, a területfejlesztési programokból eddig kimaradt. Átfogó területfejlesztési koncepciója jelentős változásokat alapozhat meg és esély van EU-források bevonására is.

Az EU csatlakozás előkészítése során megtörtént a magyar régióknak az EU ismérvei szerinti tipizálása s belehelyezése az Unió regionális rendszerébe. Ugyanakkor a régiók gazdaságát megszabó ágazatok — az ipar, a mezőgazdaság szerkezete, új forgalmi tengelyek, az Unión belüli szabad népességmozgás stb. — megváltoztathatja az egyes régiók jellegét, fejlettségi szintjét, a szomszédos országok régióival való kapcsolatokat. Az ÈU csatlakozás ágazati következményei is átrajzolhatják hazánk regionális térképét. E feltételezett módosulásokat kívánja a kutatás összegezni egy új magyar regionális szerkezet változatait megadva.

Az agrár-környezetvédelem kialakítása az ezredforduló Magyarországán

Magyarország ökológiai, környezeti adottságai a mezőgazdasági termelés számára jóval kedvezőbbek az EU-átlagánál. Ugyanakkor az EU-csatlakozás előkészületei kapcsán kibontakozó nemzetközi környezet az eddigi gyakorlat változtatására késztet bennünket. Reálisan a mezőgazdasági művelésbe vont területek csökkentésével kell számolnunk, ami azt a kérdést veti fel, hogy mely területek kerüljenek kivonásra és mi történjék a továbbiakban ezen területekkel?

A művelésből való kivonás egyik alapja lehet a fenntarthatóságot hosszabb távon akadályozó magas eróziós érték. Ismerni kell a talajerózió dinamikáját, melynek birtokában könnyebben meghatározhatók a veszélyeztetett területek. 1962-ben elkészült Magyarország talajeróziós térképe. Az űrfelvételek kiértékelésével lehetőség lesz arra, hogy a mai helyzetet összehasonlítsuk a 35 év alatt lezajlott változásokkal. Az űrfelvételek alkalmazása az eróziós térkép elkészítésén túl az állandó megfigyelést is lehetővé teszi, így a kidolgozandó módszer hosszabb távon is alkalmazható. A művelésből kivont terület egy része környezetvédelmi kezelés alá kerül, megtartva a terület kultúrállapotát, hogy szükség esetén újból művelésbe lehessen vonni. A művelésből kivont terület másik részére kidolgozandó az erdőgazdálkodás, a környezetvédelem, a tájvédelem és a tájfejlesztés összhangja.

A termelésben maradt területeken az intenzív növénytermesztési módszerek felgyorsulása várható, amely nem nélkülözheti a környezetkímélő technológiák kidolgozását és a gazdasági előnyökkel járó kemikáliák használatát. A növényvédelmi beavatkozásokat ugyanakkor a környezetre gyakorolt hatásuk alapján is értékelni kell. Meg kell határozni az intenzív növénytermesztéshez kapcsolódó peszticidhasználat környezetgazdálkodási korlátait, az elviselhető terhelést, valamint a növényvédelmi eljárások környezetkárosító hatásai egészéhez viszonyított részarányát.

Magyarországon az állattenyésztés soha nem látott mélyponton van, fejlesztése sürgős és összetett feladat. Szükséges a többszektorú állattartás környezetvédelmi szabályozása, új normák, rendelkezések és hatósági jogkörök kidolgozása. Az EU-harmonizációs követelményekhez igazodóan ilyenek az állattartó telepek létesítésének, bővítésének engedélyezési feltételei; az állatfaji sajátosságokon alapuló és az EU-követelményekhez igazodó tartástechnológiai normatívák és a talajok terhelése szerves anyagokkal; a szervestrágya elhelyezését biztosító növényi sorrend, illetve ültetvények kialakítása.

Az állategészségügyi beavatkozások, különösen a járványveszély elhárítás és a zoonózisok elleni védekezés az ember természetes környezetére kedvező hatással van. Az állati betegségeket előidéző mikroorganizmusok visszaszorítására szolgáló mentesítési programok környezetjavító hatása jóval felülmúlja az alkalmazott módszerek hátrányos következményeit.

Feladat, hogy az élelmiszerekben a gyógykezelés vagy preventív célból használt kémiai anyagok káros mértékű, tehát a tolerancia határérték feletti koncentrációi ne veszélyeztessék a fogyasztó egészségét. Ez vonatkozik a környezetet és a tápláléklánc elemeit terhelő nehézfémekre, valamint a környezet nitrátterhelésére is, melyet a jövő évezred katasztrófájaként prognosztizál a szakirodalom.

Elemezni szükséges a modern agrobiotechnológia környezetvédelmi és közegészségügyi kapcsolatát a lehetőségek és korlátok tükrében.

A minőség dimenziói az agrárgazdaságban című kutatás igen szoros kapcsolatban van az agrárkörnyezetvédelem kérdéseivel. Ezek a kutatások három területre összpontosulnak:

— A minőségre és a környezeti problémák megelőzésére irányuló szabályozó rendszerek (ISO-9000 és ISO-14000) összekapcsolási lehetőségeinek feltárása az agrárgazdaság vonatkozásában.
— A fenntartható agrárfejlődés hatásai a környezetre.
— Az agrárkörnyezetvédelem hatása a termékek piaci versenyképességére.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termelésben a minőségbiztosítás szorosan összefügg a környezettel. Feltételezzük, hogy a mezőgazdaságban a minőség és a környezetvédelem sok esetben jobban összekapcsolódik, mint az iparban, ahol lehet gyártani jó minőségű végtermékeket úgy is, hogy közben szennyezik a környezetet. A mezőgazdaságban sokkal tartósabb a visszacsatolás negatív hatása, ezért csak úgy lehet minőségi alapanyagokat és élelmiszert előállítani, ha egyúttal a természeti értékeket és környezetet is megóvják a degradációtól és a szennyeződéstől.

Vagyis egészen különleges esély van arra, hogy az agrárgazdaságban mindkét nemzetközi szabványcsomag előírásait úgy vezessék be, hogy ezek párhuzamosan egymással összhangban kerüljenek alkalmazásra. A következő évek egyik nagy kihívását az jelenti, hogy felismerjük-e ezt a kivételes lehetőséget, és lesz-e erőnk a megvalósításra. A minőségjavítás és a környezetvédelem összekapcsolódhat és integrálódhat az agrárgazdaságban, sőt enélkül a jövőben nem is képzelhető el tartósan sikeres agrártermelés.

A környezeti és minőségi igényeket kielégítő mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek piaci értéke és európai versenyképessége további kutatásokat igényel. Az erre irányuló vizsgálódásokra e program keretében is sort kell keríteni.

A Közép-keleteurópai Természetvédelmi Kutatóhálózat kialakítása

Az EU-csatlakozás követelményrendszerén belül a természetvédelmi kutatások körében kiemelkedő helyet foglal el a természetes élőhelyek és élőhelyközösségek állapotában lezajló változások nyomonkövetése, trendjeinek megállapítása és előrejelzése, valamint ezen ismeretek alapján a hatékony aktív védelem teendőinek kidolgozása.

Ezeket a folyamatokat két élőhelycsoport objektumain és az azokban élő élőlénycsoportok változatosságán és dinamikáján szükséges vizsgálni. Ebből adódóan a fő feladatok: a szárazföldi élőhelyek élővilágának természetvédelmi és konzervációbiológiai kutatása, a vizes élőhelyek természetvédelmi kutatása, valamint a biodiverzitás védelmével kapcsolatos környezeti és populációdinamikai kutatások.

A fenti kutatások nemcsak a szorosan vett természetvédelem céljait szolgálják, hanem olyan, az EU-csatlakozás követelményrendszerében ugyancsak megoldandó feladatok megoldásának megalapozását is, mint a jelentős mértékű földhasználat-változás során a termelésből kikerülő területek hosszútávú megőrzésének és ésszerű használatának megtervezése. Ehhez a természetvédelmi kutatások az értékes tájrészletek megőrzésére és rehabilitációjára alkalmas konkrét tervekkel és programokkal kívánnak hozzájárulni. Ezt a tevékenységet egyúttal az együttműködési keretszerződés 2. és 3. pontjában megfogalmazott célfeladatokhoz való hozzájárulásként is tervezzük, ami egyben azt is jelenti, hogy ez a három célfeladat szakmailag összefüggő feladatrendszert jelent.

A fent vázolt feladatok az EU-hoz csatlakozni kívánó régió közös problémáit jelentik, amelyek megoldása a régió országainak összehangolt tevékenységével valósítható meg. Ez szükségszerűen feltételezi egy belső stabil kutatóhálózat működését és annak kompatibilis feltételrendszerekkel (kutatási filozófia, felszerelés, módszertan) való kapcsolódását a régió hasonló szervezeteihez.

Magyarország centrális természet- és környezetföldrajzi helyzete előnyösen kínálja ebben a térségben a fenti feladatok nemzetközi koordinálását egy Kelet-középeurópai Természetvédelmi Kutatóhálózat központjának formájában. Ehhez feltétlenül szükséges a hazai természetvédelmi szakembergárda megerősítése és ütőképes hálózattá formálása.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia pályázatot hirdet

Kortárs magyar zene (1945—1995)

címmel e művészeti ág történetének átfogó igényű feldolgozására.

Pályázni lehet továbbá bármely jelentős kortárs magyar zeneszerzőnk művészi pályafutásával és munkásságával foglalkozó monográfiával is. A pályaművek terjedelme: legfeljebb 20 szerzői ív (800 000 „n", kb. 420—440 szabvány gépelt oldal). A pályázaton a szerző nevének feltüntetésével vagy jeligésen egyaránt részt lehet venni.

A kéziratok beküldési határideje: 1998. december 1.

Cím: Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia,1051 Budapest, Roosevelt tér 9., 1245 Budapest, Pf. 1000.

I. díj: 1 000 000 Ft
II. díj: 750 000 Ft
III. dij: 500 000 Ft.

A pályaműveket a szakma elismert képviselőiből alakuló zsűri bírálja el. A díjnyertes és kiadásra érdemes munkák megjelentetéséről (külön szerzői honorárium ellenében) a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia gondoskodik.

Széchenyi Irodalmi
és Művészeti Akadémia Elnöksége

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. vezérigazgatója
Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 1160
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Kiss Zsuzsa
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. OKTÓBER 17.

Jogszabály — 156/1997. (IX. 19.) Korm. r. a posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjról 92

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1997. április 25-i és 1997. május 30-i üléseinek állásfoglalásai 93

Közlemények
- a „Magyar Tudomány Napjá"-nak megünnepléséről 95
- Pályázati felhívások — alapkutatások támogatására, cukorbetegség kutatására 95
- Tájékoztató — a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" cím elnyeréséről . . 96
- Fogadóórák — a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája 96
- Helyesbítés 96

JOGSZABÁLY

A Kormány 156/1997. (IX. 19.) Korm. rendelete

a posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjról

A Kormány az Alkotmány 35. §-a (1) bekezdésének *f)* pontja szerinti, a tudományos fejlesztés állami feladatainak meghatározására és az ezek megvalósulásához szükséges feltételek biztosítására vonatkozó feladatkörében, az Alkotmány 35. §-ának (2) bekezdésében meghatározott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

(1) Posztdoktorként foglalkoztatható az a fiatal kutató, oktató, aki a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 119. §-ának (1) bekezdése szerinti doktori (PhD) vagy mester- (DLA), illetve azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkezik, és kevesebb mint nyolc évet töltött teljes munkaidejű kutatói-oktatói-fejlesztői munkakörben.

(2) Posztdoktorként való foglalkoztatás felsőoktatási intézményekben, tudományos kutatóintézetekben és egyéb tudományos kutatóhelyeken (a továbbiakban: intézményekben) önálló munkatervre alapozott tudományos tevékenység folytatására szervezhető.

2. §

(1) Posztdoktorként való foglalkoztatásra pályázat alapján kerülhet sor, határozott időtartamra, legfeljebb 3 évre.

(2) A határozott idő elteltét követően posztdoktorként csak ismételt pályázat alapján folytatható a foglalkoztatás.

(3) A posztdoktorként való első foglalkoztatást a tudományos fokozat megszerzését követő három évben, legkésőbb a pályázó 35. életévének betöltése előtt lehet megkezdeni.

(4) Posztdoktorként való foglalkoztatásra nem magyar állampolgár is pályázhat.

(5) A posztdoktorként való foglalkoztatás egyéb munkajogi kérdéseiről az intézmény szervezeti és működési szabályzatában, illetve a kollektív szerződésben kell rendelkezni.

3. §

(1) Posztdoktorként való foglalkoztatás az intézményekben a foglalkoztatási feltételek megújításával létesíthető a következő intézménykorszerűsítési feladatok megoldására:

a) a kutatói pályájukat kezdő doktorok — kutatócsoportok, intézmények közötti — mobilitásának fokozása;

b) a kutatás-oktatás-fejlesztés személyi utánpótlási körének folyamatos megújítása és a tudományos főmunkatárs, egyetemi docens, főiskolai tanár, főmérnök elnevezésű munkakörök betöltésére való felkészítés;

c) az intézmények nemzetközi nyitottságának kialakítása a foglalkoztatott kutatók kiválasztásával.

(2) A posztdoktorként való foglalkoztatás díjazását a doktoranduszok ösztöndíját szabályozó 14/1997. (I. 30.) Korm. rendeletben foglaltakra figyelemmel kell megállapítani.

(3) A posztdoktori foglalkoztatás, valamint a posztdoktori javadalmazás ágazati támogatásának pályázati rendszerét az ágazati miniszterek a lehetőségek figyelembevételével szabályozzák.

4. §

(1) A kiemelkedő kutatási-fejlesztési teljesítmény ösztönzésére és elismerésére a Kormány e rendelettel létrehozza a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat (a továbbiakban: ösztöndíj). Az ösztöndíjat független, szakmailag és tudományos szempontból autonóm, a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) elnöke által az MTA köztestületi keretei között létrehozott Kuratórium nyilvános pályázati rendszerben ítéli oda.

(2) Az ösztöndíj egy—három év időtartamra nyerhető el, mértéke a folyósítást megelőző évre megállapított kötelező legkisebb munkabér háromszorosa, amelynek fedezetét a központi költségvetés elkészítése során a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében önálló fejezeti kezelésű előirányzatként kell tervezni.

(3) Az ösztöndíj személyi jövedelemadó alá vont, társadalombiztosítási járulék és egészségügyi hozzájárulás köteles jövedelem.

(4) Az ösztöndíjban részesíthetők számát évente, a (2) bekezdésben foglaltak szerint az éves központi költségvetésben meghatározott előirányzat ismeretében kell meghatározni és nyilvánosan meghirdetni.

(5) Az ösztöndíjra pályázhat minden, a 40. életévét még be nem töltött, tudományos fokozattal rendelkező vagy tudományos kutatásra képességeit — a pályázati kiírás feltételeinek megfelelően — bizonyított személy.

(6) Az ösztöndíj tudományos munka megírására, vagy azzal egyenértékű kutatási projektben létrehozott alkotás elkészítésére, adott kísérletsorozat végrehajtására ítélhető oda.

(7) Az ösztöndíjra pályázhatnak határainkon túli (külföldi) magyar kutatók is a (2) bekezdésben megadott időhatárok között, amennyiben a kutatómunkát magyarországi tudományos intézményben végzik.

(8) Az ösztöndíj pályázatának részletes szabályait a művelődési és közoktatási miniszter egyetértésével az MTA elnöke állapítja meg.

5. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1997. április 25-i ülésének (AKT 2/97) állásfoglalásai

Napirend:

1. A közgyűlési konszolidációs javaslatok megtárgyalása.
2. Egyebek.

AKT 2/1/97. (IV. 25.) állásfoglalás:

Az ülés legfontosabb feladata a Konszolidációs bizottság jelentésének és javaslatainak megvitatása és elfogadása volt. Az AKT pontonként megvitatta és szavazott az egyes határozati javaslatokról:

1. Az MTA KFKI Szilárdtestfizikai Kutatóintézet elnevezése az MTA Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézetére változik, és jogutódja az önálló jogi személyként megszűnő és vele egyesülő MTA Természettudományi Kutatólaboratóriumoknak a Kristályfizikai Kutatólaboratórium tevékenységi köre tekintetében.

Az AKT 19 igen, 0 nem, 3 tartózkodással elfogadta.

2. Az MTA Műszaki Fizikai Kutatóintézet elnevezése az MTA Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézetére változik, amely jogutódja az önálló jogi személyként megszűnő és vele egyesülő MTA KFKI Anyagtudományi Kutatóintézetének.

Az AKT ülése a fenti, eredeti javaslat mellett megvitatta a XI. osztály módosító indítványát is: „Az MTA Műszaki Fizikai Kutatóintézet és az MTA KFKI Anyagtudományi Kutatóintézet egybeolvad és jogutódként létrejön az MTA Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet."

A két javaslatról az AKT szavazatai a következőképpen oszlottak meg: eredeti javaslat — 10 igen, 10 nem, 3 tartózkodás; módosított javaslat — 10 igen, 10 nem, 3 tartózkodás. Az AKT Alapszabálya szerint szavazategyenlőség esetén az elnök dönt, így az eredeti javaslat került elfogadásra.

3. Az MTA KFKI Mérés- és Számítástechnikai Kutatóintézete önálló jogi személyként megszűnik és egyesül a jogutód MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézetével.

Az AKT az Információkutatási Központ létrehozására tett javaslatot elvetette, figyelembe véve a III. és VI. osztályok egybehangzó véleményét.

Az AKT 15 igen, 3 nem, 5 tartózkodással az eredeti javaslatot elfogadta.

4. Létrejön az MTA Kémiai Kutatóközpontja, amely jogutódja az önálló jogi személyként megszűnő MTA Központi Kémiai Kutatóintézetének, és az MTA Izotópkutató Intézetének valamint a megszűnő MTA TTKL-nek a Szervetlen Kémiai Kutatólaboratórium tevékenységi köre tekintetében.

Az AKT 19 igen, 0 nem, 2 tartózkodással elfogadta.

5. Az MTA Műszaki Kémiai Kutatóintézete az MTA és az érintett egyetem közötti megállapodástól függő szervezeti formában működik tovább.

A javaslatot az AKT 20 igen, 0 nem, 2 tartózkodással elfogadta.

A vita során felvetődött, hogy az 5., 7., 11., 12., 13. és 14. pontban foglaltak megkívánják egy újabb határozati javaslati pont beiktatását, amely 15. pontként jelenik meg.

6. Létrejön az MTA Földtudományi Kutatóközpontja, amely a megszűnő MTA Természettudományi Kutatólaboratóriumok jogutódja (kivéve a Kristályfizikai és a Szervetlen Kémiai Kutatólaboratórium tevékenységi köre tekintetében), és amelynek keretében működik az önálló jogi személyként változatlanul megmaradó MTA Földrajztudományi Kutatóintézete és az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézete.

Az AKT 22 igen, 0 nem, 0 tartózkodással elfogadta.

7. Az MTA Bányászati Kémiai Kutatólaboratórium az MTA és a Miskolci Egyetem közötti megállapodástól függő szervezeti formában működik tovább.

Az AKT 23 igen, 0 nem, 0 tartózkodással elfogadta.

8. Az MTA Ipar- és Vállalatgazdaság Kutató intézete önálló jogi személyének megszűnésével egyesül az MTA Közgazdaságtudományi Intézetével, amely jogutódként az MTA Közgazdaságtudományi Kutatóközpontja nevet veszi fel.

Az AKT 22 igen, 0 nem, 1 tartózkodással elfogadta.

9. Az MTA Társadalmi Konfliktusok Kutatóközpontja önálló jogi személyének megszűnésével egyesül az MTA Szociológiai Intézetével és a jogutód MTA Politikai Tudományok Intézetével.

Az AKT 19 igen, 1 nem, 0 tartózkodással elfogadta.

10. Az MTA Állam- és Jogtudományi Intézetének elnevezése MTA Jogtudományi Intézetére változik.

(Módosító indítvány: a IX. Osztály a 10. pont elhagyását javasolja.)

Az AKT 13 igen, 4 nem, 5 tartózkodással elfogadta.

11. Az MTA Néprajzi Kutatóintézete az ELTE vagy a Néprajzi Múzeum kutatóhelyévé válik, ha az MTA és az

Egyetem, illetve az MTA és az MKM között az erre vonatkozó megállapodás létrejön.

Az AKT 18 igen, 0 nem, 4 tartózkodással elfogadta.

12. Az MTA Filozófiai Intézete az ELTE kutatóhelyévé válik, ha az MTA és az Egyetem között az erre vonatkozó megállapodás létrejön.

Az AKT 19 igen, 0 nem, 4 tartózkodással elfogadta.

13. Az MTA Művészettörténeti Kutatóintézete az ELTE vagy a Magyar Nemzeti Galéria kutatóhelyévé válik, ha az MTA és az Egyetem, illetve az MTA és az MKM között az erre vonatkozó megállapodás létrejön.

Az AKT 18 igen, 1 nem, 4 tartózkodással elfogadta.

14. Az MTA Régészeti Intézete a Magyar Nemzeti Múzeum kutatóhelyévé válik, ha az MTA és az MKM között az erre vonatkozó megállapodás létrejön.

Az AKT 17 igen, 0 nem, 6 tartózkodással elfogadta.

15. A Közgyűlés felkéri az Akadémia elnökét és főtitkárát, hogy az 5., 7., 11., 12., 13. és 14. pontban foglaltak végrehajtásáról kezdeményezzen tárgyalásokat a Művelődési és Közoktatási Minisztérium és az érintett egyetemek vezetőivel. Azokban az esetekben, ahol az 1997. évi decemberi közgyűlésig nem jön létre az érintett kutatóhelyek megfelelő működését biztosító megállapodás, a közgyűlés felülvizsgálja és szükség esetén módosítja mostani döntéseit.

Az AKT 21 igen, 0 nem, 1 tartózkodással elfogadta.

16. A Közgyűlés felkéri az eddig működő kilenctagú Konszolidációs bizottságot, hogy 1998. december 31-ig folytassa munkáját és belső munkamegosztása szerint irányítsa a fenti döntések végrehajtását.

Az AKT 16 igen, 0 nem, 7 tartózkodással elfogadta.

Az AKT egyetértett azzal, hogy külön szavazás a teljes anyagra nem szükséges, mivel minden pontja elfogadásra került.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1997. május 30-i ülésének (AKT 3/97) állásfoglalásai

Napirend:

1. A közgyűlési konszolidációs határozatokból adódó feladatok megtárgyalása. (Szóban.)
2. A kutatóintézetek értékelésének lezárása:
— A kuratóriumi értékelések megvitatása és elfogadása.
— Javaslat az intézeti felülvizsgálat eredményeinek közzétételére.
3. A konszolidációra biztosított ezévi keret elosztási elvei. (Szóban.)
4. Tájékoztatás a támogatott tanszéki kutatócsoportok elmúlt évi tevékenységéről.
5. 1997. évi fiatal kutatói álláshelyek elosztási elvei.
6. Egyebek.

AKT 3/1/97. (V. 30.) állásfoglalás:

A testület elsőként **a támogatott tanszéki kutatócsoportok elmúlt évi tevékenységéről** készült írásbeli tájékoztatót és a Hálózati Tanács ezzel kapcsolatban megfogalmazott javaslatait tárgyalta meg. A Hálózati Tanács elnöke szóbeli kiegészítésében az 1996-tól működő pályázati rendszerről megállapította, hogy az jól bevált és az előterjesztett javaslatból kiemelte, hogy a pályázati ciklus 5 éves legyen, mert így biztosítható, hogy elegendő idő álljon a munka értékelésének áttekintésére.

Az AKT egyetértett az évenkénti beszámoltatással, de kizárta, hogy egy éves teljesítmény alapján születhessen döntés a támogatás esetleges megvonásáról. A szervezeti és működési szabályzat átdolgozása folyamatban van, elkészülte után kerüljön az AKT elé. A pályázati ciklus időtartamáról a következő pályázat kiírásának előkészítésekor döntenek. Az AKT a pályázati feltételek megállapításánál kívánatosnak tartja a HT véleményének meghallgatását.

AKT 3/2/97. (V. 30.) állásfoglalás:

Az AKT megtárgyalta **a kutatóintézetek értékelésének lezárására vonatkozó előterjesztéseket.** Elsősorban a felülvizsgálati anyag eredményeinek közzétételével kapcsolatban tettek észrevételt a testület tagjai.

Az AKT megállapodott, hogy az észrevételek figyelembevételével a kiadvány kéziratát el kell készíteni és az AKT következő ülése elé terjeszteni.

AKT 3/3/97. (V. 30.) állásfoglalás:

Az AKT megvitatta és megállapította **az 1997. évi fiatal kutatói álláshelyek elosztási elveit.** A testület elnöke bevezetőjében hangsúlyozta, hogy megengedhetetlennek tartja bármilyen különbségtételt a fiatalok alkalmazási feltételeit tekintve az intézetek és a támogatott kutatóhelyek között. Elfogadásra került, hogy különítsék el a támogatott kutatóhelyek keretét, s annak felhasználásáról a Hálózati Tanács döntsön.

A testület az elosztással kapcsolatban a kisebb dotáció, nagyobb létszám változat mellett foglalt állást (11 igen, 5 nem és 4 tartózkodással), továbbá ezen belül a minimum 80 fő, csak pályakezdő foglalkoztatását hagyta jóvá (16 igen, 4 tartózkodó szavazattal).

AKT 3/4/97. (V. 30.) állásfoglalás:

Az AKT tájékoztatót hallgatott meg **a közgyűlés által hozott konszolidációs határozatok végrehajtásából adódó feladatokról.** Ezt kiegészítette az AKVT képviselője, aki ismertette az intézeti igazgatók által kialakított állásfoglalást a konszolidációra rendelkezésre álló keret felhasználásáról. A vita során a testület szavazással az alábbi álláspontokat fogadta el:

1. Az intézeteket három csoportba kell sorolni (egyhangúan).

2. Az AKT fenntartja eredeti javaslatát arról, hogy az intézetek létszámát három év alatt összességében 14%-kal kell csökkenteni (13 igen, 1 nem).

3. Az AKT elvetette azt a javaslatot, amely szerint a konszolidációs keretből legfeljebb 90 millió Ft-ot a Kilenctagú Bizottság pályázat útján bocsásson az intézetek rendelkezésére (2 igen, 3 nem, 8 tartózkodás).

4. Az AKT egyetértett a Kilenctagú Bizottságnak azzal a javaslatával, hogy a konszolidációra rendelkezésre álló 600 millió forintot az alábbiak szerint használják fel:

60 mFt az intézetek kutatási infrastruktúrájának javítására,

180 mFt költözésekre,

360 mFt az intézetek teljesítményének értékelése és a hiány figyelembe vétele alapján az intézetek konszolidációjára (8 igen, 1 nem, 5 tartózkodás).

KÖZLEMÉNYEK

A „MAGYAR TUDOMÁNY NAPJÁ"-NAK MEGÜNNEPLÉSÉRŐL

A Kormány 55/1997. (IV. 3.) Korm. rendeletével november 3-át a „Magyar Tudomány Napjá"-vá nyilvánította.

A „Magyar Tudomány Napjá"-nak 1997. évben történő megünneplésére a Magyar Tudományos Akadémia a társrendező tárcákkal, egyetemekkel, főiskolákkal, kutatóhelyekkel, tudományos társaságokkal, egyesületekkel, kulturális intézményekkel szorosan együttműködve egyhetes rendezvénysorozatot szervez, melynek célja a társadalom széles rétegeinek figyelmét felhívni a tudományos tevékenység, a tudomány jelentőségére.

A rendezvénysorozat nyitó eseménye 1997. november 2-án a nagycenki koszorúzás lesz. A megnyitóra, az ünnepi rendezvényre november 3-án, a záróhangversenyre és fogadásra pedig az előzetes tervek szerint november 7-én az MTA Dísztermében kerül sor.

A központi rendezvények mellett a tudományos műhelyek „nyitott napokat" tartanak, melyek keretében az érdeklődők megismerkedhetnek az intézmények, a kutatók munkájával, előadásokon, konferenciákon tájékozódhatnak a közcélú kutatásokról és eredményeikről. Az előkészítés jelenlegi szakaszában már több mint 100, főként vidéki rendezvényről érkezett híradás.

Budapest, 1997. október 3.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Az Akadémiai Kutatási Pályázati Tanács pályázatot hirdet alapkutatások támogatására

Az AKP Tanácsa az 1998. évre pályázatot hirdet, melynek célja a következő:

— új kutatási irányok indítása;
— az MTA kutatóhelyei és a tárcák kutatóhelyei közötti együttműködés elősegítése.

Előnyben részesülnek az alábbi szakterületek kutatásával kapcsolatos pályázatok:

— szintézisek a magyar kultúra területéről;
— életminőség, különös tekintettel a népegészségügyre és a táplálkozásra;
— környezettudományok, fenntartható fejlődés;
— molekuláris biológia;
— anyagtudomány;
— az informatika elméleti alapjai.

A rendelkezésre álló pályázati összeg felosztása a következő elvek szerint történik:

— 20% jut három kiemelkedő, a kiemelt témákhoz kapcsolódó és jelentős költségigényű pályázatnak;
— 70% jut a kiemelt témákhoz kapcsolódó, közepes költségigényű pályázatoknak, egyenként legfeljebb 4 Mft összegben;
— 10% jut néhány, a kiemelt témákhoz nem kapcsolódó, de egyébként ígéretes pályázatnak.

Pályázhatnak kutatóhelyi háttérrel rendelkező köztestületi tagok. Egy pályázó (együttműködőként is) az AKP-hoz egyszerre csak egy pályázatot nyújthat be, a pályázati támogatás legfeljebb 2 éves időtartamra adható, nem hosszabbítható. Az a pályázó, akinek van futó AKP pályázata (témavezetőként vagy társpályázóként) csak indokolt esetben adhat be pályázatot az előző pályázat futamidejének lejárta előtt. Beadási határidő:

1997. november 21.

A pályázat elbírálását legalább két független bíráló, valamint az MTA tudományos osztályai véleményének ismeretében az AKP Szakmai Kollégiuma végzi. Döntésével

szemben fellebbezésnek helye nincs. A bírálatokat a kiértesítést követően minden pályázónak kiküldjük. Indokolt esetben külföldi bírálók is felkérhetők. A Szakmai Kollégium bármikor ellenőrizheti a kutatási szerződésben meghatározott feladatok teljesítését. A végzett munkáról befejezéskor szakmai zárójelentést valamint pénzügyi elszámolást kell készíteni a megfelelő űrlapok kitöltésével. A munkát a Szakmai Kollégium értékeli és figyelembe veszi a pályázó esetleges új pályázatának elbírálásánál. A pályázatok elbírálásának határideje:

1998. március 31.

A pályázatnak a következőket kell tartalmaznia:
— pontosan kitöltött űrlap a szükséges mellékletekkel (az űrlap 1997. október 17-től kezdődően beszerezhető az AKP Titkárságon 1051 Budapest, Nádor u. 7. I. em. 135., tel./fax: 266-5178, 138-2344/176; illetve az Interneten: *http://www.sztaki.hu/providers/akp*);
— részletesen kimunkált kutatási és költségterv.

A pályázatot 4 példányban kell eljuttatni az AKP Titkárságára, személyesen 1997. november 21-én 14 óráig, illetve postán (postabélyegzővel igazolhatóan feladni legkésőbb 1997. november 21-én 24 óráig, levélcím: 1245 Budapest, Pf. 1000). Az elfogadásról illetve elutasításról a pályázókat levélben értesítjük.

1997. október 17.

Glatz Ferenc s. k.,
az AKP Tanács elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Tudományok Osztálya a Zsigmond Diabetes Alapítvány keretében pályázatot hirdet a cukorbetegség kutatás témában.

A pályázatban szereplő tudományos terv kiterjedhet mind alap-, mind a klinikai kutatásokra. Pályázati lehetőség nyílik olyan műszerek beszerzésére, amelyek segítségével új módszereket lehet a cukorbetegség kutatásában bevezetni.

A részletes kutatási terv mellett a munka költségeit is részletezni kell.

A pályázati feltételek:

1. Megfelelő intézeti (infrastrukturális) háttér a kutatás laboratóriumi munkafeltételeivel, illetve megfelelő betegellátó intézeti feltételek.

2. Többéves klinikai tapasztalat a cukorbetegség gondozásában, illetve jártasság alapkutatási feladatok teljesítésében.

A pályázat benyújtásának határideje:

1997. november 15.

Az elbírálásra 1997. december 20-ig kerül sor.

A pályázatokat a résztvevők eddigi tudományos tevékenységének ismertetésével kell kiegészíteni (tudományos önéletrajz, publikációs lista, citációs index stb.).

A pályázatokat pályázati űrlapon kell benyújtani, mely beszerezhető a Zsigmond Diabetes Alapítvány Titkárságán (1051 Budapest, Nádor u. 7. I. emelet 110. szoba).

A pályázatokat a megadott határideig a Zsigmond Diabetes Alapítvány Titkárságára kell beküldeni.

TÁJÉKOZTATÓ

A „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" cím odaítéléséről
(1997. július 1-től 1997. szeptember 30-ig)

FEHÉR MIKLÓS
„Kismolekulák spektroszkópiája infravörös lézerekkel és szerkezetmeghatározása ab initio számításokkal" című munkája alapján,

GALÁCZ ANDRÁS
„A Mecsek-hegység bath képződményeinek biosztratigráfiája és ammonites-faunájának kiértékelése" című munkája alapján,

NAGY LÁSZLÓ
„Szénhidrátok és származékaik fémkomplexeinek egyensúlyi viszonyai és lokális szerkezete" című munkája alapján,

PÁLFY PÉTER PÁL
„Csoportok és hálók" című munkája alapján,

SIMON KÁLMÁN
„Térkémiai problémák felderítése röntgendiffrakcióval" című munkája alapján,

VÖRÖS ATTILA
„Magyarország júra brachiopodái. Faunafejlődés és paleobiogeográfia a Tethys nyugati részén" című munkája alapján

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet.

Budapest, 1997. szeptember 30.

Tamás András s. k.,
a Doktori Tanács Titkársága vezetője

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

Helyesbítés: Az Akadémiai Értesítő 1997. július 18-i 7. számában a Közlemények rovatban a 74. oldalon az elsőként említett „MTA Doktora" címet elnyert személy neve helyesen: Erdőhelyi András.

(Nyomdahiba)

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 1226
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Kiss Zsuzsa
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. NOVEMBER 14.

Személyi rész — Kitüntetések a Magyar Tudomány Napja alkalmából 98

A Kormány határozata — 2318/1997. (X. 15.) Korm. határozat az UNESCO 1999. évi Tudományos Világkonferenciája magyarországi megrendezésének feltételeiről 99

2338/1997. (X. 30.) Korm. határozat az „Arany János Közalapítvány a Tudományért" Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról 99

Közlemények — Pályázati felhívás Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjra, posztdoktori állásokra, laboratóriumvezetői munkakörök betöltésére 99

Az Országos Meteorológiai Szolgálat közleménye 101

A Felsőoktatási Tudományos Tanács tagjainak névsora 101

Fogadóórák — a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája 102

SZEMÉLYI RÉSZ

A Magyar Tudomány Napja alkalmából

a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége **1997-ben EÖTVÖS JÓZSEF KOSZORÚVAL** tűntette ki:

Tamás Attilát, az irodalomtudomány doktorát, a Kossuth Lajos Tudományegyetem XX. Századi Magyar Irodalmi Tanszékének egyetemi tanárát,

több mint négy évtizedet átfogó magas szintű kritikai és irodalomtörténeti munkásságáért, amelyet kilenc monográfiája, sok könyvrészlete és több mint kétszáz tanulmánya és cikke reprezentál,

Borsa Iványt, a történelemtudomány doktorát, a Magyar Országos Levéltár nyugalmazott osztályvezetőjét,

a magyar levéltárügy fejlesztése, valamint a történeti forráskiadás és forráskritika (IV. László és III. András okleveleinek kritikai jegyzéke, III. Béla okleveleinek kritikai kiadása, továbbá a Zsigmondkori Oklevéltár munkálatai) területén végzett tevékenységéért,

Rák Kálmánt, az orvostudomány doktorát, a Debreceni Orvostudományi Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinikájának egyetemi tanárát,

a haematológia területén elért nemzetközi elismertségű tudományos kutatási és klinikai eredményeiért,

Bán Gábort, a műszaki tudomány doktorát, a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosművek Tanszékének egyetemi tanárát,

a villamos energia modern követelményeinek kialakításában, — azon belül a kompakt távvezetékek létesítésének, illetve a korábban épített vezetékek teljesítményátvitelének — növelésében végzett tudományos tevékenységéért,

Csányi Lászlót, a kémiai tudomány doktorát, a József Attila Tudományegyetem Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszékének nyugalmazott egyetemi tanárát,

a hidrogén-peroxid típusú peroxo-vegyületek önbomlási, hidrolízises és katalitikus bomlási reakciói, valamint az indukciós reakciós mechanizmusok terén végzett kutatásaiért,

Uherkovich Gábort, a biológiai tudomány doktorát, az MTA Balatoni Limnológiai Kutatóintézetének nyugalmazott tudományos tanácsadóját,

több mint ötven éven át folytatott tudományos tevékenységéért, az algológiai és a folyókutatás területén kifejtett iskolateremtő munkásságáért,

Tóth Miklóst, a műszaki tudomány doktorát, az MTA Természeti Erőforrások Koordinációs Irodájának nyugalmazott vezetőjét,

a természeti erőforrások — különösen az ásványvagyon — gazdasági értékelése, módszertani problémáinak megoldása terén végzett kutatásaiért,

Károlyházy Frigyest, a fizikai tudomány doktorát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Elméleti Fizikai Tanszékének egyetemi tanárát,

a kvantummechanikai állapot időbeli fejlődésével, ennek determinisztikus és stochasztikus aspektusával foglalkozó, nemzetközileg is érdeklődést kiváltó kutatásaiért, valamint a fizikaoktatás érdekében kifejtett széles körű, fáradhatatlan tevékenységéért;

a Magyar Szabadalmi Hivatal **SZABADALMI NÍVÓDÍJBAN** részesítette

Dr. Neményi Miklóst
a szemestermény energiatakarékos állagmegóvó tárolását megoldó szabadalom, valamint a szemestermény szárításban a hőmennyiség felhasználásának csökkentését és a termény tápértékének megóvását szolgáló szabadalma alapján,

Dr. Csermely Jenőt
a szálas- és tömegtakarmány tartósítási és tárolási, a gabonaszárító és tárolótelepi, valamint a vetőmag-feldolgozási technológiák, továbbá takarmánykeverék gyártás műszaki fejlesztését szolgáló szabadalmai alapján,

Szendrő Pétert
a szilás-alapanyag struktúrájának matematikai leírása és az energiatakarékos silókukorica-, illetve lucerna betakarítás területén elért eredményeiért,

Dr. Gordos Gézát
a mesterséges beszédet előállító berendezések fejlesztésére irányuló szabadalmaiért,

Dr. Kovács Sándort
a nyúlásmérő ellenállásos erőmérő kifejlesztését és alkalmazásának elterjesztését szolgáló szabadalmaiért,

Dr. Kemény Tamást
a nem-villamos mennyiségek villamos méréstechnikájának művelésében szerzett szabadalmaiért;

a Népjóléti Minisztérium **Batthyany-Strattmann László Díjban** részesítette

Dr. Sótonyi Péter egyetemi tanárt, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetének igazgatóját, az Általános Orvos Kar dékánját, a MOTESZ

elnökét, aki a Népjóléti Minisztérium Egészségügyi Tudományos Tanácsának, valamint bizottságainak meghatározó személyisége szakterülete és kutatásetikai kérdések terén,

Dr. Szolcsányi János akadémikust, aki éveken át a Pécsi Orvostudományi Egyetem tudományos rektorhelyetteseként, jelenleg az Egyetem Farmakológiai és Farmakotherápiai Intézetének igazgató egyetemi tanáraként vesz részt a Népjóléti Minisztérium Egészségügyi Tudományos Tanácsának munkájában, és kiemelkedő szakmai egyénisége meghatározza az általa vezetett szakterületi bizottság tevékenységét is;

a Magyar Tudományos Akadémia elnöke **ELNÖKI JUTALOMBAN** részesítette

Flerkó Bélát, az MTA rendes tagját,
a Pécsi Akadémiai Bizottság elnökeként kifejtett kiemelkedő tudományszervező munkájáért,

Salánki Jánost, az MTA rendes tagját,
a Veszprémi Akadémiai Bizottság elnökeként kifejtett kiemelkedő tudományszervező munkájáért,
és
Terplán Zénót, az MTA rendes tagját,
a Miskolci Akadémiai Bizottság elnökeként kifejtett kiemelkedő tudományszervező tevékenységükért.

A kitüntetések és díjak átadására 1997. november 3-án került sor.

A Kormány határozatai

A Kormány 2318/1997. (X. 15.) Korm. határozata

az UNESCO 1999. évi Tudományos Világkonferenciája magyarországi megrendezésének feltételeiről

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy az UNESCO 1999. évi Tudományos Világkonferenciája Magyarországon kerüljön megrendezésre, és garanciát vállal a magyarországi megrendezéshez szükséges 100 millió Ft biztosítására. Ezen belül a központi forrásból szükséges összegnek a biztosítását az 1999. évi központi költségvetés tervezése során javasolni fogja;

Felelős: pénzügyminiszter
Határidő: 1999. január 31.

2. felkéri a Magyar Tudományos Akadémia elnökét, hogy a tudományos kutatásban érdekelt minisztériumok és más szervezetek vezetőivel együttműködve

a) találják meg a lehetőséget a központi forráson felüli összegek biztosítására;
b) hozzák létre a Tudományos Konferencia szervezését segítő magyar bizottságot.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 2338/1997. (X. 30.) Korm. határozata

az „Arany János Közalapítvány a Tudományért" közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról

1. A Kormány az 1072/1997. (VII. 4.) Korm. határozattal létrehozott „Arany János Közalapítvány a Tudományért" közalapítvány Alapító Okiratát a Magyar Tudományos Akadémiával együttesen módosítja.
2. A Kormány a közalapítvány Felügyelő Bizottságába képviselőjének dr. Aradi Zsoltot jelöli ki.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

KÖZLEMÉNYEK

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia a kezelésére bízott közérdekű felajánlás felhasználásával

Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjat

alapított, amellyel támogatni kívánja a fiatal tudományos kutatók nemzetközi tudományos rendezvényeken való részvételét.

A vissza nem térítendő támogatás legmagasabb összege 30 000 Ft, és a nemzetközi tudományos konferenciák részvételi költségeinek (részvételi díj, útiköltség, szállásköltség stb.) fedezetéül használható fel.

Az Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjra a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alatt álló intézmények (kutatóintézetek, támogatott kutatóhelyek) tudományos munkakörben dolgozó 30 év alatti, legalább egyetemi doktori tudományos folkozattal rendelkező kutatói pályázhatnak.

A pályázatokat az MTA Titkársága Humánpolitikai Osztályához (Budapest, Nádor u. 7. postacím: 1245 Budapest, Pf. 1000.) **1998. január 31-ig** kell benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a pályázó nevét, születési időpontját;
az egyetemi doktori oklevél számát;
a munkahely megnevezését és címét;
a nemzetközi rendezvény megnevezését, időpontját és helyét;
a pályázó esetleges előadásának címét;
a részvételi költség várható nagyságát;
az intézményi és/vagy saját hozzájárulás mértékét;
az igényelt támogatás összegét;
az intézmény vezetőjének javaslatát.

A támogatás odaítéléséről — az e célból létrehozott alkalmi bizottság javaslatára — a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettese dönt *1998. február 28-ig*, amelyről az érintettek névre szóló értesítést kapnak. A nyertes pályázók nevét és a támogatás összegét az Akadémiai Értesítő márciusi számában tesszük közzé.

Magyar Tudományos Akadémia Titkársága
Humánpolitikai Osztály

Az MTA Központi Kémiai Kutatóintézet Igazgatósága pályázatot hirdet az Intézet *szerves- és bioorganikus kémiai, fizikai-kémiai és szerkezeti kémiai* tudományos egységeinél 1998. első negyedévében betölthető öt

hároméves posztdoktori állás

elnyerésére. Az állásokra 36 évnél fiatalabb, Ph.D. vagy azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkezö kutatók, vagy azok a Ph.D. hallgatók pályázhatnak, akik doktori iskolájukat befejezték és 3 hónapon belül megvédik Ph.D. munkájukat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a pályázó nevét, címét, rövid tudományos életrajzát,
a doktori munkája eredményeinek rövid ismertetését,
publikációinak jegyzékét,
az állás időtartamára vonatkozó kutatási tervét,
a pályázó szakterületén dolgozó magyar, vagy külföldi kutató ajánlólevelét.

A pályázatok benyújtásának határideje: **1997. december 8.**

A nyertes, Ph.D. fokozattal rendelkezó pályázókkal az Intézet hároméves határozott idejű munkaszerződést köt. Azokkal a nyertes pályázókkal, akik 3 hónapon belül nyerik el Ph.D. fokozatukat, az Intézet először 3 hónapos szerződést köt, majd a fokozat elnyerése után ezt meghosszabbítja három évre. Az állásokhoz a havi minimum hetvenezer forint bruttó fizetést és a nyertes pályázó kutatásaihoz évi hatszázezer forint kutatási támogatást az Igazgatóság intézeti központi alapból biztosítja.

A pályázók pályázatuk eredményéről 1997. december 20-ig értesítést kapnak.

Az intézetről és az intézetben folyó kutatásokról az Intézet honlapjáról nyerhető tájékoztatás: http://www.chemres.hu

Budapest, 1997. október 10.

MTA Központi Kémiai Kutatóintézet
1525 Budapest, Pf. 17.
Dr. Pálinkás Gábor
igazgatóhelyettes
tel: 325-9040, e-mail: palg@cric.chemres.hu

A KFKI Atomenergia Kutatóintézet igazgatója pályázatot hirdet

a következő tudományos laboratóriumok laboratóriumvezetői munkaköreinek betöltésére:

Alkalmazott Reaktorfizikai laboratórium
Fizikai-kémiai laboratórium
Fűtőelem és Reaktoranyag laboratórium
Reaktoranalízis laboratórium
Reaktortechnikai laboratórium
Sugárvédelmi laboratórium
Szimulátor laboratórium
Termohidraulikai laboratórium

A munkakörök 1998. január 1-jétől tölthetők be. A megbízások legfeljebb 3 évre szólnak.

A laboratóriumvezetők feladata:

A laboratórium szakember állományának fejlesztése, beleértve az egyetemi kapcsolatokat, a posztgraduális képzést, a doktori ösztöndíjasok felvételét, a tudományos minősítések valamint szükség esetén a minőségi cserék előkészítését. Nyomon követik és elősegítik a laboratórium területére eső témák és projektek keretében folyó munkát. A laboratóriumvezetők maguk is lehetnek téma-, illetve projektvezetők. A laboratóriumvezető felelős a laboratórium tudományos fejlesztési, szervezési, gazdasági tevékenységének az érvényes szabályoknak megfelelő viteléért.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség;
— idegen nyelv ismerete;
— megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését;
— eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését;
— nyelvismeretének megjelölését;

— a munkakör ellátására vonatkozó vezetési és tudományos elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;
— részletes önéletrajzot;
— három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó a KFKI Atomenergia Kutatóintézet munkatársa, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni.

A pályázatot a KFKI Atomenergia Kutatóintézet igazgatójához — levélcím: 1525 Budapest 114. Pf.: 49. — kell benyújtani a **közzétételtől számított 30 napon belül.**

Gadó János s. k.,
igazgató

Az Országos Meteorológiai Szolgálat közleménye

Az Országos Meteorológiai Szolgálat Elnöksége — a 30/1993. (XI. 30.) KTM rendelettel módosított 5/1992. (II. 21.) KTM rendelet alapján — a *Meteorológiai Világnap* alkalmából, (1998. március hó 23.) *miniszteri elismerések* adományozására kíván előterjesztést tenni.

Ennek megfelelően a hazai és a nemzetközi meteorológia területén kimagasló tudományos kutatások és szakmai eredmények elismerésére két *Schenzl Guidó-díj*, valamint négy *Pro Meteorologiae Emlékplakett* adományozására kerülhet sor.

A Schenzl Guidó-díjjal 50 000 Ft pénzjutalom jár.

A Szolgálat Elnöksége felhívja a szakmai, tudományos és társadalmi szervezeteket, egyesületeket, kamarákat, gazdálkodó szervezeteket, intézményeket, önkormányzatokat, valamint a meteorológia iránt érdeklődést tanúsító magánszemélyeket, hogy az elismerésekre tegyék meg javaslataikat.

A javaslatokat **1998. január hó 23.** napjáig kell, a Szolgálat Elnöki Irodájára, dr. Dunkel Zoltán tudományos titkárnak eljuttatni *(1024 Budapest, Kitaibel Pál u. 1.)*.

A javaslatnak tartalmaznia kell a jelölt nevét, személyi adatait, munkahelyét, beosztását, tudományos fokozatát, korábbi kitüntetéseit, továbbá szükséges ismertetni az indítványt megalapozó eredményeket is.

Az elismerések adományozására beérkezett javaslatokat az erre a célra alakult bizottság értékeli, amelyben a Szolgálaton kívül képviselteti magát a Magyar Honvédség Meteorológiai Hivatala, a Magyar Tudományos Akadémia, az ELTE Meteorológiai Tanszéke, valamint a Magyar Meteorológiai Társaság.

Az elismeréseket a miniszter vagy megbízottja a Meteorológiai Világnapon ünnepélyes keretek közt adja át.

Országos Meteorológiai Szolgálat
Elnöki Iroda

A Felsőoktatási és Tudományos Tanács tagjainak névsora

dr. Asbóth Ede — az Országos Ügyvédi Kamara elnökhelyettese — a kamarák delegáltja
dr. Bálint Csanád — az MTA Régészeti Intézet igazgatója — a Magyar Tudományos Akadémia delegáltja
dr. Bazsa György — a Kossuth Lajos Tudományegyetem rektora — a Magyar Rektori Konferencia delegáltja
Bihall Tamás — a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Képzési Bizottságának elnöke — a kamarák delegáltja
dr. Bor Zsolt — a Janus Pannonius Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanára — a Magyar Tudományos Akadémia delegáltja
dr. Czinege Imre — a Bánki Donát Műszaki Főiskola tanszékvezető egyetemi tanára — a Főiskolai Főigazgatói Konferencia delegáltja
dr. Dinya László — a Művelődési és Közoktatási Minisztérium helyettes államtitkára — a művelődési és közoktatási miniszter delegáltja
dr. Fráter Lóránd — a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem egyetemi tanára — a kamarák delegáltja
dr. Frenyó V. László — az Állatorvostudományi Egyetem egyetemi tanára — a Magyar Rektori Konferencia delegáltja
dr. Hajtó Ödön — a Magyar Mérnöki Kamara elnöke — a kamarák delegáltja
dr. Hevessy József — Debrecen polgármestere — a vidéki önkormányzatok delegáltja
dr. Horn Péter — a Pannon Agrártudományi Egyetem rektora — a Magyar Rektori Konferencia delegáltja
dr. Kandikó József — a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája főigazgatója — a nem állami felsőoktatás delegáltja
dr. Madarász Aladár — a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem egyetemi docense — a budapesti önkormányzatok delegáltja
dr. Orbán Sándor — az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola tudományos főigazgatóhelyettese — a Főiskolai Főigazgatói Konferencia delegáltja
dr. Palkovics László — a Budapesti Műszaki Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára — az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság delegáltja

dr. Roóz József — a Pénzügyi és Számviteli Főiskola főigazgatója — a Főiskolai Főigazgatói Konferencia delegáltja

Schrammel Imre — a Magyar Iparművészeti Főiskola rektora — a Művészeti Egyetemek Rektori Széke delegáltja

dr. Szajáni Béla — a COVENT Ipari Kockázati Tőkebefektető Rt. vezérigazgató-helyettese — az Érdekegyeztető Tanács Munkaadói Oldal delegáltja

dr. Tenke Sándor — a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kar dékánja — az egyházi felsőoktatás delegáltja

dr. Tulassay Tivadar — a Semmelweis Orvostudományi Egyetem rektorhelyettese — a Magyar Rektori Konferencia delegáltja

Az Felsőoktatási és Tudományos Tanács 1997. május 28-i ülésén — *Frenyó V. László* személyében — három évre megválasztotta elnökét.

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 1269
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Kiss Zsuzsa
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft

XLVI/1997. ÉVFOLYAM 12. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1997. DECEMBER 12.

Személyi rész — Kitüntetések — Nemzeti Ünnepünk, Október 23-a alkalmából 104

Határozatok
61/1997. (XI. 19.) AB. hat — a Széchenyi Professzori Ösztöndíj odaítéléséről szóló 17/1996. (XII. 13.) MKM rendelet 2. § (1) bekezdés *b)* pontja megsemmisítéséről 104
2356/1997. (XI. 12.) Korm. h. — az MTA felügyelete alá tartozó költségvetési szerveknél a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény illetményrendszerének 1997. február 1-jei módosításával összefüggően támogatási többlet biztosításáról 106
37/1997. (XI. 26.) ME hat. — a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok ellátását segítő Tanácsadó Testület tagjainak felkéréséről 106
36/1997. (XI. 21.) ME hat. — Tanácsadó Testület tagjainak felkéréséről 106

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1997. szeptember 19-i ülésének állásfoglalásai 107

Az „Arany János Közalapítvány a Tudományért" alapító okirata 108

Közlemények
Pályázati felhívás — kutatócsoporti működés és pénzügyi támogatás elnyerésére . . . 110
Tájékoztató — a Doktori Tanács által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról 111
Pályázati felhívás — történeti munka megírására, közös kutatási projektekre, dubnai kutatásokra, Fogarty ösztöndíjra 114

SZEMÉLYI RÉSZ

A miniszterelnök előterjesztésére

Nemzeti Ünnepünk, Október 23-a alkalmából

a csillagok belső szerkezetének feltárásában, a pulzáló csillagok vizsgálatában végzett, nemzetközileg is elismert munkásságáért

dr. Szeidl Bélának, a fizikai tudomány doktorának, csillagásznak, az MTA Csillagászati Kutatóintézet tudományos tanácsadójának,

a talajtani tudományban elért nemzetközi színvonalú eredményei elismeréseként

Várallyay Györgynek, az MTA levelező tagjának, az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet kutatóprofesszorának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KÖZÉPKERESZTJE
(polgári tagozat);

életműve elismeréseként

dr. Komoróczy Gézának, a nyelvtudomány kandidátusának, az ELTE Bölcsészettudományi Kar tanszékvezető egyetemi tanárának, az MTA Judaisztikai Kutatócsoport vezetőjének

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ÉRDEMREND
TISZTIKERESZTJE
(polgári tagozat)

kitüntetést adományozom.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság 61/1997. (XI. 19.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában meghozta a következő **határozatot**:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Széchenyi Professzori Ösztöndíj odaítéléséről szóló 17/1996. (XII. 13.) MKM rendelet 2. § (1) bekezdés b) pontja alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKLÁS

I.

1. A Széchenyi Professzori Ösztöndíj odaítéléséről szóló 17/1996. (XII. 13.) MKM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján az ösztöndíjban az részesülhet, aki „a pályázati felhívásnak a Művelődési Közlönyben történt meghirdetése időpontjában az 55. évét még nem töltötte be".

Az R. e rendelkezése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése tárgyában három indítvány érkezett. Az Alkotmánybíróság az indítványokat egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

2. Az indítványozók álláspontja szerint az R. 2. § (1) bekezdés *b)* pontja az alábbiak miatt alkotmányellenes:

a) Az R. kifogásolt előírása ellentétes a felsőoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 10/A. § (1) bekezdésével, amely meghatározza a Széchenyi Professzori Ösztöndíjban (a továbbiakban: ösztöndíj) részesíthetők körét. Az Ftv. e rendelkezése kizárólag a minősített oktatók oktatói és tudományos teljesítményét állapítja meg az ösztöndíjban részesítés feltételeül. Ez a törvényi rendelkezés ezen túlmenően feltételt nem szab, a korhatárról sem rendelkezik, ezért az R. támadott rendelkezése törvényellenesen szűkíti a pályázatban résztvevők körét.

b) Az R. vizsgált rendelkezésben az 55. évi korhatár megállapítása sérti az Alkotmány 70/A. §-ában megfogalmazott diszkrimináció tilalmát. A sérelmezett rendelkezés hátrányos megkülönböztetést tesz a minősített oktatók körében egyrészt a professzorok között, másrészt az 55. életévet betöltött professzorok és az egyéb minősített oktatók tekintetében. Ez a rendelkezés ugyanis nem kezeli a minősített oktatókat egyenlőként, csorbát ejt az emberi méltóságon, közöttük az életkor szerint negatív diszkriminációt alkalmaz, amelyre a miniszternek az ösztöndíj törvényben megjelölt célja szerint nincs felhatalmazása. A megkülönböztetés önkényes, azt semmilyen ésszerű ok nem indokolja. Az életkori korlátozás alkalmazása nem elengedhetetlen a törvényi cél eléréséhez, sőt azzal kifejezetten ellentétes, és az kirívóan nagy különbséghez vezet a minősített oktatók között.

Az R. szerinti életkor meghatározása nem a fiatal, kezdő oktatók támogatását és indokolt pozitív diszkriminációját jelenti, hanem az „idősebb" oktatók ösztöndíjból való kizárását célozza, amely az Ftv. egyéb rendelkezéseivel is ellentétes. Az Ftv. 17. § (6) bekezdés *a)* pontja szerint az egyetemi tanárt a köztársasági elnök — egyebek mellett — felmenti, ha elérte 70. életévét. Az Ftv. e rendelkezése „annak a nyilvánvaló ténynek jogszabályi honorálásán alapul, hogy a szellemi, tudományos alkotóképesség nem csökken az általános nyugdíjkorhatár elérésével, hanem ellenkezőleg, a tudós ekkorra éri el alkotóerejének azt a csúcsát, amit a törvény alapján még legalább egy évtizedig a szellemi-tudományos élet javára hasznosíthat". Az Ftv. 63. § (4) bekezdése alapján pedig csak a szervezeti egység vezetését nem láthatja el 65. év feletti személy, tehát oktatóként, kutatóként változatlanul tovább dolgozhat. Mindezek alapján az R.-ben megszabott 55. évi korhatár megállapítását nem indokolhatja az általános nyugdíjkorhatár betöltése sem.

c) Az egyik indítvány szerint az R. vizsgált szabálya sérti az Alkotmány 70/G. § (1) bekezdését is, mert felhatalmazás nélkül, alkotmányellenes, negatív diszkriminációt alkalmaz az 55. évet betöltött, minősített oktatók tekintetében.

d) Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 43. § (4) bekezdése alapján az R. 2. § (1) bekezdés *b)* pontjának visszaható hatályú megsemmisítését kérték, mert azt a jogbiztonság érdeke indokolja, és ahhoz a kezdeményezőknek is különösen fontos érdeke fűződik.

II.

Az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglalt döntését a következőkkel indokolja.

1. Az Alkotmány 37. § (3) bekezdése alapján „a Kormány tagjai feladatuk ellátása körében rendeleteket adhatnak ki. Ezek azonban törvénnyel vagy a Kormány rendeletével és határozatával nem lehetnek ellentétesek".

Az ösztöndíjról az Ftv. 10/A. §-a rendelkezik, amelynek szövegét az e törvény módosításáról rendelkező 1996. évi LXI. törvény 11. § (1) bekezdése állapította meg 1997. január 1-jei hatállyal.

Az Ftv. 10/A. §-a a következő előírásokat tartalmazza:

„(1) E törvény alapján pályázati rendszerben Széchenyi Professzori Ösztöndíjban részesíthetők azok a minősített oktatók, akiket a művelődési és közoktatási miniszter által létrehozott kuratórium tudományos és oktatói teljesítményeik alapján arra érdemesnek ítél.

(2) Az ösztöndíj négy évre nyerhető el, és mértéke a mindenkori minimálbér nyolcszorosa.

(3) Az ösztöndíjban részesíthetők száma évente újabb ötszáz fő.

(4) Az ösztöndíj odaítélésének részletes feltételeit miniszteri rendelet állapítja meg."

Az Ftv. idézett 10/A. § (1)—(3) bekezdése meghatározza az ösztöndíj alapvető szabályait. Ezek körében megállapítja az ösztöndíjban részesítés általános feltételeit, annak időtartamát és mértékét, valamint az abban évente részesíthetők számát. Az Ftv. 10/A. § (1) bekezdése meghatározza az e törvény alapján pályázati rendszerben ösztöndíjban részesíthetők körét. E rendelkezés az ösztöndíjban részesíthető alanyi kör tagjaiként a minősített oktatókat jelöli meg. Ebbe az alanyi körbe tehát valamennyi minősített oktató beletartozik. Az Ftv. az ösztöndíjban részesítés alapjául kizárólag a minősített oktatók tudományos és oktatói teljesítményét határozza meg. Egyéb feltételt, más ismérvet és szempontot, így korhatárt sem állapít meg a törvény.

Az Ftv. az ösztöndíj megszerzésére való pályázás jogát valamennyi minősített oktató részére biztosítja. Az R. kifogásolt 2. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján az 55. évét betöltött oktató ösztöndíjban nem részesülhet. A 3. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint pedig a pályázaton csak az vehet részt, aki a 2. §-ban foglalt feltételeknek megfelel. Az R. tehát az 55. évüket már betöltött oktatókat kizárja a pályázati rendszerből és az ösztöndíjban való részesülés lehetőségéből.

Az Ftv. 10/A. § (4) bekezdése az ösztöndíj odaítélése részletes feltételeinek szabályozására ad felhatalmazást. E felhatalmazás alapján a miniszter csak az ösztöndíj odaítélésének, így a pályázat kiírásának, benyújtásának és elbírálásának szabályait és nem az elnyerés — az elnyerésre való jogosultság — feltételeit határozhatja meg. Az R. kifogásolt rendelkezése tehát a törvényben meghatározott alanyi kört felhatalmazás nélkül szűkítette.

Az ösztöndíjat az Ftv. 10/A. § alapította. E § (1) bekezdése értelmében az ösztöndíj pályázati rendszerben nyerhető el, arra senki sem rendelkezik alanyi joggal. Ebből azonban nem következik, hogy a törvény által meghatározott, a pályázati rendszerben részt vehető alanyi kört a végrehajtási rendelet külön felhatalmazás nélkül szűkíthetné.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az R. 2. § (1) bekezdés *b)* pontja ellentétes az Ftv. 10/A. § (1) bekezdésével, ezáltal sérti az Alkotmány 37. § (3) bekezdését, ezért azt megsemmisítette.

Tekintettel arra, hogy egyrészt e határozat közzétételéig ösztöndíjban részesültek jóhiszeműen szerzett jogokhoz jutottak, másrészt pedig közülük többen alakították munkaviszonyaikat és életkörülményeiket az R.-ben előírt követelményekhez, az Alkotmánybíróság az R. alkotmányellenes rendelkezését nem visszamenőleges hatállyal, hanem e határozat közzétételének napjával semmisítette meg. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság külön is hangsúlyozza, hogy a megsemmisítés az R. alapján e határozat közzétételéig odaítélt ösztöndíjakhoz való jogot nem érinti.

2. Mivel az Alkotmánybíróság az R. kifogásolt rendelkezését törvényi rendelkezésbe ütközés miatt megsemmisítette, a diszkrimináció alkotmányi tilalmának sérelmét kifogásoló indítványok megalapozottságát nem vizsgálta.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

***

Bár az indítványozók a professzori ösztöndíj elnevezését is kifogásolták, de ezen az alapon a sérelmezett rendelkezések megsemmisítésére határozott kérelmet nem terjesztettek elő, az Alkotmánybíróság szükségesnek tartja megállapítani: az egyetemi autonómiának a professzori minősítéssel és a professzori megbízással összefüggő jogait sérti az, hogy az Ftv.-ben, valamint az R.-ben szabályozott és egyetemen kívüli testület által odaítélhető ösztöndíj elnevezésében a „professzori" jelző szerepel, jóllehet ebben az ösztöndíjban nemcsak professzorok részesülhetnek.

dr. Sólyom László s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

dr. Ádám Antal s. k.,
előadó alkotmánybíró

dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

dr. Sólyom László s. k.,
az aláírásában akadályozott
dr. Holló András alkotmánybíró
helyett

dr. Kilényi Géza s. k.,
alkotmánybíró

dr. Lábady Tamás s. k.,
alkotmánybíró

dr. Sólyom László s. k.,
az aláírásban akadályozott
dr. Németh János alkotmánybíró
helyett

dr. Szabó András s. k.,
alkotmánybíró

dr. Tersztyánszky Ödön s. k.,
alkotmánybíró

dr. Sólyom László s. k.,
az aláírásában akadályozott
dr. Vörös Imre alkotmánybíró
helyett

dr. Zlinszky János s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 354/B/1997/6

A Kormány 2356/1997. (XI. 12.) Korm. határozata

a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó költségvetési szerveknél a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény illetményrendszerének 1997. február 1-jei módosításával összefüggően támogatási többlet biztosításáról

A Kormány a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó költségvetési szervek részére — a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény illetménytáblájának 1997. február 1-jei módosításával kapcsolatos hiány rendezésére — az 1997. évi költségvetés általános tartaléka terhére (X. Miniszterelnökség fejezet, 10. cím, 1. alcím) összesen 300 millió forint, a *mellékletben** részletezett előirányzat-átcsoportosításokat engedélyezi.

Felelős: pénzügyminiszter
Határidő: azonnal

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Miniszterelnök 37/1997. (XI. 26.) ME határozata

a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok ellátását segítő Tanácsadó Testület tagjainak felkéréséről

A hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok ellátását segítő Tanácsadó Testület létrehozásáról szóló 1098/1997. (IX. 30.) Korm. határozat 3. pontja alapján a Testület elnöki teendői ellátására

Glatz Ferencet, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét;

a Testület munkájában tagként történő részvételre

Alföldi Lászlót, a Vízgazdálkodási Kutató Intézet ny. igazgatóját,
Berczik Árpádot, az MTA Dunakutató Állomás igazgatóját,
Enyedi Györgyöt, a Janus Pannonius Tudományegyetem ny. egyetemi tanárát,
Fekete Gábort, az MTA Ökológiai és Botanikai Kutató Intézet tudományos tanácsadóját,
Göbölyös Gábor nagykövetet,
Hankiss Elemért, az MTA Szociológiai Intézete igazgatóját,
Harnos Zsoltot, a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem egyetemi tanárát,
Keviczky László egyetemi tanárt, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárát,
Lamm Vandát, az MTA Jogtudományi Intézete igazgatóját,
Láng Istvánt, az Országos Környezetvédelmi Tanács elnökét,
Lengyel Gyula villamosmérnököt,
Michelberger Pált, a Budapesti Műszaki Egyetem egyetemi tanárát,
Nagy Sándort, a Kereskedelmi és Hitelbank alelnökét,
Oláh Jánost, a Szarvasi Haltenyésztési Kutató Intézet tudományos tanácsadóját,
Prandler Árpád nagykövetet,
Sárközy Tamást, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem egyetemi tanárát,
Somlyódy Lászlót, a Budapesti Műszaki Egyetem egyetemi tanárát,
Starosolszky Ödönt, a Vízgazdálkodási Kutató Intézet főigazgatóját,
Tamás Pált, az MTA Társadalmi Konfliktusok Kutató Központja igazgatóját,
Vágás Istvánt, a Budapesti Műszaki Egyetem egyetemi tanárát,
Vajda Györgyöt, az Országos Atomenergia Hivatal főigazgatóját,
Várallyay Györgyöt, az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete tudományos tanácsadóját

kérem fel.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Miniszterelnök 36/1997. (XI. 21.) ME határozata

a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok ellátását segítő Tanácsadó Testület tagjainak felkéréséről

A hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok ellátását segítő Tanácsadó Testület létrehozásáról szóló 1098/1997. (IX. 30.) Korm. határozat 3. pontja alapján a Testület munkájában tagként történő részvételre

dr. Mészáros Ernőt, az MTA rendes tagját, a Veszprémi Egyetem egyetemi tanárát, az MTA Földtudományok Osztálya elnökét,
dr. Mészáros Ferenc kandidátust, a Terészettudományi Múzeum Állattára vezetőjét,
Bokorné dr. Szegő Hannát, a jogtudományok doktorát, egyetemi tanárt

kérem fel.

Horn Gyula s. k.
miniszterelnök

* A melléklet a Határozatok Tára 1997. november 12-i 49. számában jelent meg.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1997. szeptember 29-i ülésének (AKT 4/97.) állásfoglalásai

Napirend:

1. Tájékoztató a kutatóintézeti hálózat konszolidációjának jelenlegi helyzetéről
2. Tájékoztató az 1998. évi költségvetési tervezetről
3. Tájékoztató az Akadémia Törvény módosításának állásáról
4. A támogatott kutatóhelyek tevékenységével kapcsolatos aktuális kérdések
5. Tájékoztató a kutatóintézet felülvizsgálatot összefoglaló kiadványról
6. Egyebek

AKT 4/1/97. (IX. 29.) állásfoglalás:

Az AKT elnöke nyílt és korrekt összefoglalót adott a kutatóintézetek konszolidációjának jelenlegi állásáról. Ismertette a telephely változtatások terveit és folyamatát, az intézetek alapellátási adatait, az 1997. évi konszolidációs keret felosztását.

Az AKT javasolja, hogy a konszolidációs keret elkülönített részének fele a fiatal kutatói álláshelyek elosztásához hasonlóan pályázati úton kerüljön szétosztásra az intézetek között. Egyértelműen állást foglalt amellett, hogy a konszolidációs pénzek lehetőleg az akadémiai kutatóhálózaton belül kerüljenek felhasználásra. Egyetértett abban, hogy a jövőre vonatkozóan nagy szükség van az alapellátási számításokra. Felkérte az AKT költségvetési albizottságát és az AKVT vezetőit, hogy folytassák ezirányú tevékenységüket.

AKT 4/2/97. (IX. 29.) állásfoglalás:

Tájékoztatás hangzott el az MTA 1998. évi költségvetési tervéről és az egyeztető tárgyalásokról. A külső, zavaró körülmények és a múltból adódó elosztási különbségek miatt a javulás nagyon hosszú, nominális szinten csak 1999-re lehet elérni az 1990. évi támogatási szintet. A jövő évi közalkalmazotti béremelés bekerült a tervbe, de még nincs rendezve az ezévi hiány. A könyvtárakra nem várható több támogatás és várhatóan csökken a nemzetközi kapcsolatokra fordítható összeg.

AKT 4/3/97. (IX. 29.) állásfoglalás:

Tájékoztatás hangzott el az akadémiai törvény módosításának állásáról.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa alkalmi bizottságot küldött ki az akadémiai törvény módosítására készült javaslattal kapcsolatban elhangzott vélemények összegzésére és felkérte elnökét, továbbítsa a véleményt az MTA Elnökségéhez.

Az alkalmi bizottság az AKT ülésén elhangzott véleményeket az alábbiak szerint foglalta össze:

3.1. A Tanács melegen üdvözli a törvény azon pontjainak módosítására vonatkozó javaslatokat, amelyek erősítik az Akadémia autonómiáját és vagyonkezelői jogait.

3.2. A Tanács tagjai bár sajnálják, hogy nem ismerkedhettek meg a javaslattal korábban, úgy vélték, hogy nem illetékesek a javaslat azon részének megítélésére, mely az AKT jogállásának módosítására vonatkozik. Az AKT tagjainak mandátuma rövidesen lejár, el kell végezni az AKT hároméves munkájának értékelését és meg kell fogalmazni mind a munka eredményeit, mind a hiányosságait. Az AKT tagok azt ugyancsak sajnálattal állapították meg, hogy az MTA intézetei és kutatóhálózatában dolgozó kutatók sem ismerkedhettek meg a javaslatokkal azelőtt, hogy azokat tárcaközi egyeztetésre küldték volna. Az AKT javasolta, hogy a kutatóhálózat kapjon lehetőséget arra, hogy az érvekről és javaslatok esetleges törvényerőre emelkedése utánra tervezett helyzetről tájékoztassák.

3.3. Az AKT aggályosnak tartotta, hogy ha a törvényjavaslat szerint az AKT-nak jelenleg törvény biztosította jogköre megszűnik, lesz-e olyan demokratikusan választott, felhatalmazással rendelkező testület az MTA szervezetében, amely elsősorban a kutatóhálózat érdekeit tartja szem előtt a döntések kialakítása során.

3.4. Mindezek alapján az AKT javasolja a törvénytervezet megváltoztatását oly módon, hogy az továbbra is biztosítsa egy a kutatóhálózat érdekeit megjelenítő, hatékonyan működő, az akadémiai kutatóhálózatot érintő stratégiai döntésekben résztvevő intézmény működését. A javaslat során támaszkodni kellene mind az AKT elmúlt években felgyűlt tapasztalataira, mind a kutatóhálózatban dolgozók véleményére. Az AKT felajánlja, hogy megfelelő formában (ad hoc bizottság kiküldése) részt vesz egy ilyen javaslat kidolgozásában.

AKT 4/4/97. (IX. 29.) állásfoglalás:

Az AKT részletesen megvitatta a Hálózati Tanács elnökének előterjesztése alapján az 1999. évtől kezdődő ciklusra szóló támogatott kutatóhelyi pályázati felhívás összeállítására és a pályázatok elbírálására, továbbá a támogatott kutatóhelyek felépítésére, szervezeti és működési szabályainak alapelveire vonatkozó javaslatot.

Az előterjesztéseket az AKT egyhangúlag elfogadta és támogatja a pályázat megfelelő időben történő meghirdetését. A támogatások odaítélésében a korábbiakhoz hasonlóan részt kíván venni.

Az AKT állást foglalt a kutatócsoportokkal kapcsolatban az alábbi kérdésekben is:

4.1. Az AKT 16 igen szavazattal hozzájárult az MTA-ELTE Kémiatechnológiai és Környezetkémiai Kutatócsoport létrehozásához és működéséhez 1997. július 1-től kezdődően a jelenlegi támogatott kutatóhelyi pályázati időszak végéig, 1998. december 31-ig terjedő időszakra.

4.2. Az AKT 16 igen szavazattal megerősítette, hogy az MTA 1997. évi májusi közgyűlési határozata alapján a TTKL Biofizikai Kutatólaboratórium működését támogatott tanszéki kutatócsoportként folytassa a SOTE keretében és jelenlegi létszáma, illetve költségvetési támogatása átcsoportosításra kerüljön a TKI-hoz.

4.3. Az AKT jóváhagyólag tudomásul vett néhány átcsoportosítást az MTA Támogatott Kutatóhelyek Hálózati Tanácsának előterjesztése alapján.

AKT 4/5/97. (IX. 29.) állásfoglalás:

Az AKT áttekintette a kutatóintézeti felülvizsgálatról szóló kiadvány szerkezetét és tartalmát. A szakterületi referensek az anyagot kisebb észrevételekkel jónak és korrektnek tartották.

Az AKT egyhangúlag támogatta a kiadvány mielőbbi megjelentetését.

AZ „ARANY JÁNOS KÖZALAPÍTVÁNY A TUDOMÁNYÉRT" ALAPÍTÓ OKIRATA**

A Magyar Köztársaság Kormánya (Budapest, V. Kossuth L. tér 1—3.) és a Magyar Tudományos Akadémia (Budapest, V. Roosevelt tér 9.), (a továbbiakban: alapítók) az Athenaeum Alapítvány Kuratóriuma felajánlását elfogadva — a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 74/G § (3) bekezdése alapján — az Alkotmány 35. § (1) bekezdésének *f)* pontjában meghatározott állami közfeladat folyamatos biztosítása céljából határozatlan időre

közalapítványt

hoznak létre.

1. A közalapítvány neve:

„Arany János Közalapítvány a Tudományért"
Rövidített név: „Arany János Közalapítvány"

2. A közalapítvány székhelye:

Budapest, V. Roosevelt tér 9.

3. A közalapítvány célja:

3.1. A közalapítvány legfontosabb célja a hazai és a határainkon túli magyar tudományosság színvonalának megőrzése, emelése és támogatása.

3.2. E cél megvalósítása érdekében a közalapítvány támogatást nyújt:

— a tudományfejlődés legfőbb irányaival és ütemével lépéstartásra képes hazai tudományos iskolák, műhelyek, tématerületek korszerű szinten tartásához, ilyenek kialakulásához, országos jelentőségű kutatási programok megvalósításához;

— a tudományos utánpótlás hazai és külföldi képzéséhez, a posztdoktorális állásokhoz, a környező országok magyar tudományos utánpótlásának és továbbképzésének támogatásához, a tehetséges fiatalok kutatói pályára kerüléséhez;

— a külföldi tudományos ösztöndíjról, tartózkodásból hazatérő, kimagasló tehetségek megbecsüléséhez, a tudományos „exodus" mérsékléséhez, az egészséges hazai mobilitás kibontakozásához, a kutató és felsőoktatási intézmények, általában a tudományos kutatás és oktatás együttműködéséhez;

— a határainkon túl, illetve távolabb, diszpórában élő magyar tudósok, szakemberek hazai tudományosságunkat is érintő vonzásához, neves külföldi kutatók, oktatók időszakos magyarországi munkálkodásához;

— a hazai tudományosság további nemzetközi integrálódásához, a közlési és kommunikációs lehetőségek tágításához.

3.3. Az alapítók évente fenti célok megvalósítása érdekében stratégiai programokat határoznak meg.

3.4. A közalapítvány politikai tevékenységet nem folytat, politikai pártoktól független, azoktól támogatást nem fogad el és pártokat semmilyen formában nem támogat.

4. A közalapítvány kezelője, képviselete és szervezete

4.1. A közalapítvány vagyonának kezelője a 10 tagú kuratórium.

4.2. A kuratórium

elnöke: dr. Halász Béla egyetemi tanár
tagjai: dr. Láng István c. egyetemi tanár
dr. Bor Zsolt egyetemi tanár
dr. Stefanovits Pál egyetemi tanár
dr. Vékás Lajos egyetemi tanár
a Népjóléti Minisztérium képviselője:
dr. Mándl József főosztályvezető
a Művelődési és Közoktatási Minisztérium képviselője:
dr. Patkós András főosztályvezető
az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium képviselője:
Dányi István főosztályvezető
a Földművelésügyi Minisztérium képviselője:
dr. Merkei Attila főosztályvezető
a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium képviselője:
G. Kocsis Mariann főosztályvezető.

4.3. A kuratórium tagjait — beleértve az elnököt is — négy évi időtartamra a Magyar Tudományos Akadémia elnökének javaslatára a miniszterelnök írásban kéri fel. A kuratórium nem köztisztviselői megbízatású tagja nem lehet egyidejűleg más állami, illetve közalapítványi tudománytámogató döntéshozó testü-

** A Fővárosi Bíróság a közalapítványt 12. Pk. 60 969/1997/5. számú végzésével a 6859 sorszám alatt nyilvántartásba vette.

letnek (az OTKA-bizottságnak, az MKM kutatási-fejlesztési kuratóriumának, az OMFB tanácsának, az AKP tanácsának, az OKTK kuratóriumának stb.) tagja. Az elnök, az ügyvezető igazgató és a tagok ismételten is megbízhatók. A kuratóriumi tisztség vagy tagság megszűnik a megbízási idő lejártával, a köztisztviselői delegáció megszűnésével, összeférhetetlenségi helyzet kialakulásával, a tisztségviselő vagy tag halálával, lemondással, a közalapítvány megszűnésével.

4.4. A közalapítványt a kuratórium elnöke képviseli. E képviseleti jogát tartós akadályoztatás esetén — a minisztériumok képviselőit kivéve — a kuratórium más tagjára átruházhatja.

4.5. A kuratórium döntéseinek előkészítését a szakkuratóriumok végzik, és szervezik a 3.3. pont szerinti stratégiai programok pályáztatását. A szakkuratóriumok a pályázatok elbírálásához külső szakértőket is igénybe vehetnek.

4.6. A szakkuratóriumok munkáját a kuratórium fogja össze. A kuratórium és a szakkuratóriumok működési rendjét, részletes szervezetét a közalapítvány szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni. A közalapítvány alapításakor az alábbi szakkuratóriumok kerülnek felállításra:

Bolyai Farkas szakkuratórium
Darányi Ignác szakkuratórium
Oláh György szakkuratórium
Ránki György szakkuratórium
Szentágothai János szakkuratórium.

A szervezeti és működési szabályzatban a kuratórium további szakkuratóriumok felállításáról is dönthet.

4.7. A közalapítvány folyamatos működését a kuratórium és a szakkuratóriumok munkáját segítő, ügyintéző, szervezési, pénzügyi, gazdálkodási és technikai feladatokat a közalapítvány titkársága látja el. A titkárság részletes feladatait is a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni.

4.8. A közalapítvány bankszámlája feletti rendelkezésre a kuratórium elnöke és a közalapítvány szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint kijelölt kuratóriumi tagok jogosultak úgy, hogy a rendelkezéshez a bankhoz bejelentett két személy aláírása szükséges.

4.9. A kuraórium és a szakkuratórium tagjai költségtérítésre jogosultak, és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon tiszteletdíjban is részesülhetnek.

5. A kuratórium hatás- és feladatköre:

5.1. A kuratrium hatáskörébe tartozik:

— a közalapítványi célok elérése érdekében a működés alapelveinek meghatározása;

— a közalapítvány vagyonával való gazdálkodás, az éves pénzügyi terv és mérleg meghatározása, a szakkuratóriumok ellenőrzése;

— a közalapítvány szervezeti és működési szabályzatának — az alapítók egyetértésével történő — megállapítása, amelyben részletesen szabályozni kell a közalapítvány gazdálkodásának, működésének szervezeti és hatásköri viszonyainak, képviseletének, valamint a kuratórium alapító okiratban nem szabályozott működésének ülései tartásának, határozatai és egyéb döntései hozatalának módját és rendjét;

— csatlakozási kérelmek elbírálása, döntés a felajánlások elfogadásáról;

— a programokra biztosított pénzügyi kereteknek a szakkuratóriumok közötti felosztása és ezen keretek felhasználási rendjének meghatározása. A szakkuratórium csak a kuratórium által rendelkezésre bocsátott pényügyi keretet használhatja fel;

— az alapítványi célok elérése érdekében, ha szükséges, intézmények, vállalkozások alapítása.

5.2. A kuratórium üléseit — szükség szerinti gyakorisággal — de legalább negyedévenként az elnök hívja össze, az ülés összehívását a javasolt napirend megjelölésével a kuratóriumi tagok bármelyike kezdeményezheti. A kuratórium üléseire a Felügyelő Bizottság tagjai is meghívást kapnak és tanácskozói joggal részt vehetnek.

5.3. A kuratórium határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van. Határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

6. A közalapítvány vagyona:

6.1. A közalapítvány induló vagyona az Athenaeum Alapítvány teljes készpény vagyona, amely az alapítás időpontjában 35.957.248,- Ft, azaz harmincötmillió-kilencszázötvenhétezer-kettőszáznegyvennyolc forint és függő kamata.

6.2. A közalapítvány által a későbbiekben megszerzett dologi eszköz javakat, ingatlanokat törzsvagyonként kell elkülöníteni.

6.3. A közalapítvány anyagi forrásai:

— a közalapítványi tartalékolt vagyon hozama, esetleges vállalkozásainak haszna,

— a csatlakozás során tett felajánlások.

6.4. A közalapítvány nyílt, javára politikai pártok kivételével pénzbeli vagy más vagyonrendeléssel, felajánlásokkal bármely belföldi, illetőleg külföldi természetes személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet csatlakozhat, ha a közalapítvány céljait, működési szabályait elfogadja. A csatlakozás elfogadásáról a közalapítvány kuratóriuma dönt. Ennek során a kuratórium a csatlakozni kívánó szervezetről, intézményről, személyről rendelkezésre álló adatokat és — célhoz kötött felajánlások esetén — a megjelölt célt mérlegeli. Visszautasíthatja a felajánlást, ha annak célja részben vagy egészben eltérő a közalapítvány céljaitól.

A kuratórium köteles visszautasítani a felajánlást, ha

— a csatlakozni kívánó jogi vagy természetes magánszemélyt erre méltatlannak ítéli,

— a felajánlás célja ellentétes a közalapítvány céljaival, vagy

— a felajánlás elfogadása a közalapítványt bármilyen módon kedvezőtlenül érintené.

7. A közalapítvány gazdálkodása:

7.1. A közalapítvány céljainak megvalósítására — a közalapítványi vagyon 20%-ának tartalékolása mellett — a teljes készpénz vagyon felhasználható.

7.2. A közalapítványi támogatásokat nyilvános pályázati rendszer keretei között kell nyújtani.

7.3. A vagyonból kell működtetni a közalapítvány szervezetét. A kuratórium éves működési költsége nem haladhatja meg az adott évben pályázati formában felhasználásra kerülő összeg 10%-át.

7.4. A közalapítvány kizárólag másodlagos jelleggel, korlátozott felelősséggel az alapfunkció maradéktalan teljesülése mellett, azzal nem összeférhetetlen tevékenységi területen, vállalkozási tevékenységet is folytathat, céljai elérése érdekében intézményt, vállalkozást létesíthet és tarthat fenn.

7.5. A kuratórium köteles a közalapítvány működéséről és gazdálkodásáról az alapítóknak évente beszámolni és gazdálkodásának legfontosabb adatait nyilvánosságra hozni.

8. A közalapítvány kezelőjének ellenőrzése:

8.1. A közalapítvány kezelő szervezetének ellenőrzésére a 4 tagú Felügyelő Bizottság jogosult.

Tagjai: dr. Burai-Kovács János
dr. Király Tibor
dr. Prohászka János
dr. Aradi Zsolt.

8.2. A Felügyelő Bizottság tagjait a Magyar Tudományos Akadémia elnökének javaslatára a miniszterelnök írásban, négy évi időtartamra kéri fel, a tagok ismételten is megbízhatók.

8.3. A Felügyelő Bizottság ügyrendjét maga határozza meg, tagjai sorából elnököt választ.

8.4. A Felügyelő Bizottság köteles a közalapítvány működését az ügyek teljes körére nézve átfogóan ellenőrizni. Vizsgálja a közalapítvány gazdálkodásának célirányosságát, a felhasználás helyes és kívánatos arányait és minősíti azt. Az ellenőrzés eredményéről tájékoztatja a kuratóriumot és erről az alapítóknak évente jelentést készít.

8.5. A Felügyelő Bizottságot kérésére, a kuratórium és szakkuratóriumok kötelesek tájékoztatni működésükről; a Felügyelő Bizottság tagjai teljes körű iratbetekintési joggal rendelkeznek.

9. Záró rendelkezések:

9.1. A közalapítvány a bírósági nyilvántartásba-vétellel jön létre. A Magyar Köztársaság Kormánya felhatalmazása alapján — a nyilvántartásba-vételi eljárás során és a közalapítvány létrejötte után — az alapítói jogosultságokat, kivéve az alapító okirat módosítását, a kurátorok és a Felügyelő Bizottság tagjainak kinevezését, a Magyar Tudományos Akadémia gyakorolja.

9.2. A közalapítvány gazdálkodásának törvényességét és célszerűségét az Állami Számvevőszék ellenőrzi.

9.3. A közalapítvány megszűnése esetén a közalapítvány vagyona az alapítókat illeti meg, akik kötelesek azt a megszűnt közalapítvány céljaihoz hasonló célra fordítani.

9.4. A jelen alapító okiratban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv és az alapítványokra, közalapítványokra vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Glatz Ferenc s. k.
a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

KÖZLEMÉNYEK

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia pályázatot hirdet kutatócsoporti működés és pénzügyi támogatás elnyerésére

A pályázat révén az MTA által nyújtott támogatás célja az egyetemeken, közgyűjteményekben és egyéb kutatóhelyeken kiemelkedő kutatási eredményeket elérő tudományos iskolák működésének és kutatói utánpótlásának elősegítése, elsősorban az alapkutatások területén.

A kutatócsoportok akadémiai támogatása és működtetése pályázati rendszer keretében történik. A támogatásban részesülő kutatócsoportok kutatóhelyi hálózatot képeznek, és az MTA Támogatott Kutatóhelyek Irodája (MTA TKI), mint önálló jogi személy és költségvetési szerv keretébe tartoznak.

A pályázat benyújtásának feltételei:

1. Pályázat 3 éves időtartamra — 1999. január 1-től 2001. december 31-ig terjedő időszakra — nyújtható be.

2. Pályázatot nyújthat be az MTA rendes, vagy levelező tagja, illetve az MTA és a tudomány doktora, aki felsőoktatási illetve közgyűjtemény, vagy egyéb nem akadémiai kutatóhely, illetve az MTA TKI állományában van, és 1998-ban a 70. életévét nem lépi túl. Amennyiben a pályázati időszakon belül a pályázó betölti 70. életévét, olyan társpályázóval közös pályázatot nyújthat be, aki szintén megfelel a fenti feltételeknek. A pályázat alapján elnyert támogatásból működő kutatócsoport vezetői teendőinek ellátása a 70. életév betöltéséig lehetséges.

3. A pályázati támogatás személyre szól, így a társpályázói esetet kivéve át nem ruházható. Ez alól a pályáztató rendkívül indokolt esetben (pl. elhalálozás), egyedi elbírálás alapján adhat felmentés.

4. Pályázni az alábbi támogatások elnyerésére lehet:

A. kategória: Az MTA Alapszabály 73. §-a értelmében pályázni lehet olyan támogatás elnyerésére, amely főfoglalkozású közalkalmazotti jogviszony létesítésével is jár. E kategória keretében két változat lehetséges,

— **A1 kategória,** *új kutatócsoport létrehozása*, (ez esetben maximum 5, a pályázati periódus időtartamára szóló, határozott idejű, főfoglalkozású közalkalmazotti jogviszony létesíthető)

— **A2 kategória**, *jelenleg működő kutatócsoport fenntartása* (ez esetben maximum 12, illetve a pályázat beadásának időpontjában foglalkoztatottaknak megfelelő számú főfoglalkozású közalkalmazotti jogviszony létesíthető).

B. kategória: Az MTA Alapszabály 74. §-a értelmében pályázni lehet olyan támogatás (ún. céltámogatás) elnyerésére, amely kizárólag a kutatással kapcsolatos dologi költségekre, illetve részben megbízási díjra és járulékaira fordítható.

5. Az elnyert támogatás terhére közalkalmazotti jogviszony csak a pályázati ciklus időtartamán belül, határozott időre létesíthető. (Kivételt képeznek az 1996. január 1. előtt már működő csoportok fenti időpontban határozatlan idejű jogviszonnyal rendelkező közalkalmazottai.)

6. Pályázatot benyújtani csak a befogadó intézmény illetékes vezetőjének egyetértésével lehet. A pályázónak ezért pályázatát a befogadó intézményhez kell benyújtani, úgy hogy az intézmény a szükséges minősítés és rangsorolás, valamint az illetékes vezetők aláírása után a befogadó nyilatkozattal együtt azt határidőre továbbíthassa.

7. Pályázni — az előírt feltételek megléte esetén — kitöltött pályázati űrlappal és annak mellékleteivel (a pályázati űrlapon megadottak szerint: szakmai önéletrajz/ok, részletes kutatási terv, részletes költségterv, a létrehozandó kutatócsoportban foglalkoztatottak adatai, publikációs és hivatkozási jegyzék/ek, a befogadó intézmény nyilatkozata stb.) kell.

8. A pályázatot az MTA Főtitkárának címezve 4 példányban kell eljuttatni az MTA Támogatott Kutatóhelyek Irodája címére (1051 Budapest, Nádor u. 7.), legkésőbb

1998. február 28-i

beérkezési határidővel.

A pályázattal kapcsolatos további információk:

A pályázatok elbírálása és az elfogadásról szóló döntés 1998. május 31-ig az alábbiak szerint történik meg:

- Az egyetemek (befogadó intézmények) — belső rendjük és saját szabályzataik szerint — véleményezik a pályázatokat. Mind az A, mind a B típusú pályázatokat 3 csoportba sorolják: kiemelten támogatandó, támogatandó, nem támogatandó.
- A Tudományos Osztályok belső eljárásrendjük és kialakított szabályaik alapján bírálják el és szakmailag véleményezik a pályázatokat.
- A pályázat elfogadásáról és a támogatás odaítéléséről az MTA Tudományos Osztályainak és az egyetemek (befogadó intézmények) véleménye alapján az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa dönt.
- Az elbírálási eljárást az MTA TKI az MTA Titkársága tudományterületi főosztályaival együttműködve szervezi és koordinálja.

A pályázatok elbírálása az alábbi szempontok figyelembevételével történik:

- A kutatási terv tudományos értéke, megvalósíthatósága.
- A pályázó alkalmassága, eddigi munkássága, tudományos teljesítményének értékelése alapján, illetve a jelenleg működő kutatócsoport esetében a kutatócsoport eddigi tudományos tevékenysége.
- A költségterv megalapozottsága.
- Formai és ügyrendi követelmények (a pályázati űrlap, illetve mellékleteinek hiánytalansága és szakszerűsége, a befogadó nyilatkozat, a határidő betartása stb.).

A pályázat nyerteseit a döntésről és a továbbiakban szükséges teendőkről az MTA TKI 1998. június 15-ig írásban értesíti. A pályázat elnyerése esetén az Akadémia a pályázóval szerződést köt.

A támogatásból végzett kutatómunka eredményességét az Akadémia megfelelő rendszerességgel ellenőrzi. A támogatás megszüntethető a kutatómunka eredménytelensége esetén, vagy pedig akkor, ha a támogatás felett rendelkező személy a kutatóhelyről eltávozott és megfelelő személlyel nem pótolható.

A pályázati űrlap beszerezhető az MTA Támogatott Kutatóhelyek Irodáján (1051 Budapest, Nádor u. 7. III. em. 358. szoba Tel: 117-3117 Fax: 117-4017).

Budapest, 1997. november 11.

Keviczky László s. k.,
az MTA Főtitkára
az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának elnöke

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt doktori fokozatokról

ALEXANDER GÁBOR
„Üvegkapilláris gázkromatográfia. A kollonnakészítés új módszerei. A kapilláris gázkromatográfia alkalmazása néhány szerves geokémiai probléma megoldására" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

BRÓDY MIHÁLY
„Lexico-Logical Form: A Radically Minimalist Theory" című munkája alapján a nyelvtudomány doktora

CZIFFER ENDRE
„Szemléletváltozások a külső csontrögzítésben" című munkája alapján az orvostudomány doktora

DÁVID GÉZA
„Török közigazgatás Magyarországon" című munkája alapján a történelemtudomány doktora

FARKAS GYULA
„Langerhans szigetek in vitro vizsgálata és klinikai transzplantációja: Lehetőség a diabetes mellitus gyógyítására" című munkája alapján az orvostudomány doktora

GASZNER PÉTER
„Az affektív betegségek komplex elemzése" című munkája alapján az orvostudomány doktora

JAKAB FERENC
„A humán májsebészet keringési vonatkozásai" című munkája alapján az orvostudomány doktora

KEMENCZEI TIBOR
„A Kárpát-medence keleti kapcsolatai a Kr. e. 8. században" című munkája alapján a történelemtudomány (régészet) doktora

KISS ANTAL
„II. típusú restrikciós endonukleázok és modifikációs metiltranszferázok klónozása és vizsgálata" című munkája alapján a biológiai tudomány doktora

KISS ENDRE
„Literatur und Literaturtheorie des negativen Universalismus" című munkája alapján az irodalomtudomány doktora

KÓNYA JÓZSEF
„Határfelületi reakciók vizsgálata radioaktív nyomjelzéssel" című munkája alapján a kémiai tudomány doktora

LAKOSI LÁSZLÓ
„Stabil atommagok izomerjeinek fotogerjesztése a 70 keV–50 MeV energiatartományban" című munkája alapján a fizikai tudomány doktora

MÁNDI YVETTE
„A természetes citotoxicitás és a citokin termelés modulációja" című munkája alapján az orvostudomány doktora

MOHAMED FATHY KOTKATA
„Transports and structural properties of non-crystalline chalcogenide semiconductors" című munkája alapján a fizikai tudomány doktora

NAGY FERENC
„A fény és a cirkadián ritmus által szabályozott génkifejeződés molekuláris törvényszerűségei növényekben" című munkája alapján a biológiai tudomány doktora

PAULIN FERENC
„Színkódolt Doppler vizsgálatok szerepe az újszülöttek méhen belüli sorvadásának diagnosztikájában és a neonatális eredmények javításában" című munkája alapján az orvostudomány doktora

SZ. JÓNÁS ILONA
„Az erőszak megnyilvánulási formái és irodalmi reflexiói a XVI. század második felében" című munkája alapján a történelemtudomány doktora

SZIRMAI VIKTÓRIA
„A környezeti érdekek érvényesülését meghatározó társadalmi és politikai mechanizmusok Magyarországon" című munkája alapján a szociológiai tudomány doktora

TÜSKÉS GÁBOR
„A XVII. századi elbeszélő egyházi irodalom európai kapcsolatai" című munkája alapján az irodalomtudomány doktora

WOJTILLA GYULA
„Forrástanulmányok az ókori ind földművelés történetéhez" című munkája alapján a nyelvtudomány doktora

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Filozófiai Szakbizottság

TILLMANN JÓZSEF
„Szigetek és szemhatárok" című munkája alapján a filozófiai tudomány kandidátusa

Néprajztudományi Szakbizottság

ECSEDY CSABA
„Burun tanulmányok. Fejezetek egy szudáni törzs néprajzából" című munkája alapján a néprajztudomány kandidátusa

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

FÜLE MIKLÓS
„A környezetvédelem alapszerű finanszírozásának kérdései" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

HAVAS ATTILA
„Az új technológiák terjedése a lézertechnológia példáján" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

HÁRS ÁGNES
„A nemzetközi migráció és a magyar munkaerőpiac" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

KOVÁCS ANNA
„Környezetmenedzsment és környezeti marketing. A vállalat környezeti kapcsolatainak menedzselése" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

MEDVÉNÉ SZABAD KATALIN
„Csomagolások ökológiai mérlege" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

VERESNÉ SOMOSI MARIANN
„Modellrendszer a szervezetátalakítás folyamatának támogatására" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

ZÖLDRÉTI ATTILA
„A kockázattudatos vezetés szerepe a gazdasági válsághelyzetek kialakításának megelőzésében és kezelésében" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

Művészettörténeti, Építészettörténeti és Régészeti Szakbizottság

DOMÁNSZKY GABRIELLA
„A Pesti Műegylet 1839-1867" című munkája alapján a művészettörténeti tudomány kandidátusa

HORVÁTH FERENC
„A dél-alföldi újkőkorkutatás új szempontja, módszerei és eredményei" című munkája alapján a történelemtudomány (régészet) kandidátusa

Pedagógiai Szakbizottság

SZABÓ ANTAL
„A tanári mesterségre történő hatékonyabb felkészítés, különös tekintettel a didaktika és szakmódszertan összehangolására" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

Matematikai és Számítástudományi Szakbizottság

IVANYOS GÁBOR
„Algoritmusok globális testek feletti algebrák felbontására" című munkája alapján a matematikai tudomány kandidátusa

ifj. KATONA GYULA
„Utak és körök gráfokban és hypergráfokban" című munkája alapján a matematikai tudomány kandidátusa

Fizikai és Csillagászati Szakbizottság

MOHAMED FAYEZ FOUAD MOHAMED HASSAN
„Gamma-Spectroscopic Study of Selected Problems in Odd-Odd Sb and I Nuclei" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

Növénytermesztési Szakbizottság

APOSTOL JÁNOS
„A meggynemesítés eredményei Budatétényben 1968-1993" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

BALOGH ÁKOS
„A talajgazdálkodás alapjai" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

BÉLAI IVÁN
„Citokróm P-450 enzimrendszerekre ható új, szelektív növényvédőszerek tervezésének elméleti alapjai, a vegyületek szintézise és biológiai hatékonyságuk vizsgálata" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

BURUCS ZOLTÁN
„Módszerek a kukorica (Zea Mays L.) genotípusok vízforgalmának tanulmányozására, szárazságtűrésének becslésére és fokozására" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

FEHÉR TIBOR
„Az uborka (Cucumis sativus L.) szövettana, morfoanatómiai tulajdonságainak változása eltérő tenyészterületek hatására" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

FENYŐSINÉ HARTNER ANNA
„Formicoidea vizsgálatok nyugat- és dél-dunántúli erdőkben" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

GULYÁS ANDRÁS
„A napraforgó (HELIANTHUS ANNUS L.) rezisztenciája a fehérpenészes rothadás kórokozójának (SCLEROTINIA SCLEROTIORUM /LIB/ DE BARY) különböző izolátumaival szemben" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

KOVÁCS ANDRÁS
„Talaj nélküli paprika és paradicsom hajtatás elméleti és gyakorlati kérdéseinek vizsgálata" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

KOVÁCS GÁBOR
„Tűlevelek tápanyagtartalma és a termőhelyek közötti kapcsolatok vizsgálati IUFRO lucfenyő származási kísérletekben" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

MAKÓ ANDRÁS
„A talaj szilárd fázisa és a szerves folyadékok kölcsönhatásai" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

MIHÁLY SÁNDOR
„A fakitermeléssel okozott károk és a kíméletes fakitermelés lehetőségei" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

MÓROCZ SÁNDOR
„Szövettenyésztési rendszerek létesítése és géntranszformált növények előállítása kukoricán" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

NIGICSER TAMÁS
„Az őszibarack (Persica vulgaris SUNCREST) terhelésszabályozása kémiai termésritkítással" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

PETRÓCZI ISTVÁN MIHÁLY
„Az őszi búza fejlődésszabályozása kemotechnikai eljárásokkal" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

PURNHAUSER LÁSZLÓ
„Új módszerek a búza- és tritikálé szövettenyészetek morfogenezisének serkentésére" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

VARGA ISTVÁN
„A talajtakarás szerepe a dombvidéki szőlőtermesztésben" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

VÁGÓ IMRE
„A talajok bórtartalmának és a növények bórfelvételének vizsgálata" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

VÉGVÁRI GYÖRGY
„Alma alanyok (Malus sp.L.) in vitro szaporítása során lejátszódó fiziológiai és morfológiai változások vizsgálata" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

Agrárökonómiai Szakbizottság

MAGYARY ISTVÁN
„A változó mezőgazdaság eszközállományának és használhatóságának vizsgálata" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

SALEM MOHAMMAD SAEED
„Applying the Mathematical Programming in Agricultural Decision Making" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

Elméleti Orvostudományi Szakbizottság

KACSÓH BÁLINT
„Anyai tényezők az újszülött patkány prolaktin és növekedési hormon szabályozásában" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

I. Klinikai Orvostudományi Szakbizottság

GÁDOROS JULIANNA
„Mentális egészség/betegség vizsgálata gyermekkorban és a minősítést befolyásoló tényezők" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

NAGY FERENC
„A gyulladásos bélbetegségek patogenezisének, klinikai lefolyásának és újabb terápiás lehetőségeinek vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

YOUSSEF MOUFTAH GASSAR
„Recent Observations on the Epidemiology Therapy and Diagnostics of Purulent Meningitis in Childhood" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

Energetikai Szakbizottság

MOUSTAFA MOHAMMED MOHAMMED MOHAMMED EISSA
„Dynamic Operation Simulation of a New Digital and Conventional Relaying Schemes Based on Off-line Simulation Tools" című munkája alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Kémiai Tudományi I. Szakbizottság

BÚZÁS NORBERT
„Bioligandumok ón(IV)organikus komplexvegyületeinek képződési egyensúlyai és szerkezetvizsgálata" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

GYURCSIK BÉLA
„Horgony donorcsoportok szerepe a cukortípusú ligandumok koordinációs kémiájában" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

HORÁNYI TAMÁS
„Új kémiai és elektrokémiai módszerek alkalmazása az adalékanyag-koncentrációs élettartam meghatározására félvezető anyagokban" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

KHALED EL SAYED MOHSEN M. BAHGAT
„Atomic and Molecular Spectroscopic Studies of Group HB Metal Dithiocarbamate Complexes of Environmental Interest" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

LOPATA ANTAL
„Molekulák közötti kölcsönhatások tanulmányozása korrelációanalízissel és molekulamodellezéssel" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

UNGVÁRAINÉ NAGY ZSUZSANNA
„Kémiai hullámok dinamikai és kinetikai vizsgálata" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

Biológiai Tudományi II. Szakbizottság

JUHÁSZ BÁLINTNÉ
„A morfológiával kapcsolatos kémiai összetevők szerepe az azonosításban" című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa

Pszichológiai Szakbizottság

PERCZEL DÓRA
„A szociális kompetencia fejlesztése asszertív tréning módszerrel" című munkája alapján a pszichológiai tudomány kandidátusa

Hadtudományi Szakbizottság

GALAMBOS LAJOS
„A magyar polgári nemzetbiztonsági szolgálatok feladatrendszerének tartalmi módosulása a rendszerváltozás folyamatában" című munkája alapján a hadtudomány kandidátusa

NAGY MIKLÓS MIHÁLY
„Dinamikus katonaföldrajz (A katonaföldrajz dinamikus szemléletének problémái)" című munkája alapján a hadtudomány kandidátusa

Szociológiai és demográfiai Szakbizottság

TÓTH JÁNOS
„Szentpéterfa: egy nemzetiségi település szociológiai és történeti képe" című munkája alapján a szociológiai tudomány kandidátusa

Politikatudományi Szakbizottság

BÍRÓ GÁSPÁR
„Az etnikai elvű csoportautonómia néhány elméleti kérdése" című munkája alapján a politikatudomány kandidátusa

CSIZMADIA ERVIN
„A magyar demokratikus ellenzék" című munkája alapján a politikatudomány kandidátusa

TÁLAS PÉTER
„Rendszerváltás és többpártrendszer Lengyelországban 1989-1994" című munkája alapján a politikatudomány kandidátusa

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia, dr. Csontos László volt londoni illetőségű lakos hagyatéka terhére — a reá hagyományozott kötelezettség teljesítéseként — a végrendelet megfogalmazása szerinti

„Hungary's One Thousand Year Contribution to the Idea of European Community"

„Magyarország ezeréves hozzájárulása az európai közösség eszméjéhez"

címmel, tudományos történeti munka megírására

pályázatot hirdet.

A pályamunkát magyar, angol vagy német nyelven (kb. 20 szerzői ív terjedelemben) kell beküldeni a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai és Történettudományok Osztályára, 1245 Budapest, Pf. 1000. levelezési címre.

A pályaműveket külön e célra alakult bizottság bírálja el, és dönt az alábbi díjak odaítéléséről

I. díj	1.500.000,– Ft
II. díj	1.000.000,– Ft
III. díj	750.000,– Ft

A pályázaton szerzői munkaközösségek is részt vehetnek, a díjakat azonban a bizottság nem oszthatja meg.

Az I. díjat elnyert pályamunkát az Akadémia magyar, angol és német nyelvre lefordíttatja és megjelenteti. A II. és III. díjat elnyert művek az Akadémia Kézirattárában kerülnek elhelyezésre. A könyvek elsősorban az Európai Unió országai és a világ nagy könyvtárai, hazai könyvtárak, tudományos intézmények, egyetemek részére kerülnének terjesztésre.

A pályamunkák beküldési határideje:

1998. szeptember 30.

A nyertes pályaművet az Akadémia a 2000. évben kívánja megjelentetni.

Glatz Ferenc s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia Főtitkára pályázatot hirdet az MTA projekt-együttműködési megállapodásai keretében közös kutatási projektjavaslatok benyújtására

Pályázati lehetőséget hirdetünk kétoldalú együttműködésekre közös kutatási projektek formájában az MTA és a következő külföldi partnerek között aláírt országos érvényű projektegyezmények keretében:

National Science Foundation (USA)

elsősorban termszettudományi alapkutatások területén, beleértve a matematika és a mérnöki tudományokat, nem zárja ki a társadalomtudományokat, de nem vonatkozik a klinikai orvostudomány, a vállalatirányítás és az oktatás területeire;

Deutsche Forschungsgemeinschaft (Német Szövetségi Köztársaság)

természettudományi alapkutatások és a társadalomtudományok területén elsősorban német egyetemekkel, főiskolákkal és Max-Planck intézetekkel ad lehetőséget közös kutatási projektek kialakítására;

Japan Society for the Promotion of Science (Japán)

természettudományi és műszaki alapkutatások valamint az ún. kemény társadalomtudományok területén;

Royal Swedish Academy of Engineering Sciences (Svédország)

természettudományi és műszaki alap- és alkalmazott kutatások területeire vonatkozik.

A pályázatok benyújtási módja:

A külföldi partnerrel egyeztetett és közösen — általában angol nyelven — megfogalmazott projektjavaslatot 3 példányban kérjük benyújtani. Ugyanezt a szöveget a külföldi együttműködő intézmény párhuzamosan megküldi az adott országban az MTA egyezményes partneréhez.

Az idegen nyelvű pályázathoz magyar nyelven ugyancsak 3 példányban a következőket kérjük mellékelni:

- A tervezett együttműködés rövid összefoglalása indoklással (miért szükséges vagy előnyös a magyar fél részére az együttműködés)
- Költségvetés éves bontásban a forintban felmerülő kiadásokról (a magyar kiutazók útiköltsége, a projekt keretében ideérkező külföldiek napidíja és szállásköltsége). Itt kell jelezni, hogy a tervezett együttműködéshez a szükséges hazai kutatási költségek rendelkezésre állnak. Ugyancsak itt kell feltüntetni, hogy tudnak-e az együttműködéshez részben vagy egészben anyagi hozzájárulást biztosítani (pl. szállásköltség vagy útiköltség átvállalásával).
- Adatlap a pályázó tudományos tevékenységéről (igényelhető az MTA NEI-nél).

A pályázatokat a kutatóhely vagy tanszék vezetőjének aláírásával az MTA Nemzetközi Együttműködési Irodához lehet benyújtani minden évben a következő határidőig:

március 31. és szeptember 30.

az alábbi címre:

Dr. Pusztai János igazgató
MTA Nemzetközi Együttműködési Iroda
1051 Budapest, Nádor u. 7. II. em. 223.
Tel. és fax: 1 172 575

Előzetesen további információ ugyanitt kérhető az illetékes referenstől.

Keviczky László s. k.

A Magyar Tudományos Akadémia — a dubnai Egyesített Atomkutató Intézettel kötött kétoldalú tudományos együttműködési megállapodás keretében — pályázatot hirdet a Dubnában működő nagyberendezéseknél, illetve az elméleti fizika területén 1998. évben folytatható kutatásokra.

A pályázatoknak tartalmazniok kell a pályázók nevét, a tudományos tevékenységük megítélésére alkalmas anyagokat, az adott témával összefüggő legfontosabb tudományos publikációkat, a kutatási témák megnevezését, azok rövid annotációját, illetve előzményeit, a kísérletek végzéséhez szükséges anyagi erőforrások megnevezését és mértékét. (A kutatások folytatásához rendelkezésre álló pénzügyi keret kizárólag Dubnában használható fel.)

A pályázatok benyújtási határideje **1998. január 15.**

A pályázatok elbírálására az MTA Fizikai Tudományok Osztályán kerül sor.

A pályázatokat az MTA Nemzetközi Együttműködési Iroda (NEI) — 1051 Budapest, Nádor utca 7. címre kérjük megküldeni, két példányban. További felvilágosítást a 1176-90 telefonszámon Katalánné Szekeres Jolán ad.

Keviczky László s. k.,
főtitkár

A Népjóléti Minisztérium Egészségügyi Tudományos Tanácsa és a Magyar Tudományos Akadémia pályázatot hirdet magyar állampolgárok részére Amerikai Egyesült Államokbeli egy-, illetve kétéves kutatási ösztöndíjra 1998. évre. A kutatási tanulmányutakat a Fogarty International Center, National Institutes of Health és a magyar felek közötti tudományos együttműködési megállapodás teszi lehetővé.

Pályázni lehet:

anatómia, biológia, kémia, genetika, mikrobiológia, immunológia, gyógyszertan, fizikai-műszaki tudományok, fiziológia, pszichológia, szociális és viselkedéstudományok, statisztika, epidemiológia, computer tudományok, toxikológiai, klinikai tudományok kutatási tárgyköreiből.

A tanulmányútra pályázhat minden olyan tudományos kutató, aki egyetemi doktorátusát 1988-ban, illetve 1988 után szerezte meg és akinek a tudományos kutatásban már tapasztalata van, képes önálló elméleti vagy klinikai kutatásokra, de kutatói pályája még kialakulóban van. A tanulmányút lehetőséget ad a szakmai tudás fejlesztésére, egészséghez kapcsolódó kollaboratív kutatásra az Egyesült Államokban.

A tanulmányútra pályázhatnak orvostudományi egyetemet végzettek, valamint más egyetemi diplomával rendelkezők is, akik doktori fokozattal rendelkeznek.

A pályázónak angol felső, illetve középfokú nyelvvizsgával kell rendelkeznie.

A pályázó nem tartózkodhat az USA-ban a folyamodás időtartama alatt.

A pályázat két fordulóban történik. Az első fordulóban a pályázatnak tartalmaznia kell a következőket:

— önéletrajz (születési dátum, egyetem, továbbképzés, tudományos fokozat, munkahely, munkahely címe, telefonszáma, beosztás, egyesületi tagság stb.),
— az eddig végzett kutatások összegezése, kitérve a doktori szakdolgozat, illetve disszertáció témájára is, továbbá a munkatervben szereplő témával kapcsolatos eddigi eredményeire,
— tudományos közlemények jegyzéke,
— kutatási terv a tanulmányút alatt, bontva egy, illetve két évre, melynek tartalmaznia kell:
  a javasolt kutatás címét,
  összefoglalást,
  a javasolt kutatás célját (hipotézis),
  előzetes munkákat a kutatási témában (háttér),
  miért javasolja a vizsgálatot, mi újat ad a jelenlegi ismeretekhez (jelentőség),
  módszert (javasolt módszerek, azok korlátai, stb.),
  adatok analízisét, hogyan interpretálja az eredményeket,
  milyen statisztikai módszereket használ az értékeléshez
— irodalom a javasolt kutatási területről (naprakész, teljes, interpretált),
— javasolt kutatási téma egy, illetve két év alatt befejezhető-e, melyik része fejezhető be egy év alatt,
— Magyarországra való visszatérése után miként hasznosítja a tanulmányút alatt szerzett ismereteit.

Fontos annak megjelölése, hogy az USA mely kutatóintézetében, egyetemén szeretné végezni a kutatásokat, kinek a felügyeletével, annak beosztása, kutatási tapasztalatai. Mellékelni kell a levél másolatát, melyben a javasolt kutatásvezető bizonyítja a fogadókészséget a javasolt témában, ha a pályázó a Fogarty ösztöndíjat elnyeri.

Négy magyar, illetve külföldi kutató megnevezése, akik a pályázat 2. fordulójában referenciát adnak a pályázó tudományos felkészültségéről.

A pályázatot egy példányban, magyar nyelven kell beadni.

Az első fordulóban a Fogarty Ösztöndíj magyar Jelölő Bizottsága bírálja a beküldött pályázatokat. A magyar Jelölő Bizottság 3 hónapon belül értesíti a pályázót a bírálat eredményéről. A beküldött pályázatok közül 6 pályázó vehet részt a második fordulóban.

A második fordulóban a munkatervet egyeztetni kell a fogadó féllel, a Fogarty International Center által adott nyomtatvány szerint. A nyomtatványt csak azok kaphatják meg, akik a magyar Jelölő Bizottság szerint a FIC követelményeinek megfelelnek. A pályázóknak 5 hónap áll rendelkezésre a pályázat FIC szempontok szerinti elkészítésére.

A Fogarty International Center szintén bíráltatja a pályázatokat, a pályázók felkészültségük, munkatervük stb. szerint pontszámot kapnak és az elért pontszámok alapján nyerhetik el az ösztöndíjat.

A pályázatot a Népjóléti Minisztérium Egészségügyi Tudományos Tanács, Fogarty Ösztöndíj magyar Jelölő Bizottsága címére (1361 Budapest, Pf. 1.) kell küldeni.

A pályázat határideje: **1997. december 31.**

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 1997., Nyomdai táskaszám: 1325
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Kiss Zsuzsa
Megjelent: 2 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 1236,— Ft — Példányszámonkénti ára: 103,— Ft